

Týdenní přehled jednání

Avízo 2. týden

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 11.01.2021 08:00 do: 11.01.2021 08:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 6/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Milada Tomková

Návrh na přezkoumávané akty: Návrh na zrušení části § 63 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém

Stručná charakteristika: Uznávání cizích rozhodnutí ve věci osvojení

Označení navrhovatelů: Krajský soud v Praze

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Krajský soud v Praze (navrhovatel) podal návrh na zrušení předmětného ustanovení v souvislosti s jím projednávaným odvoláním proti rozsudku Okresního soudu v Nymburce, kterým byl zamítnut návrh dvou registrovaných partnerů (občana České republiky a občana Trinidadu a Tobagu) na uznání rozhodnutí Vrchního soudu v New Jersey, USA, jímž dotyční osvojili dvě nezletilé děti (občany USA). Podle okresního soudu totiž nebyla splněna jedna z podmínek uznání podle § 63 odst. 1 zákona o mezinárodním právu soukromém, konkrétně že by osvojení bylo přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva, neboť český právní řád společné osvojení dítěte registrovanými partnery neumožňuje. Navrhovatel se s tímto závěrem ztotožnil, předmětnou podmínku však považoval za neústavní, neboť neumožňuje soudu uznat „faktickou a právní realitu“, poskytnout ochranu rodinnému životu ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a rozhodnout podle nejlepšího zájmu dítěte.

Navrhovatel neshledává neústavní samotná pravidla pro osvojování, jak jsou zakotvena v občanském zákoníku, nýbrž pouze úpravu v zákoně o mezinárodním právu soukromém, podle níž tato pravidla platí i pro účely uznávání cizozemských osvojení. Podstatou posuzovaného návrhu je tedy úvaha, že ústavnímu pořádku odporuje (s výjimkou výhrady veřejného pořádku a výlučné pravomoci soudů České republiky) požadavek trvat na respektování vlastních pravidel pro osvojování i při rozhodování o uznání cizozemského rozhodnutí, kde byl osvojitelem občan České republiky.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 11.01.2021 09:00 do: 11.01.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 928/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: porušení principu presumpce nevinoty

Označení navrhovatelů: N. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Okresního soudu v Mostě uznán vinným dvěma zločiny loupeže podle § 173 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří let. Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením odvolání proti rozsudku okresního soudu zamítl, přičemž dospěl k závěru, že rozsudek okresního soudu netrpí vadami ani nedostatky s tím, že dokazování označil za úplné. Stěžovatelovo dovolání Nejvyšší soud odmítl, neboť shledal, že podaným námitkám

nebylo možno ani částečně přiznat relevanci ve vztahu k uplatněným dovolacím důvodům. Nejvyšší soud v napadeném rozhodnutí uvedl, že z důkazů, které byly provedeny před soudem prvního stupně, je možno dospět k závěru, že byl zjištěn takový skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že provedeným dokazováním nebylo jednoznačně prokázáno, že se dopustil jednání, za něž mu byl uložen trest a uvádí, že došlo k porušení zásady presumpce nevin, z níž plyne pravidlo *in dubio pro reo*.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 14.01.2021 13:00 do: 14.01.2021 13:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 2325/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. května 2019 č. j. 28 Cdo 1105/2019-829 a rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 15. listopadu 2018 č. j. 23 Co 127/2013-722

Stručná charakteristika: finanční náhrada dle zákona č. 42/1958 Sb. a vyhlášky č. 159/1969 Ú.I.

Označení navrhovatelů: M. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Dne 15. 3. 1947 byla Ministerstvu vnitra doručena přihláška, kterou se A. P. přihlásil podle vládního nařízení č. 8/1947 Sb., o soupisu československého majetku na Zakarpatské Ukrajině, ke svému majetku zanechanému na Zakarpatské Ukrajině (někdejší Podkarpatské Rusi). Po jeho smrti v roce 1957 se jeho dědičkou stala právní předchůdkyně (matka) stěžovatelky. Dopisem ze dne 30. 3. 1962 Ministerstvo financí oznámilo, že s ohledem na rozsah a hodnotu předmětného majetku nelze poskytnout náhradu podle zákona č. 42/1958 Sb., o úpravě některých nároků a závazků souvisejících se sjednocením Zakarpatské Ukrajiny s Ukrajinou sovětskou socialistickou republikou, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 42/1958 Sb.“), neboť v přihlášce uvedený majetek neměl povahu osobního nebo drobného soukromého majetku, nýbrž šlo o velký výdělečný majetek. Nebyla tedy splněna podmínka přiznání náhrady podle prováděcího předpisu citovaného zákona – vyhlášky Ministerstva financí č. 159/1959 Ú. I., o vnitrostátním vypořádání některých nároků podle zákona č. 42/1958 Sb., týkajících se Zakarpatské Ukrajiny (dále jen „vyhláška“), který v § 3 stanovil, že náhrada se poskytne za nemovitý majetek, pouze pokud měl povahu osobního nebo drobného dále definovaného soukromého vlastnictví. Stejným způsobem odůvodnilo Ministerstvo financí své rozhodnutí ze dne 6. 9. 2008, kterým nevyhovělo opětovné žádosti právní předchůdkyně o poskytnutí náhrady, a výslovně uvedlo, že je vázáno stejnými předpisy jako v roce 1962. Rozklad proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut rozhodnutím ministra financí ze dne 10. 11. 2008 č. j. 908/79637/2008. Právní předchůdkyně stěžovatelky se následně domáhala přiznání finanční náhrady žalobou. Okresní soud v Chrudimi rozsudkem ze dne 12. 10. 2012 uložil České republice – Ministerstvu financí (vedlejší účastníci) povinnost zaplatit stěžovatelce částku ve výši 7 653 360 Kč s úrokem z prodlení ve výši 3 % ročně za dobu od 19. 3. 1992 do zaplacení, čímž nahradil rozhodnutí ministra financí ze dne 10. 11. 2008 ve spojení s rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 6. 9. 2008.

Proti rozsudku okresního soudu podala vedlejší účastnice odvolání. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích usnesením ze dne 22. 10. 2013 zrušil rozsudek okresního soudu a současně rozhodl o zastavení řízení a postoupení věci Ministerstvu vnitra, do jehož pravomoci patří rozhodování o nároku na náhradu podle zákona č. 212/2009 Sb. Dovolání právní předchůdkyně stěžovatelky Nejvyšší soud usnesením ze dne 5. 6. 2014 odmítl. Usnesení Nejvyššího soudu napadla právní

předchůdkyně stěžovatelky ústavní stížností, které Ústavní soud nálezem sp. zn. II. ÚS 2610/14 ze dne 20. 1. 2015 vyhověl (tisková zpráva a text nálezu jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3nFQtx0>). Rozsudkem ze dne 2. 7. krajský soud změnil rozhodnutí okresního soudu tak, že vedlejší účastnice je povinna zaplatit stěžovatelce částku 2 000 000 Kč. Požadavek na zaplacení zbývajících 5 653 360 Kč s příslušenstvím byl zamítnut. Krajský soud se řídil právním názorem, jež vyslovil Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 2610/14, tedy že uplatněný nárok je třeba posuzovat podle předchozí právní úpravy – zákona č. 42/1958 Sb., jakož i závěrem, že stěžovatelce se musí na základě tohoto zákona dostat náhrady za nemovitý majetek navzdory omezení podle § 3 vyhlášky. Rozsudek krajského soudu byl napaden dovoláním jak právní předchůdkyní stěžovatelky, tak vedlejší účastnicí. Usnesením ze dne 23. 5. 2018 rozhodl Nejvyšší soud, že v řízení bude pokračováno se stěžovatelkou, neboť její právní předchůdkyně v průběhu dovolacího řízení zemřela. Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 27. 6. 2018 zrušil rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Krajský soud dle Nejvyššího soudu pochybil, když odmítl použít § 3 a § 4 vyhlášky a postupoval v rozporu s tímto předpisem, přičemž pro určení náhrady použil aktuální restituční úpravu (zákon č. 212/2009 Sb.), dle níž však stěžovatelka není oprávněnou osobou. Rozsudkem napadeným touto ústavní stížností krajský soud změnil rozsudek okresního soudu tak, že vedlejší účastnice je povinna stěžovatelce zaplatit částku 466 616 Kč. Návrh na zaplacení zbývajících 7 186 744 Kč s příslušenstvím byl zamítnut. Se zřetelem k závěrům zrušovacího rozsudku Nejvyššího soudu posuzoval krajský soud stěžovatelkou uplatněné právo na náhradu za majetek zanechaný v rozhodné době na území Zakarpatské Ukrajiny prizmatem tehdy platných restitučních předpisů – zákona č. 42/1958 Sb. a vyhlášky. Na základě omezujících kritérií v § 3 a § 5 vyhlášky krajský soud vyčlenil jen majetek, který měl povahu osobního nebo drobného soukromého majetku, například obytný dům, vepřinec či kurník; další části majetku (102 ha polí, 7 ha lesů, 4 deputátní obytné domy, stáj, sušárny tabáku či skladiště) zahrnuty nebyly, neboť neodpovídaly výše zmíněným omezujícím kritériím vyhlášky. Soud dospěl k závěru, že k náhradě přísluší nemovitosti v přihláškové ceně 233 308 Kčs a po použití § 4 vyhlášky jde o částku 46 661,60 Kč (přihlášková cena dělena pěti). Soud dále použil index 10 podle § 7 odst. 2 zákona č. 212/2009 Sb., ve výsledku tedy přiznal stěžovatelce náhradu ve výši 466 616 Kč. Proti rozsudku krajského soudu podaly stěžovatelka i vedlejší účastnice dovolání, která Nejvyšší soud usnesením odmítl jako nepřipustná. Podle Nejvyššího soudu nevylučují v dovolání stěžovatelkou citované nálezy použití § 3 vyhlášky, neboť se v zásadě vyslovují toliko k otázce, zda lze podle části páté občanského soudního řádu projednat restituční nároky vyplývající ze zákona č. 42/1958 Sb.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti tvrdí, že Nejvyšší soud pochybil, když dospěl k závěru o možnosti použití § 3 vyhlášky, neboť takový závěr je v rozporu s platnou právní úpravou, mezinárodními smlouvami i judikaturou Ústavního soudu.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 14.01.2021 14:00 do: 14.01.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 2171/17

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2018 č. j. 22 Cdo 5192/2016-653, ze dne 27. června 2017 č. j. 22 Cdo 5583/2016-563, č. j. 22 Cdo 4591/2016-406, č. j. 22 Cdo 4944/2016-451, č. j. 22 Cdo 4725/2016-422 a č. j. 22 Cdo 2136/2017-739, ze dne 23. května 2017 č. j. 22 Cdo 4726/2016-397 a č. j. 22 Cdo 5541/2016-497, ze dne 2. května 2017 č. j. 22 Cdo 5318/2016-413, č. j. 22 Cdo 4638/2016-536 a č. j. 22 Cdo 5113/2016-453 a ze dne 26. dubna 2017 č. j. 22 Cdo 4716/2016-506, rozsudkům Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. prosince 2016 č. j. 56 Co 322/2016-658, ze dne 13. července 2016 č. j. 56 Co 123/2016-510, ze dne 29. června 2016 č. j. 56 Co 112/2016-376, ze dne 25. května 2016 č. j. 56 Co 245/2015-388, ze dne 23. května 2016 č. j. 56

Co 247/2015-592, ze dne 17. května 2016 č. j. 56 Co 232/2015-436, č. j. 56 Co 229/2015-354 a č. j. 56 Co 223/2015-426, ze dne 13. května 2016 č. j. 56 Co 224/2015-347 a č. j. 56 Co 231/2015-335 a ze dne 21. dubna 2016 č. j. 56 Co 246/2015-459 a č. j. 56 Co 230/2015-367, rozsudkům Okresního soudu v Opavě ze dne 24. září 2015 č. j. 7 C 142/2011-294 a č. j. 7 C 203/2008-438, ze dne 30. března 2015 sp. zn. 17 C 141/2011-196, ze dne 27. března 2015 č. j. 12 C 356/2008-401 a č. j. 12 C 142/2011-183, ze dne 20. března 2015 č. j. 12 C 141/2011-186, č. j. 10 C 141/2011-201, č. j. 12 C 353/2008-263 a č. j. 17 C 140/2011-236 a ze dne 19. března 2015 č. j. 10 C 353/2008-244 a č. j. 10 C 142/2011-173 a rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 14. dubna 2016 č. j. 61 C 383/2008-618 Stručná charakteristika: neplatnost majetkových převodů dle dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb.

Označení navrhovatelů: R.G. H., T, H.N.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé se svými žalobami domáhali – stručně řečeno – určení, že jejich právní předchůdce Dr. A. M. d. R. (dále jen jako „zůstavitel“), narozený v roce 1878, zemřelý v roce 1942, byl ke dni svého úmrtí výlučným vlastníkem nemovitostí specifikovaných v napadených rozhodnutích, případně že C. A. d. R. narozená v roce 1894, zemřelá v roce 1967, byla ke dni svého úmrtí výlučnou vlastnící těchto nemovitostí, jakož i určení, že stěžovatelé jsou vlastníky daných nemovitostí, každý v podílu ve výši ideální jedné čtvrtiny. Dále se domáhali toho, aby byla žalovaným vedlejším účastníkům uložena povinnost vyklidit předmětné nemovitosti. Okresní soud v Opavě a v jednom případě Okresní soud v Ostravě žaloby stěžovatelů napadenými rozsudky zamítl; v několika případech zároveň řízení z důvodu částečného zpětvzetí žaloby stěžovateli v příslušném rozsahu zastavil. Okresní soud vyšel předně ze zjištění, že zůstavitel převedl předmětné nemovitosti kupní smlouvou ze dne 6. 12. 1939 na Německou říši. Jeho manželka C. A. d. R. se následně nedovolala v souladu s dekretem prezidenta republiky č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, a podle § 8 zákona č. 128/1946 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzházejících, ve tříleté prekluzivní lhůtě neplatnosti tohoto převodu. Na předmětné nemovitosti proto bylo nutno nahlížet jako na majetek Německé říše, na který se vztahoval dekret prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, případně dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, přičemž právním důvodem konfiskace předmětných nemovitostí byl samotný dekret. S odkazem na stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2005 sp. zn. Pl. ÚS-st. 21/05 pak okresní soud uzavřel, že stěžovatelé neměli na požadovaném určení vlastnického práva naléhavý právní zájem. Jestliže totiž jejich právní předchůdci nevyužili možnosti domáhat se svého vlastnického práva, k jehož zániku došlo před 25. 2. 1948, postupem podle zákona č. 128/1946 Sb., nebylo možno se nyní jeho ochrany účinně domáhat žalobou na ochranu vlastnického práva, resp. touto žalobou obcházet smysl a účel restitučního zákonodárství. K odvoláním stěžovatelů Krajský soud v Ostravě napadenými rozsudky rozhodnutí okresního soudu ve výrocích o věci samé potvrdil. Pozbyl-li totiž zůstavitel vlastnické právo k nemovitostem v období nesvobody za podmínek uvedených v dekrete č. 5/1945 Sb. a zákoně č. 128/1946 Sb. a na jejich vydání neuplatnil, resp. uplatnil neúspěšně restituční nárok podle těchto předpisů, nejsou již nyní dědicové oprávněni uplatňovat své dědické nároky. Jelikož tedy C. A. d. R. jako právní nástupkyně zůstavitele neuplatnila včas restituční nárok podle zákona č. 128/1946 Sb., nemohli se nyní stěžovatelé jako její právní nástupci úspěšně domoci vlastnického práva žalobami na jeho určení. Dovolání stěžovatelů Nejvyšší soud odmítl rovněž napadenými usneseními dle § 243c odst. 1 občanského soudního řádu jako nepřijatelná, neboť krajský soud posuzované právní otázky vyřešil v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu i Ústavního soudu, od níž nebylo důvodu se ani v nynějších věcech odchýlit.

Stěžovatelé se prostřednictvím svých ústavních stížností domáhají zrušení rozhodnutí obecných soudů, neboť se domnívají, že jsou v rozporu s čl. 1, čl. 3 odst. 1, čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 2, čl. 11 odst. 1, čl. 24, čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky,

čl. 6 odst. 1, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě a čl. 5 Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace.

Avízo 3. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 19.01.2021 10:00 do: 19.01.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2719/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 22 Cdo 1559/2020-180, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. března 2018 č. j. 23 Co 28/2019-134, ve znění opravného usnesení ze dne 20. dubna 2020 č. j. 23 Co 28/2019-173, a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 14. září 2018 č. j. 7 C 102/2017-100

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu, ochrana vlastnického práva, držba

Označení navrhovatelů: hlavní město Praha

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obvodní soud pro Prahu 9 rozsudkem zamítl žalobu stěžovatele jako žalobce na určení, že žalobce je výlučným vlastníkem v rozhodnutí blíže specifikovaného pozemku v katastrálním území Újezd nad Lesy (výrok I.), dále určil, že vedlejší účastník jako žalovaný je vlastníkem tohoto pozemku (výrok II.) a uložil stěžovateli povinnost zaplatit vedlejšímu účastníkovi na náhradě nákladů řízení částku 95 508 Kč (výrok III.). Takto obvodní soud rozhodl o žalobě stěžovatele a vzájemném návrhu vedlejšího účastníka, když naléhavý právní zájem na požadovaném určení obě procesní strany dovozovaly ze skutečnosti, že k předmětnému pozemku je na příslušném listu vlastnictví vedeném pro obec Praha, katastrální území Újezd nad Lesy, vyznačen duplicitní zápis vlastnictví ve prospěch stěžovatele i vedlejšího účastníka, a to od roku 2011. Obvodní soud dovodil, že předmětný pozemek nikdy nepřešel do vlastnictví státu, když byl mezi fyzickými osobami převáděn do jejich vlastnictví. To, že dotčený pozemek byl v tzv. užívání socialistické organizace, případně že na základě THM byl pozemek veden jako součást nového pozemku, pak podle obvodního soudu nemůže nic změnit na vlastnictví fyzických osob. Obvodní soud odmítl úvahy stěžovatele z „pohledu restitučního“ s tím, že je zřejmé, že stát (potažmo obec) se vlastníkem předmětného pozemku nikdy nemohl stát, a ani nestal, když THM bylo prováděno „jen“ pro potřeby národního hospodářství. Obvodní soud dovodil, že na list vlastnictví a na seznam veřejného statku nebyl předmětný pozemek zapsán právem, a nemohlo tak dojít k nabytí vlastnického práva stěžovatelem podle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů. K argumentaci stěžovatele, že předmětný pozemek (nestal-li se jeho vlastníkem již podle § 1 zákona č. 172/1991 Sb.) stěžovatel vydržel, obvodní soud (s odkazem na § 129 odst. 1, § 130 odst. 1 a § 134 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, dále jen „občanský zákoník“) konstatoval, že stěžovatel nemohl předmětný pozemek vydržet, když nemohl být „se zřetelem ke všem okolnostem“ v dobré víře, že se stal vlastníkem takového pozemku, a proto údajný omyl stěžovatele o tom, že Česká republika byla vlastníkem dotčeného pozemku, je neomluvitelný. Proti rozsudku obvodního soudu podal stěžovatel odvolání. Napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze byl rozsudek obvodního soudu v zamítavém výroku I. o věci samé, jakož i ve vyhovujícím výroku II. o věci samé, potvrzen (výrok I.). Výrokem II. byl rozsudek obvodního soudu ve III. výroku o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky změněn jen ve výši náhrady, která činí 70 340 Kč, jinak byl v tomto výroku potvrzen a ve III. výroku bylo rozhodnuto, že stěžovatel je povinen zaplatit vedlejšímu účastníkovi na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 13 068 Kč. Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel dovolání, jehož přípustnost vymezil tak, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se městský soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že rozhodnutí městského soudu není v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu, a dovolání proto není přípustné.

V ústavní stížnosti stěžovatel namítá, že soudy přehlédly skutečnost, která byla v řízení nesporná, že stěžovatel byl jako výlučný vlastník evidován ve veřejném seznamu. Stěžovatel poukazuje na to, že po celou dobu až do roku 2011, tj. do doby, kdy byl u sporného pozemku vyznačen duplicitní zápis vlastnictví, nebyl nikým v držbě sporného pozemku rušen, nikdo – tedy ani vedlejší účastník či jeho právní předchůdci neměli vůči držbě sporného pozemku stěžovatelem výhrady. Stěžovatel považuje posouzení vydržení soudy za nepřiměřené a excesivní, když soudy odmítly, že by stěžovatel byl držitelem sporného pozemku a rovněž to, že by byl v dobré víře. Stěžovatel má za to, že postupem obecných soudů byla porušena ochrana jeho vlastnického práva ke spornému pozemku, a to zejména v důsledku nesprávného posouzení předpokladů pro vydržení sporného pozemku stěžovatelem.

Plénium - veřejné vyhlášení nálezů

od: 20.01.2021 14:00 do: 20.01.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénium

Spisová značka: Pl. ÚS 21/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: o návrhu Nejvyššího soudu na zrušení § 16 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve slovech „stanovené podle § 28a“

Stručná charakteristika: návrh na zrušení slov „stanovené podle § 28a“ v § 16 odst. 1 zákona o půdě

Označení navrhovatelů: Nejvyšší soud

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Nejvyšší soud (dále též „navrhovatel“) podal k Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 16 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a to ve slovech „stanovené podle § 28a“. Navrhovatel podal svůj návrh v souvislosti s jím vedeným řízením o dovolání proti části I. výroku rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byl potvrzen I. výrok rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3, kterým bylo uloženo České republice – Státnímu pozemkovému úřadu, v procesním postavení žalované, zaplatit žalobci Ing. Z. B. (dále jen „žalobce“) částku ve výši 44 083 680 Kč s příslušenstvím, jako finanční náhradu za odňaté a nevydané pozemky podle § 16 zákona o půdě; ve zbytku byla žaloba zamítnuta. Obvodní soud dospěl k závěru, že žalobce je nositelem restitučního nároku podle zákona o půdě, za nějž již obdržel částečné plnění v podobě náhradních pozemků. Rozsah dosud neuspokojené části tohoto nároku určil soud na základě předpokladu, že všechny pozemky odňaté právním předchůdcům žalobce měly v době přechodu na stát stavební charakter. Při vyčíslení jejich hodnoty se soud odchýlil od vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., podle níž stanovuje vyčíslení § 28a zákona o půdě, neboť v duchu recentní judikatury Ústavního soudu pokládal náhradu stanovenou podle tohoto předpisu za nepřiměřeně nízkou. Soud proto vyšel ze současné hodnoty pozemků oceněných znalcem na základě vyhlášky č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění účinném v době rozhodování soudu. Vycházel-li zákonodárce při tvorbě zákona o půdě z tehdy účinného cenového předpisu, mělo být logické opřít se při určení náhrady, jejíž výše byla oproti textu příslušné právní úpravy modifikována s ohledem na změnu poměrů, o oceňovací vyhlášku. Po aprobaci postupu obvodního soudu městským soudem předložil úřad v dovolání Nejvyššímu soudu otázku možnosti odchýlení se od textu § 16 odst. 1 a § 28a zákona o půdě, v souladu s nímž za pozemky, které se podle tohoto zákona nevydávají, a za něž nelze poskytnout jiný pozemek, náleží peněžitá náhrada v cenách podle vyhlášky.

Navrhovatel tak stojí před otázkou, jak řešit situaci, v níž podle judikatury Ústavního soudu je výklad zákona o půdě, podle něhož je určení výše náhrady pouze podle vyhlášky porušením čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, nicméně sám text zákona nedává prostor pro stanovení výše náhrady přesahující vyčíslení podle vyhlášky. Navrhovatel dospěl k závěru, že ústavně souladným postupem řešení výše uvedené situace by bylo zrušení té části § 16 odst. 1 zákona o půdě, která odkazuje na stanovení výše náhrady podle § 28a téhož zákona, a tedy na vyčíslení podle vyhlášky.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 20.01.2021 14:00 do: 20.01.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 1107/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Vladimír Sládeček DrSc.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2019 č. j. 3 Tdo 479/2019-3008, rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 2018 č. j. 6 To 57/2017-2826 a rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 5. 2017 č. j. 17 T 32/2015-2504.

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý (řádný) proces v trestním řízení.

Označení navrhovatelů: M. B.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl odsouzen za skutek, který sestával z 39 dílčích útoků spočívajících (stručně vyjádřeno) v tom, že stěžovatel a další spoluobžalovaní použili data klientů Penzijního fondu České pojišťovny a. s., které spoluobžalovaný T. neoprávněně získal z elektronické databáze tohoto fondu, vyplnili žádosti o výplatu z penzijního připojištění, opatřili je nepravdivými údaji a zfalšovanými podpisy klientů a zaslali je Penzijnímu fondu v úmyslu získat neoprávněný majetkový prospěch, přičemž fond provedl výplatu u tří těchto žádostí v celkové výši 1 411 458 Kč a k výplatě na základě dalších žádostí v celkové výši 12 927 250 Kč nedošlo.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti primárně brojí proti závěru trestních soudů, že jeho odpovědnost za popsany skutek lze dovodit ze schůzky obžalovaných v pražské cukrárně, kdy byly ujednány kontury podvodu. Stěžovatel se domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byl společně s dalšími spoluobžalovanými uznán vinným ze spáchání zvlášť závažného zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, dílem dokonaného, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Dále navrhuje zrušení rozsudku Vrchního soudu v Praze, kterým byl rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušen v celém rozsahu, stěžovatel byl nově uznán vinným z pokusu zvlášť závažného zločinu podvodu podle § 21 odst. 1, § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, za což (a za další sbíhající se trestnou činnost) mu byl uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, peněžitý trest v celkové výši 15 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů v trvání jednoho roku. Stěžovatel navrhuje rovněž zrušení usnesení Nejvyššího soudu, jímž bylo odmítnuto jeho dovolání. Podle stěžovatele došlo vydáním napadených rozhodnutí k zásahu do jeho práv podle čl. 90 Ústavy České republiky a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 22.01.2021 09:00 do: 22.01.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3330/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Okresního státního zastupitelství v Přerově ze dne 10. listopadu 2020, č. j. 2 ZT 108/2020-45

Stručná charakteristika: odepření přezkumu usnesení o zahájení trestního stíhání pro namítané mylné posouzení lhůty k podání opravného prostředku

Označení navrhovatelů: J. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel je obviněný v trestní věci přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 trestního zákoníku, spáchaných ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Usnesením policejního orgánu Policie ČR, Územního odboru Přerov, 1. oddělení obecné kriminality, Přerov, ze dne 21. 10. 2020, bylo zahájeno zahájení trestní stíhání stěžovatele podle § 160 odst. 1 trestního řádu. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel stížnost, kterou nyní ústavní stížností napadeným rozhodnutím okresní státní zastupitelství ve výroku II. zamítlo pro opožděnost.

Stěžovatel se stěžovatel se prostřednictvím své ústavní stížnosti domáhá zrušení rozhodnutí, kterým Okresní státní zastupitelství v Přerově dne 10. 11. 2020 odmítlo jeho stížnost proti zahájení trestního stíhání pro jeho opožděnost. Stěžovatel je přesvědčen, že ve skutečnosti podal stížnost včas a tímto postupem došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Konkrétně uvádí, že podal prostřednictvím své obhájkyň opravný prostředek v zákonné lhůtě tří dnů od doručení usnesení o zahájení trestního stíhání. Jelikož konec lhůty pro podání stížnosti připadal na víkend (sobota 24. 10. 2020), mělo být posledním dnem pro podání opravného prostředku pondělí 26. 10. 2020.

Avízo 4. týden

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.01.2021 09:00 do: 25.01.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3207/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti výroku II. a III. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2020 č. j. 32 Cdo 1186/2020-101, rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 30. 10. 2019, č. j. 35 Co 147/2019-70, a rozsudku Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 4. 3. 2019, č. j. 112 C 26/2018-45.

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, rozsudek pro uznání

Označení navrhovatelů: STYLE BOHEMIA s. r. o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Jablonci nad Nisou vydal rozsudek pro uznání, jímž stěžovatelce uložil povinnost zaplatit žalobkyni (společnost Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem, s. r. o.) částku ve výši 133 886,96 Kč s úrokem z prodlení a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že platebním rozkazem ze dne 23. 10. 2018 uložil stěžovatelce jako žalované povinnost zaplatit žalovanou částku, nebo aby podala proti tomuto platebnímu rozkazu odpor a - pro tento případ – se k žalobě vyjádřila ve lhůtě 30 dnů. Stěžovatelka podala dne 8. 11. 2018 proti platebnímu rozkazu odpor a současně sdělila, že se k tvrzením obsaženým v žalobě vyjádří. Následně stěžovatelka dne 10. 12. 2018 okresnímu soudu sdělila, že nárok uplatněný v žalobě neuznává a svoje tvrzení doloží následným vyjádřením ohledně skutkového stavu a příslušnými podklady v rámci nařízeného jednání. Stěžovatelka má zájem dodat obchodní a účetní listiny, které se však aktuálně nacházejí u daňové poradkyně, která v době vyjádření stěžovatelky čerpala dovolenou, a proto stěžovatelka požádala o prodloužení lhůty k vyjádření o 30 dnů. Dne 25. 1. 2019 stěžovatelka zaslala okresnímu soudu vyjádření, ve kterém opětovně označila nárok žalobkyně za nedůvodný, a to i z toho důvodu, že smlouvu o dílo, na kterou žalobkyně odkazuje, nepovažuje za dostatečně sjednanou co do obsahu i formy. Okresní soud rozsudkem napadeným nyní projednávánou ústavní stížností zcela vyhověl. Protože se stěžovatelka k tvrzením žalobkyně nevyjádřila, rozhodl okresní soud rozsudkem pro uznání podle ustanovení § 153a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. K odvolání stěžovatelky Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudek okresního soudu potvrdil. Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka dovolání, kterému Nejvyšší soud nevyhověl.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti uvádí, že pro použití institutu rozsudku pro uznání v její věci nebyly splněny podmínky tak, jak je vymezil Ústavní soud ve své judikatuře – srov. k tomu např. nález sp. zn. Pl. ÚS 13/15 ze dne 31. 5. 2016, k ústavnosti zákonné úpravy rozsudku pro uznání nebo již nález sp. zn. I. ÚS 1024/15. Z těchto (a mnoha dalších) nálezů podle stěžovatelky vyplývá, že jediným důvodem pro vydání rozsudku pro uznání je jen celková procesní obstrukce či pasivita žalovaného. Pokud naopak lze z chování žalovaného dovodit, že s žalobou nesouhlasí a hodlá se jí bránit, nelze vydat rozsudek pro uznání, neboť by tím byl dán rozpor se zásadami, na nichž stojí občanské soudní řízení. Stěžovatelka se prostřednictvím své ústavní stížnosti domáhá zrušení rozhodnutí obecných soudů, neboť se domnívá, že jimi bylo porušeno její právo na soudní ochranu, jehož součástí je i právo, aby se stěžovatelka jako účastník řízení mohla účastnit jednání před soudem a aby se k věci mohla vyjádřit ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 26.01.2021 14:00 do: 26.01.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 4293/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 30 Cdo 5687/2017-336, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2017, č. j. 70 Co 195/2017-310, - části výroku I., kterou byl potvrzen rozsudek soudu I. stupně v napadeném zamítavém výroku IV. a V. a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 3. 2017, č. j. 43 C 94/2016, a to ve výroku IV. a V., v části nedotčeném měnícím výrokiem Městského soudu v Praze

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, odškodnění majetkové újmy v případě trestního řízení ukončeného zprošťujícím rozsudkem. Příčinná souvislost mezi zahájením trestního stíhání a odstoupením z politické funkce.

Označení navrhovatelů: Ing. J. P., zastoupený advokátem JUDr. Vladimírem Dvořáčkem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel se v řízení před obecnými soudy domáhal na žalované (Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti) náhrady škody majetkové i nemajetkové újmy, která mu vznikla v důsledku nezákonného trestního stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele a z trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku, jakož i zneužití pravomoci úřední osoby. Stěžovatel konkrétně požadoval náhradu nákladů vynaložených na vlastní obhajobu a náhradu majetkové újmy ve výši 2 331 566 Kč. Jednalo se zejména o ztrátu na výdělků za dobu 38 měsíců, protože druhý den po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatel rezignoval na funkci starosty Městské části Praha 2. Na náhradě nemajetkové újmy za trestní stíhání trvající 38 měsíců se stěžovatel domáhal přiznání částky 3 800 000 Kč. Obvodní soud pro Prahu 2 stěžovateli přiznal část požadovaných nákladů vynaložených na obhajobu a náhradu nemajetkové újmy v částce 6 000 Kč za jeden měsíc trestního stíhání, a to na základě porovnání s odškodněním v jiných souzených případech. Ve zbytku žalobu zamítl. Soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že to byl sám stěžovatel, kdo rezignoval na funkci starosty a k zániku funkce tak nedošlo v příčinné souvislosti s nezákonným usnesením o zahájení trestního stíhání stěžovatele. Nepovažoval pak za relevantní, na základě jakých pohnutek stěžovatel na předmětnou funkci rezignoval. Podmínka příčinné souvislosti je nutným předpokladem pro existenci odpovědnosti státu za škodu. Stěžovateli nic nebránilo v tom, aby se i po rezignaci pracovně uplatnil. Odvolací Městský soud v Praze následně uložil žalované povinnost zaplatit stěžovateli ještě částku 152 000 Kč s příslušenstvím, čímž zvýšil odškodnění nemajetkové újmy o 4 000 Kč měsíčně. Dovolání stěžovatele bylo Nejvyšším soudem odmítnuto.

Stěžovatel uvádí, že v důsledku zahájení trestního stíhání rezignoval v březnu 2012 na funkci starosty a člena městské rady městské části Praha 2. V únoru 2013 pak rezignoval též na post člena zastupitelstva. Výše uvedené rezignace byly podle něj vynuceny v důsledku zahájení trestního stíhání. Stěžovatel nesouhlasí s výše uvedenými názory obecných soudů ohledně nedostatku příčinné souvislosti. Dále namítá, že nebyla náležitě hodnocena újma, která stěžovateli vznikla tím, že v důsledku trestního stíhání byl nucen rezignovat na funkci starosty a byl natrvalo vyřazen z možnosti plnohodnotné účasti na veřejném a politickém životě. Stěžovatel konstatoval, že jeho "dobrovolná" rezignace byla výrazem akceptace určité politické kultury. V případě, že by nedošlo k zahájení trestního stíhání, stěžovatel by o své rezignaci neuvažoval. Veřejné funkce přitom zastával od roku 1990.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 26.01.2021 14:30 do: 26.01.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 2932/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2020, č. j. 253 C 43/2019-50

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces. Rozsah náhrady škody při použití náhradního vozidla.

Označení navrhovatelů: Romek.car s.r.o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka uzavřela s poškozeným smlouvu o postoupení pohledávky, na jejímž základě došlo k postoupení pohledávky z poškozeného na stěžovatelku. Poškozenému vznikla v lednu 2019 škoda způsobená protiprávním jednáním viníka dopravní nehody, přičemž žalovaná Direct Pojišťovna, a.s. (vedlejší účastnice) je pojistitelem viníka dopravní nehody. Poškozený z důvodu opravy automobilu byl nucen si pronajmout náhradní vozidlo v období od 10. 1. 2019 do 28. 1. 2019, tedy po dobu 19 dnů (denní sazba činila 700 Kč). Poškozený měl vůz půjčený od stěžovatelky, která mu za půjčení vozidla fakturovala částku 13 300 Kč. Vedlejší účastnice při likvidaci pojistné události uhradila za půjčení vozidla pouze částku 4 200 Kč, neboť akceptovala pouze zapůjčení náhradního vozidla do doby oznámení totální škody, tj. do 15. 1. 2019. Zbývající částka ve výši 9 100 Kč se stala předmětem sporu v řízení před Městským soudem v Brně. Ten v napadeném usnesení dospěl k závěru, že účelně vynaložené náklady na náhradní vozidlo lze poškozenému, resp. jeho právní nástupkyni, přiznat jen do 15. 1. 2019, neboť to je den, kdy bylo vedlejší účastnicí rozhodnuto o totální škodě. K vyplacení pojistného došlo dne 25. 1. 2019.

Stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasila, přičemž ve své argumentaci vyšla z nálezů Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3831/17, který ve skutkově obdobném případě poukázal na účel poskytování náhradního vozidla. K tomu stěžovatelka mimo jiné uvedla, že plnění od vedlejší účastnice bylo poškozenému připsáno na účet 25. 1. 2019, což byl pátek, 26. a 27. 1. tudíž připadlo na sobotu a neděli a v pondělí 28. 1. tedy v nejbližší možný termín, poškozený náhradní vůz vrátil. Podle stěžovatelky napadené rozhodnutí městského soudu nereflektuje rozhodné skutečnosti tvrzené stěžovatelkou a nijak nezohledňuje shora citovaný náleží Ústavního soudu.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 28.01.2021 09:00 do: 28.01.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3315/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 9. 2020, č. j. 3 To 134/2019-393.

Stručná charakteristika: náklady zastoupení

Označení navrhovatelů: J. L.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Usnesením Vrchního soudu v Olomouci bylo vyhověno stížnosti stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě a bylo rozhodnuto o tom, že se stěžovateli jakožto zmocněnci poškozených přiznává odměna a náhrada hotových výdajů v celkové sumě 227 162 Kč vč. DPH. Vrchní soud takto rozhodl na podkladě nálezů Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. I. ÚS 146/20, vydaného v téže věci. Stěžovatel přípisem ze dne 25. 9. 2020 požádal vrchní soud o opravu zjevné nesprávnosti i v tomto

výše nadepsaném usnesení vrchního soudu (v pořadí již druhém), spočívající v chybném výpočtu sazby odměny stěžovatele u jedné z poškozených. V napadeném usnesení totiž vrchní soud vyčíslil sazbu odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) na částku 960 Kč. Uvedená sazba je však zcela zjevně nesprávná, když sazba odměny má činit 4 000 Kč - obdobně, jako vrchní soud vypočetl u ostatních poškozených. Odstranění této vady inicioval stěžovatel návrhem na vydání opravného usnesení. Vrchní soud však přípisem ze dne 2. 10. 2020 odpověděl, že uvedený výpočet považuje za správný.

Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že vrchní soud svévolně rozhodl o výši sazby u jedné z poškozených na částku 960 Kč, kdy tento výpočet je chybný a nemá oporu v advokátním tarifu. Takové rozhodnutí vrchního soudu bylo pro stěžovatele značně překvapivé. Podle § 7 položky 5 advokátního tarifu je totiž sazba za úkon v daném případě 9 100 Kč (při výši přiznané částky poškozené 200 000 Kč), redukována při aplikaci § 12a advokátního tarifu na 5 000 Kč a dále redukována postupem podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu na výsledných 4 000 Kč. Závěry soudu o částce 960 Kč za jeden právní úkon proto nenachází v advokátním tarifu ani v jiném právním předpise oporu. Takový postup obecného soudu, který neaplikuje ustanovení příslušného právního předpisu, který na daný případ jasně dopadá, bez přesvědčivého odůvodnění, je zcela svévolný a nemůže požívat právní ochrany. Stěžovatel zdůrazňuje, že se v jeho případě nejedná o tzv. bagatelní věc, která by nepodléhala přezkumu Ústavního soudu, neboť rozdíl mezi uplatněným nárokem na odměnu a přiznanou odměnou činí více než 74 000 Kč. I s ohledem na výši této sporné částky tak stěžovatel zdůrazňuje intenzitu zásahu do jeho základních práv a žádá, aby Ústavní soud napadené usnesení vrchního soudu zrušil.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 28.01.2021 13:00 do: 28.01.2021 13:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3395/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 1. 10. 2020 č. j. 60 Co 340/2018-278

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý proces

Označení navrhovatelů: VOP 014, spol. s r. o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

V roce 2008 byla uzavřena úvěrová smlouva mezi věřitelkou Volksbank CZ, a.s. a dlužníkem ve výši 20 000 000 Kč s příslušenstvím, její plnění bylo zajištěno zástavním právem na nemovitostech stěžovatelky. Dlužník včas nesplnil, proto mělo dojít k uhrazení dluhu z prodeje zástavy (nemovitostí stěžovatelky). Prodejem zástavy (vedením exekuce) byl v roce 2014 soudně pověřen Mgr. Jan Krejsta, soudní exekutor Exekutorského úřadu Brno-město. Po zahájení exekuce došlo k postoupení pohledávky a novou věřitelkou (oprávněnou v exekučním řízení) se stala WF Group, s.r.o.; s touto oprávněnou se koncem roku 2014 stěžovatelka písemně dohodla, že pohledávka bude splněna „jiným způsobem než vymožením v exekuci“ a oprávněná podá návrh na zastavení exekuce. Později, ke konci roku 2015, opět došlo k postoupení pohledávky a novou věřitelkou (oprávněnou) se stala sama stěžovatelka (došlo tedy ke splnutí osoby věřitele a zástavního dlužníka). Po zahájení exekuce bylo podáno několik návrhů na její zastavení. První návrh na zastavení exekuce podala v prosinci roku 2014 na základě dohody se stěžovatelkou (viz předchozí bod nálezu) oprávněná WF Group, s.r.o.; tento návrh byl úspěšný jen zčásti, neboť byl odvolacím soudem povolen prodej zástavy za účelem vymožení nákladů exekuce. Ty soudní exekutor vyčíslil na 666 092,69 Kč. Námitky stěžovatelky proti příkazu soudního exekutora k úhradě těchto nákladů byly prvostupňovým soudem zamítnuty. Proti příkazu soudního exekutora a rozhodnutí prvostupňového soudu podala stěžovatelka ústavní stížnost, kterou

Ústavní soud usnesením sp. zn. IV. ÚS 1776/16 ze dne 13. 12. 2016 odmítl jako zjevně neopodstatněnou. Ústavní soud tehdy neshledal důvod, aby „z ústavního hlediska zpochybňoval závěry soudu o adekvátnosti výše vyčíslených nákladů“.

Druhý návrh na zastavení exekuce podala stěžovatelka v dubnu roku 2016, přičemž oprávněná WF Group, s.r.o., s ním souhlasila. Tento návrh, odůvodněný nepřipustností prodeje zástavy přes nesouhlas zástavního věřitele, byl odvolacím soudem zamítnut.

Třetí návrh na zastavení exekuce podala stěžovatelka v listopadu roku 2017 a odůvodnila jej zánikem pohledávky v důsledku splnutí osoby věřitele a zástavního dlužníka (k němuž došlo ale již ke konci roku 2015, aniž by bylo soudnímu exekutorovi oznámeno). Tento návrh byl úspěšný. Odvolací soud rozhodl, že se exekuce zastavuje (výrok I.) a že stěžovatelka je povinna soudnímu exekutorovi uhradit náklady exekuce ve výši 17 569 Kč (výrok II.). Dovolání soudního exekutora Nejvyšší soud odmítl. Na základě ústavní stížnosti soudního exekutora se pak věcí zabýval Ústavní soud. Ten v nálezu sp. zn. I. ÚS 905/19 ze dne 14. 1. 2020 označil ústavní stížnost jako částečně důvodnou a zrušil výrok II., neboť při vyčíslení nákladů soudního exekutora odvolací soud „neposoudil věc v jejím celém kontextu s přihlédnutím k předchozímu procesnímu vývoji“. Ze spisu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 905/19 bylo zjištěno, že ústavní stížnost byla tehdy zaslána k vyjádření toliko WF Group, s.r.o. (která svého oprávnění nevyužila), a nikoliv stěžovatelce, a stěžovatelce nebylo tedy zasláno ani rozhodnutí. Rozhodnutí Ústavního soudu nebylo ani prvostupňovým, ani odvolacím soudem nikomu zasíláno. Odvolací soud následně rozhodl touto ústavní stížností napadeným usnesením, že je stěžovatelka povinna soudnímu exekutorovi uhradit náklady exekuce ve výši 669 722,90 Kč. Do odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud zcela převzal odůvodnění vyčíslení nákladů exekuce, které provedl soudní exekutor.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti zejména zdůrazňuje, že jí nebylo známo, že soudní exekutor podal k Ústavnímu soudu ústavní stížnost a že tato byla úspěšná a vedla ke zrušení nákladového výroku v již pravomocném rozhodnutí odvolacího soudu. Možnost reagovat na tuto situaci nedostala ani v řízení, z něž vzešlo touto ústavní stížností napadené rozhodnutí.

Avízo 5. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 02.02.2021 10:00 do: 02.02.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2103/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. července 2020 č. j. 26 Cdo 1409/2020-250, rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. prosince 2019 č. j. 26 Co 197/2019-175 a rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 29. srpna 2019 č. j. 6 C 51/2018-128

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, nájemní smlouva

Označení navrhovatelů: A. H., zastoupen Mgr. Petrem Škopkem, advokátem,

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel (nar. 1939) čelil před obecnými soudy žalobě na vyklizení bytu o velikosti 1 + 1, který obývá se svou manželkou. V bytovém domě žije nepřetržitě od roku 1976, dříve obýval byt s větší výměrou (se sjednaným nájmem na dobu neurčitou), k přestěhování do menšího bytu pak došlo v květnu roku 2014 v souvislosti s výzvou majitele domu (v původním řízení žalobce, v řízení před Ústavním soudem vedlejšího účastníka, aby větší byt uvolnil za účelem výměny oken. Nová smlouva o nájmu byla stěžovateli vhozena do schránky v říjnu 2014, stěžovatel ho akceptoval svým podpisem v červenci 2015, kdy byl k podpisu nájemní smlouvy vyzván při jednání na úřadu práce v souvislosti s upozorněním úřednice, že bez platné nájemní smlouvy nemůže obdržet příspěvek na bydlení (při tomto jednání dopsala úřednice do textu nájemní smlouvy poznámku „na neurčito“). Ve skutečnosti byla však smlouva uzavřena na dobu jednoho roku s tím, že je sjednáno automatické prodloužení nájmu, ledaže smluvní strana sdělí druhé smluvní straně do 31. 1. příslušného kalendářního roku, že na dalším pokračování nájmu bytu nemá zájem. Vedlejší účastník pak dopisem ze dne 12. 6. 2017 stěžovateli sdělil, že na dalším prodloužení nájmu nemá zájem a vyzval ho k vyklizení bytu. Stěžovatel s tím však nesouhlasil a vedlejší účastník začal řešit vyklizení bytu soudní cestou.

Obecné soudy shodně dospěly k závěru, že stěžovatel obývá byt neoprávněně, neboť nájemní vztah na základě nájemní smlouvy skončil dne 31. 3. 2018. Na platnosti uzavřené nájemní smlouvy pak podle nich nic nemění ani věk či zdravotní stav stěžovatele a jeho manželky či citový vztah k domu, ve kterém prožil větší část života a v klidu by v něm chtěl dožít. Soud prvního stupně uložil stěžovateli vyklidit byt do čtyř měsíců od právní moci rozsudku, odvolací soud s přihlédnutím k okolnostem věci prodloužil lhůtu na šest měsíců. Nejvyšší soud dovolání stěžovatele odmítl. Stěžovatel se poté obrátil na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že soudy porušily jeho právo na soudní ochranu, když odmítly uplatnit tzv. korektiv dobrých mravů podle § 8 resp. § 2 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Stěžovatel považuje uplatněný nárok na vyklizení bytu za rozporný s dobrými mravy a zneužití práva, neboť namítá, že vedlejší účastník zneužil jeho tíživé situace, věku, nepříznivého zdravotního stavu a také faktické situace, kdy byl stěžovatel již přestěhován do nového bytu. Ústavní soud na návrh stěžovatele usnesením ze dne 12. 8. 2020 odložil vykonatelnost napadených rozhodnutí do právní moci rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti.

Plénium - veřejné vyhlášení nálezu

od: 02.02.2021 14:00 do: 02.02.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: Plénium

Spisová značka: Pl. ÚS 22/17

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: o návrhu skupiny senátorů na zrušení § 70 odst. 3 věta první zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 225/2017 Sb., ve slovech „podle tohoto zákona“, a § 4 odst. 9 až 11 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 225/2017 Sb.

Stručná charakteristika: návrh na zrušení slov "podle tohoto zákona" v § 70 odst. 3 větě první zákona o ochraně přírody a krajiny a na zrušení § 4 odst. 9 až 11 stavebního zákona

Označení navrhovatelů: Senátoři Parlamentu

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Skupina 17 senátorů (navrhovatelka) podala k Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 70 odst. 3 věty první zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 225/2017 Sb., ve slovech „podle tohoto zákona“, a § 4 odst. 9 až 11 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 225/2017 Sb. Zákonem č. 225/2017 Sb. zákonodárce novelizoval s účinností k 1. 1. 2018 více než čtyři desítky právních předpisů převážně na úseku stavební správy, ochrany životního prostředí a správy daní, mezi nimi rovněž stavební zákon a zákon o ochraně přírody a krajiny. Konkrétně část IV., čl. VII, bod 17 zákona č. 225/2017 Sb. (dále též „novelizující předpis“) novelizovala ustanovení § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny tak, že slova „správního řízení“ nahradila slovy „řízení podle tohoto zákona“, čímž se omezil okruh těch řízení, v nichž je přiznáno účastenství spolkům založeným za účelem ochrany přírody a krajiny. Část první, čl. 1, bod 12 novelizujícího předpisu pak do § 4 stavebního zákona doplnila odstavce 9 až 11, které upravují problematiku přezkumu nezákonného závazného stanoviska dotčeného orgánu, a to do určité míry odlišně od obecné právní úpravy obsažené ve správním řádu.

Navrhovatelka napadá novelizovaná ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny (§ 70 odst. 3) a stavebního zákona (§ 4 odst. 9 až 11), tj. ve znění po novelizaci provedené zákonem č. 225/2017 Sb. Tento svůj požadavek opírá v obecné rovině o tvrzení, že tato ustanovení porušují zejména právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu veřejné moci podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s právem na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny a vlastnickým právem podle čl. 11 odst. 1 Listiny, stejně tak i právem podle čl. 38 odst. 1 Listiny na to, aby věc každého byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti s možností vyjádřit se ke všem prováděných důkazům. Napadená právní úprava podle ní rovněž popírá ústavní příkaz k dodržování závazků, které pro Českou republiku vyplývají z mezinárodního práva (čl. 1 odst. 2 Ústavy).

Navrhovatelka namítá, že zatímco před účinností novelizujícího zákona bylo dotčené veřejnosti (spolkům) zaručeno účastenství ve všech správních řízeních, včetně územního řízení, stavebního řízení i řízení o dodatečném povolení stavby, za podmínky, že se mohou dotýkat zájmů na ochraně přírody a krajiny, napadená právní úprava toto právo omezila jen na řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Ze slov „řízení podle tohoto zákona“ obsaženého v § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny navrhovatelka za použití argumentu *a contrario* dovozuje, že žádných jiných řízení, než je řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny, se ekologické spolky již nebudou moci účastnit. Podle navrhovatelky neexistuje žádná odborná studie, z níž by vyplývalo, že ekologické spolky neoprávněně prodlužují správní řízení či se dopouštějí významných obstrukcí. Parlament podle jejího přesvědčení schválil předmětné ustanovení zákona vylučující účast spolků ve správních řízeních (a tudíž i dotčené veřejnosti v podobě nájemců, pachtýřů a dalších osob, jimž svědčí relativní majetkové právo k nemovitostem, jakož i všech majících právo na příznivé životní prostředí), a to nikoliv na základě objektivních a empiricky potvrzených údajů, ale toliko „na základě subjektivní předpojatosti“.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 03.02.2021 09:00 do: 03.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1920/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2020 č. j. 28 Cdo 1010/2020-334 a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 12. 2019 č. j. 4 Co 133/2018-276

Stručná charakteristika: potenciální kolize restituční výluky a restitučního titulu, právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: Římskokatolická farnost - prelatura Č. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obecné soudy projednávaly žalobu Lesů České republiky, s. p. (vedlejší účastník řízení) o nahrazení dvou rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj ze dnů 14. 10. a 20. 10. 2016, jimiž byly stěžovatelce vydány dva pozemky v katastrálním území Záluží nad Vltavou a Zátés. Žalobní petit, s procesní oporou v § 244-250I hlavy první části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zněl na nahrazení obou rozhodnutí správního orgánu výrokem soudu, že se předmětné nemovitosti nevydávají. Stěžovatelka byla tzv. dalším účastníkem řízení, neboť byla účastníkem řízení před správním orgánem. Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu zamítl. K odvolání vedlejšího účastníka Vrchní soud v Praze změnil ve výroku I. rozsudek soudu prvního stupně tak, že se předmětné nemovitosti stěžovatelce nevydávají, čímž se obě rozhodnutí pozemkového úřadu nahrazují. Odvolací soud konstatoval, že soudy nejsou v civilním řízení oprávněny přezkoumávat správnost správního aktu, což platí i pro restituční řízení. Soudy tedy nejsou oprávněny k přezkumu postupu a rozhodnutí správního orgánu v minulosti v řízení skončeném před 25. 2. 1948. Nejvyšší soud dovolání stěžovatelky odmítl.

Usnesení dovolacího soudu a rozsudek odvolacího soudu napadá stěžovatelka ústavní stížností. Usnesení dovolacího soudu má být podle názoru stěžovatelky vadné z hledisek neurčitosti označení povinné osoby v konfiskační vyhlášce, odmítnutí posoudit konfiskaci z hlediska nicotnosti konfiskační vyhlášky, absence důkazních zjištění (a jejich posouzení) k odnětí předmětných nemovitostí podle zákona č. 142/1947 Sb. a nerespektování restituční podstaty věci.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 03.02.2021 09:30 do: 03.02.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1564/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020 č. j. 25 Cdo 860/2020-252, rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 12. 2019 č. j. 18 Co 270/2019-232 a rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 7. 8. 2019 č. j. 8 C 19/2018-201

Stručná charakteristika: princip plného odškodnění, náhrada nemajetkové újmy

Označení navrhovatelů: J.H.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl v srpnu 2014 při výkonu svého zaměstnání spočívajícího v údržbě vozovky na dálnici D8 sražen nákladním automobilem ve vlastnictví společnosti JP AUTODOPRAVA, s. r. o. V důsledku dopravní nehody utrpěl mnoho vážných zranění na celém těle, mimo jiné amputaci pravé dolní končetiny v bérci, mnohočetnou zlomeninu žeber a hrudní páteře, krvácení do mozku a poranění plic. U stěžovatele se rovněž rozvinula posttraumatická stresová porucha, depresivní reakce na polytrauma a organická kognitivní porucha. Po dopravní nehodě musel být transportován leteckou záchrannou službou do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze, kde podstoupil několik operací a byl zde téměř dva měsíce hospitalizován (od 5. 8. do 26. 9. 2014). Následná léčba a rehabilitace trvaly několik měsíců, bolesti a obtíže u stěžovatele přetrvávají do současnosti. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 byla stěžovateli proti jeho zaměstnavateli, společnosti ASKO spol., s. r. o., přiznána náhrada škody na zdraví podle příslušných ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v rozhodném znění, a to konkrétně odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění, ve výši 2 743 050 Kč se zákonným úrokem z prodlení ročně z částky 923 797,50 Kč od 1. 4. 2015 do zaplacení.

Okresní soud v Klatovech zamítl stěžovatelovu žalobu proti společnosti JP AUTODOPRAVA, s. r. o., na zaplacení částky 750 000 Kč z titulu zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu podle § 2956 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, spočívající v duševních útrapách vzniklých porušením osobnostních práv stěžovatele. Nalézací soud konstatoval, že nároky z titulu náhrady škody na zdraví jsou speciálními nároky ve vztahu k obecným nárokům z titulu ochrany osobnosti, přičemž není přípustné, aby se poškozený žalobou na ochranu osobnosti pokoušel nahradit či navýšit svůj nárok z titulu náhrady škody. Podle rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 5. 5. 2010 sp. zn. 1 Co 2/2010 (publ. ve Sbírce soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu pod č. 56/2011, dostupný na www.nsoud.cz) právo na náhradu nemajetkové újmy a právo na náhradu škody na zdraví za bolest a za ztížení společenského uplatnění, a to i podle příslušných ustanovení zákoníku práce, jsou samostatnými právními prostředky ochrany fyzické osoby, které nelze uplatňovat na základě shodných skutkových tvrzení. Nalézací soud proto uzavřel, že stěžovatel vymezil svůj nárok shodnými skutkovými tvrzeními o duševních útrapách, jež byly zohledněny již v předchozím řízení o náhradě újmy na zdraví ve formě náhrady za bolest a ztížené společenského uplatnění, přičemž stěžovatel byl za uvedené útrapy odškodněn svým zaměstnavatelem. V posuzovaném řízení ani přes poučení nalézacího soudu podle § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v rozhodném znění, neoznačil žádné další útrapy nad rámec těch, které mu byly již kompenzovány. Krajský soud v Plzni následně odvolání stěžovatele zamítl a rozsudek nalézacího soudu potvrdil. Dovolání stěžovatele bylo Nejvyšším soudem odmítnuto pro nepřípustnost.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti brojí proti tomu, že mu nebyla přiznána náhrada újmy podle § 2956 občanského zákoníku. Namítá, že neoprávněným zásahem do osobnostních práv, včetně zásahu do integrity těla, vzniká dotčené osobě právo na přiměřené zadostiučinění. Argumentace obecných soudů, že namítané duševní útrapy nejsou nové, než již byly nahrazeny z titulu újmy na zdraví, nemůže dle stěžovatele obstát, neboť byl zasažen na své tělesné integritě amputací dolní končetiny; duševní útrapy pociťuje každý den.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 04.02.2021 09:00 do: 04.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2079/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Vladimír Sládeček DrSc.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 19. 3. 2019 sp. zn. 6 Cmo 2/2019.

Stručná charakteristika: Náklady řízení.

Označení navrhovatelů: Mgr. M.CH.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Vrchní soud v Olomouci ústavní stížností napadeným usnesením změnil usnesení Krajského soudu v Brně v odstavci II. výroku tak, že žalobkyně ICOM, a.s. je povinna nahradit stěžovateli na nákladech řízení částku 8 228 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce stěžovatele. Odvolací soud v první řadě k právnímu režimu souzené věci konstatoval, že se jedná o spor vyvolaný konkursem. Poukázal na to, že zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „insolvenční zákon“), byl sice s účinností od 1. 1. 2008 zrušen zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „zákon č. 328/1991 Sb.“), avšak s ohledem na § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se pro konkursní a vyrovnávací řízení zahájená před účinností tohoto zákona použijí dosavadní právní předpisy, tedy i občanský soudní řád (o. s. ř.) ve znění do 31. 12. 2007, a to bez zřetele k tomu, že řízení o tomto sporu bylo zahájeno žalobou podanou po 1. 1. 2008 (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3375/2010). Vrchní soud připomněl, že soud prvního stupně zvažil všechny okolnosti případu a následně správně konstatoval, že prohlášení konkursu na majetek žalobkyně nemůže být samo o sobě důvodem pro aplikaci § 150 o. s. ř. Současně však poukázal na pochybení při výpočtu náhrady nákladů řízení, když soud pominul skutečnost, že částka 50 000 Kč je v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), tarifní hodnotou ve věcech rozhodovaných v insolvenčním nebo obdobném řízení. Odvolací soud připomněl odkaz žalobkyně na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 ICdo 79/2016, podle kterého spor o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinnosti insolvenčním správcem je ve smyslu § 159 odst. 1 písm. e) insolvenčního zákona incidenčním sporem (srov. také usnesení Nejvyššího soudu sen. zn. 29 ICdo 43/2015). Soud uzavřel s tím, že úpravu obsaženou v § 9 odst. 4 advokátního tarifu lze vztáhnout také na spor o náhradu škody způsobené konkursním správcem. Nejvyšší soud usnesením dovolání stěžovatele podle § 243c odst. 1 o. s. ř. jako objektivně nepřipustné odmítl, neboť nesměřovalo proti žádnému z usnesení uvedených v § 238a o. s. ř.

Stěžovatel v ústavní stížnosti poukázal na to, že byl sice v napadeném usnesení výslovně poučen, že proti němu lze - za tam uvedených podmínek - podat dovolání; má však za to, že toto poučení je v rozporu s § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Stěžovatel přesto dovolání z důvodu procesní opatrnosti a v souladu s poučením podal. Ve své ústavní stížnosti dále uvádí, že odvolací soud nepřihlédl k jeho stanovisku, s jeho argumenty se nevypořádal a uvedl, že posouzení věci odvolacím soudem je v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu (konkrétně poukázal na jeho rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 1043/2012). Výklad a aplikace práva proto ze strany odvolacího soudu představuje nepředvídatelnou interpretační libovůli, zasahuje do jeho legitimního očekávání, do právní jistoty a principu rovnosti vůbec.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 04.02.2021 10:00 do: 04.02.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3200/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. listopadu 2020 č. j. 13 Co 204/2019-495 a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. září 2020 č. j. 13 Co 204/2019-428

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: L. B.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Avízo 6. týden

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 08.02.2021 09:00 do: 08.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1945/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 3. 2020 č. j. 3 To 99/2020-32 a usnesení Okresního soudu v Třebíči ze dne 23. 1. 2020 č. j. 11 PP 275/2019-23

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu při podmíněném propuštění z výkonu trestu, zákaz dvojího přičítání

Označení navrhovatelů: P. D.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl v dubnu 2017 pravomocně odsouzen za zvlášť závažný zločin podvodu, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce osmi let a šesti měsíců. V prosinci 2019 podal žádost o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Okresní soud v Třebíči stěžovateli žádost zamítl a Krajský soud v Brně následně jeho rozhodnutí potvrdil. Obecné soudy shodně konstatovaly, že nebyla splněna třetí zákonná podmínka podmíněného propuštění z výkonu trestu, tedy prognóza, že stěžovatel povede v budoucnu řádný život, neboť vykonává poměrně dlouhý trest, dle obsahu rejstříku trestů má sklony k páčání trestné činnosti (nepodmíněný trest je vyústěním jeho trestní minulosti) a škodlivé jednání způsobilo škodu v řádu milionů korun, kterou stěžovatel zatím ani částečně neuhradil. Vzhledem k délce uloženého trestu není proces resocializace stěžovatele ukončen, a je proto potřeba v něm nadále pokračovat, propuštění z výkonu trestu považují obecné soudy za předčasné. Pokud stěžovatel vytrvá ve svém snažení a skutečně zásadně přehodnotí svůj dosavadní život, je velice pravděpodobné, že podmínky podmíněného propuštění splní. Závěrem obecné soudy uvedly, že na podmíněně propuštění není zákonný nárok, jedná se o mimořádný benefit, který přísluší jen těm nejlepším odsouzeným, a ani splnění zákonných podmínek neznamená automatické vyhovění žádosti.

Ve své ústavní stížnosti stěžovatel brojí proti závěru obecných soudů, že nespĺňuje podmínku pozitivní prognózy budoucího chování ve smyslu § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku (podmínku výkonu potřebné části trestu a podmínku řádného chování a plnění svých povinností stěžovatel naplnil). Poukazuje na to, že nesplnění třetí zákonné podmínky soudy dovodily ze skutečnosti, že stěžovatel má osm záznamů v rejstříku trestů, z výše uloženého trestu a z výše způsobené škody (na kterou doposud nebylo nic uhrazeno), což jsou všechno okolnosti vztahující se k jeho odsouzení a nestanoví nic o míře stěžovatelovy resocializace. Obecné soudy dle stěžovatele porušily nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 482/18, neboť stěžovatel napĺňuje všechny podmínky, které Ústavní soud vymezil pro podmíněně propuštění odsouzeného z výkonu trestu, jeho žádosti však nebylo vyhověno.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 09.02.2021 09:00 do: 09.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3076/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Josef Fiala CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2020 č. j. 30 Cdo 1877/2020-183, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. února 2020 č. j. 11 Co 369/2019-119 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. května 2019 č. j. 31 C 1/2018-85

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem
Označení navrhovatelů: Česká republika - Ministerstvo financí
Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl o povinnosti České republiky - Ministerstva financí (stěžovatelky) zaslat Zdeňku Šarapatkovi (vedlejšímu účastníkovi) omluvu následujícího znění: „Dne 16. 11. 2017 uvedl prezident České republiky Ing. Miloš Zeman v rámci televizního pořadu s názvem ‚Týden s prezidentem‘ vysílaný na televizní stanici TV Barrandov následující tvrzení: ‚Zdeněk Šarapatka je člověk, který kdysi pracoval, teď nevím, jestli v Lidovém domě nebo Úřadu vlády, už je to hrozně dávno, ale vím, že jsem ho vyhodil pro neschopnost.‘ PaedDr. Zdeněk Šarapatka, Ph.D., nebyl Úřadem vlády České republiky vyhozen pro neschopnost, neboť jeho pracovní poměr byl v daném případě rozváznán dne 9. 10. 2000 dohodou uzavřenou mezi PaedDr. Zdeňkem Šarapatkou, Ph.D., a Úřadem vlády České republiky, a to z iniciativy PaedDr. Zdeňka Šarapatky, Ph.D. Česká republika se za tento dehonestující výrok omlouvá.“ Obvodní soud uvedl, že pořad Týden s prezidentem je prezentován jako exkluzivní rozhovor s prezidentem České republiky, který v něm promlouvá k veřejnosti. S výkonem funkce prezidenta je spojena realizace celé škály aktivit. S ohledem na ústavní zakotvení postavení prezidenta jako součásti moci výkonné je třeba realizaci i těchto úloh (s výjimkou případného excesu) hodnotit jako výkon pravomoci státního orgánu. Posuzovaný výrok vykazoval podle obvodního soudu místní, časový i věcný vztah k činnosti prezidenta. Pronesený výrok byl nepravdivý, neboť pracovní poměr vedlejšího účastníka na Úřadu vlády skončil v roce 2000 dohodou o jeho rozváznání. Posuzovaný výrok tak obvodní soud vyhodnotil jako nesprávný úřední postup ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Městský soud v Praze k odvolání stěžovatelky rozsudek obvodního soudu ve výroku o omluvě napadeným rozsudkem potvrdil. V odůvodnění uvedl, že kromě výkonu státní moci výslovně upraveného v Ústavě je s funkcí prezidenta spojena i realizace celé škály aktivit, jimiž je tato funkce dotvářena a jež je třeba posuzovat jako výkon jeho pravomoci, byť nemají přímý vliv na práva a povinnosti. I veřejný politický projev tak městský soud považoval za výkon pravomoci a za úřední postup zakládající odpovědnost podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., takže posuzované vystoupení prezidenta nebylo soukromým vystoupením Miloše Zemana. Stěžovatelčino dovolání odmítl Nejvyšší soud usnesením, proti němuž směřuje ústavní stížnost. V odůvodnění uvedl, že stát podle § 3 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá za újmu způsobenou státními orgány a jinými subjekty při výkonu jejich pravomoci, a že odpovědnost za vzniklou újmu se přičítá státu tehdy, když „konkrétní jednající fyzická osoba jedná v rámci pověřením vymezené činnosti státního orgánu“, a naopak při excesu z tohoto rámce postihují občanskoprávní sankce přímo danou fyzickou osobou. Podle čl. 54 odst. 3 Ústavy není prezident republiky z výkonu své funkce odpovědný. To však neznamená, že by v soukromoprávních vztazích neexistoval subjekt odpovědný za újmu, kterou způsobil prezident republiky při výkonu své funkce. S výkonem funkce prezidenta republiky je spojena i řada aktivit reprezentačního, ceremoniálního a protokolárního rázu, při nichž se sice nezakládají práva či povinnosti, přesto je Nejvyšší soud považuje za výkon pravomoci prezidenta. Nelze uvažovat o osobní odpovědnosti prezidenta republiky za jeho výroky pronesené v souvislosti s výkonem funkce. I projev prezidenta republiky je však úředním postupem, který může založit odpovědnost státu podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Nejvyšší soud v dané souvislosti připomněl svůj rozsudek ze dne 23. 6. 2020 sp. zn. 30 Cdo 4704/2018, v němž uzavřel, že výroky pronesené místopředsedou vlády, které byly proneseny v diskuzním pořadu a které se týkají činnosti vlády, představují výkon státní moci, při němž se případně lze dopustit nesprávného úředního postupu. Nesprávným úředním postupem může být i situace, kdy osoba jednající za státní orgán veřejně podá nepravdivou informaci a způsobí tím újmu. V posuzované věci městský soud postupoval v souladu s tímto závěrem.

Stěžovatelka namítá, že na posuzovanou věc podle jejího názoru nedopadá zákon č. 82/1998 Sb., neboť nešlo o výkon veřejné moci. Domnívá se, že soudy pojem „výkon veřejné moci“ vykládaly ústavně

nekonformně. Stěžovatelka do ústavní stížnosti převzala převážnou část odlišného stanoviska k usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018 sp. zn. Pl. ÚS 9/17 (tisková zpráva a text usnesení jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3aEiSPE>), v němž soudce Vladimír Sládeček objasnil, proč zastává názor, že o výkon funkce prezidenta republiky ve smyslu čl. 54 odst. 3 Ústavy nešlo v případě projevu při jmenování nových soudců, při dvou oficiálních setkáních prezidenta s občany, při rozhovoru pro rozhlas a v odpovědi prezidenta na dotaz čtenáře Parlamentních listů. Odlišné stanovisko popisuje, proč dané projevy představují akty, které prezident učinil jako soukromá osoba, a nikoli akty s charakterem výkonu veřejné moci. Stěžovatelka není spokojena s tím, jak se Nejvyšší soud vypořádal s tímto usnesením Ústavního soudu (Nejvyšší soud poznamenal, že se dané usnesení na posuzovanou věc nevztahuje, neboť se v něm Ústavní soud nezabýval problematikou odškodňovacího řízení). Podle stěžovatelky se v posuzované věci žádný z obecných soudů nevypořádal se soukromoprávním charakterem projevů prezidenta republiky, jak byly popsány ve zmíněném odlišném stanovisku.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 10.02.2021 09:00 do: 10.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 560/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 2019 č. j. 22 Cdo 2293/2019-609, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. února 2019 č. j. 20 Co 331/2018-581 a rozsudku Okresního soudu v Semilech ze dne 26. července 2018 č. j. 8 C 192/2014-539

Stručná charakteristika: vlastnictví - podíl

Označení navrhovatelů: Š. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Předmětem řízení bylo vypořádání podílového spoluvlastnictví k souboru nemovitostí, které včetně jejich technologického zařízení slouží k užívání jako malá vodní elektrárna v katastrálním území Turnov a Bukovina u Turnova (dále jen „MVE“). Tato MVE byla zbudována na místě původního mlýna ve 20. letech 20. století rodinou Votrubcových a po roce 1948 byla znárodněna. V rámci nápravy majetkových křivd byl v roce 1995 celý soubor předmětných nemovitostí včetně technologie MVE vydán bratrům Ing. E. a P. V., jakožto dědicům původních vlastníků, přičemž bratři V. byli podílovými spoluvlastníky MVE každý se spoluvlastnickým podílem o velikosti ½. P. V. svůj spoluvlastnický podíl prodal otci vedlejšího účastníka řízení JUDr. Z. Š. Ing. E. V. spolu s JUDr. Z. Š. k zajišťování provozu MVE založili dne 12. 7. 1995 společnost VODNÍ ELEKTRÁRNA EMIL VOTRUBEC, spol. s r. o. (nyní po změně společnost MVE Turnov s.r.o.), ve které byli společníky každý s obchodním podílem o velikosti 50 %. Tato společnost byla a je až do současnosti též držitelkou licence k provozu MVE. JUDr. Z. Š. v roce 1977 převedl svůj spoluvlastnický podíl na předmětných nemovitostech o velikosti id. ½ na své děti tak, že ideální spoluvlastnický podíl o velikosti id. ¼ daroval vedlejšímu účastníkovi řízení a zbývající id. ¼ sestře vedlejšího účastníka řízení. Ta svůj spoluvlastnický podíl darovala vedlejšímu účastníkovi řízení v roce 2014. Ing. E. V. v rámci předkupního práva nabízel prodej svého spoluvlastnického podílu o velikosti id. ½ vedlejšímu účastníkovi řízení, ten však o nabytí tohoto podílu za požadovanou cenu neměl zájem a odmítl jej. Proto Ing. E. V. svůj ideální spoluvlastnický podíl o velikosti id. ½ prodal na základě kupní smlouvy ze dne 25. 2. 2013 stěžovateli a jeho bratrovi M. P. za kupní cenu 15 500 000 Kč. Následně bratr stěžovatele svůj spoluvlastnický podíl na nemovitostech o velikosti id. ¼ daroval stěžovateli. Pokud jde o účast stěžovatele ve společnosti provozující MVE, tato mu byla znemožněna. Vzhledem k tomu stěžovatel opakovaně žádal vedlejšího účastníka řízení o součinnost při vypovězení nájemních smluv s MVE Turnov s.r.o., jehož je vedlejší účastník jediným společníkem, a ten to odmítl, nemovitosti zůstaly v nájmu společnosti MVE Turnov s.r.o. a naprostá většina zisku z nemovitostí plynula ve prospěch této společnosti. Vedlejší účastník řízení se žalobou ze dne 13. 11. 2014 domáhal zrušení

podílového spoluvlastnictví a přikázání veškerých nemovitostí do jeho výlučného vlastnictví. Okresní soud po provedeném řízení rozsudkem podílové spoluvlastnictví k předmětným nemovitostem zrušil, předmětné nemovitosti přikázal do výlučného vlastnictví vedlejšího účastníka řízení s tím, že tento má stěžovateli zaplatit vypořádací podíl ve výši 2 887 580 Kč, a dále rozhodl o zaplacení nákladů řízení. Proti rozsudku okresního soudu podal stěžovatel odvolání. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu dovoláním. Nejvyšší soud usnesením podané dovolání odmítl, neboť je neshledal přípustným.

Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že o přikázání nemovitostí do výlučného vlastnictví měli zájem oba spoluvlastníci, přičemž stěžovatel nabízel zaplatit vedlejšímu účastníkovi řízení na vypořádacím podílu částku 15 000 000 Kč, zatímco vedlejší účastník řízení nabízel zaplatit stěžovateli na vypořádacím podílu částku několikanásobně nižší, a to 2 100 000 Kč. Podle názoru stěžovatele ve věci rozhodující soudy nedostatečně zohlednily ekonomickou užitnou hodnotu předmětných nemovitostí, přestože se jedná o výrobní objekty sloužící k podnikání a generování zisku, a dále stěžovatel namítal finanční nevyváženost, když nemovitosti nabyl za 15 500 000 Kč a jako vypořádací podíl obdržel pouze částku cca 2,8 milionu Kč. Stěžovatel rovněž zpochybnil kritérium údržby nemovitostí, které okresní soud přičetl k dobru vedlejšímu účastníkovi, když údržba je prováděna pouze prostřednictvím společnosti MVE Turnov s.r.o., přičemž je to tato společnost, resp. vedlejší účastník řízení jako její společník, který z provozu MVE inkasuje dlouhodobě zisk, zatímco stěžovateli plyne pouze nepřiměřeně nízké nájemné.

Avízo 7. týden

Upozornění: Do 1. dubna 2021 jsou nálezy Ústavního soudu vyhlášovány bez přítomnosti účastníků, právních zástupců a veřejnosti tak, že text nálezu je v okamžiku vyhlášení publikován v sekci Aktuality na webových stránkách soudu.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 17.02.2021 09:00 do: 17.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1564/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020 č. j. 25 Cdo 860/2020-252, rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 12. 2019 č. j. 18 Co 270/2019-232 a rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 7. 8. 2019 č. j. 8 C 19/2018-201

Stručná charakteristika: princip plného odškodnění - duševní útrapy, náhrada nemajetkové újmy

Označení navrhovatelů: J. H.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl v srpnu 2014 při výkonu svého zaměstnání spočívajícího v údržbě vozovky na dálnici D8 sražen nákladním automobilem ve vlastnictví společnosti JP AUTODOPRAVA, s. r. o. V důsledku dopravní nehody utrpěl mnoho vážných zranění na celém těle, mimo jiné amputaci pravé dolní končetiny v bérce, mnohočetnou zlomeninu žeber a hrudní páteře, krvácení do mozku a poranění plic. U stěžovatele se rovněž rozvinula posttraumatická stresová porucha, depresivní reakce na polytrauma a organická kognitivní porucha. Po dopravní nehodě musel být transportován leteckou záchrannou službou do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze, kde podstoupil několik operací a byl zde téměř dva měsíce hospitalizován (od 5. 8. do 26. 9. 2014). Následná léčba a rehabilitace trvaly několik měsíců, bolesti a obtíže u stěžovatele přetrvávají do současnosti. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 byla stěžovateli proti jeho zaměstnavateli, společnosti ASKO spol., s. r. o., přiznána náhrada škody na zdraví podle příslušných ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v rozhodném znění, a to konkrétně odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění, ve výši 2 743 050 Kč se zákonným úrokem z prodlení ročně z částky 923 797,50 Kč od 1. 4. 2015 do zaplacení.

Okresní soud v Klatovech zamítl stěžovatelovu žalobu proti společnosti JP AUTODOPRAVA, s. r. o., na zaplacení částky 750 000 Kč z titulu zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu podle § 2956 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, spočívající v duševních útrapách vzniklých porušením osobnostních práv stěžovatele. Nalézací soud konstatoval, že nároky z titulu náhrady škody na zdraví jsou speciálními nároky ve vztahu k obecným nárokům z titulu ochrany osobnosti, přičemž není přípustné, aby se poškozený žalobou na ochranu osobnosti pokoušel nahradit či navýšit svůj nárok z titulu náhrady škody. Podle rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 5. 5. 2010 sp. zn. 1 Co 2/2010 (publ. ve Sbírce soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu pod č. 56/2011, dostupný na www.nsoud.cz) právo na náhradu nemajetkové újmy a právo na náhradu škody na zdraví za bolest a za ztížení společenského uplatnění, a to i podle příslušných ustanovení zákoníku práce, jsou samostatnými právními prostředky ochrany fyzické osoby, které nelze uplatňovat na základě shodných skutkových tvrzení. Nalézací soud proto uzavřel, že stěžovatel vymezil svůj nárok shodnými skutkovými tvrzeními o duševních útrapách, jež byly zohledněny již v předchozím řízení o náhradě újmy na zdraví ve formě náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění, přičemž stěžovatel byl za uvedené útrapy odškodněn svým zaměstnavatelem. V posuzovaném řízení ani přes poučení nalézacího soudu

podle § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v rozhodném znění, neoznačil žádné další útrapy nad rámec těch, které mu byly již kompenzovány. Krajský soud v Plzni následně odvolání stěžovatele zamítl a rozsudek nalézacího soudu potvrdil. Dovolání stěžovatele bylo Nejvyšším soudem odmítnuto pro nepřípustnost.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti brojí proti tomu, že mu nebyla přiznána náhrada újmy podle § 2956 občanského zákoníku. Namítá, že neoprávněným zásahem do osobnostních práv, včetně zásahu do integrity těla, vzniká dotčené osobě právo na přiměřené zadostiučinění. Argumentace obecných soudů, že namítané duševní útrapy nejsou nové, než již byly nahrazeny z titulu újmy na zdraví, nemůže dle stěžovatele obstát, neboť byl zasažen na své tělesné integritě amputací dolní končetiny; duševní útrapy pociťuje každý den.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 17.02.2021 10:30 do: 17.02.2021 11:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1762/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 5 Tdo 1414/2019-997 ze dne 26. 2. 2020, usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 To 23/2019-945 ze dne 14. 5. 2019 a rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 31 T 6/2015-884 ze dne 8. 1. 2019

Stručná charakteristika: Zásada nullum crimen sine lege

Označení navrhovatelů: R. Ch.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Krajský soud v Ostravě uznal stěžovatele vinným přečinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění účinném do 12. 8. 2017 (dále jen „trestní zákoník“). Toho se měl stěžovatel dopustit tím, že jako zaměstnanec společnosti M., s. r. o. s předmětem podnikání kovoobráběčství, na základě pracovní smlouvy uzavřené dne 29. 4. 2011 ve funkci technolog a seřizovač, dostatečně obeznámen s podstatou podnikatelské činnosti uvedené společnosti, jejího technického a technologického zázemí a způsobu výroky, jakož i obchodní strategie, včetně znalosti charakteru prodeje, vyskladnění zboží a smluvních partnerů, a současně jako jediný jednatel a jediný společník společnosti A., s. r. o., s předmětem podnikání obráběčství, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, která zajišťovala obchodní činnost pro společnost M., v úmyslu odebrat zboží a za dodané zboží řádně nezaplatit a neoprávněně tak pro sebe a společnost A. získat prospěch, na základě osobně, či prostřednictvím své zaměstnankyně, elektronicky realizovaných objednávek odebral v období od 30. 8. 2013 do 27. 11. 2013 od společnosti M. zboží v přesně nezjištěném množství a přesně nezjištěné ceně, převážně elektrody a trysky k autogenním nebo plazmovým hořákům, na jejichž výrobě či zajištění a vyskladnění se sám jako zaměstnanec společnosti M. spolupodílel, kdy dodané zboží bylo formálně vyfakturováno společnosti A. jedenácti fakturami se splatností 60 dnů a celkovou fakturační cenou 1 994 269,65 Kč, přičemž následně společnost A. zboží prodala dalším subjektům, které jej převodem na účet či v hotovosti uhradily, avšak společnost A., zastoupená stěžovatelem, na úkor společnosti M. fakticky odebrané zboží ani z části neuhradila a tímto jednáním získali stěžovatel a společnost A. neoprávněně prospěch. Za tento přečin krajský soud uložil stěžovateli peněžitý trest ve výměře 400 celých denních sazeb s výší jedné denní sazby 500 Kč, tedy celkem 200 000 Kč, a pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, náhradní trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců. Poškozená společnost M. byla s nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Vrchní soud v Olomouci zamítl odvolání stěžovatele, státního zástupce a poškozené. Vrchní soud se ztotožnil se závěry krajského soudu a uvedl, že stěžovatelovo jednání naplňuje všechny znaky přečinu zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2 trestního zákoníku, přičemž tento trestný čin je

speciálním ve vztahu k trestnému činu podvodu podle § 209 trestního zákoníku. Proti tomuto usnesení stěžovatel podal dovolání. Nejvyšší soud dovolání stěžovatele odmítl. Podle Nejvyššího soudu není právní kvalifikace stěžovatelova jednání, kterou zvolily nižší soudy, výstižná, neboť „nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přečinu zneužití informace a postavení v obchodním styku“ podle § 255 odst. 2 trestního zákoníku. Skutek, který je stěžovateli kladen za vinu, měl být posouzen buď jako trestný čin podvodu [dle výše škody buď dle § 209 odst. 1, 3 trestního zákoníku, nebo § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku], nebo zpronevěry [dle § 206 odst. 1, 3 trestního zákoníku či § 206 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku] a za určitých okolností by dle Nejvyššího soudu „nebylo vyloučeno“ spatřovat ve skutku kladeném za vinu stěžovateli ani trestný čin poškození věřitele [dle § 222 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku při způsobení značné škody]. Ve všech případech by však hrozil stěžovateli přísnější trest, takže se stěžovatel svým dovoláním dle Nejvyššího soudu v podstatě domáhá přísnějšího právního posouzení. I „nejmírnější možné správné právní posouzení tohoto skutku ... by znamenalo změnu rozhodnutí soudů nižších stupňů v neprospěch obviněného“. Té podle Nejvyššího soudu brání zákaz reformationis in peius, konkretizovaný v § 265p odst. 1 a § 265s odst. 2 trestního řádu, který nedovoluje, aby nové rozhodnutí bylo pro obviněného nepříznivější, než jaké bylo původní rozhodnutí, tedy aby v jakémkoliv směru zhoršovalo jeho situaci. Za změnu rozhodnutí v neprospěch obviněného je přitom nutno považovat „mimo jiné i změnu v použité právní kvalifikaci“.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že napadenými rozhodnutími bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, princip legality trestní represe a presumpce neviny. Porušení svých základních práv stěžovatel vyvozuje především toho, že obecné soudy nesprávně kvalifikovaly jeho jednání. Podle stěžovatele je neakceptovatelné, aby byl uznán vinným ze spáchání trestného činu, jehož skutkovou podstatu dle obecných soudů nenaplnil, a aby bylo rozhodnutí o vině ponecháno v platnosti jen proto, že trestní sazba jiných trestných činů, které by dle obecných soudů připadaly v úvahu, je vyšší.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 17.02.2021 11:00 do: 17.02.2021 11:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1904/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 6 Tdo 285/2020-835 ze dne 25. 3. 2020 a proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 9 To 484/2018-782 ze dne 21. 2. 2019

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý proces

Označení navrhovatelů: J. J.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Prostějově k pětiletému trestu odnětí svobody za zločin podvodu dle § 209 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku. Trestného činu se dle tohoto rozsudku dopustil tím, že třemi dílčími útoky vylákal peněžité prostředky od poškozených na základě slibu, že jim opatří a dodá automobily, což však neučinil, přičemž poškozeným nevrátil prostředky, které od nich získal, a dále pak tím, že sice opatřil vozidla, jejichž koupi slíbil, ale nepředal je poškozeným, od kterých získal prostředky na jejich nákup. Proti rozsudku okresního soudu stěžovatel podal prostřednictvím svého obhájce odvolání. Mimo jiné namítl, že soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, jelikož nevyhověl návrhu na vypracování znaleckého posudku týkajícího se vlivu patologického hráčství na ovládací schopnosti stěžovatele. Krajský soud odvolání stěžovatele zamítl. Ohledně namítané závislosti na hazardních hrách krajský soud mimo jiné odkázal na záznamy v trestním rejstříku stěžovatele, které dle krajského soudu svědčí o zcela totožném jednání jako v posuzovaném případě. Vzhledem k promyšlené soustavné trestné činnosti krajský soud shledal, že není pochyb o tom, že

stěžovatel je zcela zdravý. Proti napadenému usnesení krajského soudu podal stěžovatel dovolání, které doplnil i zasláním kopie znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl vypracován v jiné skutkově obdobné věci stěžovatele. Podle posudku stěžovatel „dlouhodobě trpí rozvinutým syndromem tzv. patologického hráčství“. Nejvyšší soud napadeným usnesením dovolání stěžovatele v neveřejném zasedání odmítl.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že přestože opakovaně upozorňoval na svoji závislost na hazardních hrách, nedošlo k vypracování znaleckého posudku. Dále namítá, že odvolací soud se nijak nevypořádal s jeho návrhy na doplnění dokazování, což dle stěžovatele odvolacímu soudu vytkl i Nejvyšší soud. Dle stěžovatele pak pochybil i Nejvyšší soud, když ve svém usnesení nezohlednil znalecký posudek, který prokazuje stěžovatelovu závislost na hazardních hrách.

Avízo 8. týden

Plénum - veřejné vyhlášení nálezu

od: 22.02.2021 09:00 do: 22.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 106/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti zrušení bodu I./1. usnesení vlády ze dne 16. listopadu 2020 č. 1192, o přijetí krizového opatření, vyhlášeného pod č. 472/2020 Sb., bodu II. usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2020 č. 1195, o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2, vyhlášeného pod č. 471/2020 Sb., části bodu 2. usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2020 č. 1196, o změně krizových opatření, vyhlášeného pod č. 472/2020 Sb., bodu I./1. usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2020 č. 1201, o přijetí krizového opatření, vyhlášeného pod č. 477/2020 Sb., bodu I./1. usnesení vlády ze dne 22. ledna 2021 č. 57, o přijetí krizového opatření, vyhlášeného pod č. 23/2021 Sb., a bodu I./1. usnesení vlády ze dne 28. ledna 2021 č. 78, o přijetí krizového opatření, vyhlášeného pod č. 31/2021 Sb.

Stručná charakteristika: krizové opatření vlády

Označení navrhovatelů: Senátoři Parlamentu ČR

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Skupina 63 senátorů (dále jen navrhovatelka) napadla u Ústavního soudu ustanovení usnesení vlády o přijetí krizových opatření, která až na stanovené výjimky zcela zakazují maloobchodní prodej a poskytování služeb. Navrhovatelka je přesvědčena, že napadenou právní úpravou stanovené omezení maloobchodu a služeb nepřiměřeně a iracionálně zasahuje do základního práva svobodně podnikat podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod, je diskriminační, nepřiměřené a neracionální. Konkrétně navrhovatelka namítá nerovný přístup k podnikatelům dle kritéria typu zboží prodávaného v provozovnách. Vláda podle ní v napadených usneseních ani v souvislosti s jejich přijímáním nevysvětlila, proč přikročila k zákazu pro některé provozovny a proč jiné provozovny mají ze zákazu výjimku.

Téhož dne, tedy v pondělí 22. 2. 2021 v 10 hodin bude uspořádán ve Sněmovně Ústavního soudu briefing, na kterém se kodůvodnění nálezu vyjádří soudce zpravodaj věci Vojtěch Šimíček. Je vyžadována akreditace novinářů prostřednictvím emailu na adresu tiskové mluvčí Ústavního soudu: miroslava.cihalikova@usoud.cz

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 22.02.2021 10:00 do: 22.02.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3463/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 1. 10. 2020, sp. zn. 0 Nt 20057/2020.

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: Ing. M. Š.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Ústavní stížností napadeným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 byla podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu (dále jen „tr. ř.“) zamítnuta stížnost stěžovatele proti usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování, Odboru obecné kriminality (dále jen „policejní orgán“) ze dne 19. 8. 2020. Rozhodnutí policejního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o zajištění finanční hotovosti ve výši 13 400 Kč, bylo stěžovateli doručeno 19. 8. 2020. Lhůta pro podání stížnosti proti usnesení policejního orgánu ze dne 19. 8. 2020 o zajištění finanční hotovosti skončila v pondělí 24. 8. 2020. Právě v tento den byla policejnímu orgánu podána prostřednictvím obhájkyně stěžovatele blanketní stížnost se sdělením, že bude odůvodněna ve lhůtě 10 dnů poté, co bude obhájkyni stěžovatele umožněno nahlížet do spisu. Následně dne 10. 9. 2020 bylo policejnímu orgánu skutečně doručeno avizované odůvodnění stížnosti. Napadeným usnesením obvodního soudu však byla stížnost stěžovatele zamítnuta jako opožděná.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že rozhodnutím okresního soudu došlo k zásahu do jeho ústavně zaručených práv, a to v důsledku zásadního procesního pochybení ať již ze strany orgánů činných v trestním řízení, kteří obvodnímu soudu blanketní stížnost buď nepostoupily, nebo ze strany obvodního soudu, který k včasné blanketní stížnosti nepřihlédl.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 23.02.2021 09:30 do: 23.02.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3314/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2020 č. j. 26 Cdo 1203/2020-360, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2019 č. j. 21 Co 96/2017-302 ve znění usnesení ze dne 15. 7. 2019 č. j. 21 Co 96/2017-319 a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 9. 2016 č. j. 20 C 109/2013-207

Stručná charakteristika: Právo na svobodné jednání

Označení navrhovatelů: M. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel je od roku 2000 společníkem obchodní společnosti KOLO, s.r.o. V roce 1996 tato společnost uzavřela s Městskou částí Praha 2 smlouvu, ve které se zavázala v domě, toho času ve vlastnictví Městské části Praha 2, na vlastní náklady vybudovat dvě bytové jednotky. Městská část Praha 2 (vlastník domu) se zavázala k nově vybudovaným bytovým jednotkám uzavřít se společností KOLO, s.r.o. (stavebníkem), nájemní smlouvy a stavebník se zavázal uzavřít nájemní smlouvy se společníky, kteří jej tvořili – toho času mezi nimi stěžovatel nefiguroval. V roce 2002 došlo ke zkolaudování obou bytových jednotek, ta z nich, která měla být v konečném důsledku pronajata stěžovateli, pak byla znaleckým posudkem objednaným vlastníkem domu oceněna na 2 988 440 Kč. Téhož roku uzavřel stěžovatel, toho času již společník společnosti KOLO, s.r.o., s touto společností dohodu o narovnání, podle které ze společnosti na stěžovatele přešla pohledávka vůči vlastníkovi domu ve výši 2 988 440 Kč. Vlastník domu pak nájemní smlouvu k jedné z nově vybudovaných bytových jednotek na dobu neurčitou uzavřel přímo se stěžovatelem a jeho manželkou (nikoliv tedy již se společností KOLO, s.r.o.). V čl. 1 nájemní smlouvy se stanoví, že „výpočet nájemného je uveden v evidenčním listu, který je přílohou a nedílnou součástí této smlouvy“, tam však údaj o nájemném chybí. Podle čl. 3 této nájemní smlouvy „s ohledem na prostředky vynaložené nájemcem na vybudování bytu a jím doložené [...] je nájem uhrazen nájemcem předem od 1. 6. 2002 do 31. 5. 2027 formou nepeněžního plnění“. Konkrétní údaj o výši prostředků vynaložených na vybudování bytu však v nájemní smlouvě chybí. Dle pozdějšího vyjádření Městské části Praha 2 byla vložena investice stěžovatele ve výši 2 988 440 Kč pro evidenční účely rozpočítána do tzv. odbydlovaných částek měsíčního nájemného ve výši 9 961 Kč. V roce 2010 došlo k prodeji domu, jeho novým vlastníkem se stalo Bytové družstvo G. (pozn. anonymizováno - dále

jen „nový vlastník domu“). Při převzetí domu nový vlastník potvrdil, že mu byla předána ústní informace, že u bytu stěžovatele je evidováno nepeněžní plnění nájemného na dobu 25 let, a to od roku 2002 v původní hodnotě 2 988 440 Kč. Později nový vlastník domu převzal i nájemní smlouvu uzavřenou se stěžovatelem a znalecký posudek o ceně pronajatého bytu. V roce 2013 podal nový vlastník domu k prvostupňovému soudu žalobu na vyklizení bytu stěžovatelem, případně bývalou manželkou a dcerou stěžovatele. Nový vlastník domu především tvrdil, že je nájemní smlouva neplatná z důvodu absence ujednání o konkrétní výši nájemného či způsobu jejího určení, a stěžovatel a další výše jmenované osoby tedy byt užívají bez řádného právního titulu. Řízení vůči bývalé manželce bylo později z důvodu zpětvzetí žaloby zastaveno. Prvostupňový soud o žalobě rozhodl touto ústavní stížností napadeným rozsudkem tak, že žalobě vyhověl. Konstatoval totiž, že nájemní smlouva je neplatná, neboť neobsahuje údaje o výši nájemného a způsob jeho určení ve smlouvě chybí, přičemž širší okolnosti uzavření nájemní smlouvy jsou nepodstatné. Odvolací soud následně rozhodnutí prvostupňového soudu změnil tak, že žalobu zamítl. Vůli smluvních stran měl totiž za jednoznačnou a na jejím základě nájemné za určitelné. Toto rozhodnutí odvolacího soudu však Nejvyšší soud zrušil rozsudkem, v němž jen krátce konstatoval, že výše prostředků vynaložených nájemcem na vybudování bytu „v nájemní smlouvě vyčíslena není a nevyplývá ani z dokladů, které jsou její součástí“ (ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla pro svou předčasnost odmítnuta usnesením Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1103/19 ze dne 8. 4. 2019). Znovu tak o věci odvolací soud, jsa vázán právním závěrem Nejvyššího soudu, rozhodl touto ústavní stížností napadeným rozsudkem, a to tak, že rozhodnutí prvostupňového soudu potvrdil. Dovolání proti poslední zmíněnému rozhodnutí odvolacího soudu pak Nejvyšší soud ústavní stížností napadeným usnesením odmítl. V odůvodnění se mimo jiné zabýval i tím, že žaloba nového vlastníka domu na vyklizení druhého z vybudovaných bytů, k němuž byla uzavřena nájemní smlouva identického znění s jinými osobami, byla pravomocně zamítnuta pro rozpor s dobrými mravy. Nejvyšší soud k tomu uvedl, že v případě stěžovatele je situace jiná, neboť byt již několik let neužívá, pronajímá jej a nehradí nájemné, ani úhradu za plnění spojená s užíváním bytu.

Stěžovatel se prostřednictvím své ústavní stížnosti domáhá zrušení rozsudků Obvodního soudu pro Prahu 2, Městského soudu v Praze a usnesení Nejvyššího soudu, protože jimi mělo být porušeno jeho vlastnické právo ve smyslu čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Zejména zdůrazňuje, že uzavřel a plnil nájemní smlouvu v dobré víře v její platnost, a to i s ohledem na to, že její znění bylo navrženo veřejnoprávní korporací (Městkou částí Praha 2). Formalistickým výkladem znění nájemní smlouvy učiněným bez snahy překonat neplatnost rozumným výkladem dle stěžovatele navíc soudy zpochybnily zásadu autonomie vůle.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 23.02.2021 10:00 do: 23.02.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2378/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2020 č. j. 33 Cdo 1458/2018-597 v části, kterou rozhodl o výrocích II. a IV. rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. března 2017 č. j. 25 Co 96/2016-481, 25 Co 449/2016, a výrokům II. a IV. rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. března 2017 č. j. 25 Co 96/2016-481, 25 Co 449/2016

Stručná charakteristika: náklady řízení, advokátní tarif, náležitosti dovolání

Označení navrhovatelů: Bc. D. J. a V. J., oba zastoupeni JUDr. Karlem Polákem, advokátem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé se domáhali u Okresního soudu v Kolíně po žalovaných zaplacení 2 691 730 Kč jako slevy z kupní ceny a náhrady škody. Okresní soud jedné z žalovaných ustanovil usnesením právního zástupce

– advokáta, neboť splňovala předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Okresní soud žalobě stěžovatelů vyhověl výrokem I. co do 408 158,92 Kč, ve zbylé části ji výrokem II. zamítl. Výrokem III. rozhodl o náhradě nákladů žalovaným a výrokem IV. uložil stěžovatelům společně a nerozdílně zaplatit 18 550 Kč na účet okresního soudu jako náhradu nákladů zastoupení ustanoveného zástupce žalované. Výrokem V. rozhodl o nákladech řízení státu. Usnesením okresní soud přiznal právnímu zástupci žalované odměnu ve výši 26 500 Kč. Hodnotu jednoho úkonu určil ve výši 5 000 Kč. K odvolání stěžovatelů proti uvedenému rozsudku okresního soudu (v celém rozsahu mimo jeho výrok I.) Krajský soud v Praze výrokem I. svého rozsudku částečně změnil výrok II. rozsudku okresního soudu tak, že žalobě vyhověl co do 7 260 Kč, ve zbylé části jeho napadenou část potvrdil. Výrokem II. uložil stěžovatelům zaplatit společně a nerozdílně celkem 180 174 Kč, a to zaprvé 125 854 Kč k rukám žalovaných a zadruhé 54 320 Kč na účet okresního soudu za náklady zastoupení ustanoveného právního zástupce žalované. Výrokem III. krajský soud rozhodl o nákladech řízení státu. Výrokem IV. krajský soud uložil stěžovatelům zaplatit na nákladech odvolacího řízení společně a nerozdílně zaprvé 66 671 Kč k rukám právního zástupce žalovaného a zadruhé 118 564 Kč na účet okresního soudu za náklady zastoupení ustanoveného zástupce žalované. Výši jednoho úkonu pro účely určení výše náhrady nákladů právního zastoupení žalované určil krajský soud jako 19 100 Kč pro řízení před okresním soudem, resp. 17 460 Kč pro odvolací řízení. Stěžovatelé napadli dovoláním výrok I. rozsudku krajského soudu v části, ve které bylo rozhodnutí okresního soudu potvrzeno, a dále jeho výroky II. a IV. o nákladech řízení. Stěžovatelé namítali, že při rozhodování ve věci samé se krajský soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu při řešení dvou otázek hmotného práva. Co do dovoláním napadených výroků o nákladech řízení stěžovatelé namítali, že krajský soud nepřihlédl k § 12a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a hodnotu jednoho úkonu nesnížil na 5 000 Kč. Formulovali přitom otázku, která dosud nebyla podle nich v praxi Nejvyššího soudu řešena: „Přihlíží se při rozhodování o náhradě nákladů řízení ... spočívajících v nákladech právního zastoupení účastníka zastupovaného právním zástupcem ustanoveným soudem z řad advokátů, kterou je povinen účastník, kterému byla tato povinnost uložena, zaplatit státu na účet soudu ... při výpočtu odměny za úkony provedené ustanoveným právním zástupcem ... ke snížení odměny ... podle § 12a [advokátního tarifu], a zejména k omezení výše odměny částkou 5 000 Kč?“ Nejvyšší soud dovolání stěžovatelů odmítl. Přitom rozhodoval podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017 (dále jen „o. s. ř.“). K části dovolání mířící proti výroku krajského soudu ve věci samé Nejvyšší soud zaprvé uvedl, že stěžovatelé „procesně neregulérním způsobem“ uplatňují dovolací důvod, neboť jejich námitky ve skutečnosti zpochybňují zjištěný skutkový stav. Nejvyšší soud je jím přitom vázán a není oprávněn jej v řízení o dovolání přehodnocovat. Zadruhé, Nejvyšší soud uvedl, že jeho rozhodnutí, na které odkazují stěžovatelé jako na to, od kterého se měl krajský soud odchýlit, se skutkově od posuzované věci odlišuje. Proto dovolání v této části není přípustné. Dále Nejvyšší soud v napadeném usnesení uvedl, že formulují-li stěžovatelé dovolací námitky jako nesouhlas s tím, že krajský soud „nepřihlédl“ k určitému ustanovení právního předpisu, taková formulace neodpovídá požadavkům § 237 o. s. ř. a že „ve vztahu k jiným otázkám“ stěžovatelé nevymezili předpoklady přípustnosti dovolání. V mezidobí okresní soud přiznal ustanovenému právnímu zástupci 37 874,74 Kč jako odměnu za zastupování žalované. Okresní soud určil hodnotu jednoho úkonu s přihlédnutím k § 12a odst. 2 advokátního tarifu shodně s návrhem právního zástupce žalované ve výši 5 000 Kč. K odvolání právního zástupce žalované změnil krajský soud posledně uvedené usnesení okresního soudu tak, že se právnímu zástupci žalované přiznává 43 474,74 Kč. Krajský soud potvrdil výši odměny za jeden úkon právní služby, avšak zvýšil počet úkonů, na jejichž náhradu má právní zástupce žalované nárok.

Stěžovatelé zaprvé nesouhlasí s tím, jak se Nejvyšší soud v napadeném usnesení vypořádal s jejich dovoláním v části směřující proti výrokům II. a IV. v záhlaví uvedeného rozsudku krajského soudu o nákladech řízení. Podle stěžovatelů Nejvyšší soud „hrubě zkreslil“ obsah jejich dovolání, neboť námitky ve skutečnosti neformulují toliko jako že krajský soud „nepřihlédl“ k § 12a advokátního tarifu. V dovolání výslovně formulují otázku procesního práva, při jejímž řešení se krajský soud odchýlil od

ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Zadruhé, stěžovatelé namítají, že krajský soud ve výrocích II. a IV, kterými rozhodl o nákladech řízení, přiznal žalované (na účet okresního soudu) za náklady jejího ustanoveného právního zástupce násobně vyšší částku, než byla skutečně vynaložena. Krajský soud měl podle nich přihlídnout k § 12a advokátního tarifu a odměnu snížit.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 23.02.2021 14:00 do: 23.02.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3582/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. září 2020 č. j. 11 Tvo 16/2020-3249 a usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. srpna 2020 sp. zn. 6 To 51/2020

Stručná charakteristika: právo na bezplatnou pomoc obhájce a právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: T. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci pravomocně uznán vinným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, za což mu byl uložen trest odnětí svobody v délce trvání sedmi let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Stěžovateli byl dále uložen trest propadnutí konkrétně specifikovaných věcí a trest propadnutí finanční částky ve výši 23 400 Kč. Dne 10. 11. 2019 podal stěžovatel ke krajskému soudu návrh na přiznání nároku na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu. Svůj návrh odůvodnil zejména zahájením insolvenčního řízení u krajského soudu. V návrhu na oddlužení stěžovatel doložil své výdělkové, majetkové a rodinné poměry, z nichž vyplývá, že není schopen dostát svým závazkům. Součástí návrhu je i předpokládaný propočet příjmů v následujících letech (s přihlídnutím k délce trestu odnětí svobody), přičemž lze předpokládat, že do budoucna veškeré výdělinky stěžovatele poslouží k pokrytí závazků spojených s insolvenčním řízením. V době podání návrhu na přiznání nároku na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu se trestní řízení nacházelo ve stadiu odvolacího řízení před vrchním soudem, a tudíž o uvedeném nároku byl příslušný rozhodovat předseda senátu vrchního soudu. Vrchní soud rozhodl předsedou senátu dne 19. 2. 2020 usnesením tak, že stěžovatel nemá nárok na bezplatnou obhajobu, neboť v budoucnu bude jistě mít možnost získat prostředky na uhrazení předmětného závazku. Usnesení vrchního soudu bylo na základě stížnosti stěžovatele usnesením Nejvyššího soudu ze dne 10. 6. 2020 zrušeno a vrchnímu soudu bylo uloženo, aby blíže rozvedl své úvahy ohledně budoucích schopností stěžovatele uhradit své závazky. Vrchní soud provedl ve věci další dokazování, přičemž zjistil, že stále probíhá insolvenční řízení, v němž byl zjištěn úpadek stěžovatele jako dlužníka a bylo povoleno řešení úpadku formou oddlužení. V rámci insolvenčního řízení bylo zjištěno, že nezajištěné dluhy stěžovatele činí 771 643 Kč, zajištěné dluhy činí 244 654,83 Kč. V rámci insolvenčního řízení byla dále tvrzena pohledávka stěžovatele za konkrétní fyzickou osobou ve výši 25 000 Kč, vlastnictví nemovitosti v hodnotě 280 000 Kč a očekávaný příjem stěžovatele ve výkonu trestu odnětí svobody ve výši 4 000 Kč měsíčně. Věznice dne 2. 7. 2020 sdělila, že stěžovatel nebyl pracovním zařazen z důvodu špatné zdravotní klasifikace a s jeho pracovním zařazením se ani do budoucna nepočítá. Dále bylo zjištěno, že stěžovateli v pracovním zařazení brání spíše organizační důvody na straně věznice. Jde-li o zdravotní stav stěžovatele, byl mu diagnostikován syndrom závislosti na drogách, subjektivně stěžovatel udával bolesti bederní páteře. V květnu 2020 byl stěžovatel uznán způsobilým absolvovat kurz přípravy teplých pokrmů a byl též shledán způsobilým

pro psychicky nenáročnou práci, lehkou až středně těžkou s vyloučením přenášení těžkých břemen. Vrchní soud dále zjistil, že od roku 1999 do roku 2015 byl stěžovatel zaměstnán u šesti zaměstnavatelů, opakovaně byl též veden v evidenci Úřadu práce České republiky. Na základě těchto informací se vrchní soud znovu zabýval návrhem stěžovatele, přičemž dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání nároku na bezplatnou obhajobu, případně na obhajobu za sníženou odměnu. V odůvodnění napadeného usnesení vrchní soud poukázal zejména na zásadu, že každý je povinen plnit své závazky s důrazem na skutečnost, že nedostatek pohotových finančních prostředků není sám o sobě důvodem pro poskytnutí bezplatné obhajoby. Vrchní soud se tedy zaměřil na tzv. majetkovou potencialitu stěžovatele v budoucnu, přičemž zdůraznil, že prekluzivní lhůta pro pohledávky z náhrad ustanoveným advokátům činí 20 let, a tudíž své úvahy vrchní soud dále vztáhl k této době. Vrchní soud konstatoval, že doba pro splnění oddlužení činí nejvýše šest let, a tudíž stěžovatel bude mít stále dostatečný časový prostor pro úhradu svého závazku z obhajoby v trestním řízení. Stěžovateli bylo v době rozhodování vrchního soudu 41 let, z čehož je zřejmé, že v prekluzivní době dvaceti let ani nedosáhne důchodového věku. Závěrem vrchní soud konstatoval, že stěžovatel je pracovně kvalifikován jako opravář zemědělských strojů, a tudíž není odkázán toliko na nekvalifikovanou práci. Pokud jde o zdravotní omezení stěžovatele, ta nejsou natolik závažná, aby mu zabránila ve výkonu práce. Vrchní soud předpokládal, že odměna a náhrada hotových výdajů budou činit přibližně 100 000 Kč. Napadeným usnesením ze dne 12. 8. 2020 vrchní soud rozhodl, že stěžovatel nemá nárok na bezplatnou obhajobu. Stěžovatel napadl usnesení vrchního soudu stížností, jež byla usnesením Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2020 jako nedůvodná zamítnuta. Usnesením krajského soudu ze dne 12. 11. 2020 byla obhájce stěžovatele přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 247 414,75 Kč.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že osvědčil svou nemajetnost, poukázal na probíhající insolvenční řízení a na nemožnost pracovního zařazení ve výkonu trestu odnětí svobody. Částka, která byla pravomocně vyčíslena jako odměna a náhrada hotových výdajů advokáta, značně přesahuje stěžovatelovy současné ale i budoucí majetkové poměry. Po propuštění stěžovatele z výkonu trestu odnětí svobody pro něj bude velmi obtížné najít zaměstnání, a spolu s absencí bydlení a rodinného zázemí bude takto stěžovatel uvržen do sociální propasti. Stěžovatel nebude za popsaných okolností mít možnost se jakkoliv vymanit z okraje společnosti.

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.02.2021 09:00 do: 25.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 86/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, ze dne 25. září 2019, č. j. 14 To 300/2019-642, a usnesení Okresního soudu ve Svitavách ze dne 28. srpna 2019, č. j. 1 T 99/2018-632

Stručná charakteristika: náklady řízení

Označení navrhovatelů: Š. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Na stěžovatelku byla v dubnu 2018 podána u Okresního soudu ve Svitavách obžaloba, podle níž se měla dopustit zločinu týrání svěřené osoby. V této trestní věci byli poškozeným dvěma dětem ustanoveni ve smyslu § 51a odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném

do 30. 9. 2020 (dále jen „trestní řád“) zmocněnci, a to poškozené nezletilé dívce advokát Mgr. Petr Carda a poškozenému nezletilému chlapci advokát JUDr. Pavel Barinka. Zmocněnci poškozených soudu předložili návrhy na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů a soud usneseními ze dne 26. 6. 2019 přiznal JUDr. Cardovi částku 81 647,17 Kč a Mgr. Barinkovi částku 47 788,22 Kč. Stěžovatelka byla v této trestní věci uznána vinnou a byla pravomocně odsouzena za zločin týrání svěřené osoby (nezletilé dívky) podle § 198 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku. S ohledem na tuto skutečnost bylo rozhodnuto ve smyslu § 155 odst. 5 trestního řádu tak, že stěžovatelka má uhradit státu odměnu, kterou sám stát vyplatil ustanovenému zmocněnci Mgr. Cardovi ve výši 81 647 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nebyla shledána vinnou jednáním vůči poškozenému nezletilému chlapci, nebude soud po stěžovatelce požadovat náhradu vyplacenou zmocněnci tohoto poškozeného JUDr. Barinkovi. Stížnost stěžovatelky krajský soud napadeným usnesením zamítl jako nedůvodnou. Povinnost odsouzené hradit náklady ustanoveného zmocněnce dovodil z § 154 a § 155 trestního řádu. Odkázal na § 155 odst. 5 trestního řádu, v němž je přímo stanoveno, že o povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhoduje po právní moci rozsudku předseda senátu prvního stupně i bez návrhu. Podle názoru stížnostního soudu se jedná o ustanovení, které navazuje na § 151 trestního řádu. V ustanovení § 151 odst. 3 trestního řádu je pak uvedeno, že o výši odměny a náhrady hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila. Podle odstavce 6 téhož ustanovení se pak ustanovení odstavce 2 až 5 přiměřeně užití na rozhodování i o výši odměny a náhradě hotových výdajů mimo jiné ustanoveného zmocněnce poškozeného. Postup soudu prvního stupně tak stížnostní soud hodnotil jako odpovídající citovaným ustanovením trestního řádu.

Stěžovatelka namítá, že k porušení jejích ústavně zaručených práv mělo dojít uložením povinnosti zaplatit státu vyplacenou odměnu ustanovenému zmocněnci bez opory v trestním řádu. Jednou ze základních zásad trestního řízení je, že jeho náklady nese stát a na obžalovaného nesmí být vytvářen ekonomický tlak, který by ho nutil rezignovat na obhajobu. Proto zákonodárce tyto náklady stanovuje paušální částkou a přesně vyjmenovává, které náklady lze obžalovanému předepsat k úhradě. Náklady na ustanoveného zmocněnce jsou jedním z mnoha nákladů trestního řízení, které nese stát a není žádný důvod právě tyto náklady separovat a zvláště ukládat odsouzenému k úhradě. Povinnost odsouzeného nést náhradu nákladů trestního řízení vymezuje ustanovení § 152 trestního řádu. Její rozšíření nelze podle ní dovodit výkladovými metodami, které použily obecné soudy.

Pozn.: V nyní projednávaném případě I. senát Ústavního soudu, příslušný k projednání a rozhodnutí této věci vedené pod sp. zn. I. ÚS 4005/19 s ohledem na závažnost věci (otázka, zda může stát nárokovat úhradu nákladů vyplacených ustanovenému zmocněnci poškozeného po pravomocně odsouzeném) a s přihlédnutím k tomu, že stejná právní otázka, relevantní pro rozhodnutí této věci, může být spornou i v dalších ústavních stížnostech, o nichž budou rozhodovat jiné senáty Ústavního soudu a mohla by tak vzniknout nejednota judikatury, rozhodl usnesením ze dne 23. 6. 2020, sp. zn. I. ÚS 4005/19, o postoupení této věci k projednání a rozhodnutí plénu Ústavního soudu.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.02.2021 09:00 do: 25.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2449/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti rozsudkům Krajského soudu v Brně č. j. 19 Co 292/2019-586 ze dne 17. 6. 2020 a Městského soudu v Brně č. j. 40 Nc 11/2014-500 ze dne 25. 6. 2019
Stručná charakteristika: Překážka litispendence v řízení ve věci rodičovské zodpovědnosti podle nařízení Brusel II bis

Označení navrhovatelů: B. G.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Otec (v tomto řízení stěžovatel) a matka (v tomto řízení vedlejší účastnice) vedou „spor“ ohledně rodičovské zodpovědnosti k jejich nezletilému synovi (nar. v roce 2010, v tomto řízení vedlejší účastník). Řízení bylo vedeno jak před soudy v Itálii, tak před soudy v České republice. V Itálii však bylo zahájeno o něco dříve, a proto Městský soud v Brně řízení ve věci později podaného návrhu matky přerušil s odkazem na čl. 19 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. 11. 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (dále jen „nařízení Brusel II bis“ či „Nařízení“). Italský soud následně určil svoji příslušnost pro řízení ve věci rodičovské zodpovědnosti ve smyslu čl. 8 nařízení Brusel II bis, podle něhož jsou soudy členského státu příslušné ve věci rodičovské zodpovědnosti k dítěti, které má v době podání žaloby obvyklé bydliště na území tohoto členského státu. Ve věci meritorně rozhodl tak, že vyslovil pozbytí rodičovské zodpovědnosti matky a svěřil dítě do výlučné péče otce. K odvolání otce toto rozhodnutí potvrdil také italský apelační soud. Následně bylo českými soudy vydáno několik předběžných opatření upravujících styk nezletilého s otcem. Stěžovatel v řízení před Městským soudem v Brně namítal překážku litispendence, protože v Itálii stále probíhalo řízení o jeho dovolání a domníval se, že když italský soud stanovil svou příslušnost, měl by český soud naopak prohlásit svoji nepříslušnost a řízení zastavit. Místo toho však městský soud meritorně rozhodl tak, že nezletilého svěřil do péče matky a stěžovateli stanovil povinnost platit výživné. Soud dále uvedl, že jeho příslušnost vychází z čl. 8 nařízení Brusel II bis, neboť nezletilý má na území České republiky obvyklé bydliště. S přihlédnutím k čl. 23 písm. b) a ž f) Nařízení pak dospěl k závěru, že uznání rozhodnutí italských soudů by odporovalo veřejnému pořádku a především by byl ohrožen nejlepší zájem dítěte. K odvolání otce i matky Krajský soud v Brně rozhodnutí potvrdil jako věcně správné.

Stěžovatel své ústavní stížnosti zejména namítá, že české soudy rozhodly i přes jím opakovaně vznesenou námitku litispendence a nesprávný procesní postup vedl k tomu, že v této věci existují dvě protichůdná soudní rozhodnutí členských států.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 26.02.2021 09:00 do: 26.02.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2009/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. dubna 2020 č. j. 30 Co 27/2020-66

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: D. J.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl 6. 5. 2018 zastaven při řízení motorového vozidla hlídkou Policie České republiky, která u něho provedla silniční kontrolu včetně orientačního testu DrugWipe, který vyšel jako pozitivní na

látku amfetamin a metamfetamin. Stěžovatel popřel, že by byl pod vlivem návykových látek a na výzvu policistů se podrobil lékařskému vyšetření moči a krve s negativním výsledkem. Během silniční kontroly byl stěžovateli zadržen řidičský průkaz podle § 118b zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Usnesením ze dne 4. 6. 2018 Magistrát hlavního města Prahy vydal záznam o usnesení, kterým rozhodl o zastavení řízení o zadržení řidičského průkazu stěžovatele, neboť v pravomocně skončeném řízení o skutku ze dne 6. 5. 2018, pro který byl uvedený řidičský průkaz zadržen, nebyl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel a věc přestupku byla záznamem o usnesení ze dne 4. 6. 2018, podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, odložena. Dne 4. 6. 2018 převzal právní zástupce stěžovatele předmětný řidičský průkaz, což značí, že stěžovatel jej neměl v držení od 6. 5. 2018 do 4. 6. 2018.

Stěžovatel v listopadu 2018 nejprve neúspěšně uplatnil u České republiky – Ministerstva dopravy (vedlejší účastnice řízení před Ústavním soudem) nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy, jež mu byla způsobena neoprávněným zadržením řidičského průkazu. Posléze podal žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 1. Zatímco obvodní soud mu částku ve výši 36 534 Kč s příslušenstvím přiznal, odvolací Městský soud v Praze žalobu zamítl. Na rozdíl od obvodního soudu totiž dospěl k závěru, že v řízení o zadržení řidičského průkazu bylo postupováno v souladu s příslušnou právní úpravou obsaženou v zákoně o silničním provozu a nejde tak o nesprávný úřední postup ve smyslu § 5 a 13 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“).

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti mimo jiné namítá, že byl omezen v možnosti užívat svůj majetek a vykonávat své povolání v důsledku postupu orgánů veřejné moci, a má proto nárok na náhradu za jejich postup. Stěžovatel zdůrazňuje, že se nedopustil žádného protiprávního jednání v silničním provozu, přesto mu bylo znemožněno téměř měsíc řídit motorová vozidla.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 26.02.2021 10:00 do: 26.02.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2732/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. srpna 2020 č. j. 25 Co 219/2020-219, ve znění opravného usnesení ze dne 7. září 2020 č. j. 25 Co 219/2020-227

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, rovnost účastníků řízení

Označení navrhovatelů: P. B, zastoupen JUDr. Martou Pauerovou, advokátkou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obvodní soud pro Prahu 3 v řízení o návrhu matky na nahrazení souhlasu stěžovatele jako otce s přestupem druhé vedlejší účastnice do základní školy a o změně úpravy poměrů vedlejších účastnic (dále jen „nezletilé“ nebo „nezletilé dcery“) rozhodl, že přenáší svoji místní příslušnost na Okresní soud v Mělníku, kterému bude věc po právní moci tohoto usnesení postoupena (výrok I.) a dále rozhodl, že opatrovníkem nezletilých se pro účely řízení o přenesení místní příslušnosti ustanovuje Městská část

Praha 3 (výrok II.). V posuzované věci matka svůj návrh na přenesení místní příslušnosti odůvodnila tím, že nezletilé se převážně zdržují v obvodu tohoto soudu, na adrese matky, kde jsou společně s ní trvale hlášeny. Obvodní soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že základní školu obě nezletilé navštěvují v Praze 3, druhá vedlejší účastnice však v této škole není spokojená a chtěla by přejít do základní školy v místě bydliště, tedy ve V. S ohledem na uvedené dospěl obvodní soud k závěru o důvodnosti přenesení místní příslušnosti na Okresní soud v Mělníku, neboť je to v zájmu obou nezletilých. Proti usnesení obvodního soudu podal stěžovatel odvolání. Městský soud v Praze ústavní stížností napadeným usnesením uvedené usnesení obvodního soudu potvrdil. Městský soud přisvědčil obvodnímu soudu v tom, že při střídavé péči u obou nezletilých je v jejich zájmu, aby o návrhu matky, týkajícího se poměrů obou nezletilých rozhodoval okresní soud, přenesení místní příslušnosti je tedy v zájmu obou nezletilých. Městský soud dovodil, že s ohledem na skutečnost, že obě nezletilé byly svěřeny do střídavé péče obou rodičů, lze uvažovat o místní příslušnosti jak Okresního soudu v Mělníku, tak i Obvodního soudu pro Prahu 5, kde má bydliště otec a nezletilé u něj střídavě bydlí. Obvodní soud pro Prahu 5 však ve věci nezletilých doposud nerozhodoval, okresní soud již dříve rozhodoval, spis určitou dobu vedl a s poměry nezletilých byl obeznámen.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že obě nezletilé jsou od roku 2013 ve střídavé péči obou rodičů, a proto mají své bydliště u každého z nich. Obvodní soud při svém rozhodování uvedenou skutečnost zcela pominul a vycházel pouze z tvrzení matky v jejím návrhu o tom, že obě nezletilé se převážně zdržují v obvodu okresního soudu a bydlí u matky. Otec nezletilých se tak o návrhu matky na přenesení místní příslušnosti a na změnu úpravy poměrů nezletilých dověděl až z doručeného rozhodnutí obvodního soudu. Stěžovatel tak nedostal příležitost vyjádřit se k záměru soudu o přenesení místní příslušnosti na okresní soud, a zejména pak k tomu, zda je takový postup soudu v zájmu nezletilých dcer. V uvedeném postupu soudu spatřuje stěžovatel porušení svého práva na soudní ochranu.

Avízo 9. týden

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 02.03.2021 14:00 do: 02.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 3449/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího soudu v Brně sp. zn. 25 Cdo 4210/2018 ze dne 27. 6. 2019, rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 39 Co 79/2018 ze dne 2. 5. 2018 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 sp. zn. 8 C 42/2017 ze dne 29. 8. 2017

Stručná charakteristika: odškodnění sekundárních obětí, právo na soukromý a rodinný život, právo na spravedlivý proces

Označení navrhovatelů: K. J. a K. M., zast. Mgr. Tomášem Maxou, advokátem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

V březnu 2014 utrpěla dcera stěžovatelů při dopravní nehodě závažná poranění, jejichž rozsah a důsledky jsou blíže popsány v napadených rozhodnutích. V důsledku poranění byla nezletilá uvedena do umělého spánku a její stav byl kritický. Z umělého spánku byla nezletilá probuzena až zhruba po třech týdnech. Její rodiče, stěžovatelé, jí přitom byli neustále nablízku. Nezletilá absolvovala několik operací a následně byla upoutána na lůžko bez možnosti pohybu, přičemž toto období trvalo přibližně šest měsíců. Po zlepšení zdravotního stavu nezletilé následovala časově náročná rehabilitace. V důsledku nastalých skutečností byli rodiče, zejména pak stěžovatelka, zcela vyloučeni z jakéhokoliv osobního života. Stěžovatelé mají za to, že v souvislosti s negativním prožitkem způsobeným dopravní nehodou jejich dcery, mají právo na náhradu škody ve smyslu § 2959 občanského zákoníku. Obecné soudy však dospěly k závěru, že zranění nezletilé nelze kvalifikovat jako zvlášť závažné zranění ve smyslu shora uvedeného ustanovení občanského zákoníku.

S tím stěžovatelé nesouhlasí. Obecné soudy se podle nich nezabývaly tím, jakým způsobem zasáhlo zranění dcery do života stěžovatelů, jakým způsobem došlo k narušení jejich rodinného života, ani jakým způsobem byl ovlivněn jejich soukromý život. V důsledku velmi těžkého zranění dcery došlo k rozsáhlému a velice intenzivnímu zásahu do rodinného života stěžovatelů. Ti nesouhlasí s tím, že zranění nezletilé nelze kvalifikovat jako zvlášť závažné ublížení na zdraví. Nejvyšší soud podle nich neposuzoval závažnost samotného zranění ve smyslu ohrožení života, nejistoty ohledně vývoje zdravotního stavu, délky léčení, závislosti na pomoci blízkých a dalších dopadů zranění na život, ale pouze otázku závažnosti trvalých následků. Výklad provedený Nejvyšším soudem by ve své podstatě vedl k závěru, že zranění, které nezanechá výrazné trvalé následky, nikdy nemůže vést k duševním útrapám blízkých, což považují stěžovatelé za výklad ústavně nepřijatelný. V souvislosti s náhradou škody stěžovatelé poukázali též na právní úpravu týkající se odškodnění za zpoždění letu, odškodnění osob držených ve vazbě či odškodné poskytované za nepřiměřeně dlouhé soudní řízení. Podle stěžovatelů došlo ústavní stížností napadenými rozhodnutími k zásahu do základních práv a svobod, jež jsou mu garantovány čl. 10 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 04.03.2021 10:00 do: 04.03.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 3360/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2020, č. j. 14 To 626/2020-73

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu - podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Označení navrhovatelů: E. O., zast. advokátem Mgr. Ing. Romanem Chyťou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka po vykonání jedné třetiny trestu odnětí svobody podala žádost o podmíněné propuštění dle § 88 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, již zamítl Okresní soud Praha-západ usnesením ze dne 26. 5. 2020. Soud vykonávacího řízení konstatoval splnění časové podmínky, tedy vykonání jedné třetiny uloženého trestu, avšak neměl za splněné podmínky prokázání polepšení se a prognózy vedení řádného života do budoucna. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka stížnost, již zamítl stížnostní soud usnesením ze dne 24. 6. 2020. Tato rozhodnutí stěžovatelka nynější ústavní stížností nenapadá. Stěžovatelka později podala svou v pořadí druhou žádost o podmíněné propuštění z výkonu předmětného trestu, již vyhověl soud vykonávacího řízení usnesením ze dne 6. 10. 2020, kterým dle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku ve spojení s § 331 odst. 1 trestního řádu stěžovatelku z výkonu předmětného trestu propustil a stanovil jí zkušební dobu dle § 89 odst. 1 trestního zákoníku v délce tří let za současného vyslovení dohledu a rovněž jí uložil dle § 89 odst. 2 trestního zákoníku ve spojení s § 48 odst. 4 trestního zákoníku povinnost ve zkušební době zaplatit dle svých možností a sil škodu z trestné činnosti. Soud vykonávacího řízení dospěl k závěru, že stěžovatelka splnila jak podmínku časovou, tedy dle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku vykonala již polovinu předmětného trestu, tak podmínky prokázání polepšení se a prognózy vedení řádného života do budoucna. Proti usnesení o podmíněném propuštění podal státní zástupce v neprospěch stěžovatelky stížnost, kterou blíže neodůvodnil. Stížnostní soud na jejím podkladě svým napadeným usnesením zrušil dle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu usnesení o podmíněném propuštění a znovu rozhodl tak, že žádost o podmíněné propuštění dle § 88 odst. 1 trestního zákoníku zamítl. V odůvodnění napadeného usnesení stížnostní soud konstatuje, že sice soud vykonávacího řízení věnoval patřičnou pozornost splnění podmínek dle § 88 odst. 1 trestního zákoníku, ale že však zcela přehlédl formální podmínku dle § 331 odst. 1 in fine trestního řádu, tedy že žádost o podmíněné propuštění lze opakovat nejdříve po šesti měsících od předchozího zamítavého rozhodnutí.

Stěžovatelka má za to, že napadené usnesení krajského soudu je v rozporu s konstantní judikaturou a rovněž se stanoviskem Nejvyššího soudu. Stěžovatelka se prostřednictvím své ústavní stížnosti domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Praze, neboť jím podle jejího názoru bylo porušeno její ústavně zaručené základní právo dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a dále princip rovnosti před zákonem dle čl. 1 Listiny a čl. 3 Listiny.

Avízo 10. týden

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 08.03.2021 09:00 do: 08.03.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. Ús 1154/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 1117/2019-119 ze dne 26. 2. 2020 a rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 16 Co 350/2018-105 ze dne 27. 11. 2018

Stručná charakteristika: náhrada nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení před ESLP

Označení navrhovatelů: Ing. M. Ch., V. F.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé se v řízení před obecnými soudy domáhali proti České republice – Ministerstvu spravedlnosti zaplacení nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem – nepřiměřenou délkou řízení vedeného u Krajského soudu v Brně. Ve vztahu k původnímu řízení bylo Evropským soudem pro lidská práva (ESLP) konstatováno porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pro odepření práva stěžovatelů na přístup k soudu (viz rozsudek ESLP ve věci *Chadzitaskos a Franta proti České republice* ze dne 27. 9. 2012). K návrhu stěžovatelů bylo následně obnoveno řízení před Ústavním soudem a nálezem sp. zn. Pl. ÚS 32/13 ze dne 20. 5. 2014 Ústavní soud původně napadená rozhodnutí zrušil (tisková zpráva a text nálezů jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3q5TPKI>). Zatímco Obvodní soud pro Prahu 2 stěžovatelům převážnou část požadovaného odškodnění za nepřiměřenou délku původního řízení přiznal, odvolací Městský soud v Praze jejich žalobu zamítl. Poukázal přitom na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2780/2015 či sp. zn. 30 Cdo 4011/2016) a dospěl k závěru, že při posouzení přiměřenosti délky řízení se zásadně nepřihlíží k délce řízení o povolení obnovy; podle odvolacího soudu nebylo možné započítat dobu od pravomocně skončeného řízení do doby, než byla Ústavním soudem povolena jeho obnova. Soud rovněž přihlédl k tomu, že v původním řízení byla ze strany ESLP za porušení Úmluvy ze strany České republiky stěžovatelům přiznána satisfakce. Bez zohlednění délky řízení před ESLP pak podle odvolacího soudu řízení netrvalo nepřiměřeně dlouho. Nejvyšší soud následně dovolání stěžovatelů odmítl pro nepřijatelnost.

Stěžovatelé se obrátili na Ústavní soud. Jsou totiž přesvědčeni, že z původního řízení v jejich věci nelze vyjmout dobu, po kterou bylo vedeno řízení před ESLP. Dále namítají, že odkazovaná judikatura Nejvyššího soudu na jejich věc nedopadá, přičemž zásadní rozdíl dovozují ze skutečnosti, že v jejich věci šlo o obnovu řízení před Ústavním soudem, nikoliv občanského soudního řízení podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 09.03.2021 09:00 do: 09.03.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 3906/17

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 8. listopadu 2017, č. j. 15 C 49/2017-56

Stručná charakteristika: náhrada škody způsobená nezákonným rozhodnutím při výkonu veřejné moci
Označení navrhovatelů: N. K. D.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel čelil obvinění z trestného činu účastenství na vraždě. Ve věci bylo zahájeno jeho trestní stíhání usnesením ze dne 14. 4. 2016, které ke stížnosti stěžovatele příslušný státní zástupce usnesením ze dne 31. 5. 2016 zrušil. Policie ČR ve věci znovu jednala a usnesením ze dne 28. 7. 2016 rozhodla o odkladu trestní věci, neboť se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájení trestního stíhání stěžovatele. Stěžovatele v této věci zastupoval advokát Mgr. Jan Bouček. Za jeho právní služby mu stěžovatel dne 4. 8. 2016 uhradil částku 83 792,50 Kč. Stěžovatel dne 4. 8. 2016 uplatnil u Ministerstva spravedlnosti nárok na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti státu“). Ministerstvo vydalo dne 26. 1. 2017 stanovisko, kterým stěžovateli přiznalo částku 79 920,50 Kč a tuto částku mu následně vyplatilo. Stěžovateli nebyla přiznána částka ve výši 3 872 Kč za úkon nahlížení do spisu ze dne 27. 5. 2016. Stěžovatel se proto žalobou proti ČR – Ministerstvu spravedlnosti (nyní v pozici vedlejšího účastníka) domáhal zaplacení nepřiznané částky. Obvodní soud pro Prahu 5 napadeným rozsudkem žalobu zamítl a rozhodl o nákladech řízení. Soud dospěl k závěru, že úkon nahlédnutí do spisu v průběhu vyšetřování neodpovídá žádnému úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Takovým úkonem by bylo pouze prostudování spisu při skončení vyšetřování, ke kterému dochází před vstupem trestního řízení do soudní fáze. O takový případ však v dané věci nešlo. V dané věci měl stěžovatel obhájce již od zahájení trestního stíhání a obhájce tedy měl příležitost účastnit se probíhajících vyšetřovacích úkonů, což činil. Díky tomu měl o průběhu vyšetřování dostatečný přehled a nahlédnutí do spisu tak proběhlo bez nároku na náhradu poskytnuté odměny ze strany státu.

Stěžovatel v ústavní stížnosti zdůrazňuje, že právo na obhajobu se realizuje i nahlížením do spisu. Považuje za nespravedlivé, aby realizací této součásti práva na obhajobu byl dotčen ve své majetkové sféře v případě, kdy byl obžaloby zproštěn. Argumentace soudu by ve svém důsledku znamenala stav, kdy by se stěžovatel musel spokojit pouze s pasivním výkonem obhajoby a aktivně se bránil jen při úkonech, ke kterým je jeho obhájce přizván bez znalosti spisu. Takový výklad za situace trestního řízení za trestný čin, za nějž hrozí uložení výjimečného trestu, není udržitelný. Nahlédnutí do spisu v dané fázi řízení bylo nepochybně účelným úkonem nutným k obraně práv stěžovatele. Stěžovatel poukazuje na odlišnou trestní věc, v níž nebyl úkon nahlížení do spisu obhájci soudem přiznán k proplacení. Přístup soudů k této otázce není jednotný.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 09.03.2021 14:00 do: 09.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2399/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 26 Co 26/2019-41 ze dne 21. 5. 2019

Stručná charakteristika: Výkon rozhodnutí trestních soudů o nárocích poškozeného v trestním řízení ve světle požadavků práva na spravedlivý proces

Označení navrhovatelů: KP zastoupený Mgr. Pavlem Nevrklem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud ve Znojmě usnesením ze dne 21. 5. 2018 rozhodl v předmětném trestním řízení o návrhu poškozené na přiznání náhrady nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy tak, že stěžovateli jako odsouzenému podle § 154 odst. 1 a § 155 odst. 4 trestního řádu (dále též „tr. ř.“) uložil povinnost nahradit poškozené tyto náklady v celkové výši 32 348,14 Kč. Toto rozhodnutí napadl stěžovatel stížností, již Krajský soud v Brně částečně vyhověl a usnesením ze dne 18. 7. 2018 zrušil dotčené usnesení soudu prvního stupně a nově rozhodl tak, že stěžovatele zavázal povinností nahradit poškozené zmíněné náklady v celkové výši 25 057,89 Kč. Poškozená se posléze domáhala vymožení uvedených nákladů exekucí návrhem ze dne 14. 9. 2018, adresovaným soudnímu exekutorovi Jiřímu Trojanovskému, jenž byl následně pověřen vedením exekuce k vymožení dané pohledávky. Soudní exekutor vyrozuměl stěžovatele jako povinného o zahájení exekuce přípisem, jenž byl stěžovateli doručen spolu s dalšími písemnostmi dne 15. 10. 2018. Nato stěžovatel zaslal soudnímu exekutorovi návrh na zastavení exekuce s odůvodněním, že exekuční titul mu byl doručen až dne 29. 9. 2018, a proto v době podání exekučního návrhu nebyl exekuční titul pravomocný ani vykonatelný. Stěžovatel v témže návrhu dále uvedl, že jistinu pohledávky plynoucí z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2018 uhradil přímo oprávněné dne 3. 10. 2018. Protože oprávněná se zastavením exekuce souhlasila jen v části týkající se úhrady jistiny pohledávky, postoupil soudní exekutor návrh stěžovatele na zastavení exekuce Okresnímu soudu ve Znojmě jako soudu exekučnímu s tím, že v rámci řízení o návrhu stěžovatele má být postaveno najisto, zda exekuční tituly byly v době podání exekučního návrhu pravomocné a vykonatelné. Okresní soud ve Znojmě usnesením ze dne 29. 11. 2018 návrh stěžovatele na zastavení exekuce zamítl. K odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Brně usnesením rozhodnutí exekučního soudu jako věcně správné potvrdil.

Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že trestní řád trpí mezerou spočívající v tom, že vykonatelnost usnesení není formálně vázána na jeho oznámení či doručení, jako je tomu kupříkladu v občanském soudním řádu. Dle jeho názoru tak odvolací soud posoudil vykonatelnost, resp. právní moc usnesení trestního soudu o výši nákladů potřebných k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy čistě formálně dle § 140 tr. ř., aniž by byl přitom vzal v úvahu, kdy mu bylo doručeno. Stěžovatel se v té souvislosti domnívá, že podmínkou vykonatelnosti uvedeného usnesení bylo dle § 137 tr. ř. jeho oznámení tomu, jehož se přímo dotýká. V jeho případě pak došlo k situaci, kdy usnesení trestního soudu mu bylo oznámeno (doručeno) později, než byla zahájena exekuce. Dle svých slov stěžívá mohl dobrovolně hradit povinnost, o které nevěděl, aniž by se byl přitom vyhýbal či nadměru stěžoval doručení. Je tedy zcela logické, že splnil svou povinnost až po tom, co mu byla oznámena.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 09.03.2021 14:30 do: 09.03.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2890/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: rozsudek MS v Praze ze dne 16. 7. 2020, č. j. 58 Co 218/2020-300

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, náhrada nákladů řízení

Označení navrhovatelů: AP zast. advokátkou Mgr. Evou Průchovou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel se žalobou domáhal zaplacení částky ve výši 124.341,08 Kč s úrokem z prodlení jako doplacení ceny díla, které jako zhotovitel provedl pro vedlejší účastníci na základě ústně uzavřené

smlouvy o dílo, jejímž předmětem byla renovace a lakování jednoho letadla bílou barvou a jednoho letadla lesklou barvou v kombinaci modré a stříbrné. Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem ze dne 22. 9. 2016, vyhověl žalobě pouze částečně, když jeho nárok na zaplacení částky 40.479,34 Kč s příslušenstvím odpovídající renovaci a lakování prvního letadla zamítl (výrok I.), a ve zbývající části stěžovateli vyhověl (výrok II.), když dospěl k závěru, že mezi stěžovatelem a vedlejší účastnicí byla platně uzavřena smlouva o dílo, přestože se v nalézacím řízení nepodařilo prokázat, že by její součástí bylo také ujednání o ceně díla; částečné zaplacení faktury vystavené stěžovatelem však mělo podle nalézacího soudu účinky uznání závazku. Současně nalézací soud uložil vedlejší účastnici povinnost k náhradě nákladů řízení v částce 29.064 Kč (výrok III.) v souladu s ustanovením § 142 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "o. s. ř."), odpovídající částečnému úspěchu stěžovatele ve věci. Vedlejší účastnice napadla rozsudek nalézacího soudu ve výroku II. a III. odvoláním. Stěžovatel se s rozsudkem nalézacího soudu ztotožnil, zamítavý výrok nalézacího soudu tak nabyl právní moci a předmětem dalšího řízení zůstala pouze částka 83.861,74 Kč s příslušenstvím odpovídající renovaci a lakování druhého letadla. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 11. 2017 rozsudek nalézacího soudu v napadených výrocích potvrdil a vedlejší účastnici uložil povinnost k náhradě nákladů odvolacího řízení. Po dovolání vedlejší účastnice Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 26. 6. 2018 rozhodl tak, že rozsudek nalézacího soudu (ve výroku II. a III.) a odvolacího soudu zrušil a věc vrátil nalézacímu soudu k dalšímu řízení. Podle Nejvyššího soudu nemohlo dojít k platnému uzavření smlouvy o dílo, protože její podstatnou náležitostí je také určení ceny díla nebo vymezení způsobu jejího určení, a k posouzení, zda mezi stranami došlo k dohodě o této podstatné náležitosti, je třeba znát obsah této dohody. Není-li takto výše ceny díla zjištěna, nelze učinit jiný závěr, než že dohoda o této podstatné náležitosti nevznikla a tak nevznikla ani smlouva o dílo. Po novém projednání věci nalézací soud, vázán právním názorem Nejvyššího soudu, posoudil nárok stěžovatele jako nárok na vydání bezdůvodného obohacení a v pořadí druhým rozsudkem ze dne 4. 12. 2019 uložil vedlejší účastnici povinnost zaplatit stěžovateli zbývající žalovanou částku 83.861,74 Kč s příslušenstvím a náklady řízení (68.147, 60 Kč). Vedlejší účastnice napadla také druhý rozsudek nalézacího soudu odvoláním, na jehož základě vydal Městský soud v Praze rozsudek napadený touto ústavní stížností, kterým rozsudek nalézacího soudu ve věci samé potvrdil (výrok I.), ale přiznanou náhradu nákladu řízení snížil na 41.461,65 Kč (výrok II.). Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že městský soud při snižování této náhrady vycházel z toho, že v nalézacích řízeních, které posuzoval jako celek, stěžovatel uspěl pouze ze 67,40 %, když jeho žalobě bylo vyhověno jen co do částky 83.861,74 Kč a ve zbytku byla zamítnuta; proto měl stěžovatel podle městského soudu právo na náhradu nákladů za obě nalézací řízení pouze v rozsahu 34,80 % (= 67,40 % - 33,60%).

Stěžovatel s tímto postupem městského soudu nesouhlasí. V ústavní stížnosti namítá, že jej městský soud v důsledku procesního excesu poškodil, když svévolně snížil náhradu nákladů řízení o částku 26.658,95 Kč. V konkrétní rovině pak stěžovatel uvádí, že mu městský soud nepřiznal náhradu soudního poplatku za podání žaloby (6.218 Kč), kterým se navíc nijak nezabýval. Dále namítá nesprávnou aplikaci zásady úspěchu ve věci. Přestože podle stěžovatele městský soud správně dovodil, že předmětem původního řízení bylo zaplacení částky ve výši 124.341,08 Kč a pokud stěžovateli bylo vyhověno pouze částečně, měl podle této zásady pouze částečný nárok na náhradu nákladů řízení, předmětem dalšího řízení po vyhlášení (prvního) rozsudku nalézacího soudu zůstala pouze částka ve výši 83.861,74 Kč, a v tomto řízení byl stěžovatel stoprocentně úspěšný. Proto nesouhlasí s postupem městského soudu, který snížil náhradu nákladů za toto další řízení tak, že odpovídá pouze částečnému úspěchu stěžovatele ve věci; městský soud navíc podle stěžovatele tento postup nijak neodůvodnil.

Avízo 11. týden

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 15.03.2021 08:30 do: 15.03.2021 09:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 2007/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 5. 2020 sp. zn. Nt 901/2019 a jinému zásahu Městského soudu v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. Nt 901/2019 a řízení následujícím

Eventuální akcesorické návrhy: návrh na odklad vykonatelnosti a vydání předběžného opatření

Stručná charakteristika: domovní prohlídka u advokáta, nahrazení nesouhlasu ČAK soudem, listovní tajemství, právo na podnikání, soudní ochrana

Označení navrhovatelů: Mgr. H. H.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

V říjnu 2019 byla v bytě stěžovatele provedena na základě příkazu domovní prohlídka. Tato domovní prohlídka byla vykonána v souvislosti s řízením vedeným u Celní správy České republiky, které je vedeno pro podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku nebo podobné povinné platby. Stěžovatel již při prvotním výsledku před začátkem domovní prohlídky upozornil zasahující policisty, že je advokátem, že v daném bytě vykonává advokacii a že se v bytě nacházejí listiny a elektronika obsahující skutečnosti, na které se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta. V reakci na to byl přivolán zástupce ČAK, a následně došlo k dobrovolnému vydání listin, které stěžovatel označil za nesouvisející s jeho advokátní praxí, s čímž zástupce ČAK souhlasil. Zbylé listiny, které stěžovatel označil jako podléhající povinnosti mlčenlivosti, byly dále vyříděny zástupcem ČAK, kdy u některých těchto listin zástupce ČAK neudělil policejnímu orgánu souhlas s tím, aby se s jejich obsahem seznámil. Učinil tak s odůvodněním, že tyto listiny zachycují právní službu a vztahuje se na ně tedy povinnost mlčenlivosti advokáta. Obdobně pak bylo postupováno i ve vztahu k zajištěné elektronice. Opatřením soudce Obvodního soudu pro Prahu 9 bylo navrženo, aby byl rozhodnutím soudce Městského soudu v Praze ve smyslu ustanovení § 85b odst. 3 trestního řádu nahrazen souhlas zástupce ČAK se seznámením se policejního orgánu s obsahem listin, nacházejících se v prostorách, v nichž advokát vykonává advokacii, a to konkrétně listin a bitových kopií specifikovaných v tomto opatření s tím, že tyto listiny údajně neobsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta. Návrh byl Městskému soudu předložen dne 5. listopadu 2019. Soudkyně Městského soudu v Praze o návrhu obsaženém v opatření rozhodla napadeným usnesením, a sice tak, že částí výroku pod písm. A u zajištěných listin návrh zamítla a částí výroku pod písm. B u zajištěných bitových kopií nahradila souhlas zástupce ČAK k seznámení se policejního orgánu s obsahem vybraných dat uložených na bitových kopiích pevných disků, kdy zároveň uložila znalci, aby podle v napadeném usnesení jmenovaných klíčových slov tato zájmová data vyhledal a specifikoval ve znaleckém posudku.

Stěžovatel má za to, že jak napadeným usnesením, konkrétně pak jeho výrokem pod písm. B, kterým bylo rozhodnuto o nahrazení souhlasu zástupce ČAK k seznámení se s obsahem zajištěných bitových kopií pevných disků, tak i postupem soudkyně Městského soudu v Praze bylo zasaženo do základních práv a svobod stěžovatele. Předně stěžovatel uvádí, že účelem a smyslem řízení o nahrazení souhlasu zástupce ČAK se seznámením orgánů činných v trestním řízení je ve smyslu stanoviska Nejvyššího soudu k této problematice ochrana listin, k nimž se váže povinnost mlčenlivosti advokáta, a ochrana práv třetích osob, pro něž advokát vykonává svou profesní činnost. Jako nejzávažnější pochybení soudkyně v této věci vnímá stěžovatel skutečnost, že soudkyně se vůbec nezabývala obsahem bitových kopií pevných disků, u kterých nahradila souhlas zástupce ČAK a které bez jakéhokoli zkoumání jejich

obsahu předala znalci, aby ten pomocí klíčových slov vybral relevantní data a tato rovnou poskytl policejnímu orgánu. Odkazuje přitom na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 889/10. Stěžovatel se rovněž domnívá, že bylo zasaženo do jeho práva na řádný výkon advokacie, spadající pod právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 15.03.2021 09:00 do: 15.03.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1250/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. února 2020 č. j. 26 Cdo 4235/2019-231, proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. září 2019 č. j. 26 Co 137/2019-184 ve znění opravného usnesení ze dne 16. října 2019 č. j. 26 Co 137/2019-190 a proti rozsudku Okresního soudu Praha - východ ze dne 11. prosince 2018 č. j. 7 C 83/2018-125

Stručná charakteristika: projev vůle ve smlouvě

Označení navrhovatelů: J. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rozsudkem Okresního soudu Praha – východ bylo ve věci žalobce, společnosti Boček, spol. s r.o. (vedlejšího účastníka v řízení před Ústavním soudem) proti žalovanému stěžovateli rozhodnuto, že stěžovatel je povinen do 2 měsíců ode dne právní moci rozsudku vyklidit v rozsudku specifikovaný byt v Říčanech u Prahy. Dále bylo rozhodnuto, že stěžovatel je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že uzavřenou nájemní smlouvu nelze považovat za platnou ve smyslu ust. § 663 a násl. občanského zákoníku, neboť v ní absentuje dohoda o úplatě. Po odvolání stěžovatele Krajský soud v Praze rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a stěžovateli uložil uhradit vedlejšímu účastníkovi náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud se ztotožnil se závěry soudu prvostupňového. Dovolání stěžovatele Nejvyšší soud odmítl a stěžovateli uložil uhradit vedlejšímu účastníkovi náhradu nákladů dovolacího řízení. Dospěl k závěru, že předmětnou nájemní smlouvu je nutno považovat po dobu trvání smlouvy mezi držiteli akcií za smlouvu o výpůjčce, a po následující dobu za úplatnou smlouvu nájemní s tím, že smlouva je absolutně neplatná, neboť neobsahuje obligatorní náležitosti smlouvy o nájmu bytu (ujednání o úplatě).

Stěžovatel podal ústavní stížnost, neboť obecné soudy podle jeho názoru neposoudily individuální okolnosti případu ve všech jeho souvislostech, nerespektovaly princip autonomie vůle subjektů soukromého práva a zásadu *pacta sunt servanda* a nedaly přednost výkladu, který vede k závěru o platnosti právního jednání. Dovolacímu soudu pak stěžovatel rovněž vytkl, že jeho rozhodnutí, co do posouzení nájemní smlouvy jako smlouvy smíšené, bylo pro něj zcela překvapivé, a že dovolací soud stěžovatele se svým právním názorem, jenž byl odlišný od výkladu předchozích soudů, neseznámil a nedal mu možnost se k takovému odlišnému právnímu názoru jakkoli vyjádřit.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 15.03.2021 09:30 do: 15.03.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1338/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. března 2020 č. j. 96 Co 314/2019-576

Stručná charakteristika: určení místa vzdělávání

Označení navrhovatelů: M. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Ve věci o úpravě poměrů pro dobu před i po rozvodu manželství, o úpravě styku, o výkonu rozhodnutí a o neshodách rodičů (škola, bydliště), Okresní soud v Litoměřicích rozsudkem ze dne 7. 6. 2019 svěřil nezletilou pro dobu před a po rozvodu manželství svých rodičů do péče stěžovatelky (výrok I.), otci (druhému vedlejšímu účastníkovi řízení) uložil povinnost přispívat na výživu nezletilé částkou 8 000 Kč měsíčně s účinností od 1. 7. 2019 (výrok II.) a dále upravil styk otce s nezletilou (výrok III.). Soud rovněž udělil stěžovatelce souhlas k přihlášení nezletilé k povinné školní docházce na základní škole v Praze, a to s účinností od 1. 9. 2019 (výrok IV.), rozhodl, že místem bydliště nezletilé je bydliště stěžovatelky (výrok V.), rozhodl, že rozsudek je ve výrocích I., III. a IV. předběžně vykonatelný (výrok VI.), zamítl návrh otce na výkon rozhodnutí usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 26. 9. 2018 (výrok VII.) a rozhodl o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu (výrok VIII.). O odvolání obou rodičů nezletilé proti rozsudku okresního soudu rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem napadeným ústavní stížností tak, že rozsudek okresního soudu ve výrocích I., III. a VI. změnil tak, že ve výroku I. nezletilou svěřil s účinností od měsíce následujícího po právní moci tohoto rozsudku a dále pro dobu po rozvodu manželství rodičů do střídavé péče obou rodičů, a to tak, že v každém lichém týdnu v kalendářním roce bude v péči stěžovatelky a v každém sudém týdnu v kalendářním roce bude v péči otce s tím, že stěžovatelka i otec si budou nezletilou předávat vždy v neděli, kterou týden končí v 18:00 hodin v místě bydliště toho z rodičů, u kterého bude nezletilá dále v péči. Dále krajský soud upravil, kdy úprava střídavé péče vymezená lichými a sudými kalendářními týdny neplatí. Ve výroku II. změnil krajský soud rozsudek okresního soudu tak, že s účinností od měsíce následujícího po právní moci tohoto rozsudku a dále pro dobu po rozvodu manželství rodičů je otec je povinen přispívat na výživu nezletilé částkou 4 000 Kč měsíčně a stěžovatelce uložil povinnost přispívat na výživu nezletilé částkou 1 000 Kč měsíčně. Ve výroku III. změnil rozsudek okresního soudu ve výrocích IV. a V. tak, že určil místo bydliště nezletilé v okrese Litoměřice a že nezletilá bude vykonávat povinnou školní docházku na základní škole v Litoměřicích. Ve výroku IV. krajský soud potvrdil rozsudek okresního soudu ve výroku VII. a dále ve výroku V. rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení za znalečné se nepřiznává a ve výroku VI., že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti zejména namítá, že krajský soud nezjistil náležitě skutkový stav věci a svým rozhodnutím nesledoval nejlepší zájem dítěte, rozhodl v rozporu s tímto zájmem a porušil i princip rovnosti účastníků, zejména nezletilé, když nezohlednil její názor. Odvolací soud podle názoru stěžovatelky neposoudil vhodnost školy a vzdálenost bydliště nezletilé, určil nezletilé striktně místo plnění povinné školní docházky, nezohlednil konfliktní situaci v rodině, ani náležitě nezjistil majetkovou situaci na straně otce včetně konkretizace jeho životní úrovně.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 16.03.2021 08:30 do: 16.03.2021 09:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 4012/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. listopadu 2018, č. j. 68 Co 383/2018-314

Stručná charakteristika: advokát - odměna

Označení navrhovatelů: J. s.r.o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka se domáhala po Kooperativa pojišťovně, a. s., Vienna Insurance Group (vedlejší účastníci řízení) zaplacení částky 863 358 Kč s příslušenstvím z titulu nároku na plnění z pojistné smlouvy, která byla mezi účastníky uzavřena dne 26. 8. 2009 pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu činnosti stěžovatelky. Obvodní soud pro Prahu 1 uložil žalované povinnost zaplatit stěžovatelce žalovanou částku s příslušenstvím (výrok I.), uložil jí povinnost zaplatit stěžovatelce náklady řízení ve výši 310 201 Kč (výrok II.) a uložil jí povinnost zaplatit na nákladech řízení státu částku 4 938 Kč (výrok III.). K odvolání stěžovatelky Městský soud v Praze napadeným usnesením změnil výrok II. rozsudku soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení tak, že jejich výše nově činí 371 628,90 Kč (výrok I.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.). Odvolací soud zjistil, že soud prvního stupně vycházel z nesprávné sazby mimosmluvní odměny, když ta činí dle § 7 bod č. 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), 11 780 Kč za úkon právní služby namísto soudem prvního stupně počítané sazby 11 700 Kč. Odvolací soud dále stěžovatelce přiznal některé další požadované úkony a k tomu odpovídající režijní paušály navýšené o DPH. K jí požadované úhradě za dostavení se k jednání k soudu prvního stupně dne 26. 5. 2014 odvolací soud dodal, že se nejedná o úkon právní služby, ale o náhradu za promeškaný čas ve výši odpovídající polovině odměny, přičemž k ní nelze přiznat další náhrady podle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu, neboť se nejedná o náhradu. Další stěžovatelkou požadované náhrady nepřiznal zčásti proto, že taková služba advokáta nevyplývala ze spisu, zčásti proto, že se nejedná o úkony právní služby a dílem je odvolací soud nepovažoval za účelně vynaložené náklady.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti považuje právní názor vyslovený odvolacím soudem k nahlížení do spisu v předmětné věci za nesprávný. Podle stěžovatelky není možné přistoupit na formální závěr, že: "Nahlížení do spisu není vyjmenováno jako úkon právní služby v § 11 advokátního tarifu, a proto za takovouto práci advokáta nepřísluší žádná odměna." Takový závěr je podle stěžovatelky nepochopením a ignorováním skutečnosti, že seznámení se spisem v jakékoliv fázi řízení je výkonem práce advokáta a advokát tuto činnost dělá proto, aby byl seznámen s podklady a mohl řádně poskytovat svou službu. Obecné soudy přitom zprostředkovávají protistraně jen podání druhé strany a nikoliv listinné důkazy, které účastníkům nezasílají. Úkon nahlížení do spisu je tak úkonem účelným. Stěžovatelka dále uvádí, že soud vycházel z nesprávné výše hodnoty úkonu právní služby, která správně měla odpovídat částce 11 780 Kč bez DPH, zatímco soud pracoval s částkou 11 700 Kč bez DPH za jeden úkon právní služby.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 16.03.2021 14:00 do: 16.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 61/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 27. října 2020 č. j. 13 To 310/2020-185

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: A. H.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pravomocně uznán vinným ze spáchání přečinu zpronevěry podle § 206 odst. 1 a 3 trestního zákoníku. Stěžovateli byl za uvedené jednání uložen trest odnětí svobody v trvání dvou let s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce trvání tří let. Stěžovateli byla zároveň uložena povinnost zaplatit poškozené obchodní společnosti JMP – Stavební stroje, s. r. o. na náhradu škody částku 106 000 Kč, se zbytkem svého nároku byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Okresní soud usnesením ve veřejném zasedání rozhodl o tom, že stěžovatel vykoná trest odnětí svobody v délce trvání dvou let, neboť ve zkušební době podmíněného odsouzení se dopustil úmyslného majetkového trestného činu a tudíž se neosvědčil. Stěžovatel se veřejného zasedání účastnil bez obhájce. Ze zvukového záznamu vyplývá, že samosoudce stěžovatele poučil o možnosti podat stížnost proti usnesení, ponechat si lhůtu na rozmyšlenou nebo se vzdát práva podat stížnost. Stěžovatel uvedl, že si ponechává lhůtu na rozmyšlenou. V protokolu o veřejném zasedání ze dne 18. 9. 2020 je učiněn záznam o tom, že stěžovatel se navrátil do soudní síně v 11:20 hodin a výslovně uvedl, že si vše rozmyslel, nebude si ponechávat lhůtu na rozmyšlenou a práva stížnosti se vzdává. Stěžovatel byl následně, dle protokolu, poučen o tom, že vzdá-li se stížnosti, nemůže ji již podat a usnesení nabude právní moci. Stěžovatel k tomu dle protokolu uvedl, že poučení rozumí a zároveň souhlasil s vyhotovením zjednodušeného usnesení bez odůvodnění. Tato část veřejného zasedání, poté, co se stěžovatel vrátil do soudní síně a prohlásil, že se vzdává práva podat stížnost, není zvukově zaznamenána. Stěžovateli bylo usnesení okresního soudu doručeno do vlastních rukou dne 5. 10. 2020, přičemž stěžovatel osobně na podatelně okresního soudu dne 6. 10. 2020 podal rukou psanou stížnost proti usnesení okresního soudu s odůvodněním, že byl ve chvíli, kdy se vzdal práva podat stížnost, ve stresu, a netušil, co přesně znamená vzdát se stížnosti. Domníval se, že jde o stížnost na soud nebo soudce, a nechtěl si podáním stížnosti pohoršit. Stěžovatel ve své stížnosti uvádí, že žádá o obnovení práva podat stížnost. Krajský soud napadeným usnesením ze dne 27. 10. 2020 stížnost stěžovatele zamítl jako podanou osobou, která se stížnosti výslovně vzdala podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu, neboť usoudil, že stěžovatel byl náležitě poučen o následcích vzdání se práva podat stížnost, což stvrdil svým podpisem.

Stěžovatel namítá, že usnesením krajského soudu bylo zasaženo do jeho práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť nebyl řádně poučen o základních procesních právech a o důsledcích nevyužití těchto práv. Procesní předpisy kladou na účastníky řízení stále větší nároky, a proto je důkladné poučení soudem nezbytné. Poučení se pak musí odvíjet od konkrétních okolností věci a především od míry právního vědomí účastníka řízení, není-li zastoupen advokátem (nemá-li obhájce). Stěžovatel se podle svého tvrzení domníval, že stížnost znamená stížnost na konkrétního soudce, nikoliv stížnost jako „odvolání“.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 17.03.2021 09:30 do: 17.03.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1452/20Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 2. 2020 č. j. 20 Cdo 2527/2018-649, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2018 č. j. 20 Co 434/2017-535 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 26. 5. 2017 č. j. 25 C 261/2012-425

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý proces a ochranu vlastnictví

Označení navrhovatelů: V.D.K. a.s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Mezi stěžovatelkou, společností V. D. KUKA a. s. a Mgr. M. Š. - vedlejší účastnicí 1) jako vlastníky památkově chráněných budov v katastrálním území Hradčany vznikl spor, jímž se zabývaly obecné soudy v rozhodnutích napadených ústavní stížností. Budova č. p. 163, známá jako Dům U tří andělů, byla postavena v roce 1555 a je památkově chráněna. Byla zapsána i na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Nachází se mezi budovami č. p. 162 a 164 v ulici V Úvozu pod Loretánským náměstím. Vlastní ji vedlejší účastnice 1). Úřad městské části pro Prahu 1 dospěl k závěru, že budova je v havarijním stavu a hrozí svévolné zřícení a ohrožení životů a zdraví osob. Nařídil proto původním vlastníkům a později žalované, aby vykonali nezbytné zabezpečovací práce na budově. Stěžovatelka vlastní sousední nemovitost č. p. 164. V roce 2012 žalovaná na základě rozhodnutí úřadu městské části Dům U tří andělů zásadně zrekonstruovala. Dne 18. října 2012 podala stěžovatelka žalobu proti žalované u Obvodního soudu pro Prahu 1. Stěžovatelka uvedla, že „žalovaná původní dům prakticky zbourala“ a stavební úpravy na budově žalované významně zasáhly do vlastnického práva stěžovatelky. Na budově č. p. 164 v jejím vlastnictví se objevily trhliny, zhoršila se světlost, technické podmínky, výhled, zvýšila se vlhkost a je zde nadměrný hluk. Stěžovatelka požádala soud o vydání rozsudku, kterým nařídí žalované „odstranit stále trvajících neoprávněný zásah žalované do vlastnického práva žalobkyně, a to tím, že uvede nemovitost č. p. 163 ve stav, ve kterém se nemovitost nacházela ke dni 9. 8. 2011. Obvodní soud stěžovatelce nevyhověl, následně neuspěla ani a odvoláním a dovoláním.

Podstatou toho, proč obecné soudy v posuzované věci zamítly podání stěžovatelky, bylo, že podle nich stěžovatelka k ochraně svého vlastnického práva formulovala žalobní petit tak, že mu nebylo možné podle zjištěného skutkového stavu vyhovět. Zároveň ji soudy poučily, že jejich úkolem není poskytovat jí návod při formulaci žalobního petitu, a pokud se domáhala navrácení nemovitosti žalované do původního stavu, který dle soudem ustanovené znalkyně nebyl možný, bylo nezbytné žalobu zamítnout. Nejvyšší soud pak doplnil, že kromě toho, že nebylo možné vyhovět žalobě na ochranu proti hrozící škodě, mohla se stěžovatelka domáhat jiné ochrany, což však neučinila.

Stěžovatelka uvádí, že ačkoli si byl obvodní soud vědom toho, že stavební práce mají závažné dopady na její budovu, svým apelem zvýhodnil žalovanou a rezignoval na ochranu vlastnického práva stěžovatelky. Stěžovatelka považuje za vážné ohrožení svého majetku kromě vlhkosti, narušených štol a trhlin rovněž podezdění a podbetonování štitové zdi, ocelové kotvy do obou štitových zdí, vestavění dvou betonových nosníků do zdi a zátěž štitové zdi střechou. Skutkový stav věci je podle stěžovatelky v extrémním nesouladu s důkazy. Stěžovatelka nesouhlasí ani s výtkou soudů, že nedostatečně přesně formulovala svůj žalobní petit. Situace, kdy soud v rámci řízení odstraňuje informační deficit a teprve následně je formulován výrok rozhodnutí, není nijak výjimečná. Ačkoliv soud správně určil, že se stěžovatelka domáhá odstranění zásahů do konstrukcí jejího domu, dále se tímto obsahem neřídil a omezil se na formální převzetí doslovného návrhu petitu.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 17.03.2021 10:00 do: 17.03.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3285/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 13. 12. 2016, č. j. 20 C 268/2008-720, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 4. 2018, č. j. 30 Co 1/2017-764, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2019, č. j. 28 Cdo 3427/2018-808

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý proces - povinnost soudu zjistit rozhodné skutečnosti

Označení navrhovatelů: Leonhard Josef Colloredo-Mansfeld, zast. advokátem JUDr. Jakubem Fröhlichem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel (syn paní Kristiny Colloredo-Manfeld, do jejíhož procesního postavení vstoupil v průběhu řízení) vystupoval v řízení před obecnými soudy v postavení žalovaného. Žalobcem bylo město Třebechovice pod Orebem, v jehož katastrálním území se nachází pozemky, které jsou předmětem sporu. Tyto pozemky, které byly před druhou světovou válkou ve vlastnictví rodu Colloredo-Mansfeld, byly rozhodnutím Ministerstva zemědělství České republiky, Pozemkového úřadu v Hradci Králové ze dne 10. 10. 2008, vydány dle § 9 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“) a § 3 zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 243/1992 Sb.“), vydány do vlastnictví matky stěžovatele; toto rozhodnutí napadl žalobce v řízení před obecnými soudy.

Nárok na předmětné pozemky odvozuje stěžovatel od vlastnického práva dr. Josefa Colloredo-Mansfelda, svého děda. V období Protektorátu Čechy a Morava byly předmětné pozemky zkonfiskovány německou Státní tajnou policií (Gestapo) a ke dni 19. 2. 1942 byl proveden vklad vlastnického práva k nim pro Německou říši v zemských deskách. Po skončení druhé světové války československý stát zkonfiskoval předmětné pozemky jako náležející Německé říši. Byl na ně rovněž vydán konfiskační výměr, který byl později po 25. 2. 1948 zrušen a byly přiděleny obci Štěnkov. Podstata sporu o předmětné pozemky spočívala, stručně řečeno, v tom, zda stěžovateli (resp. jeho matce) svědčilo právo na vydání předmětných pozemků v rámci restitucí po roce 1989, nebo zda pro to nejsou splněny právní podmínky. Obecné soudy dospěly k závěru, že právo na vydání pozemků stěžovateli nnesvědčilo, zjednodušeně řečeno z toho důvodu, že k přechodu vlastnického práva k předmětným pozemkům na stát nedošlo v rozhodném období (tedy od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990).

Stěžovatel se závěrem obecných soudů nesouhlasí, a proto se obrátil na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti namítá, že napadenými rozhodnutími obecných soudů byla porušena jeho ústavně zaručená základní práva dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod (právo vlastnit majetek), čl. 36 odst. 1 Listiny (právo na soudní ochranu), jakož i čl. 4 Ústavy České republiky.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 17.03.2021 10:00 do: 17.03.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 3174/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 35 Co 284/2020-129 ze dne 31. 8. 2020 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 č. j. 32 Nc 1212/2020-118 ze dne 4. 8. 2020

Stručná charakteristika: Odmítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření pro včasné nesložení jistoty

Označení navrhovatelů: O. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel je ve sporu s vedlejší účastnicí ohledně odpovědnosti za vady na bytové jednotce, kterou vedlejší účastnice stěžovateli prodala. Jelikož stěžovatel pojal obavu, že se vedlejší účastnice snaží zcizit svůj jediný majetek a že výkon případného soudního rozhodnutí o povinnosti zaplatit částku

odpovídající slevě z kupní ceny bude ohrožen, podal dne 28. 7. 2020 u Obvodního soudu pro Prahu 2 návrh na nařízení předběžného opatření. Navrhovaným předběžným opatřením mělo být vedlejší účastníci uloženo, aby se zdržela jakéhokoliv právního jednání směřujícího ke zcizení její bytové jednotky, k ní náležícího podílu, jakož i dalšího pozemku; stěžovatel se dále domáhal, aby příslušnému katastrálnímu úřadu bylo zakázáno provést související vklad vlastnického práva. K zajištění případné náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, složil stěžovatel do pokladny nalézacího soudu dne 27. 7. 2020 částku 10 000 Kč. Nalézací soud stěžovatelův návrh zamítl usnesením ze dne 29. 7. 2020, neboť dospěl k závěru, že stěžovatel neprokázal, že by potenciální výkon rozhodnutí měl být ohrožen, a rozhodl rovněž o vrácení složené jistoty z účtu soudu; podle nalézacího soudu měla vedlejší účastnice další nemovitý majetek, se kterým nebylo nijak nakládáno. Dne 1. 8. 2020 se stěžovatel vzdal práva odvolání proti danému usnesení ze dne 29. 7. 2020. Následně stěžovatel podal dne 2. 8. 2020 nový návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se domáhal totožného rozhodnutí jako v původním návrhu ze dne 28. 7. 2020; svoji argumentaci doplnil o vyjádření k dalšímu existujícímu majetku zjištěnému nalézacím soudem v předchozím rozhodnutí, jehož cena byla podle stěžovatele velmi nízká. V novém návrhu rovněž stěžovatel požádal o „přepis“ složené jistoty z původního návrhu k návrhu novému. Nalézací soud druhý návrh stěžovatele podle § 75b odst. 2 občanského soudního řádu (dále též „o. s. ř.“) odmítl ústavní stížností napadeným usnesením ze dne 4. 8. 2020, protože stěžovatel podle něj řádně nesložil za návrh na nařízení druhého předběžného opatření jistotu ve výši 10 000 Kč, a to v den, kdy byl opakovaný návrh podán. V odůvodnění napadeného usnesení nalézací soud uvedl, že stěžovatel složil jistotu k návrhu dne 27. 7. 2020 v jiné věci, ve které byl návrh zamítnut a rozhodnuto pravomocně o vrácení složené jistoty; nalézací soud jistotu dosud nemohl vrátit, ačkoliv usnesení nabylo právní moci dne 1. 8. 2020, protože stěžovatel nesdělil za účelem vrácení peněz číslo svého bankovního účtu. Dotazem na účtárnu soudu nalézací soud zjistil, že nebyla podána žádost, aby jistota, která má být vrácena, byla připsána k jinému návrhu. Nalézací soud konečně odkázal na zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“), s tím, že soud, stejně jako ostatní osoby, musí přijaté platby evidovat řádným způsobem a nelze s nimi bez zákonných podkladů manipulovat. Městský soud v Praze ústavní stížností napadeným usnesením ze dne 31. 8. 2020 potvrdil napadené rozhodnutí nalézacího soudu ze dne 4. 8. 2020 jako věcně správné. Podle odvolacího soudu ze zákonné úpravy vyplývá, že jistota se skládá ve stejný den, kdy je podán návrh na nařízení předběžného opatření. Nedal-li stěžovatel pokyn soudu v původním řízení k převodu složené jistoty do nově zahájeného řízení, a to ke dni 2. 8. 2020, zákonná podmínka složení jistoty spolu s podáním návrhu dne 2. 8. 2020 nebyla podle odvolacího soudu naplněna.

Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že postup nalézacího soudu byl svévolný a příliš formalistický, neboť stěžovatel identifikoval původní složenou jistotu ve druhém (opakovaném) návrhu na nařízení předběžného opatření ze dne 2. 8. 2020. V době podání druhého návrhu na nařízení předběžného opatření tedy jistota ve výši 10 000 Kč byla v dispozici soudu.

Avízo 12. týden

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 22.03.2021 09:00 do: 22.03.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 2480/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2020, č. j. 25 Cdo 3118/2019-739, rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, č. j. 21 Co 354/2017-629, a rozsudku Okresního soudu v Mělníku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 6 C 20/2015-504.

Stručná charakteristika: náhrada škody

Označení navrhovatelů: S. M. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rozsudkem Okresního soudu v Mělníku byla zamítnuta stěžovatelčina žaloba, jíž se v řízení o ochranu osobnosti domáhala zaplacení částky 500 000 Kč. Předmětem žaloby byl nárok stěžovatelky na náhradu nemajetkové újmy způsobené postupem žalované, obchodní společnosti ALMEDA, a. s., při poskytování zdravotní (porodní) péče. Zásahy do osobnostních práv stěžovatelky měly dle jejího tvrzení spočívat v nerespektování porodního přání, nezajištění platného informovaného souhlasu s prováděnými zákroky, provedení CTG monitoringu, urychlení porodu, podání oxytocinu, podání antibiotik, odběru krve, nucení do polohy vleže s nohama v držácích, nástřihu hráze (epiziotomie), nucení k vytlačení plodového lůžka (placenty), přestřížení pupečníku, nevydání placenty, nerespektování soukromí, neohleduplném a nedůstojném zacházení a znemožnění opustit nemocnici. Okresní soud vzal za prokázané, že všechny úkony provedené žalovanou byly v souladu s dostupnými požadavky lékařské vědy a sledovaly cíl chránit zdraví dítěte popřípadě i rodičky, a proto uzavřel, že nedošlo k zásahu objektivně způsobitelnému vyvolat nemajetkovou újmu, neboť zde nebyla dána protiprávnost tohoto zásahu. Co se týká vydání placenty, okresní soud v odkazu na ustanovení § 91 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, uvedl, že části těla odebrané v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb se zpopelňují, z čehož dovodil, že žalovanou nelze sankcionovat za to, že postupovala dle zákona, resp. že žalovaná nevydáním placenty dodržovala povinnosti stanovené jí zákonem. K odvolání stěžovatelky ve věci rozhodoval Krajský soud v Praze, který ústavní stížností napadeným rozsudkem rozhodnutí okresního soudu ve věci samé potvrdil. Tento rozsudek krajského soudu napadla stěžovatelka dovoláním, které Nejvyšší soud ústavní stížností rovněž napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodné. Nejvyšší soud konstatoval, že dovolání je přípustné pro řešení otázek, zda se právní úprava nakládání s oddělenými/odebranými částmi těla nepoužije vždy, ale pouze pokud vůle a přání pacienta neurčí jinak za situace, že tím není ohroženo veřejné zdraví, tedy zda právní úprava ve znění „části lidského těla se zpopelňují“ (srov. ustanovení § 26 odst. 12 zákona o péči o zdraví lidu) znamená nebo neznamená bezvýjimečný příkaz tohoto postupu a zákaz volit jiný postup na základě žádosti subjektu práv, o jehož části lidského těla jde, neboť se jedná o otázky, které v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny. Uvedl, že při výkladu předmětného ustanovení zákona o péči o zdraví lidu je třeba vyjít ze skutečnosti, že jde o veřejnoprávní předpis, pro který jsou typické kogentní právní normy, jež jsou aplikovatelné přímo a bezpodmínečně, nikoliv až podpůrně pro případ absence autonomní normy. Slovní spojení „se zpopelňují“ je proto nutné chápat jako příkaz pro zdravotnické zařízení, které nemá jinou možnost postupu než vyjmenované části lidského těla zpopelnit nebo za zákonem stanovených podmínek použít pro lékařské účely vymezené v ustanovení § 26 odst. 4 zákona o péči o zdraví lidu. Je proto patrné, že zákon o péči o zdraví lidu

nedával zdravotnickému zařízení jinou možnost než odevzdat placentu ke zpopelnění, neměla-li se použít pro lékařské účely.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti uvádí, že nebyl zajištěn její informovaný a svobodný souhlas s prováděnými zákroky. Opakuje, že jí nebyla vydána placenta, přičemž se dovolává teleologického výkladu zákona o péči o zdraví lidu. Je toho názoru, že nebrání-li tomu prokazatelné důvody spočívající v nutnosti ochrany veřejného zdraví, má rodička právo na vydání placenty.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 23.03.2021 14:00 do: 23.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3001/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 20. července 2020 č. j. 70 Co 136/2020-1655, za účasti Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: M. D.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci bylo rozhodnuto o návrhu stěžovatele (otce) na snížení výživného pro nezletilou vedlejší účastnici tak, že výživné stanovené stěžovateli pro nezletilou naposledy rozsudkem okresního soudu ze dne 23. 6. 2015 ve znění rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 2. 3. 2016 ve výši 40 000 Kč měsíčně [25 000 Kč k rukám první vedlejší účastnice (matky) a 15 000 Kč na účet nezletilé] se snižuje na částku 18 000 Kč měsíčně s účinností od 10. 8. 2017, a určil, že výživné je splatné k rukám první vedlejší účastnice vždy do každého prvního dne v měsíci předem (I. výrok). Dále rozhodl, že výživné, které se stane splatným od 1. 2. 2020 do konce kalendářního měsíce, v němž bude rozsudek doručen stěžovateli, je stěžovatel povinen zaplatit k rukám první vedlejší účastnice do tří dnů od doručení rozsudku (II. výrok), a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (III. výrok). Okresní soud dospěl k tomu, že od poslední úpravy výživného došlo u stěžovatele k podstatné změně poměrů. K odvolání první vedlejší účastnice krajský soud rozsudek okresního soudu napadeným rozsudkem změnil tak, že úprava výživného pro nezletilou, provedená naposledy rozsudkem okresního soudu ze dne 23. 6. 2015 ve spojení s rozsudkem krajského soudu ze dne 2. 3. 2016 se v části týkající se výživného splatného k rukám první vedlejší účastnice mění tak, že výživné se snižuje z částky 25 000 Kč měsíčně na částku 20 000 Kč měsíčně s účinností od 10. 8. 2017; ve zbývajících částech se úprava výživného provedená naposledy uvedenými rozhodnutími nemění (I. výrok). Dále bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (II. výrok). Krajský soud rekapituloval, že okresní soud výživné snížil o 55 %, neboť pracovní schopnost stěžovatele podle posudku o invaliditě poklesla právě o 55 %. Popsaným postupem však okresní soud nepřipustně přecenil pokles pracovní schopnosti stěžovatele, aniž komplexně posoudil vliv této změny na celkové poměry stěžovatele.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti uplatňuje jak námitky proti výši výživného, tak proti způsobu odůvodnění napadeného rozhodnutí.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.03.2021 10:00 do: 25.03.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 279/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 51 Nt 1011/2020-56 ze dne 1. 12. 2020

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: B. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovateli, který je státním občanem Republiky Srbsko, byl za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání devíti let, trest vyhoštění na dobu deseti let a trest propadnutí věci. V současnosti stěžovatel vykonává trest odnětí svobody. S odkazem na § 327 odst. 1 písm. b) trestního řádu stěžovatel podal žádost, aby soud upustil od výkonu zbytku trestu odnětí svobody a aby byl vykonán trest vyhoštění. Stěžovatel ve své žádosti uvedl, že si uvědomuje závažnost svého jednání, byl poprvé trestán a již vykonal téměř třetinu uloženého trestu odnětí svobody. Dále poukázal na to, že jeho matka je závislá na jeho pomoci, neboť kvůli svému zdravotnímu stavu potřebuje péči osoby blízké a stěžovatel je jejím jediným synem a rodinným příslušníkem. Závěrem stěžovatel požádal „o zprísnění trestu vyhoštění ... na dobu neurčitou“, aby pro Českou republiku nepředstavoval „žádné riziko a ohrožení“. Krajský soud v Ústí nad Labem ústavní stížností napadeným usnesením stěžovatelovu žádost zamítl. Toto rozhodnutí krajský soud učinil v neveřejném zasedání bez přítomnosti stěžovatele. V písemném vyhotovení krajský soud uvedl, že v souladu s § 136 odst. 3 trestního řádu má rozhodnutí formu zjednodušeného usnesení, které neobsahuje odůvodnění, neboť se jedná o usnesení vyhotovované ve vykonávacím řízení, proti němuž není přípustná stížnost.

Podle stěžovatele bylo napadeným usnesením porušeno zejména jeho právo na spravedlivý proces zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod. Stěžovatel nejprve argumentuje, že rozhodování o jeho žádosti představovalo rozhodování o změně způsobu výkonu trestu dle § 324 trestního řádu. Krajský soud měl proto podle § 324 odst. 1 trestního řádu rozhodovat ve veřejném zasedání a poučit stěžovatele, že proti jeho rozhodnutí je podle § 324 odst. 3 trestního řádu přípustná stížnost. Jelikož se stěžovatel nevzdal práva podat stížnost a neprohlásil, že netrvá na písemném odůvodnění, nebyly splněny podmínky § 136 odst. 3 trestního řádu pro vyhotovení zjednodušeného usnesení bez odůvodnění. Dále stěžovatel namítá, že napadané usnesení je z důvodu absence odůvodnění nepřezkoumatelné. Krajský soud se podle něj nevypořádal s jeho argumentací a „nijak neodůvodnil, z jakého důvodu nepřihlédl“ ke skutečnostem, které stěžovatel ve své žádosti uvedl.

Avízo 13. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 29.03.2021 07:30 do: 29.03.2021 08:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3389/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 2. října 2020 č. j. 1 Nt 830/2020-32

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: R. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Krajský soud v Plzni svým ústavní stížností napadeným rozhodnutím zamítl stěžovatelovu žádost o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody, který mu byl uložen rozsudkem Městského soudu v Praze v trvání dvanácti a půl roku za současného uložení trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Usnesení krajského soudu nebylo odůvodněno, a to s odkazem na § 136 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (trestní řád).

Stěžovatel namítá, že z napadeného rozhodnutí nelze seznat, jak se soud s argumenty stěžovatele ve prospěch jím podané žádosti vypořádal. Podle tvrzení stěžovatele v ní přitom bylo uvedeno několik relevantních důvodů pro její vyhovění. Bez poskytnutí náležitého odůvodnění stěžovatel neví, zda má jeho stížnost nějaké nedostatky, případně co může do budoucna zlepšit, aby jí mohlo být příště vyhověno. Postup krajského soudu je podle stěžovatelova názoru v rozporu se závěry nálezu ze dne 1. 4. 2019 sp. zn. II. ÚS 3302/18.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 29.03.2021 08:00 do: 29.03.2021 08:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3038/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesením Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 10. srpna 2020 č. j. 72 Co 49/2020-186 a ze dne 30. září 2020 č. j. 72 Co 49/2020-204

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, právo na ochranu majetku

Označení navrhovatelů: S. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou usnesením ze dne 20. 11. 2019 k návrhu stěžovatele (jako povinného) podle § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 52 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (dále jen „e. ř.“), zastavil exekuci pro částku 167 321 Kč s příslušenstvím (výrok I), vedlejší účastníci (dále jen „oprávněná“) uložil nahradit soudnímu exekutorovi náklady exekuce ve výši 42 047,50 Kč (výrok II), dále jí bylo uloženo nahradit stěžovateli náklady řízení ve výši 13 324,80 Kč (výrok III) a podle § 271 o. s. ř. bylo soudnímu exekutorovi uloženo zaplatit stěžovateli částku 42 047,50 Kč (výrok IV). Okresní soud zhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel s oprávněnou uzavřel smlouvu o úvěru, jakož i její podmínky s tím výsledkem, že jsou natolik nepřiměřené, že činí tuto smlouvu neplatnou pro rozpor s dobrými mravy podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a neplatná tudíž je

i sjednaná rozhodčí smlouva. Z tohoto důvodu podle okresního soudu nebyla dána pravomoc rozhodce k vydání rozhodčího nálezu jako exekučního titulu. Podle § 89 e. ř. okresní soud uložil oprávněné, která měla zastavení exekuce zavinit, aby uhradila soudnímu exekutorovi náklady exekuce a stěžovateli náklady řízení. A protože okresní soud dospěl k závěru, že není rozumný důvod, aby za daných okolností stěžovatel nesl náklady exekuce, uložil soudnímu exekutorovi podle § 271 o. s. ř. vrátit mu částku, kterou (soudní exekutor) na svoje náklady „zadržel“. K odvolání stěžovatele i oprávněné Krajský soud v Brně – pobočka v Jihlavě ústavní stížností napadeným usnesením usnesení okresního soudu ve výrocích I a III potvrdil (výrok I), ve výroku II a IV je změnil tak, že se oprávněné povinnost zaplatit soudnímu exekutorovi náhradu nákladů exekuce neukládá [výrok II písm. a)] a že se ani soudnímu exekutorovi neukládá vrátit stěžovateli (vymožené) náklady exekuce [výrok II písm. b)], a rozhodl, že oprávněná je povinna zaplatit stěžovateli na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 5 009 Kč (výrok III). Co do procesního zavinění na zastavení exekuce se krajský soud s názorem okresního soudu ztotožnil a u náhrady nákladů řízení neshledal ani důvody pro aplikaci § 150 o. s. ř. Změnu rozhodnutí okresního soudu o nákladech exekuce krajský soud zdůvodnil tím, že nelze podle § 271 věty druhé o. s. ř. postupovat mechanicky, stěžovatel byl v exekučním řízení pasivní a soudní exekutor prováděl exekuci řádně, když samotná skutečnost, že tak činil na základě rozhodčího nálezu, nebyla bez dalšího důvodem pro úvahy o zastavení exekuce, stejně jako z jeho obsahu nebyl patrný nedostatek pravomoci rozhodce pro jeho vydání. Ústavní stížností napadeným usnesením krajský soud zamítl návrh, kterým se stěžovatel domáhal doplnění předchozího usnesení o výrok IV tak, že se soudnímu exekutorovi náhrada nákladů exekuce nepřiznává.

V ústavní stížnosti stěžovatel krajskému soudu vytýká, že na straně jedné konstatoval, že procesní zavinění na zastavení exekuce nese oprávněná, na straně druhé de facto její jednání aproboval tím, že jej zavázal k úhradě „vynaložených“ nákladů exekuce. Tím rozhodl v rozporu se zákonem i judikaturou. V této souvislosti se stěžovatel odvolává na stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 12. 9. 2006 sp. zn. Pl. ÚS-st. 23/06 s tím, že řeší identickou situaci, tj. zastavení exekuce pro nepřípustnost z důvodu materiální a formální nevykonatelnosti exekučního titulu, kdy procesní zavinění bylo na straně oprávněné.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 29.03.2021 08:30 do: 29.03.2021 09:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2659/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Josef Fiala CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2020 č. j. 32 Cdo 1165/2020-127, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. prosince 2019 č. j. 74 Co 101/2018-103 a rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 27. března 2018 č. j. 20 C 267/2017-42

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: ROKOSPOL, a. s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka žalobou navrhovala zrušení usnesení o schválení smíru. K průběhu jednání o smíru stěžovatelka uváděla, že každá strana učinila návrhy na výši částky, včetně DPH. J. V. neakceptoval její návrh na zaplacení částky 3 070 000 Kč jako částku včetně DPH a požadoval navýšení částky o DPH, které bude muset jako plátce DPH odvést státu (J. V. již v žalobě a také při jednání o soudním smíru požadoval zaplacení částky s DPH v zákonné výši s odůvodněním, že je registrovaný jako plátce DPH). Po schválení smíru mu stěžovatelka zaplatila první a druhou splátku navýšenou o DPH, J. V. jí nevystavil řádný daňový doklad s vyčíslenou DPH, a proto stěžovatelka nemohla požádat o vrácení DPH. Z veřejně přístupných zdrojů stěžovatelka zjistila, že J. V. byl veden jako plátce DPH od 1. 4. 2008 do 20. 10. 2015. Skutečnost, že jeho registrace jako plátce DPH na základě jeho žádosti zanikla již ke dni 20. 10. 2015 J.

V. před stěžovatelkou i před soudem podle názoru stěžovatelky úmyslně zatajil, čímž dosáhl toho, že v rozporu s příslušným daňovým zákonem byla jistina navýšena o DPH, kterou si ponechal a státu neodvedl. Tímto vznikla stěžovatelce újma, neboť nemůže nárokovat vrácení zaplacené DPH. J. V. podle stěžovatelky postupoval ryze účelově, záměrně neoznámil zrušení své registrace plátce DPH, čímž stěžovatelku v procesu schvalování soudního smíru (a také soud) uvedl v omyl. Okresní soud ve Zlíně ústavní stížností napadeným rozsudkem stěžovatelčinu žalobu zamítl (I. výrok) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (II. výrok). V odůvodnění konstatoval, že dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby, neboť schválený smír není podle hmotného práva neplatný. Okolnost, že ve smíru je uvedeno, že částka 3 600 000 Kč obsahuje DPH, pouze precizuje tuto dohodu, tedy, že se tato částka již nebude navyšovat. Proti rozsudku okresního soudu podala stěžovatelka odvolání, v němž brojila proti tomu, jak zahrnutí DPH do celkové částky posoudil okresní soud. Krajský soud v Brně ústavní stížností napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek okresního soudu (I. výrok) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (II. výrok). Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu dovoláním, jehož předpoklady přípustnosti spatřovala v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení odvolací soud řešil otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena, případně má tato otázka být dovolacím soudem posouzena jinak. Za takovou otázku považovala posouzení platnosti uzavřeného smíru (narovnání) v souvislosti s neexistujícím nárokem J. V., na zaplacení DPH, a to za situace, kdy J. V. vědomě zamlčel, že není jako plátce DPH u místně příslušného finančního úřadu registrován, a tudíž nemá povinnost DPH státu odvést. Nejvyšší soud ústavní stížností napadeným usnesením dovolání odmítl (I. výrok) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení (II. výrok).

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti obecným soudům vytýká příliš úzké a formalistické posouzení věci, když pominuly podstatnou okolnost, tedy že DPH přísluší pouze státu.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 29.03.2021 09:00 do: 29.03.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2983/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Josef Fiala CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 24. července 2020 č. j. 12 C 83/2020-48

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: T. L.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obchodní společnost SVEA Ekonomi Cyprus Ltd. (dále jen „žalobkyně“) navrhla u Okresního soudu v Hradci Králové vydání elektronického platebního rozkazu, kterým se domáhala, aby stěžovateli byla uložena povinnost zaplatit jí částku 10 000 Kč s příslušenstvím (návrh byl okresnímu soudu doručen dne 23. 4. 2020). Žalobkyně tvrdila, že žalovanou pohledávku nabyla na základě cese, přičemž postupitelka měla vůči stěžovateli pohledávku ze smlouvy o zápůjčce a zápůjčená částka měla být splacena nejpozději do 2. 12. 2016. Okresní soud elektronický platební rozkaz vydal, ale protože se ho nepodařilo řádně doručit stěžovateli do vlastních rukou, rozhodl o jeho zrušení. Poté se k žalobě podáním ze dne 25. 5. 2020 vyjádřil stěžovatelův opatrovník, v němž uplatnil, kromě jiného, námitku promlčení. Dne 24. 7. 2020 se uskutečnilo ústní jednání a téhož dne okresní soud rozhodl napadeným rozsudkem, kterým žalobě vyhověl (I. výrok) a vedlejšímu účastníkovi uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení (II. výrok). V odůvodnění konstatoval, že stěžovatel byl omezen ve

svéprávnosti, tudíž nebylo schopen projevit právně významným způsobem vůli k uzavření smlouvy o zápůjčce, která byla proto absolutně neplatným právním úkonem. Protože právní předchůdkyně žalobkyně poskytla stěžovateli částku 10 000 Kč, kterou stěžovatel nevrátil, vyhodnotil okresní soud, že mu vzniklo bezdůvodné obohacení, jež je povinen vydat, a z tohoto důvodu žalobě vyhověl.

Podle názoru stěžovatele se okresní soud dopustil procesního pochybení s ústavně právní relevancí, protože ignoroval relevantní stěžovatelovu námitku o promlčení nároku žalobkyně, řádně a včas uplatněnou; okresní soud se v odůvodnění napadeného rozsudku s touto námitkou žádným způsobem nevypořádal.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 29.03.2021 09:30 do: 29.03.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2957/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. července 2020 č. j. 33 Cdo 3188/2018-200, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. března 2018 č. j. 15 Co 184/2017-154 a rozsudku Městského soudu ze dne 7. února 2017 č. j. 53 C 104/2006-132

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: statutární město Brno, městská část Brno-střed

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Městský soud v Brně ústavní stížností napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se stěžovatel domáhal na obchodní korporaci Bytovém družstvu nájemníků domu XX uhrazení částky 3 977 594,68 Kč s příslušenstvím (výrok I), zastavil řízení co do úroků z prodlení ve výši 9 % ročně z částky 3 729 790 Kč od 27. 3. 2006 do 8. 9. 2014 (výrok II) a rozhodl, že stěžovatel je povinen uhradit bytovému družstvu náklady řízení ve výši 204 570 Kč (výrok III). Předmětem sporu byla částka, kterou na základě rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2014 stěžovatel uhradil K. H. jako kompenzaci za její investici do vybudování bytové jednotky v domě, které bytové družstvo nabylo od stěžovatele na základě „kupní smlouvy o převodu vlastnictví a smlouvy o zřízení věcného břemene“ ze dne 1. 7. 2003. Podle městského soudu byl předmětný dům převeden až po skončení nájemního vztahu mezi stěžovatelem a jmenovanou, jenž byl založen nájemní smlouvou o výstavě a smlouvou o budoucí nájemní smlouvě ze dne 31. 5. 1999 a nový nájemní vztah předpokládaný touto smlouvou mezi nimi nevznikl. Vzhledem k tomu dospěl k závěru, že práva a povinnosti pronajímatele (stěžovatele) na bytové družstvo ex lege nepřešly [§ 682 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“)], a proto bytové družstvo nemohlo porušit svou povinnost uzavřít nájemní smlouvu. Jde-li o povinnost vypořádání investic podle čl. IV bodu 2 nájemní smlouvy, stěžovatel netvrdil ani neprokázal, že by je mělo bytové družstvo nějakým způsobem vypořádat (a v jaké výši), a ani tak učinit nemohl, neboť stěžovatelův zaměstnanec odsouhlasil investice v určité výši teprve dne 12. 9. 2003 a příslušná částka byla zjištěna až v řízení vedeném u městského soudu. K tvrzení stěžovatele, že bytovému družstvu eventuálně vzniklo bezdůvodné obohacení „převzetím plnění“ podle § 534 o. z., městský soud uvedl, že z článku IV odstavce třetího kupní smlouvy zřetelně nplyne, jaká práva a závazky z tam uvedené smlouvy bytové družstvo účastník přebírá; mělo-li by jít o investice, které by byl povinen hradit za stěžovatele, odporuje to článku IV odstavci prvnímu kupní smlouvy, přičemž bylo prokázáno (viz výše), že v době jejího uzavírání nebyla výše těchto investic známa. K odvolání stěžovatele Krajský soud v Brně ústavní stížností napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek městského soudu (výrok I), ve výroku III jej změnil tak, že stěžovatel je povinen zaplatit bytovému družstvu na nákladech řízení částku 196 710 Kč, a stěžovateli dále uložil zaplatit bytovému družstvu na nákladech odvolacího řízení částku 26 174 Kč. Uvedený soud dospěl k závěru, že neuzavřením nájemní smlouvy

s K. H. pro nedostatek součinnosti z její strany nedošlo k porušení povinností bytovým družstvem, a tudíž stěžovateli nemohlo vzniknout právo na náhradu škody podle § 420 o. z. Nemohl se ani bezdůvodně obohatit ve výši částky, kterou jmenovaná investovala do nově vybudovaného bytu, neboť stěžovatel mu prodal celou nemovitost, tj. včetně této jednotky. Proti tomuto rozsudku brojil stěžovatel dovoláním, které však Nejvyšší soud usnesením odmítl a stěžovateli uložil zaplatit bytovému družstvu na náhradě nákladů dovolacího řízení 29 669,20 Kč.

Stěžovatel poukazuje na to, že ho obecné soudy postavily do situace, kdy bytovému družstvu odprodal bytový dům za sjednanou cenu při sjednaných podmínkách, a aniž by přitom porušil jakoukoliv zákonnou nebo smluvní povinnost, byl nucen na základě rozsudku krajského soudu ze dne 11. 6. 2014 plnit na vložené investice do prodané nemovitosti osobě, kterou bytové družstvo odmítlo přijmout mezi členy (tj. K. H.), a to v částce vyšší, než byla cena za celý dům.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 29.03.2021 10:00 do: 29.03.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 998/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 23. ledna 2020 č. j. 18 Co 314/2019-449 a výroku VII rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 16. září 2019 č. j. 13 C 7/2014-422

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: J. K. a M. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud Plzeň-město zrušil podílové spoluvlastnictví stěžovatelů a vedlejších účastníků k blíže specifikovanému pozemku. Podíl o velikosti ideální $\frac{1}{4}$ ve vztahu k celku přikázal do výlučného vlastnictví 1. vedlejšího účastníka (výrok II). Podíl o velikosti ideální $\frac{1}{4}$ ve vztahu k celku přikázal do výlučného vlastnictví 2. vedlejší účastnice (výrok III). Podíl o velikosti $\frac{1}{2}$ ve vztahu k celku na nemovitosti přikázal do výlučného vlastnictví 3. vedlejší účastnice (výrok IV). Třetí vedlejší účastníci zavázal povinností zaplatit 1. stěžovateli na vypořádacím podílu částku 700 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku (výrok V). Třetí vedlejší účastníci uložil povinnost zaplatit 2. stěžovateli na vypořádacím podílu částku 700 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku (výrok VI). Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok VII). Výrok o nákladech řízení odůvodnil postupem podle § 142 odst. 1 a § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), když shledal důvody zvláštního zřetele hodné, a proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. K odvolání stěžovatelů směřujícímu pouze do výroku VII o nákladech řízení Krajský soud v Plzni ústavní stížností napadeným usnesením rozsudek okresního soudu ve výroku VII o nákladech řízení potvrdil (výrok I) a stěžovatelům uložil povinnost nahradit 1. vedlejšímu účastníkovi a 2. vedlejší účastnici náklady odvolacího řízení v celkové výši 21 853 Kč (výrok II). Ve vztahu stěžovatelů a 3. vedlejší účastnice nikomu právo na náhradu nákladů odvolacího řízení nepřiznal (výrok III). Krajský soud ve věci rozhodl, aniž by s ohledem na § 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř. musel nařizovat odvolací jednání, a shledal, že odvolání není možno považovat za důvodné, byť z jiných důvodů, než na které poukazují stěžovatelé. Krajský soud posoudil věc po právní stránce tak, že stěžovatelé byli v řízení pouze částečně úspěšní. O nákladech řízení tak je třeba rozhodovat podle § 142 odst. 2 o. s. ř., nikoliv podle § 142 odst. 1 o. s. ř., jak učinil okresní soud. Podle § 142 odst. 2 o. s. ř., měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. Podle názoru krajského soudu po promítnutí procesního úspěchu vedlejších účastníků do procesního úspěchu stěžovatelů ve sporu okresní soud věcně správně (byť z jiných důvodů) žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení

nepřiznal, proto krajský soud rozsudek okresního soudu v napadeném výroku o nákladech řízení jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Stěžovatelé ve své ústavní stížnosti namítají, že nelze akceptovat skutkové a zejména právní závěry krajského soudu za situace, kdy jim nedal jakoukoli možnost se k zamýšlenému rozhodnutí vyjádřit. Krajský soud rozhodl bez ústního jednání, ač ve svých rozhodovacích úvahách vyšel z jiné skutkové a právní argumentace než té, z níž vyšel okresní soud a jež byla následně podrobena argumentační kritice v odvolání.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 29.03.2021 14:00 do: 29.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 107/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: povinnost restriktivní interpretace možnosti neodůvodnit soudní rozhodnutí o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody

Označení navrhovatelů: V. J.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Brně uznán vinným zvláště závažným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce osmi let a šesti měsíců a trest vyhoštění na dobu neurčitou. Stěžovatel podal dne 11. 10. 2020 žádost o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody, kterou odůvodnil tím, že splnil zákonem stanovené formální podmínky (právní moc rozsudku, uložení trestu vyhoštění), ve výkonu trestu se chová řádně (stejně jako předtím ve výkonu vazby), plní veškerý program zacházení, přijal svůj trest a domnívá se, že již trest splnil svůj účel. Dále v žádosti odkazoval na další rodinné a sociální důvody, proč žádá o upuštění od výkonu zbytku trestu. Krajský soud rozhodl tak, že stěžovatelovu žádost s odkazem na § 327 odst. 1 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. řád“), zamítl. Toto rozhodnutí krajského soudu obsahovalo pouze výrok a poučení o tom, že v souladu s § 136 odst. 3 tr. řádu písemné vyhotovení tohoto zjednodušeného usnesení neobsahuje odůvodnění. Uvedené rozhodnutí vydal senát krajského soudu v neveřejném zasedání, kterého stěžovatel nebyl účasten.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že usnesením krajského soudu bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, přičemž se ve své argumentaci opírá zejména o nález ze dne 1. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 3302/18, ve kterém Ústavní soud uvedl, že vznášeli-li žadatel relevantní argumenty odůvodňující upuštění od výkonu zbytku trestu za současného vyhoštění, soud se s nimi musí – byť stručně – vypořádat a žadateli své rozhodnutí sdělit.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 30.03.2021 14:00 do: 30.03.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 1975/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 28 Cdo 4116/2019-351 ze dne 5. 5. 2020, ve znění usnesení téhož soudu č. j. 28 Cdo 4116/2019-371 ze dne 14. 7. 2020, proti potvrzující části výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 3 Co 2/2018-254 ze dne

11. 6. 2019 a proti výroku I. rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 11 C 146/2016-200 ze dne 25. 9. 2017

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, církevní restituce

Označení navrhovatelů: Římskokatolická farnost Rožmberk nad Vltavou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Státního podnik Lesy České republiky, s.p. (vedlejší účastník řízení) se v řízení před obecnými soudy domáhal nahrazení rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj ze dne 26. 10. 2016 rozsudkem soudu podle části páté občanského soudního řádu. Citovaným správním rozhodnutím pozemkového úřadu byly stěžovatelce vydány blíže specifikované pozemky v katastrálním území Rožmberk nad Vltavou, a dále pozemek v katastrálním území Koryta u Hněvanova, a to v řízení podle § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (dále též „ZMV“). Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl, že stěžovatelce se výše specifikované pozemky nevydávají s tím, že tímto výrokem se ve vztahu k dotčeným pozemkům nahrazuje žalobou napadené rozhodnutí pozemkového úřadu. Krajský soud žalobě vedlejšího účastníka nevyhověl pouze ohledně pozemku v katastrálním území Šaflérov, pročež žalobu v tomto rozsahu jako nedůvodnou zamítl. K odvolání stěžovatelky i vedlejšího účastníka Vrchní soud v Praze potvrdil rozhodnutí nalézacího soudu v rozsahu nahrazení rozhodnutí pozemkového úřadu jako věcně správné a v zamítavé části je zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Následné dovolání stěžovatelky proti potvrzující části výroku rozsudku odvolacího soudu Nejvyšší soud usnesením odmítl. Soudy všech stupňů založily svá rozhodnutí na zjištění, že pozemkovým úřadem vydané pozemky byly právnímu předchůdci stěžovatelky ve skutečnosti odňaty ještě před tzv. rozhodným obdobím, tedy v období do 25. 2. 1948, a sice konfiskací provedenou podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa. Tato konfiskace se již pro nesplnění podmínky rozhodného období nemohla stát způsobilým restitučním titulem podle § 5 ZMV, takže pozemkový úřad pochybil, pakliže tyto pozemky stěžovatelce vydal. Navíc v případě věcí konfiskovaných na základě dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. jde zároveň o zákonnou překážku jejich vydání, resp. o restituční výlukou dle § 8 odst. 1 písm. h) ZMV.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti vyjadřuje nesouhlas s názorem soudů, podle něhož se nelze zabývat nicotností konfiskačních správních aktů, vydaných správními orgány před počátkem rozhodného restitučního období. Stěžovatelka rovněž namítá, že soudy jí neměly klást k tíži absenci obrany jejího tehdejšího právního předchůdce proti konfiskační vyhlášce. Stát totiž ani po vydání konfiskační vyhlášky Okresní správní komisí v Kaplici předmětné pozemky nepřevzal a tímto svým postojem jej utvrzoval v tom, že předmětné nemovitosti nepovažuje za konfiskované. Ostatně o tom dle stěžovatelky svědčí sama skutečnost, že je zahrnul do pozemkové reformy podle zákona č. 142/1947 Sb. a teprve po skončení řízení podle tohoto zákona pozemky fakticky převzal.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 30.03.2021 14:30 do: 30.03.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 1893/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost směřující proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 22. 10. 2012, č. j. ČTÚ-219 651/2012-631/NoD, rozhodnutí Českého telekomunikačního

úřadu ze dne 5. 12. 2012, č. j. ČTÚ-230 286/2012-631/NoD, usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 4. 12. 2015, č. j. 52 C 366/2012-61, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2016, č. j. 53 Co 42/2016-85, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2018, č. j. 32 Cdo 2153/2017-134

Stručná charakteristika: Právo na spravedlivý proces, právo na ochranu majetku, soudní přezkum "procesního" rozhodnutí ve správním řízení

Označení navrhovatelů: O2 Czech Republik a.s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka působí jako významná poskytovatelka služeb elektronických komunikací (mobilní operátor). V roce 2011 uzavřela se společností LeeToo SE (dále jen jako „zákaznice“) smlouvy, kterými se zavázala zákaznici poskytovat služby za výhodných podmínek dostupných pro velké firemní zákazníky. Učinila tak na základě tvrzení zákaznice, že má přes 800 zaměstnanců. Posléze však stěžovatelka zjistila, že zákaznice žádné zaměstnance nemá a ve skutečnosti přeprodává služby stěžovatelky třetím osobám, klienti zákaznice mohli tedy za úplaty využívat zvýhodněné ceny. Toto jednání označila stěžovatelka za porušení smluvních podmínek ze strany zákaznice a v červnu 2012 od smluv s ní odstoupila, čímž se dle stěžovatelky vzájemný smluvní vztah mezi oběma stranami nadále řídil běžnými obchodními podmínkami včetně cen ze „standardního“ ceníku. Stěžovatelka tak za srpen 2012 naúčtovala zákaznici přes 6 milionů Kč a obdobnou částku požadovala rovněž za září 2012. Zákaznice proti těmto vyúčtováním podala reklamaci, tu stěžovatelka neuznala a zákaznice se obrátila na ČTÚ s námitkami proti postupu stěžovatelky. Spolu s tím zákaznice požádala ČTÚ o odklad splatnosti vyúčtování do doby, než rozhodne o jejích námitkách. ČTÚ postupoval s odkazem na § 129 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění tehdejších předpisů (dále jen jako „ZEK“); dle tohoto ustanovení sice podáním námitek proti vyřízení reklamace není dotčena povinnost zákazníka uhradit vyúčtování, ale ČTÚ je oprávněn v odůvodněných případech na žádost zákazníka předmětnou povinnost odložit. Přes nesouhlas stěžovatelky ČTÚ návrhu zákaznice vyhověl a napadenými rozhodnutími odložil splatnost obou vyúčtování v plné výši. Ustanovení § 129 odst. 3 ZEK neumožňuje odvolání proti rozhodnutí. S přesvědčením o nesprávnosti a nezákonnosti uvedených rozhodnutí stěžovatelka podala žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 9 na nahrazení rozhodnutí ČTÚ dle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen jako „o. s. ř.“). Nalézací soud došel k závěru, že rozhodnutími ČTÚ nedošlo k dotčení práv stěžovatelky, právo na zaplacení vyúčtování bylo pouze odloženo a zůstalo tudíž zachováno. Stěžovatelka proto neprokázala oprávnění k podání žaloby a nalézací soud ji odmítl, což následně potvrdil též soud odvolací. Dovolání stěžovatelky odmítl Nejvyšší soud pro nepřípustnost. Odkázal na svou předchozí judikaturu, podle které je možné žalobou dle části páté o. s. ř. napadnout akty (a to i procesní) správního orgánu pouze v případech, kdy je rozhodnutím zasaženo do postavení dotčených osob konečným způsobem. V projednávané věci danými rozhodnutími ČTÚ nebylo zasaženo do práv a povinností účastníků a nešlo o rozhodnutí, kterými se řízení ukončilo. S ohledem na to nemohla být citovaná rozhodnutí ČTÚ napadena žalobou dle části páté o. s. ř.

Stěžovatelka s napadenými rozhodnutími ČTÚ a obecných soudů nesouhlasí. Má za to, že obecné soudy svým postupem porušily její právo na přístup k soudu zaručené v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a právo na spravedlivý proces zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny. ČTÚ pak svým postupem měl porušit právo stěžovatelky na vlastnictví zaručené v čl. 11 odst. 1 Listiny, právo na uplatňování státní moci způsobem, který zákon stanoví, zakotvené v čl. 2 odst. 2 Listiny a právo stěžovatelky na spravedlivé řízení, zaručené opět v čl. 36 odst. 1 Listiny.

Avízo 14. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 06.04.2021 07:30 do: 06.04.2021 08:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2234/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. května 2020 č. j. 30 Cdo 348/2020-190 a výrokům I a III rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. října 2019 č. j. 20 Co 265/2016-164

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, právo na legitimní očekávání

Označení navrhovatelů: J. G.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

V červnu roku 2015 podal stěžovatel žalobu proti České republice – Ministerstvu spravedlnosti (vedlejší účastníci) na zaplacení částky 306 523 Kč s příslušenstvím, která měla představovat náhradu nemajetkové újmy vzniklé nepřiměřenou délkou soudního řízení podle § 13 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel byl v procesním postavení poškozeného (investoval 163 000 Kč do podílových fondů obviněných) z trestní věci vedené proti V. M. a Mgr. P. D. pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu, a to od 16.3.1998 až do pravomocného skončení věci dne 16. 7. 2014. V. M. byl pravomocně odsouzen (jako uprchlý) a byla mu uložena povinnost nahradit stěžovateli škodu ve výši 113 600 Kč, zatímco trestní stíhání Mgr. P. D. bylo zastaveno z důvodu amnestie prezidenta republiky. Stěžovatel tak byl podle žaloby nucen vést proti oběma občanskoprávní řízení. Stěžovatel se s žádostí o zadostiučinění za průtahy v řízení obrátil na vedlejší účastníci, která ve svém stanovisku dospěla k závěru, že stěžovatel má nárok na zadostiučinění ve výši 145 Kč. Vedlejší účastnice dospěla k základnímu odškodnění ve výši 306 666,64 Kč, které zkrátila na 0,05 % kvůli abnormálně vysokému počtu 21 114 poškozených v daném trestním řízení. O žalobě rozhodl Okresní soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 20. 5. 2016. Vyšel z toho, že stěžovatel byl v základu nároku úspěšný. Rozhodl proto tak, že vedlejší účastnice je povinna stěžovateli zaplatit částku 39 848 Kč s příslušenstvím (výrok I), přičemž ve zbytku se žaloba zamítá (výrok II). Dále jí byla uložena povinnost zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení ve výši 20 054 Kč (výrok III). Trestní řízení trvalo 16 let a 4 měsíce. To je podle soudu doba sice nepřiměřená, avšak nikoliv zásadně. Proti uvedenému rozsudku podali stěžovatel i vedlejší účastnice odvolání, o kterých rozhodl Krajský soud v Hradci Králové tak, že změnil rozsudek okresního soudu zamítnutím celé žaloby, a dále uložil stěžovateli povinnost nahradit vedlejší účastníci náklady řízení ve výši 1 500 Kč. Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel dovolání, z jehož podnětu Nejvyšší soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Následně krajský soud napadeným rozsudkem změnil rozsudek okresního soudu tak, že zamítl žalobu i co do částky 21 457 Kč s příslušenstvím (výrok I), ve zbytku rozsudek potvrdil (výrok II) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Krajský soud se z větší části ztotožnil se závěry okresního soudu o výpočtu přiměřeného zadostiučinění. Namísto je však podle něj větší moderace částky z důvodu nižšího významu trestního řízení pro stěžovatele. Adhezní nárok představoval finanční prostředky, jež stěžovatel dobrovolně svěřil společnosti, kterou ovládali obžalovaní, a to z důvodu vidiny rychlého a velkého zhodnocení. Šlo o tzv. princip letadla, který byl již v té době dobře znám. Zároveň nešlo podle krajského soudu o nijak závratnou částku, která by stěžovateli způsobila existenční potíže. Stěžovatel si tak měl být vědom případného nezdaru svého podnikatelského záměru. V obdobné kauze tzv. H-Systemu dostali poškození finanční zadostiučinění podstatně menší ve vztahu k ztraceným prostředkům (investovaným navíc do jejich bydlení). Proto je podle krajského soudu namísto celková

moderace základní částky o 94 %, tedy na částku 18 391 Kč. Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel dovolání, které Nejvyšší soud odmítl napadeným usnesením.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že přiznané zadostiučinění je nepřiměřené vzhledem k zásahu do jeho práv. Trestní řízení, v němž stěžovatel vystupoval jako poškozený, trvalo 17 let. Podle napadeného rozhodnutí krajského soudu došlo ke zkrácení základního odškodnění o 94 %. Přiznání pouhého marginálního zlomku (6 %) ze základního odškodnění neplní podle stěžovatele vůbec satisfakční funkci. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva by krácení odškodnění nemělo zásadně přesáhnout míru 50 %.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 07.04.2021 08:30 do: 07.04.2021 09:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 2498/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2019 č. j. 22 Cdo 4161/2018-356, rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. března 2017 č. j. 27 Co 40/2017-232 a rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 30. června 2016 č. j. 6 C 225/2010-182

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, právo na ochranu vlastnického práva

Označení navrhovatelů: České Radiokomunikace, a.s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

M. V. (vedlejší účastník řízení) se u Okresního soudu Praha-západ domáhal vydání rozhodnutí, kterým by bylo uloženo stěžovatelce odstranit na vlastní náklady budovu umístěnou na blíže specifikovaném pozemku v kat. úz. Petrov u Prahy, pozemek uvést do původního stavu a vydat bezdůvodné obohacení ve výši 30 000 Kč. Žalobu odůvodnil tím, že je výlučným vlastníkem předmětného pozemku, stěžovatelka je vlastníkem předmětné budovy, avšak nemá žádné právo mít tuto budovu umístěnou na jeho pozemku. Okresní soud uložil stěžovatelce povinnost odstranit předmětnou budovu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (I. výrok) a zaplatit vedlejšímu účastníkovi částku ve výši 26 430 Kč z titulu bezdůvodného obohacení (II. výrok), zamítl žalobu v rozsahu, ve kterém se vedlejší účastník domáhal zaplacení částky 3 570 Kč (III. výrok) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (IV. a V. výrok). Okresní soud vyšel ze zjištění, že byla platně uzavřena nájemní smlouva k pozemku s tím, že šlo o dočasné řešení do doby, kdy bude příjem televizního signálu zajištěn jiným způsobem. Skutečnost, že stěžovatelka nebyla účastnicí smlouvy, nic nemění na tom, že vstoupila do práv a povinností strany, která tuto smlouvu uzavírala, a protože došlo k ukončení analogového vysílání a TV signál je pro oblast 100% pokryt jiným způsobem od 24. 9. 2009, stěžovatelka jako vlastníka předmětné budovy užívá pozemek vedlejšího účastníka bez právního důvodu, neboť důvod uvedený v nájemní smlouvě již odpadl a vlastníka nemovitosti byl smluvně zavázán tuto nemovitost odstranit po odpadnutí důvodu pro její zřízení. Proti výrokům I., II., IV. a V. rozsudku okresního soudu podala stěžovatelka odvolání, které Krajský soud v Praze shledal neopodstatněným. Napadeným rozsudkem změnil rozsudek okresního soudu v I. výroku tak, že prodloužil lhůtu k plnění na tři měsíce od právní moci rozsudku (I. výrok) a ve IV. výroku určil výši nákladů řízení částkou 30 550 Kč (II. výrok), jinak rozsudek okresního soudu ve zbylém rozsahu potvrdil a rozhodl o povinnosti platit náklady řízení (výroky III. a IV.). Stěžovatelka podala proti rozsudku krajského soudu dovolání, které Nejvyšší soud usnesením jako nepřijatelné odmítl. Usnesení Nejvyššího soudu napadla stěžovatelka ústavní stížností. Ústavní soud nálezem ze dne 2. 10. 2018 sp. zn. I. ÚS 281/18 usnesení Nejvyššího soudu zrušil shledav porušení stěžovatelčina práva na soudní ochranu. Nejvyšší soud poté rozhodl napadeným usnesením, jímž dovolání opětovně odmítl pro nepřijatelnost.

Stěžovatelka má za to, že poté, co Ústavní soud vyslovil v nálezu závazný právní názor, že z rozsudku Nejvyššího soudu jasná odpověď na druhou a třetí otázku položenou v dovolání neplyne, dopustil se Nejvyšší soud stejného pochybení i ve svém usnesení.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 07.04.2021 14:00 do: 07.04.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 1565/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 č. j. 36 EXE 3662/2017-47 ze dne 15. 3. 2019 a příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 009 EX 3904/17-118 ze dne 13. 2. 2019, vydanému soudním exekutorem JUDr. Ivo Luhanem, Exekutorský úřad Praha 1, se sídlem Karlovo nám. 17, 120 00 Praha 2

Stručná charakteristika: odměna exekutora dle § 7 exekučního tarifu

Označení navrhovatelů: Mgr. Ing. T.V. zast. advokátem Pavlem Uhlem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Proti stěžovatelce (dále také „povinná“) byla vedena exekuce vyklizením nemovitostí. Soudní exekutor vyzval dne 20. 12. 2017 stěžovatelku k dobrovolnému splnění ukládané povinnosti a zároveň stanovil, že pokud stěžovatelka uhradí do třiceti dnů od doručení této výzvy náklady oprávněného ve výši 2 100 Kč a zálohu na snížené náklady exekuce ve výši 5 747, 50 Kč (3 000 Kč odměna, 1 750 Kč paušální náhrada + 21% DPH), celkem tedy 7847, 50 Kč, vydá soudní exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Téhož dne pak soudní exekutor vydal exekuční příkaz, ve kterém vyčíslil pravděpodobné náklady exekuce ve výši 16 355 Kč a pravděpodobné náklady oprávněného ve výši 2 100 Kč (celkem tedy ve výši 18 435 Kč). Dne 18. 1. 2019 vydal soudní exekutor další exekuční příkaz, v němž odhadl náklady celé exekuce na 40 000 Kč. O rok později pak soudní exekutor v příkazu k provedení exekuce prodejem movitých věcí ze dne 10. 1. 2019 specifikoval náklady oprávněného částkou 2 100 Kč, svoji odměnu částkou 10 000 Kč, náhradu hotových výdajů částkou 3 500 Kč + 21% DPH, celkem tedy částkou ve výši 18 435 Kč. Exekuce předmětných nemovitostí vyklizením byla započata dne 10. 1. 2019 a dokončena 17. 1. 2019. Po dokončení exekuce pak soudní exekutor vydal exekuční příkaz ze dne 16. 1. 2019 k provedení exekuce příkázáním pohledávky povinné z bankovního účtu, kdy předběžné náklady exekuce a náklady oprávněného vyčíslil částkou 429 835 Kč (přitom samotná odměna exekutora činila 350 000 Kč + 21% DPH). Tento příkaz pak exekutor následně usnesením ze dne 8. 2. 2019 zrušil z důvodu, že odměna exekutora byla uhrazena jiným způsobem, avšak tentýž den vydal nové exekuční příkazy, v nichž předběžné náklady exekuce vyčíslil částkou 1 637 735 Kč a náklady oprávněného částkou 2 100 Kč, celkem tedy 1 639 835 Kč. Ústavní stížností napadeným příkazem k úhradě nákladů exekuce ze dne 13. 2. 2019 pak soudní exekutor rozhodl pouze o své odměně, a to v celkové výši 290 400 Kč včetně DPH. Postupoval podle ustanovení § 7 vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční tarif“), které zní: „Odměna exekutora činí 10 000 Kč za každou vyklizenou nemovitost, stavbu, byt nebo místnost“. Exekutor v odůvodnění příkazu uvedl, že novelou č. 291/2006 Sb. byla z citovaného ustanovení vypuštěna závěrečná část věty, která spojovala počet vyklizovaných nemovitých věcí s tím, jak jsou specifikovány v exekučním titulu. A contrario tak dovodil, že zákonodárce změnil náhled na vyklizení nebytových prostor. Pro účely stanovení výše odměny tak exekutor vyklizenou budovu č. p. 786 (dále také „Klinika“) posoudil jako nebytové prostory sestávající

z 35 místností a dále započel jeden přilehlý pozemek (zahradu), pročež jeho nárok v části přiznané odměny by měl být stanoven částkou 360 000 Kč bez DPH. Uvedl, že je všeobecně známo, že budova byla původně využívána jako plicní klinika, tedy evidentně jako nebytový prostor. V této souvislosti také zmínil náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 630/03 ze dne 2. 11. 2004, v němž Ústavní soud upozornil na nešťastnou formulaci § 7 exekučního tarifu, kdy právě tato formulace vyžaduje od obecných soudů, potažmo soudních exekutorů povinnost řádné interpretace. Exekutor pak dále v odůvodnění napadeného příkazu uvedl, že s ohledem na specifika daného případu aplikoval moderační právo a svoji odměnu snížil na dvě třetiny z původní částky, tj. na částku 240 000 Kč + 21% DPH (50 400 Kč). Proti tomuto příkazu podala stěžovatelka námítky, o kterých rozhodl Obvodní soud pro Prahu 3 napadeným usnesením ze dne 15. 3. 2019 tak, že napadený příkaz k úhradě nákladů exekuce potvrdil. Exekuční soud de facto převzal argumentaci soudního exekutora, když v odůvodnění svého rozhodnutí mj. odkázal na náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 630/03.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti namítá, že obecně platí, že právo musí být předvídatelné, a to i pro toho, proti komu je vedena exekuce. To však nevyplývá z postupu exekutora, který několik let předběžně vyčísloval svoji odměnu ve výši 10 000 Kč a náklady ve výši 3 500 Kč + 21% DPH, přičemž po skončení exekuce začal vymáhat jen na odměně částku 423 500 Kč (350 000 Kč + 21% DPH), kterou pak ústavní stížností napadeným příkazem snížil na částku 290 400 Kč. Stěžovatelka namítá, že zvolený postup je nejen nepředvídatelný (tj. násobení odměny ve výši 10 000 Kč třiceti šesti a poté dvaceti čtyřmi), ale také neudržitelný z hlediska výkladu podzákoné normy, která zná jen čtyři typizované entity: nemovitost, stavbu, byt a místnost. Z jejího pohledu nemůže obstát úvaha o tom, že se jedná o nebytové prostory a podřazení celé vyklízené budovy pod pojem nebytové prostory považuje za ryze účelový a sloužící pouze k nepřiměřenému navýšení odměny exekutora. Závěry v napadených rozhodnutích jsou tak podle ní v rozporu s náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 630/03, byť se na tuto judikaturu dokonce odvolávají.

Plénium - veřejné vyhlášení nálezu

od: 07.04.2021 14:30 do: 07.04.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: Plénium

Spisová značka: Pl. ÚS 9/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: návrh na zrušení § 9 odst. 1 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 296/2017 Sb.

Stručná charakteristika: soudní poplatky

Označení navrhovatelů: Městský soud v Praze

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Městský soud v Praze se v souvislosti s jím vedeným řízením ve věci ochrany osobnosti domáhá zrušení ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZSP“), v rozsahu jeho třetí (poslední) věty znějící: „K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.“, která byla do § 9 odst. 1 doplněna zákonem č. 296/2017 Sb.

Městský soud má za to, že do účinnosti novely zákona o soudních poplatcích provedené zákonem č. 296/2017 Sb. nebylo ani v soudní praxi pochyb o tom, že soudní poplatek je možno účinně zaplatit až do okamžiku právní moci usnesení o zastavení řízení, tedy nejen do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení, avšak také po celou dobu trvání případného odvolacího řízení proti tomuto usnesení. Dle navrhovatele za stávající úpravy, která se použije i v předmětné věci, nemůže ani soud prvního stupně,

ani soud odvolací přihlédnout k tomu, z jakých důvodů nebyl soudní poplatek za žalobu zaplacen ve lhůtě žalobci k tomu poskytnuté. Taková právní úprava ovšem dle jeho názoru odporuje ústavnímu pořádku. Nemožnost zohlednění jakýchkoli omluvitelných důvodů v případě opožděné platby soudního poplatku a z toho nevyhnutelně plynoucí zastavení řízení představuje dle názoru navrhovatele takové omezení přístupu k soudu a odepření spravedlnosti, že se ocitá v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Avízo 15. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 12.04.2021 10:00 do: 12.04.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2071/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. května 2020 č. j. 25 Cdo 1407/2020-335

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu v řízení o odškodnění zdravotní újmy

Označení navrhovatelů: Z. S., zast. advokátkou JUDr. Hanou Rámešovou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka u Okresního soudu Brno-venkov domáhala po Nemocnici Ivančice, příspěvkové organizaci (vedlejší účastnice řízení) zaplacení částky 800 000 Kč jako úhrady za bolestné a ztížení společenského uplatnění v souvislosti s gynekologickou operací, která skončila zdravotními komplikacemi. Okresní soud rozhodl mezitímním rozsudkem ze dne 21. 2. 2017 tak, že základ nároku stěžovatelky je dán. Vyšel ze zjištění, že stěžovatelka se u vedlejší účastnice podrobila gynekologické operaci, kdy po následné revizi dutiny bylo s odstupem téměř tří týdnů zjištěno, že došlo k přeříznutí močovodu stěžovatelky a jeho obsah po celou vytékal do dutiny břišní. V důsledku toho je stěžovatelka v plném invalidním důchodu, trpí chronickým postižením páteře, je nucena užívat léky na bolest a na snížení vysokého pulzu, antidepresiva, inkontinenční a další léčebné pomůcky. Krajský soud v Brně následně jako soud odvolací rozsudkem mezitímní rozsudek okresního soudu potvrdil, až na výrok o základu nároku stěžovatelky na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti a v tomto rozsahu rozsudek okresního soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Odlišně od soudu prvního stupně měl totiž krajský soud za to, že přerušení močovodu je vždy nesouladné s postupem *lege artis*. Nejvyšší soud k dovolání vedlejší účastnice první rozsudek krajského soudu zrušil. V odůvodnění rozsudku konstatoval, že dospěl-li krajský soud k závěru, že přerušení močovodu je bez ohledu na okolnosti konkrétního případu vždy a bez dalšího postupem *non lege artis*, jde o závěr zjevně nesprávný. Jestliže – na rozdíl od okresního soudu – krajský soud nezkoumal možnost, jak i přes jinak *lege artis* poskytování zdravotní péče mohlo v případě operačního zákroku, tak při následné pooperační péči, jít o postup *vitium artis* ve smyslu nezaviněného porušení právní povinnosti, je podle Nejvyššího soudu právní závěr, že vedlejší účastnice porušila právní povinnost, závěrem předčasným, a proto taktéž nesprávným. Vázán uvedeným právním názorem Nejvyššího soudu rozhodl krajský soud svým v pořadí druhým rozsudkem tak, že rozsudek okresního soudu v části výroku o danosti základu nároku stěžovatelky na náhradu újmy na zdraví (bolestného, ztížení společenského uplatnění a náhrady za ztrátu na výdělků po dobu i po skončení pracovní neschopnosti) změnil tak, že se žaloba stěžovatelky zamítá. Stěžovatelka podala proti druhému rozsudku krajského soudu dovolání, které Nejvyšší soud odmítl z důvodu, že dovolání stěžovatelky neobsahuje zákonem požadované údaje, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Nadto Nejvyšší soud dále konstatuje, že dovolání stěžovatelky nevymezuje ani dovolací důvod způsobem uvedeným v § 241 odst. 3 občanského soudního řádu, protože stěžovatelka neoznačuje právní otázku, kterou měl odvolací soud posoudit nesprávně. Námitky stěžovatelky směřují výlučně proti skutkovému stavu, jak jej zjistil krajský soud v návaznosti na okresní soud, způsobitým dovolacím důvodem je však pouze nesprávné právní posouzení věci.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti nesouhlasí se závěrem Nejvyššího soudu a je přesvědčena, že její dovolání požadavkům na vymezení předpokladů přípustnosti dovolání základním způsobem dostalo. Konkrétně stěžovatelka ve své ústavní stížnosti odkazuje na tu část svého dovolání, ve které je

uvedeno, že přípustnost svého dovolání dovozuje z § 237 občanského soudního řádu, neboť se domnívá, že právní otázka týkající se základu jejího nároku na náhradu škody na zdraví má být dovolacím soudem posouzena jinak. Dále s ohledem na to, že v dovolání poukazovala na nesprávné právní posouzení ze strany krajského soudu právě ohledně právní otázky v postupu *vitium artis*, bylo z její strany dostatečně uvedeno, v čem spočívá nesprávnost právního posouzení krajského soudu. Nejvyšší soud ale podle stěžovatelky přistoupil k posouzení jejího dovolání více než formalisticky, což vedlo k tomu, že nebylo rozhodnuto o jejím dovolání ve věci samé a že jí tak svým postupem Nejvyšší soud neposkytl očekávanou soudní ochranu.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 15.04.2021 10:00 do: 15.04.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 1343/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 20 Co 337/2019-48 ze dne 25. 2. 2020, spojené s návrhem na zrušení § 337h odst. 3, věta první, zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Stručná charakteristika: Zastavení skončené exekuce, princip předvídatelnosti soudního rozhodování, právo na náležitě odůvodnění soudního rozhodnutí

Označení navrhovatelů: V. H.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka uzavřela dne 2. 7. 2013 se společností PROFI CREDIT Czech, a. s. (vedlejší účastníci řízení) smlouvu o úvěru (a k ní i rozhodčí smlouvu), na jejímž základě získala úvěr ve výši 11 000 Kč. Výše úvěru nicméně s ohledem na sjednanou „odměnu za poskytnutí úvěru“ ve výši 22 336 Kč od počátku činila 33 336 Kč, kterou se stěžovatelka zavázala uhradit ve 36 měsíčních splátkách s úrokovou sazbou 148,12 % ročně. V důsledku prodlení stěžovatelky s plněním smlouvy byl úvěr dne 18. 11. 2013 „zesplatněn“ částkou 32 410 Kč, spolu se kterou vedlejší účastnice v rozhodčím řízení nárokovala i smluvní pokutu ve výši 25 % z dlužné částky. Rozhodčím nálezem tak byla vedlejší účastnici přiznána dlužná částka 40 780 Kč s příslušenstvím, které do zaplacení tvořily úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně a smluvní pokuta ve výši 0,25 % denně. Exekuce byla pověřeným soudním exekutorem provedena a podle jeho oznámení skončena dne 17. 8. 2016 pro vymožení pohledávky, jejího příslušenství i nákladů exekučního řízení (cca 118 000 Kč pro oprávněnou vedlejší účastnici a 34 658 Kč na nákladech exekuce). Stěžovatelka nepopírá, že po celou dobu rozhodčího i exekučního řízení byla pasivní. Návrh na odklad a zastavení uvedené exekuce, které byly předmětem řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, podala teprve dne 26. 6. 2019. Exekuční soud usnesením ze dne 10. 8. 2019 zastavil řízení o návrhu stěžovatelky na odklad exekuce (výrok I), stejně tak i řízení o jejím návrhu na zastavení exekuce (výrok II) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Exekuční soud takto rozhodl pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení podle § 103, 104 odst. 1, věta první, o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu (dále též „ex. ř.“), neboť exekuční řízení bylo v době podání návrhů stěžovatelky již ukončeno. Právě uvedené výroky II a III usnesení exekučního soudu, proti nimž podala stěžovatelka odvolání, Krajský soud v Brně ústavní stížností napadeným usnesením potvrdil (výrok I) a nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Stěžovatelkou odkazovaná judikatura Nejvyššího soudu (zejména usnesení sp. zn. 20 Cdo 3331/2017 ze dne 15. 8. 2017) je podle odvolacího soudu překonána pozdějším (a přílehavějším) usnesením Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3007/17 ze dne 10. 7. 2018, jehož rozhodnutí jsou podle čl. 89 odst. 2 Ústavy obecně závazná. Stěžovatelka měla podle soudu v průběhu rozhodčího i exekučního řízení dostatek prostoru k uplatnění své procesní obrany, který nevyužila a který jí z pohledu principu právní jistoty a nemožnosti uvedení v předešlý stav nemůže být poskytován „navěky“. Neodůvodněnou pasivitu povinné stěžovatelky nelze po skončení exekuce zpětně zhojit.

Porušení svých základních práv stěžovatelka spatřuje v neoprávněném vymození předmětné částky v exekučním řízení, vedeném na základě nezpůsobilého exekučního titulu; takový exces podle ní nelze tolerovat ani v případě, že již exekuce skončila vymožením uplatněné pohledávky. Protiústavní nedostatky rozhodčího řízení jí v rozhodné době nebyly a ani nemohly být známy (viz nález sp. zn. II. ÚS 1851/19 ze dne 16. 8. 2019); obecné soudy v případě stěžovatelky rozhodly podle jejího názoru v rozporu s ustálenou praxí Nejvyššího soudu (např. usnesení č. j. 20 Cdo 1857/2019-162 ze dne 8. 4. 2020, usnesení č. j. 20 Cdo 3159/2019-161 ze dne 22. 10. 2019 nebo usnesení sp. zn. 20 Cdo 3844/2018 ze dne 6. 11. 2018).

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 16.04.2021 07:30 do: 16.04.2021 08:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3524/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. října 2020 sp. zn. 14 To 121/2020 a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. září 2020 č. j. Nt 2040/2020-463

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu v trestním řízení

Označení navrhovatelů: JUDr. Ing. J. M.

Městský soud v Praze rozhodl o návrhu Městského státního zastupitelství v Praze na předání stěžovatele k výkonu trestu odnětí svobody do Slovenské republiky, ve spojení s evropským zatýkacím rozkazem vydaným Nejvyšším soudem Slovenské republiky dne 30. 7. 2020, a dále o žádosti stěžovatele o propuštění z předběžné vazby. Výrokem I městský soud rozhodl, že podle § 205 odst. 2 písm. b) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (dále jen „zákon o mezinárodní justiční spolupráci“), nepředává stěžovatele k výkonu trestu odnětí svobody v trvání 2 308 dní do Slovenské republiky, neboť jsou splněny podmínky pro uznání a výkon uvedených rozhodnutí v České republice a stěžovatel s předáním k výkonu trestu nesouhlasí. Výrokem II ponechal městský soud stěžovatele v předběžné vazbě podle § 205 odst. 6 zákona o mezinárodní justiční spolupráci. Výrokem III zamítl stěžovatelovu žádost o propuštění na svobodu a výroky IV, V, VI a VII odmítl možnost nahradit vazbu navrhovanými mírnějšími zajišťovacími prostředky. Výroky o ponechání stěžovatele ve vazbě odůvodnil městský soud tím, že nadále trvají důvody, pro které byl stěžovatel do předběžné vazby vzat. Proti usnesení městského soudu podal stěžovatel stížnost, kterou Vrchní soud v Praze zamítl.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti mimo jiné namítá, že navzdory nepříznivému zdravotnímu stavu a uplatněné námitce promlčení trestní odpovědnosti za skutek uvedený v evropském zatýkacím rozkazu byl stěžovatel dále držen ve vazbě. Promlčení trestní odpovědnosti je podle něj přitom obligatorním důvodem pro rozhodnutí o nepředání podle § 205 odst. 2 písm. f) zákona o mezinárodní justiční spolupráci. Napadená rozhodnutí jsou současně vazebními rozhodnutími, která podle stěžovatele nerespektují zákonnou úpravu a účel daného omezení osobní svobody.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

I. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 16.04.2021 10:00 do: 16.04.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 3962/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. srpna 2018 č. j. 10 Co 172/2018-35

Označení navrhovatelů: D. B.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Litoměřicích nařídil exekuci na stěžovatelku ve prospěch vedlejší účastnice řízení, společnosti PROFICREDIT Czech, a.s., a to dle exekučního titulu - rozhodčího nálezů ze dne 12. 10. 2016. Exekuce byla nařazena pro částku 39 137 Kč, úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 39 137 Kč ode dne 26. 8. 2016 do zaplacení, smluvní pokutu ve výši 0,25 % denně z částky 30 889 Kč ode dne 26. 7. 2016 do zaplacení, náklady předcházejícího řízení ve výši 1 100 Kč, náklady exekuce a náklady oprávněného. Podáním ze dne 29. 8. 2017 stěžovatelka navrhla zastavení exekuce z důvodu nezpůsobilého exekučního titulu - nicotného rozhodčího nálezů, neboť rozhodce neměl dostatek pravomoci spor rozhodovat, neboť jak smlouva rozhodčí, tak smlouva o úvěru je neplatná pro rozpor s dobrými mravy. Vedlejší účastnice řízení s návrhem na zastavení exekuce nesouhlasila. Soudní exekutor tak postoupil návrh k rozhodnutí exekučnímu soudu. Okresní soud v Litoměřicích usnesením ze dne 17. 1. 2018 výrokem č. I. exekuci zcela zastavil, výrokem č. II. uložil vedlejší účastnici povinnost uhradit stěžovatelce náhradu nákladů řízení o zastavení exekuce ve výši 3 993 Kč a výrokem č. III. uložil vedlejší účastnici povinnost uhradit soudnímu exekutorovi náhradu nákladů exekuce ve výši 7 865 Kč. Vedlejší účastnice se odvolala proti usnesení exekučního soudu, a to do všech jeho výroků, když se domáhala, aby byl výrok o zastavení exekuce změněn tak, že se exekuce nezastavuje. Krajský soud v Ústí nad Labem přisvědčil odvolání, když ústavní stížností napadeným usnesením ze dne 28. 8. 2018 změnil usnesení okresního soudu tak, že exekuce vedená soudním exekutorem se nezastavuje. Odvolací soud své rozhodnutí opřel o nemožnost přezkumu věcné správnosti vykonávaného rozhodnutí ze strany exekučního soudu a dále o princip oddělitelnosti rozhodčí smlouvy od smlouvy hlavní, když dle odvolacího soudu navíc smlouva rozhodčí neplatná není. Argumenty a důkazy stěžovatelky se odvolací soud v zásadě nezabýval.

Stěžovatelka shledává závěr odvolacího soudu nesprávným a neústavním. Jeho úvahy považuje za nesouladné s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu i aktuální judikaturou Ústavního soudu a dotýkají se i legitimního očekávání stěžovatelky. Uvádí, že je proti ní vedena exekuce na základě rozhodčího nálezů, který vedlejší účastnici řízení přiznal extrémně vysoké úroky a smluvní pokuty, které jsou zcela jednoznačně v rozporu s dobrými mravy, kdy je dané navýšeno o náklady právního zastoupení vedlejšího účastníka v exekučním řízení a náklady soudního exekutora. Pokud by nebylo daného nezpůsobilého rozhodčího nálezů, tak by částka požadovaná po stěžovatelce nedosáhla takových rozměrů, neboť nezávislý soud by zcela jistě tak nemravné plnění nepřiznal.

Avízo 16. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 20.04.2021 07:30 do: 20.04.2021 08:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3418/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. srpna 2018 č. j. 7 Tdo 916/2018-79, rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. února 2018 č. j. 4 To 70/2017-2238 a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. března 2017 č. j. 50 T 2/2016-2081

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: SUNPEMA ENERGY s. r. o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka byla rozsudkem Krajského soudu v Brně uznána vinnou ze spáchání zvlášť závažného zločinu podvodu ve stadiu pokusu. Toho se dle krajského soudu dopustila, stručně řečeno, tak, že při vědomí neoprávněnosti získání licence pro výrobu elektrické energie z fotovoltaických zdrojů využívala od roku 2012 do roku 2015 omylu pracovníků Energetického regulačního úřadu a úmyslně účtovala vyplacení podpory, jako by její elektrárna byla uvedena do provozu v roce 2009. Za uvedené jednání byla stěžovatelka odsouzena k trestu propadnutí věci, a to zajištěných finančních prostředků ve výši 3 437 055,43 Kč, a k peněžitému trestu ve výši 800 000 Kč. Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka odvolání, které Vrchní soud v Olomouci zamítl. Stěžovatelka následně neuspěla ani u Nejvyššího soudu.

Stěžovatelka zejména namítá, že hodnocení obecných soudů obsahuje tzv. extrémní rozpor mezi obsahem důkazů a závěry soudů. Dalšího porušení stěžovatelčiných procesních práv se měl dopustit Nejvyšší soud, když nezaslal stěžovatelce vyjádření státního zástupce k replice. Takový postup je rovněž v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 20.04.2021 08:00 do: 20.04.2021 08:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2042/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. dubna 2019 sp. zn. 20 Co 326/2018, usnesení soudního exekutora Mgr. Pavla Preuse, Exekutorský úřad Praha 8, ze dne 5. září 2018 č. j. 204 EX 6059/18-29 a pokynu Okresního soudu ve Znojmě ze dne 5. září 2018 č. j. 8 EXE 122/2018-17

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, právo vlastnit majetek

Označení navrhovatelů: BUAK Bauarbeiter-, Urlaubs- und Abfertigungskasse

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Znojmě dne 5. 9. 2018 v exekuční věci stěžovatelky (jako oprávněné) proti vedlejší účastnici (jako povinné) pověřil soudního exekutora vedením exekuce k vymožení pohledávky ve výši 13 023,25 eur s úrokem ve výši 202,66 eur a pro náklady předchozího řízení ve výši 1 819,96 eur podle rozsudku Pracovního a sociálního soudu ve Vídni ze dne 7. 6. 2017, a dále soudnímu exekutorovi udělil podle § 43a odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ústavní stížností napadený pokyn, aby zamítl

stěžovatelčin exekuční návrh ze dne 13. 8. 2018 v části, ve které se domáhá vydání pověření k vymožení úroků z prodlení, jež jsou v pokynu blíže specifikovány, a to z důvodu, že v této části je exekuční titul materiálně nevykonatelný, neboť v něm není uveden časový údaj, do kdy je vedlejší účastnice povinna úroky hradit. Na základě tohoto pokynu ústavní stížností napadeným usnesením soudní exekutor stěžovatelčin exekuční návrh částečně zamítl. K odvolání stěžovatelky Krajský soud v Brně usnesení soudního exekutora potvrdil. Vyšel z toho, že je třeba postupovat podle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1215/2012 ze dne 12. 12. 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení Brusel I bis“) a současně podle § 37 odst. 2 písm. b) exekučního řádu, načež ze skutečnosti, že uvedené nařízení již s prohlášením vykonatelnosti nepočítá, vyvodil, že v dané věci nemůže být úspěšně podán návrh na nařízení exekuce podle exekučního řádu, s tím, že dané cizí soudní rozhodnutí může být vykonáno pouze soudní cestou. Poukázal přitom na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2016 sp. zn. 20 Cdo 1349/2016, ze dne 24. 10. 2017 sp. zn. 20 Cdo 3422/2017 a ze dne 16. 8. 2017 sp. zn. 20 Cdo 5882/2016 a na odbornou publikaci Bříza, P., Břicháček, T., Fišerová, Z., Horák, P., Ptáček, L., Svoboda, J.: Zákon o mezinárodním právu soukromém. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 115-116, 767. Dále zkoumal, zda k návrhu na nařízení exekuce nebylo připojeno rozhodnutí, kterým by byl exekuční titul prohlášen vykonatelným na území České republiky, či rozhodnutí o jeho uznání, dospěl však k negativnímu závěru. Proto se již nezabýval důvody, pro něž byl exekuční návrh částečně soudním exekutorem zamítnut.

Porušení zákazu diskriminace stěžovatelka spatřuje v tom, že nařízení Brusel I bis je předpisem přímo použitelným a novějším než zmíněné ustanovení exekučního řádu. Porušení právní jistoty stěžovatelka spatřuje v tom, že dosud byla v její prospěch u téhož soudního exekutora zahájena na základě osvědčení podle čl. 53 nařízení Brusel I bis více než desítky exekučních řízení. V této souvislosti stěžovatelka upozorňuje, že uvedený problém se netýká jen jí, ale že má celospolečenský dopad, s tím, že obstálo-li by napadené usnesení krajského soudu, muselo by to při zachování právní jistoty a předvídatelnosti soudních rozhodnutí znamenat v dlouhodobém horizontu hromadné zastavování vedených exekucí. Dále stěžovatelka namítá, že usnesení krajského soudu je v rozporu s evropským právem, přičemž argumentuje tím, že čl. 37 odst. 1 a čl. 41 nařízení Brusel I bis jí zajišťují shodný přístup k výkonu jejich rozhodnutí, včetně práva na stejné podmínky výkonu rozhodnutí jako v případě vnitrostátních rozhodnutí, a že daná úprava je přímo použitelná a má aplikační přednost před zákonem. A protože otázka možnosti vymáhání rozhodnutí jiného členského státu v České republice je otázkou evropského práva, měl podle stěžovatelčina názoru krajský soud v případě nejistoty, jak má rozhodnout, položit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 21.04.2021 09:00 do: 21.04.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3345/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2020 č. j. 20 Co 188/2020-627 a rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 19. 5. 2020 č. j. 125 Nc 2501/2020-279

Eventuální akcesorické návrhy: návrh na odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí

Stručná charakteristika: právo na respektování rodinného a soukromého života, právo na péči o nezletilé a jejich výchovu, právo na spravedlivý proces

Označení navrhovatelů: M. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka, státní občanka České republiky (dále též „matka“), a otec - státní občan Italské republiky, jsou od roku 2008 manželé. Z manželství se zrodily dvě děti, jež jsou momentálně ve věku devíti let a jsou státními občany Italské republiky a České republiky. Nezletilé děti se narodily v Itálii, kde žily od narození, avšak rodinu a zázemí měly i v České republice. Stěžovatelka a nezletilé děti odjely z Itálie do České republiky se svolením otce v polovině srpna 2019, přičemž bylo dohodnuto, že se vrátí nejpozději přede dnem 7. 9. 2019. K návratu stěžovatelky a nezletilých do Itálie nicméně doposud nedošlo. Otec nezletilých dne 7. 2. 2020 podal návrh na zahájení řízení o navrácení nezletilých dětí do místa jejich obvyklého bydliště v Itálii dle § 478 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, neboť měl za to, že ze strany matky došlo k mezinárodnímu únosu dětí, resp. k jejich protiprávnímu zadržení ve smyslu Haagské úmluvy ve spojení s nařízením Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (dále jen „nařízení Brusel II bis“ nebo „nařízení“). Městský soud ústavní stížností napadeným rozsudkem nařídil, aby stěžovatelka navrátila nezletilé do místa jejich obvyklého bydliště v Itálii, a to do 30 dnů od doručení tohoto rozsudku (výrok I.). V případě, že stěžovatelka nezletilou a nezletilého do místa jejich obvyklého bydliště v Itálii ve stanovené době nenavrátil, je dle rozsudku městského soudu otec oprávněn po uplynutí stanovené lhůty nezletilé děti převzít za účelem jejich navrácení do místa jejich obvyklého bydliště (výrok II.). Navrácení nezletilých podmínil splněním určitých záruk ze strany otce, jmenovitě 1) povinností zajistit stěžovatelce a nezletilým samostatné bydlení v místě jejich obvyklého bydliště nebo v okolí 20 km v zařízeném bytě o velikosti minimálně 3+1 a hradit náklady spojené s tímto bydlením do doby, než bude italským soudem rozhodnuto o úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilým, a 2) povinností zdržet se odejmutí nezletilých z faktické péče stěžovatelky, vyjma dohodnutého styku s nezletilými (výrok III.). Krajský soud v Brně ústavní stížností napadeným rozsudkem rozhodl, že rozsudek prvostupňového soudu se ve výrocích I., II. a IV. potvrzuje (výrok I.). Ve výroku III. rozsudek prvostupňového soudu změnil tak, že navrácení nezletilých se podmiňuje splněním určitých záruk ze strany otce, jmenovitě 1) povinností složit na účet stěžovatelky pro zajištění samostatného bydlení v místě obvyklého bydliště nebo v okolí 30 km a pro zajištění nákladů na nezbytnou výživu a potřeby nezletilých dětí částku 15 000 Eur, 2) povinností nepokračovat v úkonech trestního řízení vedeného vůči stěžovatelce pro trestný čin únosu nezletilých dětí z území Itálie a je-li to možné, vzít návrh na zahájení řízení zpět, a 3) povinností zdržet se odejmutí nezletilých z faktické péče stěžovatelky s výjimkou stanoveného styku (výrok II.). Odvolací soud za účelem náležitého posouzení věci nařídil dvě celodenní jednání a zčásti zopakoval, zčásti doplnil dokazování, v rámci něhož provedl celou řadu důkazů – zejm. požádal Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále též „ÚMPOD“) o provedení pohovoru s nezletilými dětmi za účelem posouzení jejich aktuální situace a zjištění, jak ji děti prožívají a hodnotí. Na základě provedených důkazů dospěl odvolací soud k závěru, že ač nezletilé děti trávily nezanedbatelné množství času v České republice, jejich obvyklé bydliště se bez jakýchkoliv pochybností nacházelo v Itálii. Pakliže se stěžovatelka s nezletilými odmítla vrátit do místa jejich obvyklého bydliště, byť otec k tomu nedal souhlas, došlo k tzv. mezinárodnímu únosu. V návaznosti na uvedené zjištění krajský soud zkoumal, zda není dána některá z výjimek, dle nichž může soud rozhodnout o nenavrácení dětí do místa obvyklého bydliště, a to zejm. z důvodu uvedeného v čl. 13 písm. b) Haagské úmluvy (existence vážného nebezpečí, že by návrat vystavil dítě fyzické nebo duševní újmě nebo je jinak dostal do nesnesitelné situace). Po zhodnocení provedených důkazů dospěl krajský soud k závěru, že nejsou dány podmínky pro odmítnutí navrácení nezletilých do místa jejich obvyklého bydliště. Krajský soud konstatoval, že prvostupňový soud nepochybil, dospěl-li k závěru, že „výluky v aplikaci (Haagské – pozn.) úmluvy dány nejsou, když matka toliko vytváří konflikty k dosažení svého cíle vyloučit otce z péče o děti a tohoto dětem zcela zprotivit.“

Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá porušení celé řady (základních) práv a (ústavních) principů. Namítá, že obecné soudy chybně posoudily otázku obvyklého bydliště nezletilých. Má za to, že z provedených důkazů jasně plyne, že nezletilé děti měly své obvyklé bydliště v České republice. Stěžovatelka dále uvádí, že otec o nezletilé před odjezdem do České republiky nijak nepečoval.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 21.04.2021 09:30 do: 21.04.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3210/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 6. 2020 č. j. 18 Cm 144/2017-36 a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 10. 2020 č. j. 6 Cmo 207/2020-41

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, princip rovnosti účastníků, právo na podnikání

Označení navrhovatelů: JUDr. Ing. M. A.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel - advokát - byl v řízení vedeném před Krajským soudem v Ústí nad Labem ustanoven opatrovníkem účastníka řízení, protože mu nešlo doručit na adresu v cizině dle veřejného rejstříku a jeho současná adresa pobytu nebyla známa. Stěžovatel následně vyúčtoval odměnu a náhradu hotových výdajů, přičemž již v návrhu na přiznání odměny odkázal na aktuální judikaturu Ústavního soudu. Krajský soud v Ústí nad Labem v návaznosti na to však stěžovateli přiznal odměnu podle § 9 odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to ve výši nižší (2 541 Kč), než mu podle jeho přesvědčení skutečně náleží (10 091,40 Kč). S právním názorem stěžovatele se soud prvního stupně nikterak nevyočádal. Proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem podal stěžovatel odvolání, v němž opět odkázal na právní názor Ústavního soudu a domáhal se jeho aplikace na danou věc. Vrchní soud v Praze usnesení soudu prvního stupně potvrdil, což odůvodnil pouze tím, že podle ustanovení § 9 odst. 5 advokátního tarifu se při výkonu funkce opatrovníka, ustanoveného soudem účastníkovi řízení, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, považuje za tarifní hodnotu částka 1 000 Kč. Odvolací soud se ztotožnil se způsobem výpočtu odměny stěžovateli soudem prvního stupně podle citovaného ustanovení, a proto napadené usnesení a odkazem na ustanovení § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že podle jeho názoru obecné soudy zcela ignorovaly závazný právní názor vyjádřený v rozhodnutí Ústavního soudu, na které stěžovatel výslovně odkazoval.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 21.04.2021 10:00 do: 21.04.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 454/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. listopadu 2020 sp. zn. 7 To 384/2020

Stručná charakteristika: právo na spravedlivý proces, nesprávné poučení o dovolání

Označení navrhovatelů: J. S.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 byl stěžovatel uznán vinným přečinem zanedbání povinné výživy, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti měsíců a pro výkon

uloženého trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Odvolání stěžovatele proti rozsudku obvodního soudu Městský soud v Praze ústavní stížností napadeným usnesením zamítl jako nedůvodné. V poučení usnesení uvedl, že proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že nebyl poučen o možnosti podat dovolání proti usnesení městského soudu, čímž mu byla odepřena možnost bránit se tímto opravným prostředkem.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 21.04.2021 10:30 do: 21.04.2021 11:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3502/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. září 2020 č. j. 28 Cdo 1294/2020-350, výrokům II. a III. rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. října 2019 č. j. 26 Co 156/2019-303, výrokům I., II., III., VIII. a IX. rozsudku Okresního soudu Praha-východ ze dne 17. května 2019 č. j. 6 C 617/2014-281, a rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. března 2019 č. j. 28 Cdo 3082/2018-272

Stručná charakteristika: věcná práva, bezdůvodné obohacení, veřejné prostranství, odůvodnění

Označení navrhovatelů: město Úvaly

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Obchodní společnost Šídlo, s. r. o. (dále jen žalobkyně), se domáhala po stěžovatelce zaplacení 14 520 Kč, resp. 43 560 Kč a 41 100 Kč s příslušenstvím jako bezdůvodného obohacení třemi samostatnými žalobami podanými k Okresnímu soudu Praha-východ. Bezdůvodné obohacení mělo spočívat v užívání pozemku ve vlastnictví žalobkyně jako veřejné místní komunikace a chodníku. Okresní soud všechna řízení usnesením spojil a žaloby zamítl. Krajský soud v Praze uvedený rozsudek potvrdil. Oba soudy dospěly k závěru, že stěžovatelka na úkor žalobkyně ničeho nezískala, a proto nemohlo jít o bezdůvodné obohacení. Dotčená plocha totiž uspokojuje tzv. komunikační potřebu v obci, která není objektivně nahraditelná. K dovolání žalobkyně zrušil uvedené rozsudky Nejvyšší soud a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení. Z něj se podává, že soudy nižšího stupně se odchýlily od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, řídily-li se kritériem nenahraditelnosti způsobu uspokojení veřejné potřeby při formulaci závěru o existenci bezdůvodného obohacení stěžovatelky. Následně okresní soud, vázán závazným právním názorem Nejvyššího soudu, uložil stěžovatelce zaplatit žalobkyni 1 361,25 Kč s příslušenstvím (výrok I.), 4 083,75 Kč s příslušenstvím (výrok II.) a 18 495 Kč s příslušenstvím (výrok III.), ve zbylé části žaloby zamítl (výroky IV., V. a VI.) a rozhodl o nákladech řízení (výroky VII., VIII. a IX.). Zaprvé bylo podle okresního soudu prokázáno, že došlo k omezení vlastnického práva žalobkyně zřízením veřejného prostranství ve prospěch stěžovatelky. Podle okresního soudu je nezbytnou podmínkou ústavní konformity omezení vlastnického práva souhlas vlastníka, přičemž v nyní posuzované věci vlastnice (žalobkyně) tento souhlas nedala, a dokonce proti němu aktivně vystupovala. V soukromém právu nemůže být tento souhlas „převeden“ na současného vlastníka od předchozího. Okresní soud nepřisvědčil ani stěžovatelčině námitce vydržení práva odpovídajícímu věcnému břemenu. Proti tomuto rozsudku stěžovatelka podala odvolání co do výroků I., II., III., VII. a IX. Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem změnil výrok VII. rozsudku okresního soudu tak, že žalobkyně je povinna stěžovatelce zaplatit 49 826 Kč jako náhradu nákladů řízení (výrok I.), výroky I., II., III., VIII. a IX. potvrdil (výrok II.) a uložil stěžovatelce zaplatit žalobkyni 2 360 Kč jako náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok III.). Podle krajského soudu ze stěžovatelkou uváděných rozhodnutí nevyplývá, že je žalobkyně „vázána“ souhlasem předchozího vlastníka k omezení vlastnického práva k jejímu pozemku. Krajský soud poučil účastníky řízení, že proti rozsudku mohou podat dovolání za podmínek § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

Stěžovatelka proti výroku II. napadeného rozsudku krajského soudu brojila dovoláním. Nejvyšší soud je v záhlaví uvedeném usnesení odmítl jako nepřipustné zčásti podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., šlo-li o výroky ve věci samé jako o peněžité plnění nepřevyšující 50 000 Kč, a zčásti § 238 odst. 1 písm. h) téhož předpisu, šlo-li o výroky o náhradě nákladů řízení.

Stěžovatelka nesouhlasí se závazným právním názorem Nejvyššího soudu. Nejvyšší soud podle stěžovatelky nerespektoval judikaturu svoji a Ústavního soudu. Stěžovatelce proto svědčí bezúplatné právo stavby (pozemní komunikace), získané konkludentním souhlasem od předchozího vlastníka.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 21.04.2021 11:00 do: 21.04.2021 11:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3299/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. září 2020 č. j. 30 Cdo 2549/2020-404, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. března 2020 č. j. 21 Co 65/2020-374 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 2. ledna 2020 č. j. 42 C 331/2014-366

Stručná charakteristika: právo na odškodnění za rozhodnutí nebo úřední postup, informace, správní řízení

Označení navrhovatelů: M. Š.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel dne 26. 1. 2007 požádal Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1 (dále jen „povinný subjekt“) o poskytnutí informací. Povinný subjekt dne 14. 6. 2011 žádosti částečně vyhověl, a to až po proběhlých řízeních o opravných prostředcích ve správním řízení a soudním řízení správním. Po dalších řízeních o opravných prostředcích ve správním řízení a soudním řízením správním povinný subjekt dne 16. 9. 2013 poskytl stěžovateli požadovanou informaci v plném rozsahu.

Stěžovatel se proto domáhal dne 29. 9. 2014 žalobou (doplněnou dne 20. 10. 2015, 11. 3. 2016 a 14. 4. 2016) po žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti u Obvodního soudu pro Prahu 2 zaplacení 100 000 Kč s příslušenstvím, písemné omluvy a konstatování porušení svého práva na projednání věci v přiměřené lhůtě jako zadostičinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), spočívajícím v nepřiměřené délce řízení o poskytnutí informace. Obvodní soud rozsudkem ze dne 12. 5. 2016 uložil žalované omluvit se stěžovateli a ve zbylé části žalobu zamítl. Obvodní soud shledal, že řízení o žádosti stěžovatele od jejího podání do poskytnutí úplné informace trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu, a tím došlo k porušení práva stěžovatele na vyřízení jeho věci v přiměřené lhůtě a bez průtahů a práva na informace v jeho časové dimenzi. K odvolání stěžovatele. Městský soud v Praze potvrdil rozsudek obvodního soudu v části, kterou žalobu zamítl, a ve vyhovující části změnil formulaci omluvy. K dovolání stěžovatele proti rozsudku městského soudu v části, v níž potvrdil zamítnutí žaloby o zaplacení tzv. peněžitého zadostičinění, Nejvyšší soud oba uvedené rozsudky zrušil jako celek a věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení. Z rozhodnutí se podává, že správní řízení o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. se netýká majetkových a jiných soukromých práv stěžovatele. Na dané řízení se proto nevztahuje právo na projednání věci v přiměřené lhůtě podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a tudíž ani § 13 odst. 1 věta třetí zákona č. 82/1998 Sb. V úvahu připadá toliko nesprávný úřední postup podle § 13 odst. 1 věty druhé téhož zákona spočívající v porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonné lhůtě. V nyní posuzované věci proto nelze učinit závěr o jednotě správních řízení a navazujících soudních řízení správních ve věci žádosti

stěžovatele o poskytnutí informace. Podle Nejvyššího soudu jde proto u žaloby stěžovatele o různé nároky s různým skutkovým základem. Z ní však není zřejmé, jakou výši přiměřeného zadostiučinění stěžovatel požaduje pro každý z těchto nároků. Nejvyšší soud proto přikázal obvodnímu soudu, aby v dalším řízení stěžovatele vyzval k doplnění žaloby podle § 43 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Obvodní soud poté vyzval stěžovatele k doplnění žaloby, a aby specifikoval, jakého konkrétního nároku se domáhá u nepřiměřené délky správního řízení a navazujících soudních řízení. Na to stěžovatel reagoval přípisem ze dne 26. 6. 2019 tak, že s výzvou obvodního soudu nesouhlasí. Trval na tvrzení, že řízení o jeho žádosti o informaci tvoří pro účely náhrady újmy jeden celek. Obvodní soud žalobu stěžovatele následně odmítl ústavní stížností napadeným usnesením, neboť stěžovatel přes výzvu řádně nevymezil nesprávný úřední postup; nerozlišil, jakou částku žaluje, netvrdil, že v jeho sféře vznikla nemajetková újma a v čem spočívá příčinná souvislost mezi ní a nesprávným úředním postupem. K odvolání stěžovatele městský soud potvrdil toto usnesení obvodního soudu napadeným usnesením. Městský soud odkázal na závazný výklad předpisů upravujících náhradu újmy za nesprávný úřední postup při výkonu veřejné moci provedený Nejvyšším soudem, přičemž vzhledem k tomu, že stěžovatel k výzvě obvodního soudu odmítl specifikovat, jakého konkrétního nároku se domáhá u nepřiměřené délky správního řízení a navazujících soudních řízení, a právní názor Nejvyššího soudu označil za vadný, znemožnilo to projednat jeho žalobu, když předmět řízení nebyl vymezen dostatečně po skutkové stránce tak, aby soud věděl, co má konkrétně projednat a o čem má rozhodnout. Proti uvedenému usnesení podal stěžovatel dovolání, ve kterém trval na nesprávnosti právního názoru Nejvyššího soudu zejména o posuzování ne/jednotnosti správního řízení a navazujícího soudního řízení správního pro účely náhrady újmy za nesprávný úřední postup při výkonu veřejné moci. Nejvyšší soud dovolání odmítl napadeným usnesením, neboť nebylo přípustné.

Stěžovatel tvrdí, že v žalobě vycházel z toho, že správní řízení o jeho žádosti o poskytnutí informace a navazující soudní řízení správní tvoří jeden celek. Po výzvě obvodního soudu k doplnění žaloby proto označil opačný právní názor Nejvyššího soudu za nesprávný. Stěžovatel dále uvádí, že na nyní posuzovanou věc dopadají závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2020 sp. zn. II. ÚS 570/20. V tomto nálezu, týkajícím se totožného stěžovatele v totožné situaci, Ústavní soud shledal porušení ústavně zaručených práv, neboť obecné soudy odmítly žalobu pro vady, kterými ve skutečnosti netrpěla.

Avízo 17. týden

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 27.04.2021 14:00 do: 27.04.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 1679/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 16. dubna 2020 č. j. 7 Nt 1801/2020-3 a usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru Písek, Oddělení obecné kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 4. března 2020 č. j. KRPC-35671-178/TČ-2019-020571

Stručná charakteristika: právo odepřít výpověď

Označení navrhovatelů: H. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka vystupovala v trestním řízení v procesním postavení svědka. Stěžovatelka v této věci podala v červenci roku 2019 před policejním orgánem vysvětlení. V rámci něho stěžovatelka uvedla, že obě osoby trestně stíhané pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy zná necelý rok, tyto osoby prodávají pervitin a i ona od nich pervitin nakupuje, ale neví, zda ho prodávali i někomu jinému. V prosinci téhož roku bylo proti stěžovatelce zahájeno trestní stíhání pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, jehož se měla dopustit distribucí pervitinu dalším osobám. V březnu roku 2020 se stěžovatelka k výzvě policejního orgánu dostavila k procesnímu úkonu výslechu svědka ve výše uvedené trestní věci dvou trestně stíhaných osob. Stěžovatelka byla policejním orgánem poučena o svém právu nevypovídat podle § 100 odst. 2 trestního řádu, kterého využila a odmítla vypovídat. Na otázku, zda jí trestně stíhání někdy poskytli pervitin, uvedla, že na tuto otázku nebude odpovídat, neboť tato výpověď by jí mohla uškodit v její vlastní trestní věci, kde je stíhána pro stejnou trestnou činnost jako oni, a byla by tak nucena vypovídat sama proti sobě. V návaznosti na tuto svou odpověď byla stěžovatelka policejním orgánem poučena o tom, že se má toliko vyjádřit k tomu, zda někdy od těch osob obdržela pervitin, nemusí sdělovat, jak s ním pak dále naložila. Pokud by jí byly kladeny otázky v tomto smyslu, tak teprve tehdy může svou výpověď odepřít. K této výzvě policejního orgánu stěžovatelka uvedla, že ve své vlastní věci je stíhána pro údajnou distribuci drog. Druhou stranou distribuce je logicky to, že drogy, pakliže by je měla někde distribuovat, také musela nejprve někde nakoupit. Tímto směrem je svědecká výpověď vedena, a tudíž stěžovatelka odmítla na tyto otázky odpovědět. Stěžovatelka zdůraznila, že touto výpovědí by si zhoršila své postavení. Policejní orgán uložil stěžovatelce ústavní stížností napadeným usnesením dne 4. 3. 2020 pořádkovou pokutu podle § 66 odst. 1 trestního řádu ve výši 10 000 Kč. Uložení pořádkové pokuty je odůvodněno tím, že stěžovatelka odmítla vypovídat v procesním postavení svědka, přestože podle § 100 trestního řádu nebyla oprávněna výpověď odepřít. Stěžovatelka si tedy touto výpovědí nemohla způsobit trestní stíhání, navíc za situace, kdy už proti ní trestní stíhání zahájeno bylo. Stěžovatelka napadla usnesení policejního orgánu stížností, jež byla napadeným usnesením okresního soudu jako neúvodná zamítnuta. Okresní soud přejal argumentaci uvedenou v usnesení policejního orgánu, přičemž zdůraznil, že stěžovatelka výpověď odmítla jako celek (s odkazem na náleze Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 149/97).

Stěžovatelka cituje náleze ze dne 24. 1. 2013 sp. zn. III. ÚS 3162/12, z něhož vyplývá, že v případě práva odepřít výpověď jde zcela o subjektivní právo svědka, kdy svědek sám váží a rozhoduje, zda svého ústavně zaručeného práva využije či nikoliv. Potenciálně ohrožený svědek nemůže být ke své výpovědi žádným způsobem nucen. Vůči stěžovatelce však tento přístup uplatněn nebyl, ačkoliv plně specifikovala, proč odmítá vypovídat. Jde-li o trestní věc stěžovatelky, pakliže by uvedla, že nákup drogy

provedla např. ve větším množství nebo že jej provedla v jiném období (než je jí nyní kladeno za vinu), svou vlastní pozici by si jistě zhoršila, např. naplněním kvalifikované podstaty trestného činu. Takový postup je nutno podle ní důrazně odmítnout.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 27.04.2021 14:30 do: 27.04.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 1149/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti výrokovým částem rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře ze dne 30. 12. 2019, č. j. 14 To 260/2019-1535, a rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 26. 6. 2019, č. j. 6 T 55/2018-1415.

Stručná charakteristika: právo na přístup k soudu

Označení navrhovatelů: XY s. r. o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Táboře uznal obžalované vinnými ze spáchání zločinu krádeže. Rozsudek okresního soudu obsahuje i výrok, podle kterého se v souladu s ustanovením § 101 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku zabírají věci, a to konkrétně blíže popsaná automobilová cisterna Volvo a cisternový návěs Schwarzmüller TS, přičemž majitelkou těchto věcí je právě stěžovatelka. Proti stěžovatelce však trestní řízení nebylo vůbec vedeno a nebylo s ní jednáno ani jako s jiným účastníkem řízení. Obvinění se proti tomuto rozsudku okresního soudu odvolali, nicméně ústavní stížností napadeným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře zůstal výrok o vině a trestu obviněných prakticky beze změn. Pro nyní posuzovanou věc je pak stěžejní především to, že krajský soud ponechal nedotčen výrok o zabrání věcí stěžovatelky. Stěžovatelce uvedený rozsudek krajského soudu nebyl doručen a stěžovatelka proto tvrdí, že se o zásahu do svých práv de iure nikdy nedozvěděla, fakticky však byla o celé situaci zpravena prostřednictvím jednoho z obžalovaných, jenž je jediným společníkem a jednatelem stěžovatelky.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti namítá, že v celém trestním řízení nefigurovala v postavení osoby obviněné, svědka, osoby poškozené ani (a to především) v pozici osoby zúčastněné. Přesto bylo rozhodnutími okresního a krajského soudu rozhodnuto o zabrání věcí v jejím vlastnictví. O tomto nyní již pravomocným rozhodnutí nebyla stěžovatelka do dnešního dne formálně ze strany soudu informována, v celém trestním řízení byla naprosto ignorována a opomíjena, čímž došlo k podstatnému zásahu do jejích základních práv, a to tím spíše, že soudy svůj postup vůči stěžovatelce nijak nevysvětlily. Nalézací okresní soud se v napadeném rozhodnutí pouze zabýval tím, že věci ve vlastnictví stěžovatelky měly sloužit ke spáchání trestné činnosti (což ovšem stěžovatelka zpochybňuje). Nalézací i odvolací soud svůj postup odůvodňují tvrzením, že obžalovaný a následně i odsouzený M. K. a stěžovatelka jsou personálně propojeni – M. K. je totiž jediným jednatelem a společníkem stěžovatelky. Tím, že byl obviněný M. K. vždy řádně a včas vyrozumíván o všech procesních úkonech a řádně a včas předvoláván ke všem hlavním líčením ve věci, lze dle názoru krajského soudu považovat veškerá procesní práva stěžovatelky za plně zachovaná. Při této argumentaci však podle stěžovatelky obecné soudy naprosto pominuly, že se jedná o dvě samostatné osoby s vlastní identitou a s vlastními zájmy, které mohou být i protichůdné.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 28.04.2021 11:00 do: 28.04.2021 11:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 52/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti výroku II. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 9. 2020 č. j. 5 Cmo 100/2012-1699

Stručná charakteristika: Právo na zákonného soudce

Označení navrhovatelů: GES INDUSTRY EUROPE LIMITED

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka vlastnila jednu akcii společnosti, která byla z rozhodnutí valné hromady v roce 2004 zrušena. Jméno zrušené společnosti přešlo v souladu se zmíněným rozhodnutím na hlavního akcionáře, který se s ostatními akcionáři (tedy i stěžovatelkou) měl peněžně vypořádat (šlo o tzv. nepravý squeeze-out). Hlavní akcionář za tímto účelem zadal vypracování znaleckého posudku, dle něž byla hodnota jedné akcie zrušené společnosti stanovena na částku 854 Kč. Stěžovatelka společně s dalším minoritním akcionářem (vlastníkem 468 akcií) byli přesvědčeni, že tato částka neodpovídá skutečné hodnotě akcií, a proto se obrátili na soud. Krajský soud v Brně, který ve věci rozhodoval, ustanovil soudního znalce. V souladu se znaleckým posudkem a doplňujícími vyjádřeními znalce pak prvostupňový soud uzavřel, že přiměřené vypořádání činí 1 867 Kč za akcii (když mj. nezohlednil ručitelství závazek zrušené společnosti k tíži minoritních akcionářů) a přiznal navrhovatelům (stěžovateli a druhému minoritnímu akcionáři) zákonný úrok z prodlení. Odvolací soud následně usnesením rozhodnutí prvostupňového soudu zčásti změnil tak, že hodnotu akcie určil na 1 694 Kč (čímž mimo jiné zohlednil ručitelství závazek do poloviny jeho hodnoty) a navrhovatelům přiznal úrok specificky stanovený v zákonném ustanovení vztahujícím se k tzv. nepravému squeeze outu, a zčásti zrušil, neboť přiznání zákonného úroku z prodlení označil za nepřezkoumatelné a zrušil i související nákladové výroky. Prvostupňový soud v reakci na první usnesení odvolacího soudu znovu rozhodl mj. o nákladech řízení. Odvolací soud toto jeho rozhodnutí usnesením změnil. Ve věci pak rozhodoval Nejvyšší soud. Ten v podstatné části zrušil první usnesení odvolacího soudu, neboť nesouhlasil se způsobem určení hodnoty akcie. Na tento výrok odvolací soud reagoval tak, že věc vrátil prvostupňovému soudu, a to zejména proto, aby se vypořádal se znaleckým posudkem nově předloženým druhým minoritním akcionářem (nikoliv stěžovatelkou). Druhé usnesení odvolacího soudu (týkající se nákladů řízení) a jemu předcházející rozhodnutí soudu prvostupňového Nejvyšší soud zrušil též, a to pro jejich závislost na zrušovaném prvním usnesení odvolacího soudu. Prvostupňový soud tak znovu rozhodoval o meritu věci i o nákladech řízení. Při svém rozhodování prvostupňový soud vycházel zejména z nového znaleckého posudku, který byl vyhotoven na žádost minoritního akcionáře a který pro výpočet hodnoty akcie použil jiný postup, než soudem dříve ustanovený znalec. V souladu s ním hodnotu akcie určil na 2 676,60 Kč. Odvolací soud usnesením, jehož jiný výrok je ústavní stížností napaden, posledně zmíněné rozhodnutí prvostupňového soudu zrušil, jelikož prvostupňový soud zejména nijak neodůvodnil, proč se přiklonil právě ke znaleckému posudku vyžádanému minoritním akcionářem (a v rozporu s relevantní judikaturou Nejvyššího soudu ani nevyslechl znalce, který tento posudek zpracoval). Nadto odvolací soud nařídil, aby věc rozhodl jiný samosoudce. Tento výrok, který je ústavní stížností napaden, odůvodnil tím, že samosoudce dosud ve věci rozhodující nerespektoval závěry obsažené v prvním usnesení odvolacího soudu týkající se nutnosti rozlišovat mezi zákonným úrokem z prodlení a specifickým úrokem (ve výroku je přiznán specifický úrok, v odůvodnění rozhodnutí je ovšem uváděn „úrok z prodlení“), ani závěry obsažené v druhém usnesení odvolacího soudu týkající se nákladů řízení.

Porušení svého práva na spravedlivý proces pak stěžovatelka spatřuje v tom, že odvolací soud nařídil změnu samosoudce, aniž by tento postup byl na místě, aniž by toto své rozhodnutí náležitě odůvodnil a aniž by přitom zvažil, zda změna samosoudce v takto komplikované věci nepovede k porušení práva stěžovatelky na projednání věci v přiměřené době.

Avízo 18. týden

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 04.05.2021 10:00 do: 04.05.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 1486/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 21 Co 47/2020-48 ze dne 28. 2. 2020, spojené s návrhem na zrušení ustanovení písm. f) v bodě 18 čl. LXIV zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, s návrhem „aby Ústavní soud nálezem prohlásil, že ust. 16a odst. 1 písm. f) zák. č. 48/1997 Sb., ve znění zák. č. 261/2007 Sb. do 31. listopadu 2011 bylo zasaženo do ústavních práv stěžovatelky“ a s návrhem na náhradu nákladů řízení před Ústavním soudem

Stručná charakteristika: K povinnosti obecných soudů zastavit exekuční řízení v případě vymáhání dluhu vzniklého v době hospitalizace nezletilé osoby na základě § 16a odst. 1 písm. f) zák. o veřejném zdravotním pojištění, ve znění zák. č. 261/2007 Sb., účinném do 30. 11. 2011

Označení navrhovatelů: M. Z.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka je osobou s mentálním postižením, která byla v roce 2009 jakožto šestnáctiletá po dobu 75 dnů hospitalizována v psychiatrické léčebně, za což jí byl podle § 16a odst. 1 písm. f) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. účinném do 30. 11. 2011, účtován regulační poplatek ve výši 60 Kč za den (celkem tedy 4 500 Kč). Jelikož daný poplatek nezaplatila ani stěžovatelka, ani její zákonní zástupci, uložily jí soudy povinnost regulační poplatek i s příslušenstvím zaplatit a tato povinnost je nyní po stěžovatelce vymáhána. Stěžovatelka byla v průběhu řízení před obecnými soudy zbavena způsobilosti k právním úkonům z důvodu duševní poruchy, která není přechodného rázu. Jako opatrovnice jí byla ustanovena její matka, která však v řízení o pohledávce zůstala zcela nečinná. Následně pověřený soudní exekutor vydal v září 2014 exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami z důchodu stěžovatelky. Výše vymáhaného plnění činila téměř 20 000 Kč, nicméně podle sdělení České správy sociálního zabezpečení byl výkon rozhodnutí srážkami z důchodu neproveditelný, neboť po úhradě nákladů na pobyt stěžovatelky v ústavu sociální péče nebylo již z čeho srážky provádět. Následně k návrhu stěžovatelky exekuční soud exekuci zastavil. Konstatoval sice, že věcnou správnost exekučního titulu soud ve vykonávacím řízení nepřezkoumává, nicméně vedení exekuce je nepřijatelné, protože ustanovení, na základě kterého byla stěžovatelce povinnost uložena, bylo zrušeno Ústavním soudem (nález sp. zn. Pl. ÚS 36/11 ze dne 20. 6. 2013). Krajský soud v Hradci Králové se s tímto právním názorem neztotožnil, vyhověl odvolání insolvenčního správce společnosti ZANA invest a. s. (společnost, která převzala od zdravotního zařízení pohledávku – v tomto řízení vedlejší účastnice) a ústavní stížností napadeným usnesením návrh na zastavení exekuce zamítl. V odůvodnění uvedl, že kvůli prohlášenému konkurzu na majetek vedlejší účastnice je dán důvod pro zamítnutí návrhu stěžovatelky na zastavení exekuce na základě § 140a až 140e zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů. Nad rámec uvedeného pak krajský soud s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 491/15 ze dne 22. 9. 2015 (tisková zpráva a text nálezů jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3sXR0Nv>) dospěl k závěru, že nález sp. zn. Pl. ÚS 36/11 na danou věc nedopadá.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že exekuce měla být zastavena z důvodu nedostatku její pasivní legitimace.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 04.05.2021 10:30 do: 04.05.2021 11:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů
Označení senátu nebo pléna: I. senát
Spisová značka: I. ÚS 1636/20
Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152
Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa
Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 25 Cdo 528/2020-352 ze dne 25. 3. 2020
Stručná charakteristika: Odepření přístupu k dovolacímu soudu; důvěra v rozhodovací činnost orgánů veřejné moci; závaznost rozhodnutí Ústavního soudu
Označení navrhovatelů: O. M.
Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

V řízení vedeném u Okresního soudu v Rokycanech se stěžovatelka žalobou proti vedlejšímu účastníku neúspěšně domáhala určení vlastnictví k nemovitým věcem. Rozhodnutími předcházejícími podané ústavní stížnosti bylo rozhodováno o její žalobě na obnovu uvedeného (skončeného) řízení – okresní soud ji usnesením zamítl a Krajský soud v Plzni toto rozhodnutí potvrdil. Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala stěžovatelka dne 20. 12. 2019 prostřednictvím datové schránky advokáta tzv. blanketní dovolání, k němuž nepřiložila plnou moc, prokazující mandát právního zástupce k jeho podání. Nalézací soud vyzval usnesením ze dne 24. 1. 2020 stěžovatelku k založení plné moci právního zástupce, k doplnění obsahových náležitostí dovolání a k úhradě soudního poplatku, toho všeho ve lhůtě 15 dnů; stěžovatelka následně dovolání spolu s plnou mocí doplnila podáním ze dne 3. 2. 2020. Nejvyšší soud odmítl dovolání stěžovatelky jako vadné, neboť s ohledem na propadnou zákonnou lhůtu k jeho doplnění (§ 241b odst. 3 občanského soudního řádu, dále též „o. s. ř.“) není významné, že nalézací soud určil stěžovatelce výzvou lhůtu odlišnou; původně odstranitelná vada dovolání se marným uplynutím prekluzivní zákonné lhůty stala neodstranitelnou. Ve věci nebylo možné uplatnit ani postup podle § 241b odst. 3, věty druhé, o. s. ř., neboť z obsahu dovolání ze dne 20. 12. 2019 bylo patrné, že již při jeho sepisu byla stěžovatelka zastoupena advokátem. Samotné nepřiložení plné moci nemá na běh zákonné lhůty vliv, neboť plná moc je pouze formálním dokladem o zastoupení účastníka.

Porušení svého základního práva stěžovatelka dovozuje ze skutečnosti, že jí dovolací soud odepřel přezkum rozhodnutí odvolacího soudu s odůvodněním, že v okamžiku skončení zákonné lhůty, tj. dne 27. 12. 2019, dovolání nespĺňovalo náležitosti stanovené § 241a odst. 2 o. s. ř. Dovolání sice bylo dne 20. 12. 2019 podáno jako blanketní, stěžovatelce však byla výzvou nalézacího soudu ze dne 24. 1. 2020, doručené jí samotné i jejímu právnímu zástupci, stanovena patnáctidenní lhůta k odstranění vad podání (založení plné moci advokáta, doplnění obsahu dovolání a zaplacení soudního poplatku). Postoj Nejvyššího soudu považuje stěžovatelka za nepřiměřeně formalistický a vyzdvihuje zejména nález sp. zn. III. ÚS 976/17, z něhož je patrné, že Nejvyšší soud si je uvedené judikatury Ústavního soudu vědom a svévolně ji ignoruje, čímž podle jejího názoru porušuje nejen její základní práva, nýbrž i princip rovnosti a právní jistoty ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 04.05.2021 14:00 do: 04.05.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů
Označení senátu nebo pléna: III. senát
Spisová značka: III. ÚS 2193/19
Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151
Soudce zpravodaj: JUDr. Pavel Rychetský dr. h. c.
Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. května 2019 č. j. 7 Ads 56/2019-33
Stručná charakteristika: Právo na soudní a jinou právní ochranu; Právo na hmotné zabezpečení ve stáří, nezpůsobilost k práci; Svoboda povolání a podnikání

Označení navrhovatelů: Ing. Š. A., zast. JUDr. Davidem Řezníčkem, LL. M. Ph.D., advokátem, sídlem
Krajinská 281/44, České Budějovice,
Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Česká správa sociálního zabezpečení zamítla žádost stěžovatele o zvýšení starobního důchodu. V osobním listě důchodového pojištění bylo stěžovateli započteno celkem 43 let a 359 dnů pojištění. K době pojištění (zaměstnání) na Ukrajině v období od roku 1969 do roku 1995 však nemohlo být přihlédnuto podle Smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení, vyhlášené pod č. 29/2003 Sb. m. s. Podle šetření u Penzijního fondu Ukrajiny stěžovatel pobíral od 10. 6. 2002 do 31. 8. 2015 starobní důchod ze správy Penzijního fondu Ukrajiny, pročež nemohl být vyměřen plný český starobní důchod. Z evidence na Ukrajině byl stěžovatel vyřazen na základě vlastní žádosti k 1. 9. 2015. V platnosti tak zůstalo rozhodnutí vedlejší účastnice ze dne 1. 6. 2015, kterým byl stěžovateli přiznán dílčí starobní důchod ve výši 2 455 Kč měsíčně za dobu pojištění získanou v České republice. Stěžovatel podal proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení námítky, se kterými však neuspěl. Uvedl, že je zde rozpor zásadního právního významu spočívající v tom, že nikdy na Ukrajině nepobíral starobní důchod, pouze od roku 2002 do roku 2011 pobíral penzijní výplatu pro postižení v důsledku havárie Černobylské jaderné elektrárny. V potvrzení Penzijního fondu Ukrajiny došlo ke směšování penzijní výplaty starobní a penzijní výplaty pro postižení v důsledku této havárie. Krajský soud v Českých Budějovicích následně zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení. Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, která byla zamítnuta ústavní stížností napadeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu. V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že dávku, kterou pobíral na Ukrajině, nelze považovat za starobní důchod, ale za speciální dávku určenou pro likvidátory černobylské katastrofy, pročež se neuplatní čl. 40 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení. Nejvyšší správní soud se však ztotožnil se správními orgány a krajským soudem, jež si obstaraly dostatek podkladů pro závěr, že dávka poskytovaná stěžovateli na území Ukrajiny byla starobním důchodem, tj. dávkou podřaditelnou pod čl. 40 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení. Stěžovatel poukázal na potvrzení ze dne 15. 8. 2018, které však bylo vydáno až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (to bylo vydáno dne 26. 6. 2018), přičemž podle § 75 odst. 1 soudního řádu správní vychází správní soud při přezkoumání správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Skutečný stav věci byl podle kasačního soudu k datu rozhodování správních orgánů zjištěn dostatečně.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že od počátku správního řízení tvrdí, že na Ukrajině nepobírá a nikdy nepobíral starobní důchod. Vyžádal si vyjádření Penzijního fondu Ukrajiny ze dne 7. 10. 2016 a zjistil, že došlo k nesprávnému překladu z ukrajinského jazyka, neboť stěžovatel nepobíral starobní důchod, ale dávku ve výši asi 10 000 Kč ročně jako likvidátor havárie na Černobylské jaderné elektrárně. Stěžovatel se sám obrátil na Penzijní fond Ukrajiny s žádostí o upřesnění, zda pobíral či pobírá starobní důchod na Ukrajině. Ve sdělení ze dne 15. 8. 2018 Penzijní fond Ukrajiny uvedl, že stěžovatel od 10. 6. 2002 pobíral peněžní výplatu jako likvidátor černobylské katastrofy, nikoli starobní důchod. Podle stěžovatele nejde o dávku, kterou by bylo možné pokládat za starobní důchod, když navíc výše přiznané dávky zdaleka nepostačuje k hmotnému zajištění stěžovatele či jiné osoby.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 05.05.2021 09:00 do: 05.05.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 2988/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2017 č. j. 45 C 30/2012-256, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2017 č. j. 18 Co 114/2017-281 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019 č. j. 23 Cdo 1576/2018-306

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, právo na svobodnou volbu povolání

Označení navrhovatelů: Ing. J. S.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Předmětem řízení byl návrh, kterým se stěžovatel jako žalobce domáhal proti Komoře patentových zástupců České republiky, aby mu umožnila složení slibu do rukou předsedy Komory a provedla jeho zápis do seznamu patentových zástupců. Jednalo se tedy o návrh na splnění tvrzených povinností vyplývajících ze zákona, podaný v intencích zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Městský soud v Brně nejprve rozsudkem ze dne 10. 2. 2014 stěžovatelovu žalobu zamítl. K odvolání stěžovatele rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 28. 4. 2016 tak, že rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odvolací soud uložil nalézacímu soudu provést důkaz výslechem svědka advokáta, u něhož měl stěžovatel vykonávat odpovídající odbornou praxi. Po doplnění dokazování dospěl Městský soud v Brně k závěru, že předmětná činnost stěžovatele nesplnila podmínku odborné praxe podle § 8 odst. 1 písm. d) zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů a stěžovatelovu žalobu opět zamítl. Stěžovatel podle něj v rámci odborné praxe nevykonával u advokáta soustavnou a pravidelnou činnost v oblasti patentových práv. Spolupracoval s ním spíše neformálně, konzultace byly spojeny s přípravou na odbornou zkoušku patentového zástupce. Skutečným těžištěm stěžovatelovy praxe bylo vypracovávání návrhů na zápis ochranných známek v souvislosti s činností stěžovatele jako daňového poradce. Krajský soud v Brně poté potvrdil rozsudek nalézacího soudu. V odůvodnění rozsudku interpretoval stěžejní ustanovení § 8 odst. 1 písm. d) zákona o patentových zástupcích a dospěl k závěru, že kritéria kladená na odbornou praxi zahrnují soustavné vedení a intenzivní vliv školitele, směřující k získání znalostí i dovedností spojených s činností patentového zástupce, přičemž školitelem má být osoba v oboru způsobilá. Odvolací soud čerpal tyto závěry z důvodové zprávy k zákonu o patentových zástupcích a popsal současně pozici asistenta patentového zástupce jako takovou, která umožňuje profesní růst a zajistí přípravu na odbornou zkoušku. Odvolací soud posléze vytkl stěžovateli trojí nedostatek jeho argumentace. První spočíval ve svévolném výkonu odborné praxe v rámci vlastní podnikatelské činnosti, neboť stěžovatel jako daňový poradce vypracovával návrhy na zápis ochranných známek. Druhý spočíval v pochybnostech o kvalitách advokáta, neboť ten nemohl podle odvolacího soudu umožnit stěžovateli praktický výkon činnosti ve všech oblastech průmyslového práva, jak by měl tuto možnost u patentového zástupce jako asistent. Třetí výtkou mířila na dohodu stěžovatele o pravidlech kontaktu a výkonu praxe se jmenovaným advokátem – ta nemohla umožnit soustavnou a pravidelnou přípravu na odbornou zkoušku na rozdíl od zaměstnaneckého poměru, i když stěžovatel tvrdil, že v letech 1999-2005 konzultovali asi 300-350 případů. Nejvyšší soud poté dovolání stěžovatele odmítl jako nepřipustné. Uvedl, že rozhodnutí odvolacího soudu nezáviselo na stěžovatelem formulované právní otázce, „který ze zájmů převáží při střetu veřejného a individuálního zájmu za situace, kdy stavovský orgán nezajistil seznatelnost nastavených pravidel doplňujících obecnou dikci zákona (k podmínce odborné praxe, pozn. ÚS) tak, aby byl naplněn ústavní požadavek primátu občana nad státem, princip právní jistoty, předvídatelnosti a právo na spravedlivý proces“. Podle Nejvyššího soudu dovodil odvolací soud, při zohlednění důvodové zprávy k zákonu, požadavky na výkon předmětné odborné praxe (soustavnost, pravidelnost) ze samotné interpretace dotčeného zákonného ustanovení, jímž byl stěžovatel vázán jako kterýkoli jiný adresát práva, a nešlo tedy o situaci, kdy stavovský orgán nezajistil seznatelnost pravidel doplňujících obecnou dikci zákona.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že obecné soudy nesprávně vyložily rozhodnou právní normu – text § 8 odst. 1 písm. d) zákona o patentových zástupcích. Interpretovaly podmínku odborné praxe jednostranně a ve prospěch Komory, přičemž v rámci vzniklé kolize veřejného zájmu a

individuálního práva na svobodnou volbu povolání potlačily fakt, že je povaha posledně zmíněného práva ambivalentní. Stěžovatel brojí též proti procesní stránce rozhodování obecných soudů tvrzením, že nedošlo ke správnému vyhodnocení provedených důkazů ve smyslu § 132 občanského soudního řádu.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 05.05.2021 10:00 do: 05.05.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 2530/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. června 2020 č. j. 3 As 37/2018-35

Stručná charakteristika: svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání, škola, zdravotní péče

Označení navrhovatelů: nezl. M. Š.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka (nar. 2011, v řízení zastoupena matkou) se nepodrobila stanoveným pravidelným očkováním podle § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a nebylo proto rozhodnutím ředitelky základní a mateřské školy ze dne 11. 2. 2015 přijata k předškolnímu vzdělávání. Po neúspěšném odvolání ke Krajskému úřadu Plzeňského kraje stěžovatelka podala žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, kterou odůvodnila tzv. výhradou svědomí. Zejména namítala, že její dva starší sourozenci podstoupili povinná očkování a u obou se projevil zdravotní komplikace vedoucí k trvalým zdravotním komplikacím, a proto ji její matka nenechala očkovat. Stěžovatelka neuspěla se svou žalobou, ani s následnou kasační stížností. Po zásahu Ústavního soudu (nález ze dne 31. 7. 2017, sp. zn. III. ÚS 1167/17 je dostupný v databázi NALUS: <https://bit.ly/3sXJFgR>) ve věci znovu rozhodoval krajský soud, který žalobu opět zamítl s tím, že tvrzená kontraindikace očkování u sourozenců stěžovatelky nevede automaticky bez dalšího ke kontraindikaci očkování u stěžovatelky. Test oprávněnosti tzv. sekulární výhrady svědomí krajský soud neprovedl, neboť je podle něj nutné ho provést pouze v případě sankcionování či jiného vynucování očkovací povinnosti, v důsledku čehož hrozí zásah do tělesné integrity. Následná kasační stížnost byla rovněž zamítnuta. Stěžovatelka se poté obrátila na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti zejména vyjadřuje nesouhlas se zákonnou povinností očkování a konkrétními důsledky jejího nerespektování spočívající k nepřijetí k předškolnímu vzdělávání. Soudy podle stěžovatelky měly provést test oprávněnosti tzv. výhrady svědomí u povinného očkování, neboť pro jeho provedení splnila požadavky (viz nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1253/14, který je spolu s tiskovou zprávou dostupný zde: <https://bit.ly/2QBEk1z>).

II. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 05.05.2021 11:00 do: 05.05.2021 11:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 2949/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 25 Cdo 3043/2018-1104 ze dne 10. 7. 2020 a proti výrokům I a II rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 17 Co 466/2017-1042 ze dne 15. 3. 2018

Stručná charakteristika: Právo na nedotknutelnost osoby a nárok na úroky z prodlení

Označení navrhovatelů: JUDr. D. C.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka utrpěla v dubnu 2002 pracovní úraz, když ji na přechodu pro chodce srazilo nákladní vozidlo. Její vážná zranění si vyžádala dlouhodobé léčení a znemožnila jí vykonávat dosavadní profesi státní zástupkyně. Stěžovatelka pobírala nejprve částečný a posléze plný invalidní důchod, který byl později přeměněn na důchod starobní. Stěžovatelka se domáhala náhrady újmy na vedlejší účastnici Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, u níž bylo nákladní vozidlo pojištěno, a na České republice – Krajském státním zastupitelství v Brně, kde působila jako státní zástupkyně. Svou ústavní stížností brojí stěžovatelka proti rozhodnutí obecných soudů o její žalobě v části, kterou se stěžovatelka domáhala náhrady za ztrátu na výděлку v době od 1. 8. 2009 do 31. 12. 2014, tedy v době po dovršení 65 let věku až do konce roku, v němž stěžovatelka dosáhla 70 let, dále úroků z prodlení, k němuž mělo dojít při poskytování náhrad za ztrátu na výděлку, a placení 15 000 Kč měsíčně (renty) od 1. 1. 2015. Obecné soudy ve věci stěžovatelky rozhodovaly opakovaně. Obvodní soud pro Prahu 1 naposledy rozsudkem ze dne 4. 4. 2017 výrokem III vyhověl žalobě na zaplacení 4 090 902 Kč za ztrátu na výděлку v době od 1. 8. 2009 do 31. 12. 2014, výrokem IV zamítl žalobu na placení peněžitého důchodu 15 000 Kč měsíčně od 1. 1. 2015 do budoucna a výroky VIII a IX zamítl žalobu na zaplacení úroků z prodlení. Městský soud v Praze potvrdil rozsudek obvodního soudu ve výrociích o zamítnutí žaloby na placení 15 000 Kč měsíčně od 1. 1. 2015 a o zamítnutí žaloby na úroky z prodlení. Dále změnil rozsudek obvodního soudu tak, že žalobu na náhradu za ztrátu na výděлку za dobu od 1. 8. 2009 do 31. 12. 2014 zamítl. Nejvyšší soud následně zrušil rozsudek městského soudu v části, kterou byl změněn rozsudek soudu prvního stupně tak, že se žaloba o náhradu za ztrátu na výděлку pro dobu od 1. 8. 2009 do 31. 12. 2014 zamítá a v tomto rozsahu věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Ve zbytku dovolání odmítl jako nepřípustné. Podle Nejvyššího soudu od 1. 1. 2010 platí, že dnem, kterým poživatel invalidního důchodu dosáhl věku 65 let, dochází k provedení zákonné přeměny invalidního důchodu na důchod starobní dle § 61a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2010, a § 81 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném od 1. 1. 2010. Nejvyšší soud s odkazem na svou judikaturu uvedl, že nárok na náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti zaniká invalidnímu důchodci dnem, kdy mu ze zákona vznikl nárok na výplatu starobního důchodu. Zákonem stanovený věkový limit výkonu funkce státního zástupce není garancí trvání pracovního poměru do konce roku, v němž je dovršen věk 70 let, nýbrž nejzazší hranicí, kdy funkce státního zástupce zanikne ze zákona, a proto není důvod posuzovat tuto situaci odlišně. Nejvyšší soud označil za nerozhodný odkaz městského soudu „na § 21 odst. 1 písm. f) zákona o státním zastupitelství, ve znění od 1. 7. 2003 do 30. 6. 2013“ [správně ve znění účinném do 30. 6. 2003], podle něhož zaniká funkce státního zástupce posledního dne roku, kdy dosáhne 65 let věku. Dle Nejvyššího soudu „i v případě aplikace tohoto ustanovení by u [stěžovatelky] došlo k zániku funkce státní zástupkyně až 31. 12. 2009“. Městský dále pochybil dle Nejvyššího soudu tím, že i na vztahy mezi stěžovatelkou a vedlejší účastnicí Kooperativa pojišťovna aplikoval pracovníprávní úpravu, ačkoliv jde v tomto případě o vztah z titulu pojištění odpovědnosti za provoz vozidla. Dále městský soud nerozlišil, jaká část nároku připadá na dobu od 1. 8. 2009 do 31. 12. 2009 a na dobu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2014, tedy jaká část nároku připadá na doby před a po zákonné přeměně invalidního důchodu na starobní. Proto musel být zamítavý výrok rozsudku městského soudu zrušen v celém rozsahu spolu se závislými výroky o náhradě nákladů řízení a věc mu v tomto rozsahu vrácena k dalšímu řízení. Dále se Nejvyšší soud zabýval nepřiznáním nároku na úroky z prodlení a námitkou stěžovatelky, že se nejednalo o výkon práva v rozporu s dobrými mravy. Nejvyšší soud poukázal na to, že se vedlejší účastnice od počátku nevyhýbaly své povinnosti nahradit stěžovatelce ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) co do důvodu i výše. Ve věci však bylo prováděno obsáhlé dokazování znaleckými posudky a vedlejší účastnice „získaly od [stěžovatelky] podklady pro výpočet náhrady za ztrátu na výděлку až v roce 2010, resp. 2011, tedy více než 8 let od škodní události.“ Za takové situace by proto dle Nejvyššího soudu úroky z prodlení „neplnily svou funkci a smysl, tedy postihnout dlužníka za to, že se vyhýbá své povinnosti plnit na určitou pohledávku, nýbrž by pouze navýšovaly nároky [stěžovatelce] přiznané“.

Podle stěžovatelky bylo napadenými rozhodnutími porušeno její právo na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na ochranu zdraví dle čl. 7 odst. 1 Listiny. V této souvislosti stěžovatelka uvádí, že dle judikatury Ústavního soudu spadá ochrana zdraví pod garanci nedotknutelnosti osoby a jejího soukromí.

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 05.05.2021 13:00 do: 05.05.2021 14:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 98/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: návrh na zrušení § 284 odst. 1 ve slovech „větším než malém“, § 285 odst. 1 a 3 ve slovech „větším než malém“ a „ve větším rozsahu“ a § 289 odst. 3 ve slovech „a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu § 285“ zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Stručná charakteristika: pojem „množství větší než malé“

Označení navrhovatelů: Okresní soud v Chrudimi

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Okresní soud v Chrudimi (navrhovatel) podal návrh na zrušení předmětných ustanovení v souvislosti s dvěma obžalobami z přečinů týkajících se konopí setého, které bylo v jednom případě drženo (přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku) a ve druhém pěstováno (přečin nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 odst. 1 a 3 trestního zákoníku), za což mají být obžalovaní trestně postiženi, ačkoliv zákon ve spojení s judikaturou dopředu nestanovuje meze trestnosti s nutnou mírou určitosti, což podle názoru navrhovatele odporuje ústavnímu pořádku; odkazuje přitom na nález Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 46/18 (tisková zpráva a text nálezů jsou dostupné zde: <https://bit.ly/32Yf4Fn>). Konkrétně namítá, že adresát trestněprávní normy musí mít dopředu alespoň v hrubých rysech představu, že dopustí-li se toho kterého jednání, půjde o jednání trestné. Těmto požadavkům však napadená ustanovení nedokáží dostát, protože trestněprávní praxe zjišťuje znaky trestnosti složitou expertízou (zejména stanovení množství THC), jejich výsledky adresát nemůže předvídat. Navrhovatel rovněž namítá protiústavnost § 289 odst. 3 trestního zákoníku s odůvodněním, že zmocnění v něm zakotvené svou povahou odpovídá zmocnění obsaženému v původním znění § 289 odst. 2 trestního zákoníku, které Ústavní soud zrušil nálezem ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12 (tisková zpráva a text nálezů jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3eGtcIB>

Avízo 19. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 11.05.2021 14:00 do: 11.05.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3415/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Josef Fiala CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. září 2020 č. j. 28 Cdo 1670/2020-845, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. prosince 2019 č. j. 19 Co 341/2019-816 a rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 31. července 2019 č. j. 12 C 196/2018-711

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: ČR - Státní pozemkový úřad

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou k žalobě vedlejší účastnice řízení nahradil projev vůle stěžovatelky s převodem specifikovaných pozemků z jejího vlastnictví, jímž se uspokojuje nárok vedlejší účastnice na bezúplatný převod pozemků podle § 11a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“). Okresní soud zjistil, že předchůdkyně vedlejší účastnice uplatnila nárok na vydání odňatých pozemků v roce 1992 a o části nároku rozhodl Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutími ze dne 30. 9. 1993 a Ministerstvo zemědělství rozhodnutím ze dne 9. 3. 2005. Z nesporných tvrzení účastníků vyplynulo, že rozhodnutí, od něž vedlejší účastnice odvozuje svůj nevypořádaný nárok, vydal Státní pozemkový úřad až dne 30. 10. 2017, a to v návaznosti na interní šetření, jímž zjistil, že o nároku uplatněném v roce 1992 nebylo rozhodnuto úplně, což uvedeným rozhodnutím napravil. Stěžovatelce tak lze připsat k tíži nečinnost v období od roku 2005 do roku 2017, čímž způsobila, že nárok vedlejší účastnice byl přiznán až po 12 letech od posledního rozhodnutí. Šlo o liknavost stěžovatelky takového rozsahu, že vedlejší účastnice se mohla úspěšně domáhat vydání náhradních pozemků žalobou. Okresní soud shledal, že vedlejší účastnicí označené pozemky byly způsobilé k vydání, a proto žalobě vyhověl. Krajský soud v Hradci Králové ke stěžovatelčinu odvolání rozsudek okresního soudu potvrdil. Nejvyšší soud následně odmítl stěžovatelčino dovolání, neboť je neshledal přípustným. Připomněl závěry své judikatury, podle níž lze za liknavý považovat takový přístup stěžovatelky (a jejího právního předchůdce Pozemkového fondu České republiky), jímž se bez ospravedlnitelného důvodu ztěžuje uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným způsobem (tj. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků). Takovým ztěžováním uspokojení nároku je i nesprávné určení ceny odňatých a nevydaných pozemků. Zdůraznil, že zjišťování a hodnocení rozhodujících skutečností o postupu oprávněné osoby a státu je otázkou skutkových zjištění, která nelze podrobit přezkumu dovolacím soudem. Hodnotící závěry krajského soudu o liknavém postupu stěžovatelky při uspokojování restitučního nároku nebyly nepřiměřené skutkovým zjištěním. Krajský soud totiž vyšel z toho, že restituční nárok byl uplatněn již v roce 1992, rozhodováno o něm bylo postupně a až v roce 2017 byl nárok přeceněn z částky 1988,20 Kč na částku 557 135,60 Kč. Liknavost stěžovatelky se tak podává nejen z mimořádně dlouhé doby, jež uplynula od uplatnění restitučního nároku, ale též z dlouhodobého bezdůvodného lpění na jeho nesprávném ocenění.

Stěžovatelka namítá, že se Nejvyšší soud nevypořádal s její argumentací založenou na jeho rozsudku ze dne 26. 2. 2020 sp. zn. 28 Cdo 71/2020. Namítala, že při posuzování otázky, zda byla liknavá, nelze zohlednit délku správního řízení, které se vedlo o uplatněném restitučním nároku (tj. nelze zohlednit dobu do 8. 11. 2017, kdy bylo ve správním řízení o nároku pravomocně rozhodnuto), nýbrž jen dobu následující po skončení tohoto řízení. S danou argumentací se pak podle jejího názoru Nejvyšší soud v

napadeném usnesení nevyrovnal. Krajský soud dále podle stěžovatelky bez podkladu v provedeném dokazování nepřípustně pozměnil skutkový stav zjištěný okresním soudem.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 12.05.2021 10:00 do: 12.05.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3063/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 8. 2020, č. j. 30 Nt 1317/2020-24, a usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 9. 2020, č. j. 5 To 64/2020-33

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu - poskytování lékařské péče ve výkonu trestu odnětí svobody

Označení navrhovatelů: R. L., zast. advokátem JUDr. Mario Hanákem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel vykonává trest odnětí svobody v délce deseti let ve věznici s ostrahou. V červnu loňského roku žádal o přerušení výkonu tohoto trestu ze zdravotních důvodů, u obecných soudů však neuspěl. Obrátil se proto na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti uvádí, že se v roce 2015 podrobil transplantaci jater a je odkázán na imunosupresivní léčbu s neustálým lékařským dohledem, pravidelnými odběry vzorků a vyšetřeními ve specializovaném pracovišti IKEM. Ve vězení mu však po jistou dobu nebyly podávány léky, což podle něj mohlo vést k fatálním následkům. Namítá, že ve výkonu trestu nejsou dostatečně zajištěny podmínky pro náležitou odbornou péči, kterou ve svém zdravotním stavu potřebuje. Obecné soudy podle něj vycházely pouze z lékařské zprávy zdravotního střediska věznice; naopak stěžovatelem navrhovaný nezávislý znalecký posudek z oboru zdravotnictví vyžádán nebyl.

Avízo 20. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 18.05.2021 14:00 do: 18.05.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3542/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2020 č. j. 24 Cdo 2053/2020-372, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. ledna 2019 č. j. 30 Cdo 1335/2018-282, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. května 2016 č. j. 30 Cdo 5253/2015-183, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 22. ledna 2020 č. j. 18 Co 310/2019-344, 18 Co 311/2019 a rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 13. června 2019 č. j. 5 C 108/2011-308, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 11. července 2019 č. j. 5 C 108/2011-314

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, dobré mravy

Označení navrhovatelů: obchodní společnost D., a. s., zastoupena Mgr. Janem Kvapilem, advokátem

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka jako kupující uzavřela s žalobkyní jako prodávající dne 31. 5. 2006 kupní smlouvu, jejímž předmětem byl převod vlastnického práva k bytové jednotce z žalobkyně na stěžovatelku. V rozhodné době probíhala na majetek žalobkyně exekuce, když v průběhu této exekuce byl již vydán exekuční příkaz k prodeji nemovitosti, která byla pro účely její dražby již oceněna znaleckým posudkem, a byly provedeny další kroky směřující k jejímu prodeji. Bezprostředně tak hrozilo, že žalobkyně v exekuci pozbyde vlastnické právo k předmětné bytové jednotce a ocitne se tak bez možnosti bydlení. Za této situace stěžovatelka nabídla žalobkyni pomoc spočívající v tom, že bytovou jednotku od ní odkoupí za cenu určenou znaleckým posudkem vypracovaným v probíhajícím exekučním řízení. V návaznosti na uzavřenou kupní smlouvu byla dne 15. 6. 2006 mezi stěžovatelkou jako pronajímatelem a žalobkyní jako nájemcem uzavřena smlouva o nájmu bytu, jejímž předmětem byl pronájem předmětné bytové jednotky, a to na dobu určitou do 31. 5. 2015. Nájemné bylo v čl. III. odst. I. smlouvy sjednáno za celou dobu nájmu jednorázovou částkou ve výši 537 000 Kč. Současně se obě smluvní strany smlouvy dohodly, že povinnost nájemce uhradit nájemné ve výši 537 000 Kč bude započtena proti povinnosti pronajímatele zaplatit nájemci část kupní ceny ve výši 536 958 Kč. Žalobou podanou u okresního soudu dne 31. 8. 2011, tedy více než pět let po uzavření předmětné kupní smlouvy, resp. smlouvy o nájmu bytu, se žalobkyně začala domáhat určení vlastnického práva k předmětné bytové jednotce, když argumentovala původně neplatností kupní smlouvy z důvodu porušení příslušných ustanovení exekučního řádu. Následně, v řízení o určení vlastnického práva, začala nově argumentovat neplatností uzavřené smlouvy o nájmu bytu z důvodu neurčitě sjednané výše nájemného a plateb spojených s užíváním bytu, jako nezbytné náležitosti nájemní smlouvy. Okresní soud v Pardubicích ústavní stížností napadeným rozsudkem žalobě vyhověl a určil, že žalobkyně je vlastníkem bytové jednotky. Okresní soud tak rozhodl poté, co rozsudky Nejvyššího soudu byla postupně předchozí rozhodnutí okresního soudu a Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích vydaná v předmětné věci zrušena a věc byla vrácena okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatelka poukazuje na to, že napadenými rozhodnutími je aprobován stav, kdy v plném rozsahu vyplatila exekuci žalobkyně, a tím jí zachovala možnost bydlení, o kterou by v pokračujícím exekučním řízení přišla, navíc po dobu dvanácti let hradila veškeré náklady spojené s jejím bydlením, když na tyto žalobkyně nezaplatila nic a ani nikdy neměla snahu zaplatit. Stěžovatelka dále namítá, že obecné soudy ve svých rozhodnutích rovněž nedostatečně zohlednily korektiv dobrých mravů, jak je tento pojmán v judikatuře Nejvyššího soudu a zejména v nálezech Ústavního soudu.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 18.05.2021 14:00 do: 18.05.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 498/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti zásahu spočívajícímu v nenařizení hlavního líčení ve věci vedené u Okresního soudu Praha-východ pod sp. zn. 16 T 142/2020

Stručná charakteristika: Právo obviněného v trestním řízení

Označení navrhovatelů: I. O.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl dne 23. 12. 2020 v 18:30 hodin podle § 76 odst. 1 trestního řádu zadržen policií poté, co měl způsobit dopravní nehodu tím, že měl řídit osobní automobil a narazit do před ním jedoucího osobního automobilu, přičemž stěžovateli měla být dechovou zkouškou provedenou policií v 18:11 hodin téhož dne zjištěna hladina 3,22 ‰ alkoholu v krvi. Důvodem zadržení bylo podezření, že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak vyhnul trestnímu stíhání nebo trestu. Stěžovateli bylo dne 24. 12. 2020 sděleno podezření, byl k věci vyslechnut a dne 25. 12. 2020 státní zástupce Okresního státního zastupitelství Praha-východ podal návrh na potrestání stěžovatele. Dne 25. 12. 2020 se od 14:15 hodin konalo u nalézacího soudu vazební zasedání. Při vazebním zasedání stěžovatel nebyl obhajován obhájcem, byla však přítomna tlumočnice. Po výslechu stěžovatele a krátkém přerušení zasedání je v protokolu o vazebním zasedání uvedeno, že se stěžovateli doručuje trestní příkaz, jímž nalézací soud stěžovatele uznal vinným přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, za nějž jej podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku odsoudil k trestu vyhoštění v trvání čtyřiceti dvou měsíců a trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel v trvání čtyřiceti dvou měsíců. Následně je v protokolu uvedeno, že je dáno poučení. Následuje přípis „Po poučení o opravných prostředcích uvádí obviněný: vzdávám se práva podání odporu, za osoby oprávněné. Nežádám písemný překlad trestního příkazu ani výzvy k vycestování, postačí mi přetlumočení.“ Poté je uvedeno, že je obviněnému předána výzva k vycestování z České republiky neprodleně nejpozději do 30. 12. 2020 do 23:59 hodin. Dne 31. 12. 2020 stěžovatel doručil soudu odpor proti trestnímu příkazu. Přípisem ze dne 4. 1. 2021 mu však nalézací soud sdělil, že poté, co se stěžovatel výslovně vzdal práva podat odpor, nabyl trestní příkaz právní moci, neboť se téhož práva vzdal i státní zástupce. K podanému odporu proto soud nemůže přihlížet. Soud jej dále upozornil, že pokud se nachází i nadále na území České republiky v rozporu s pravomocně uloženým trestem vyhoštění, dopouští se další trestné činnosti a to přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že mu nebyl přetlumočen ani přeložen trestní příkaz a poučení o opravných prostředcích ani výzva k vycestování. Stěžovatel tvrdí, že tlumočnice překládala jen vlastní průběh vazebního zasedání nikoli však již trestní příkaz a poučení o důsledcích a významu vzdání se práva na podání odporu. Soud jej navíc neinformoval ani o jeho právu poradit se s obhájcem a o možnosti požádat o jeho ustanovení.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 18.05.2021 14:30 do: 18.05.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3541/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. října 2020 č. j. 6 As 278/2020-26

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: A. Č.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel se návrhem na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), ve znění pozdějších předpisů domáhal zrušení mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 15. 5. 2020. Usnesením ze dne 3. 8. 2020 Městský soud v Praze návrh stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Proti rozhodnutí městského soudu podal stěžovatel k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost ze dne 14. 9. 2020, v níž se označil jako navrhovatel - advokát a uvedl sídlo své advokátní kanceláře. Dále konstatoval, že soudní poplatek bude zaplacen na výzvu soudu. Usnesením ze dne 16. 9. 2020 vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve výši 5 000 Kč do 15 dnů od jeho doručení, a zároveň ho poučil o následcích spojených s jeho nezaplacením. Usnesení bylo stěžovateli doručováno prostřednictvím držitele poštovní licence na jím uvedenou adresu sídla advokátní kanceláře. Z doručky (typ III.) ze dne 22. 9. 2020 vyplývá, že stěžovatel nebyl zastižen, protože byla písemnost téhož dne vložena do „domovní nebo jiné adresátem užívané schránky“. Ústavní stížností napadeným rozhodnutím Nejvyšší správní soud zastavil řízení o kasační stížnosti podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, pro nezaplacení soudního poplatku. V odůvodnění rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl, že usnesení, jímž byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku, mu bylo doručeno dne 22. 9. 2020, přičemž lhůta k zaplacení soudního poplatku stěžovateli marně uplynula dne 7. 10. 2020. Stěžovatel podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 30. 10. 2020 požádal o opětovné doručení výzvy k úhradě soudního poplatku, neboť mu nebylo doručeno. Sdělením ze dne 11. 11. 2020 Nejvyšší správní soud stěžovatele uvědomil, že žádosti nelze vyhovět. Podle sdělení Nejvyššího správního soudu se podaná kasační stížnost netýkala výkonu advokátní praxe stěžovatele, protože mu nebylo předmětné usnesení doručováno do datové schránky advokáta. Jelikož Nejvyšší správní soud nezjistil, že by měl stěžovatel jako fyzická osoba zřízenou datovou schránku, doručoval mu písemnost poštou na adresu označenou v kasační stížnosti.

Stěžovatel uvádí, že v důsledku nesprávného doručení usnesení, kterým byl vyzván k zaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě, a následného zastavení řízení o kasační stížnosti, došlo k porušení jeho práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Poukazuje přitom na nález Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2020 sp. zn. III. ÚS 1136/20, podle něhož je součástí práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny též právo na přístup k soudu, k jehož porušení může dojít též zastavením řízení o kasační stížnosti, aniž k tomu byly splněny zákonné podmínky.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 20.05.2021 10:00 do: 20.05.2021 10:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 806/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 23 Co 38/2021-1340 ze dne 28. 1. 2021

Stručná charakteristika: Náhrada ušlého výdělku znalce

Označení navrhovatelů: JUDr. M. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel v rámci samostatné výdělečné činnosti působí jako znalec a advokát. Obvodní soud pro Prahu 1 jej v soudním řízení o odškodnění pracovního úrazu pověřil vypracováním znaleckého posudku a následně jeho dodatku. Za vypracování dodatku obvodní soud stěžovateli usnesením přiznal částku 5 962,88 Kč, která zahrnovala mimo jiné náhradu ušlého výdělku ve výši 1 098 Kč za tři hodiny času stráveného na cestě ze sídla stěžovatele do sídla obvodního soudu, kam stěžovatel přijel studovat soudní spis. Městský soud v Praze ústavní stížností napadeným usnesením změnil rozhodnutí obvodního soudu tak, že částka přiznaná stěžovateli činí 4 211 Kč. Mezi položkami, o něž městský soud původní částku snížil, byla zmíněná náhrada ušlého výdělku. K té městský soud v odůvodnění napadeného usnesení uvedl: „Vzhledem k tomu, že znalec vykonává činnost jako advokát a současně je zapsán jako znalec v seznamu znalců, nespaturuje odvolací soud žádného důvodu přiznávat mu náhradu na ztrátě na výdělku, která přísluší zaměstnanci. [Z] tohoto důvodu nebyla přiznána znalci částka 1 098 Kč, která má představovat podle odůvodnění prvostupňového usnesení náhradu ušlého výdělku za 3 hodiny práce.“

Stěžovatel tvrdí, že napadeným usnesením bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s právem na podnikání a právem získávat prostředky pro své životní potřeby prací zaručených čl. 26 odst. 1 a 3 Listiny. Dále bylo podle stěžovatele porušeno jeho legitimní očekávání, že budou uspokojena jeho majetková práva na úhradu veškerých nákladů spojených s vypracováním znaleckého posudku vyžádaného soudem. Městský soud podle stěžovatele nesprávně aplikoval vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících. Za její účinnosti bylo právo znalce na náhradu ušlého výdělku dovozováno odkazem na stejné právo svědka, což stěžovatel vždy uváděl ve vyúčtování znalečného. V současné době je již toto právo znalce výslovně zakotveno ve vyhlášce č. 504/2020 Sb., o znalečném. Stěžovatel přitom nepovažuje za rozhodné, zda znalec pracuje jako zaměstnanec nebo jako osoba samostatně výdělečně činná.

Avízo 21. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 25.05.2021 08:45 do: 25.05.2021 09:15

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 665/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti výroku II usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. prosince 2020 č. j. 6 Cmo 250/2020-231

Stručná charakteristika: ochrana vlastnického práva

Označení navrhovatelů: Ing. H. Š.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Vedlejší účastník žalobou podanou proti stěžovatelce navrhl vydání rozsudku, kterým by bylo určeno, že zůstavitelka PhMr. H. Č. (matka stěžovatelky a vedlejšího účastníka) byla ke dni svého úmrtí členkou obchodní korporace Bytové družstvo V. s družstevním podílem, se kterým bylo mj. spojeno i právo užívání a nájmu družstevního bytu č. 8. Podle tvrzení vedlejšího účastníka zůstavitelka převedla výše zmíněný družstevní podíl na stěžovatelku, která však přitom využila duševní poruchy zůstavitelky. Za účelem zjištění, zda zůstavitelka mohla ke dni podpisu dohody o převodu družstevního podílu na stěžovatelku dne 14. 10. 2015 pro svůj zdravotní a duševní stav chápat právní důsledky svého jednání, Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 3. 2020 ustanovil znalce z oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie, gerontologie, geriatrie a urgentní medicína. K námitkám stěžovatelky ke specializaci ustanoveného znalce městský soud usnesením ze dne 12. 5. 2020 povolil ustanovenému znalci přibrat konzultanta, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka odvolání k Vrchnímu soudu v Praze. Podáním doručeným vrchnímu soudu v průběhu odvolacího řízení vedlejší účastník s odkazem na závěry zpracovaných znaleckých posudků vzal žalobu zpět a navrhl, aby vrchní soud uložil účastníkům řízení nést náklady na vypracování znaleckých posudků rovným dílem a žádnému z účastníků řízení nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení. Vrchní soud ústavní stížností napadeným usnesením zrušil usnesení městského soudu a řízení zastavil (výrok I), a rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok II). Napadený výrok II odůvodnil toliko odkazem na § 146 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 224 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Stěžovatelka spatřuje porušení svých základních práv ve skutečnosti, že jí nebylo (dosud) vrchním soudem doručeno podání vedlejšího účastníka, jímž vzal zpět svoji žalobu. Samotný nákladový výrok napadeného usnesení pak nepovažuje stěžovatelka za dostatečně odůvodněný.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 25.05.2021 09:00 do: 25.05.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 690/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2021, č. j. 9 Afs 314/2019-38, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2019, č. j. 5 A 188/2016-75

Stručná charakteristika: Právo na zákonného soudce ve správním soudním řízení

Označení navrhovatelů: VOŠ zdravotnická, managementu a veřejnosprávních studií, s. r. o., zast. advokátkou Mgr. Klárou Luhanovou

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelce byla poskytnuta na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (vedlejšího účastníka řízení) dotace ve výši 4 054 699,48 Kč na projekt v operačním programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“. Vedlejší účastník následně dospěl k závěru, že stěžovatelka v projektu porušila pravidla pro zadání veřejné zakázky a nevyplatil jí proto část dotace ve výši 941 580,53 Kč (dále jen „nevyplacená část dotace“). Stěžovatelka se žalobou u Městského soudu v Praze domáhala ochrany před nezákonným zásahem vedlejšího účastníka, spočívajícím v zadržování nevyplacené části dotace. Městský soud napadeným usnesením zásahovou žalobu stěžovatelky odmítl jako nepřipustnou podle § 85 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se stěžovatelka mohla ve věci bránit žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s., a to proti oznámení vedlejšího účastníka ze dne 17. 6. 2014, označeného jako „Oznámení příjemci podpory rozhodnutí Řídícího orgánu OP VK ve věci nezpůsobilosti výdaje projektu“. Kasační stížnost stěžovatelky Nejvyšší správní soud ústavní stížností napadeným rozsudkem zamítl, neboť dospěl k závěru, že městský soud správně uzavřel, že oznámení ze dne 17. 6. 2014 je rozhodnutí o definitivním krácení dotace podle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění účinném do 19. 2. 2015, a proti takovému rozhodnutí se lze bránit žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti nesouhlasí se závěrem Nejvyššího správního soudu a městského soudu, že oznámení ze dne 17. 6. 2014 je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Podle ní oznámení ze dne 17. 6. 2014 nesplňuje náležitosti rozhodnutí po formální i obsahové stránce. V této souvislosti upozorňuje, že z opatrnosti podala ve stejné věci také žalobu proti nečinnosti vedlejšího účastníka a v rámci daného řízení vydal Nejvyšší správní soud rozsudek ze dne 11. 11. 2020, č. j. 2 Afs 167/2018-38, v jehož odůvodnění Nejvyšší správní soud dospěl naopak k závěru, že oznámení ze dne 17. 6. 2014 nelze považovat za rozhodnutí. Stěžovatelka má dále za to, že její právo na spravedlivý proces bylo zkráceno rovněž nedostatečným poučením k případné včasnosti žaloby a také závěrem, že nebylo v dané věci podstatné dodržení zákonného postupu doručení, nýbrž pouze to, zda měla stěžovatelka rozhodnutí k dispozici.

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.05.2021 10:00 do: 25.05.2021 11:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 97/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: o návrhu skupiny senátorů na zrušení § 4 odst. 1 písm. a), § 4 odst. 1 písm. d) ve slovech „který je 1. ve vlastnictví České republiky, nebo“ a označení bodu řadovou číslovkou „2.“, § 4 odst. 3 věty první, § 4 odst. 5, § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. d) ve slovech „který je 1. ve vlastnictví České republiky, nebo“ a označení bodu řadovou číslovkou „2.“ a § 9 odst. 4 věty první zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

Stručná charakteristika: návrh na zrušení daňového osvobození nemovitých věcí ve vlastnictví státu

Označení navrhovatelů: Senátoři Parlamentu ČR

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Skupiny 24 senátorů (dále jen „navrhovatelka“) podala k Ústavnímu soudu návrh na zrušení některých ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, dotýkajících se daňového osvobození pozemků, zdanitelných staveb a jednotek ve vlastnictví České republiky. Navrhovatelka zejména namítá, že daňové osvobození státu vede ke snížení rozpočtových příjmů obecní samosprávy coby podstatného prvku demokratického právního státu a

může zakládat nedůvodnou nerovnost mezi obcemi. Rozsah daňového osvobození má být podle navrhovatelky vázán na určitou činnost a nikoliv na osobu vlastníka. Je toho názoru, že paušálním osvobozením státu od daně stát nadřazuje své vlastnické právo nad právy jiných vlastníků.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 25.05.2021 11:00 do: 25.05.2021 12:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 1542/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Pavel Rychetský dr. h. c.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2020 č. j. 29 Cdo 4638/2018-566, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. března 2020 č. j. 80 K 66/2000-1847, rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 24. září 2018 č. j. 16 Cmo 2/2018-469 a rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. listopadu 2017 č. j. 58 Cm 6/2015-343

Stručná charakteristika: Lhůta k podání vylučovací žaloby podle § 19 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání

Označení navrhovatelů: obchodní společnost OYSTER Invest a.s., zastoupená JUDr. Zdeňkou Mužíkovou, advokátkou, sídlem Husovo náměstí 44/31, Beroun,

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Společnost NAP a.s. (dále jen „úpadce“) byla v minulosti vlastníkem blíže specifikovaných nemovitostí v Praze. Na základě kupní smlouvy ze dne 6. 12. 1999 se spoluvlastníky těchto nemovitostí staly stěžovatelka (podíl id. 6/10) a společnost NEMOKREDIT a.s. (podíl id. 4/10). Na majetek úpadce byl dne 3. 4. 2001 prohlášen konkurs a předmětné nemovitosti byly zapsány do soupisu konkursní podstaty podle § 27 odst. 5 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007, (dále jen „zákon o konkursu a vyrovnání“), jako věci, které zajišťují pohledávky vůči úpadci. Mělo jít o tři pohledávky, u nichž správkyně konkursní podstaty úpadce dne 5. 8. 2010 vyzvala stěžovatelku k poskytnutí plnění do konkursní podstaty, a to a) částky 23 545 370,52 Kč na úhradu pohledávky věřitelky č. 5 – společnosti OYSTER PLUS s.r.o. (původně pohledávky společnosti EKOAGROBANKA, a.s. v likvidaci) vůči její osobní dlužnici společnosti KALIVODA a.s., jež byla dříve jedinou akcionářkou úpadce, b) částky 57 017 341,07 Kč na úhradu pohledávky věřitele č. 33 – Hlavního města Prahy (původně pohledávky společnosti Union Banka a.s.) vůči jeho osobní dlužnici společnosti KALIVODA a.s. a c) částky 7 343 836 Kč na úhradu pohledávky věřitele č. 44 – České republiky – Finančního úřadu pro Prahu 4 vůči úpadci jako jeho osobnímu dlužníkovi. Pohledávky a) a c) byly zjištěny s právem na oddělené uspokojení při přezkumném jednání dne 4. 2. 2002, pohledávka b) byla určena s právem na oddělené uspokojení rozsudkem městského soudu ze dne 23. 1. 2008.

Stěžovatelka je přesvědčena, že v průběhu konkursního řízení zanikl důvod, pro který byly předmětné nemovitosti zapsány do soupisu konkursní podstaty, a dne 3. 7. 2015 podala žalobu, kterou se domáhala vyloučení svého spoluvlastnického podílu na těchto nemovitostech z konkursní podstaty. Podle jejího názoru správkyně konkursní podstaty získala uplatňováním pohledávek z bezdůvodného obohacení vůči uživatelům předmětných nemovitostí a inkasováním sjednaného nájemného tolik finančních prostředků do konkursní podstaty, že postačovaly ke krytí zajištěných pohledávek. Městský soud její žalobu ale neshledal důvodnou a rozsudkem, jenž byl posléze potvrzen Vrchním soudem v Praze, ji zamítl. Usnesením městského soudu ze dne 23. 11. 2018, vydaným při výkonu dohlédací činnosti, bylo správkyni konkursní podstaty podle § 12 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání uloženo, aby nenakládala s předmětnými nemovitostmi. V dalším průběhu konkursního řízení městský soud usnesením ze dne 24. 5. 2019 zamítl návrh stěžovatelky jako jedné z věřitelek úpadce, aby podle § 8 odst. 6 zákona o konkursu a vyrovnání zprostil správkyni konkursní podstaty funkce. K odvolání stěžovatelky toto rozhodnutí potvrdil vrchní soud. Obecné soudy neshledaly důležitý důvod ke

zproštění správkyňě konkursní podstaty její funkce. Správkyňi konkursní podstaty podle jejich názoru nelze přičíst zjevné porušení jejích povinností, jestliže odmítla (nepřijala) plnění stěžovatelky poskytnuté za účelem úhrady pohledávky České republiky – Finančního úřadu pro hlavní město Praha, natož za situace, kdy v konkursu zůstávaly stále zjištěny další pohledávky s právem na oddělené uspokojení ze zpeněžení téže zástavy, které nebyly uspokojeny ani nijak nezanikly. Bylo-li v soudním řízení o žalobě stěžovatelky a společnosti NEMOKREDIT a.s. proti společnosti Union Banka a.s. (později Hlavnímu městu Praha), jež bylo vedeno bez účasti správkyňě konkursní podstaty, určeno pravomocným rozsudkem, že neexistuje zástavní právo žalované k předmětným nemovitostem, tato skutečnost nemění nic na tom, že v daném konkursu má Hlavní město Praha zjištěnou pohledávku s právem na oddělené uspokojení ze zpeněžení předmětných nemovitostí z titulu zástavního práva k nim zřízeného. U pohledávky, která měla zaniknout splnutím zástavního dlužníka a zástavního věřitele, její zajištění zástavním právem zaniklo jen v rozsahu spoluvlastnického podílu stěžovatelky na předmětných nemovitostech. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2020 bylo odmítnuto dovolání stěžovatelky proti rozsudku vrchního soudu ve věci vylučovací žaloby stěžovatelky. Dovolací soud přisvědčil názoru vrchního soudu ohledně opožděnosti vylučovací žaloby, jež byla podána po uplynutí lhůty podle § 19 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání. Protože posouzení této otázky plně odpovídalo rozhodovací praxi dovolacího soudu, nebyl shledán žádný z předpokladů přípustnosti dovolání podle § 237 občanského soudního řádu.

Stěžovatelka nejprve podala ústavní stížnost jen proti napadenému usnesení městského soudu, vydanému v rámci dohlédací činnosti. Má totiž za to, že opětovným umožněním správkyňi konkursní podstaty nakládat s majetkem ve spoluvlastnictví stěžovatelky a v rozporu s účelem § 27 odst. 5 zákona o konkursu a vyrovnání těžit ze získaných užitků, bylo porušeno její základní právo vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Později stěžovatelka rozšířila ústavní stížnost rovněž o návrh na zrušení rozhodnutí vydaných v řízení o vylučovací žalobě.

Plénium - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.05.2021 14:00 do: 25.05.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénium

Spisová značka: Pl. ÚS 23/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: Prof. JUDr. Pavel Šámal Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: návrh Městského soudu v Praze na vyslovení neústavnosti § 82b odst. 3 věty třetí zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném do 31. března 2019

Stručná charakteristika: daňové řízení, doručování, právní fikce, vyloučení svévole

Označení navrhovatelů: Městský soud v Praze

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Městský soud v Praze (navrhovatel) podal návrh na vyslovení neústavnosti předmětného ustanovení v souvislosti s jím vedeným řízením o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobkyně v uvedené věci, která je obchodní společností se sídlem a osobou registrovanou k dani z přidané hodnoty (dále jen DPH) ve Slovenské republice, žádala o vrácení DPH. Finanční úřad jí poslal dne 2. 11. 2016 výzvu, na kterou žalobkyně nereagovala, a proto úřad její žádost zamítl rozhodnutím ze dne 31. 3. 2017. Žalobkyně následně dne 18. 6. 2018 podala odvolání s tím, že jí výzva, resp. rozhodnutí bylo e-mailem doručeno až v tento den. Odvolací finanční ředitelství její odvolání zamítlo a žalobkyně poté podala žalobu k Městskému soudu v Praze.

Navrhovatel uvádí, že podle Odvolacího finančního ředitelství napadené ustanovení zakládá právní fikci, podle které se za doručení datové zprávy považuje již její samotné odeslání na žadatelem uvedenou elektronickou adresu. Pro prokázání doručení písemnosti proto správci daně postačí prokázat její odeslání. Navrhovatel zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury správních soudů je

komunikace veřejnou datovou sítí na elektronickou adresu (e-mailem) „nezaručená a neprůkazná“ a je třeba počítat s tím, že písemnost (e-mailová zpráva) nemusí být doručena. Podle navrhovatele platí, že u komunikace e-mailem nelze garantovat její spolehlivost, a nemůže mít proto takové privilegované postavení jako jiné způsoby doručení. Navrhovatel poukazuje na skutečnost, že „obsahově odpovídající ustanovení“ § 101g odst. 5 zákona o DPH Ústavní soud zrušil jako neústavní náležením ze dne 6. 12. 2016 sp. zn. Pl. ÚS 32/15 a namítá, že nyní napadené ustanovení se od zrušeného zákonného ustanovení v rozhodných aspektech neodchyluje.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 25.05.2021 14:00 do: 25.05.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 642/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. prosince 2020 č. j. 3 Co 107/2020-180 a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. srpna 2020 č. j. 32 C 25/2019-174

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: S O. s.r.o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Žalobou podanou dne 2. 7. 2018 u městského soudu se původní žalobkyně domáhala toho, aby jí stěžovatelka z titulu plnění „smlouvy o spolupráci s licenčním ujednáním“ zaplatila částku 300 000 Kč s příslušenstvím. Stěžovatelka se naproti tomu domáhala vzájemným návrhem ze dne 3. 10. 2018 na původní žalobkyni „zaplacení smluvní pokuty ve výši 1 500 000 Kč, dále peněžité náhrady bezdůvodného obohacení a částky 60 000 Kč měsíčně od 1. 3. 2019“. Rozhodnutím městského soudu ze dne 18. 5. 2020 pak došlo k záměně účastníků na straně žalobkyně, kterou se stala právě vedlejší účastnice. V návaznosti na podání vzájemného návrhu podle § 97 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), byla stěžovatelka usnesením městského soudu ze dne 11. 3. 2020 vyzvána k zaplacení soudního poplatku ve výši 255 000 Kč, ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozhodnutí. Usnesení nabylo právní moci dne 13. 5. 2020, lhůta k zaplacení soudního poplatku marně uplynula dne 29. 5. 2020. Podáním ze dne 4. 5. 2020 (doplněným na výzvu soudu dne 26. 6. 2020) stěžovatelka navrhla, aby městský soud připustil částečné zpětvzetí vzájemné žaloby tak, že se po původním žalobci domáhá toliko zaplacení částky 700 000 Kč s příslušenstvím, a to z titulu neuhrazené odměny za poskytnutí licence. Spolu s tímto podáním stěžovatelka uhradila částku 41 107,20 Kč, která měla patrně představovat poměrnou část soudního poplatku. Ústavní stížností napadeným usnesením městský soud řízení o vzájemném návrhu stěžovatelky zastavil (výrok I.) a současně rozhodl, že se stěžovatelce vrací složená částka ve výši 41 107,20 Kč (výrok II.). Své rozhodnutí odůvodnil tak, že stěžovatelka ke dni 29. 5. 2020 nesplnila řádně svou poplatkovou povinnost. To, že stěžovatelka vzala svůj vzájemný návrh částečně zpět, nic nemění na skutečnosti, že byla řádně vyzvána k uhrazení soudního poplatku ve stanovené výši a s ohledem na procesní úkon částečného zpětvzetí návrhu měla ve stanové lhůtě zaplatit minimálně celý soudní poplatek ze zbývajících částky předmětu řízení ve výši 700 000 Kč. Soudní poplatek přitom činí částku 79 000 Kč, skládající se z částky 35 000 Kč podle položky 1/b Sazebníku poplatků a z částky 44 000 Kč coby 20 % [nevratná část podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“)] z vyměřeného poplatku za část řízení. Jelikož stěžovatelka zaplatila pouze částku ve výši 41 107,20 Kč, musel soud s odkazem na § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení o vzájemném návrhu pro nezaplacení soudního poplatku zastavit. Proti rozhodnutí městského soudu podala stěžovatelka odvolání, v němž uvedla, že to spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř.]. Stěžovatelka měla za to, že městský soud měl podle judikatury Nejvyššího soudu zastavit řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích pouze v části, v níž vzala vzájemnou

žalobu zpět. Přístup městského soudu pokládá za „extrémně formalistický“ a vedoucí k odmítnutí spravedlnosti. Vrchní soud v Praze potvrdil rozhodnutí městského soudu. Ztotožnil se přitom s odůvodněním jeho rozhodnutí a dále uvedl, že postup navržený stěžovatelkou nepřichází v úvahu „již z toho důvodu, že nejprve je třeba zabývat se tím, zda byla splněna poplatková povinnost a až poté zpětvzetím, resp. částečným zpětvzetím žaloby nebo vzájemného návrhu“. V poučení o opravném prostředku vrchní soud bez bližšího odkazu na konkrétní zákonné ustanovení uvedl, že „proti tomuto usnesení není dovolání přípustné“.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti uvádí, že v důsledku zastavení řízení o vzájemném návrhu pro údajné nezaplacení soudního poplatku došlo k porušení jejího práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Postup městského soudu podle ní představuje „extrémně formalistický přístup“, jehož důsledkem je odmítnutí přístupu k soudu v rozsahu splněné poplatkové povinnosti. Jelikož se důvod zastavení soudního řízení promítl rovněž do výroku o náhradě nákladů řízení, zasáhla napadená soudní rozhodnutí též do práva stěžovatelky na ochranu majetku podle čl. 11 odst. 1 Listiny.

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 25.05.2021 15:00 do: 25.05.2021 15:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 87/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Milada Tomková

Návrh na přezkoumávané akty: Návrh na zrušení 1) zákona č. 364/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů, eventuálně na zrušení 2) čl. III bodů 12, 13, 14 a 15 a čl. IV bodu 3 části druhé a čl. V části třetí zákona č. 364/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů, eventuálně na zrušení 3) čl. IV bodu 3 části druhé zákona č. 364/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů, § 6 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 364/2019 Sb. a § 23 odst. 3 písm. a) bod 19, písm. c) bod 11 a § 24 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 364/2019 Sb., jakož i na zrušení 4) § 10 odst. 3 písm. b) bod 1, označení bodu 2 a bod 2 ve slovech „bodů 2 až 6“, § 10 odst. 5 ve slovech „bodů 2 až 6“ následujících za slovy „odstavce 1 písm. h)“, § 10 odst. 8 ve slovech „h) bodu 1“, § 24 odst. 2 písm. u) ve slovech „písm. h) bodu 1 nebo“, § 36 odst. 2 písm. i) ve slovech „a z příjmů v podobě výhry z loterie a tomboly“, § 36 odst. 7 ve slovech „nebo veškeré příjmy uvedené v § 10 odst. 1 písm. h) bodě 1“ zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 364/2019 Sb., a na zrušení § 4 písm. a) zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění zákona č. 364/2019 Sb.

Označení navrhovatelů: skupina poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Skupina 41 poslanců (navrhovatelka) namítá neústavnost přijetí zákona č. 364/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní v souvislosti se zvyšováním příjmů veřejných rozpočtů, zejména předčasné ukončení rozpravy ve třetím čtení, kvůli čemuž opoziční poslanci neměli dostatečný prostor pro diskusi nad návrhem. Pokud by Ústavní soud z tohoto důvodu nezrušil celý zákon, potom navrhuje zrušení jeho jednotlivých ustanovení, jakož i ustanovení jiných zákonů, která byla novelizována právě tímto zákonem, v podrobnostech viz text návrhu, který je dostupný zde: <https://bit.ly/3hIisNj>.

Navrhovatelka napadá zejména novelizované znění § 6 zákona o rezervách, novelizované znění § 23 a 24 zákona o dani z příjmů a přechodné ustanovení čl. IV bod 3 zákona č. 364/2019 Sb. s tvrzením, že jimi dochází k zásahu do práva na ochranu vlastnictví pojištěoven, k retroaktivnímu skokovému zdanění

rezerv pojišťoven, v důsledku pak k enormnímu nárůstu daňové zátěže pojišťoven, v některých případech ústící v tzv. rdousící efekt. Konkrétně uvádí, že téměř u poloviny pojišťoven působících na českém trhu bude dodatečné daňové zatížení představovat vyšší částku než jejich celkový roční zisk. Zároveň podle ní dochází k diskriminaci pojišťoven, a to jako odvětví proti ostatním poplatníkům z ostatních odvětví či v rámci tohoto odvětví mezi jednotlivými pojišťovkami. Dále napadá novelu úpravy zdanění loterií s tím, že zakládá nerovnost v neprospěch výherců loterie a tomboly oproti výhercům jiných hazardních her.

Avízo 22. týden

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 01.06.2021 08:15 do: 01.06.2021 08:45

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 3416/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2020 č. j. 25 Cdo 1014/2020-431, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. listopadu 2019 č. j. 17 Co 175/2018-416 a rozsudku Okresního soudu v Jihlavě ze dne 8. listopadu 2017 č. j. 12 C 150/2012-334

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu, právo vlastnit majetek

Označení navrhovatelů: 1. V. Š., 2. L. Š., 3. V. Š. a 4. L. V.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé jsou pozůstalými rodiči, resp. sourozenci mladé ženy, která v únoru roku 2011 zemřela po ukončení těhotenství císařským řezem v Nemocnici Jihlava, příspěvkové organizaci. Stěžovatelé se následně v řízení před obecnými soudy neúspěšně domáhali proti nemocnici a obchodní společnosti Kooperativa pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group z titulu náhrady škody každý zaplacení částky 240 000 Kč (v případě rodičů) a 175 000 Kč (v případě sourozenců). Soudy dospěly k závěru, že nemocnice sice porušila svou právní povinnost, neboť jí poskytnutá zdravotní péče byla non lege artis, ale že mezi protiprávním jednáním a poškozením zdraví pacientky není vztah příčinné souvislosti, kdy hlavní příčinou úmrtí byla krvácení z cévní malformace mozku, k níž mohlo dojít bez závažné příčiny. Soudy se rovněž zabývaly otázkou, zda by došlo k úmrtí poškozené, kdyby byl císařský řez proveden o den dříve a dospěly na základě provedení dokazování k závěru, že u pacientky byla určitá šance na přežití (podle znaleckého posudku Všeobecné fakultní nemocnice v Praze 50%). Spor vyvrcholil před Nejvyšším soudem, který k použití tzv. teorie ztráty šance, kde újmou není újma skutečně způsobená, ale je jí samotná ztracená příležitost (zde na přežití pacientky), uvedl, že budí v evropském kontextu značné kontroverze a i ve věci, kterou řešil Ústavní soud pod sp. zn. I. ÚS 1919/08 (text usnesení je dostupný zde: <https://bit.ly/3yEeUI5>), byla v konečném rozhodnutí, stejně jako v předcházejících sporech, odmítnuta.

Stěžovatelé se poté obrátili na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti uvádí, že poškozená trpěla v těhotenství tzv. preeklampsii (jde o závažný stav vznikající v těhotenství, který může vyústit v eklampsii – život ohrožující záchvat tonicko-klonických křečí), pro kterou byla léčena farmakologicky. Ačkoliv poškozená měla opakovaně potíže, se kterými byla naposledy den před diagnostikovanou eklamsií a následným akutním císařským řezem na kontrole na gynekologicko-porodnickém oddělení nemocnice, nebyla hospitalizována. Den po zákroku pak zemřela. Stěžovatelé považují napadená rozhodnutí obecných soudů za protiprávní a nespravedlivá. Jsou toho názoru, že by soudy měly aplikovat doktrínu tzv. ztráty šance, která by vyrovnávala slabší postavení poškozených a blížila se ideji spravedlivého řešení následků majících původ ve vztahu lékař- pacient; v tomto směru poukázali na judikaturu Ústavního soudu (např. nález sp. zn. III. ÚS 3067/13, tisková zpráva a text nálezu jsou dostupné zde: <https://bit.ly/3wCAODh>). Dále upozorňují na údajnou rozpornost právních názorů jednotlivých senátů Nejvyššího soudu, přičemž odkazují na rozsudek, vydaný v návaznosti na výše zmíněný nález Ústavního soudu.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 01.06.2021 08:45 do: 01.06.2021 09:15

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 584/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. února 2021 č. j. 5 To 53/2021-150

Stručná charakteristika: právo na přístup k soudu, právo na obhajobu

Označení navrhovatelů: R. B.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Krajský soud v Ostravě zamítl stěžovatelem podanou stížnost proti usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 28. 1. 2021, kterým byl stěžovatel vzat do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. c) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Po vyhlášení rozhodnutí okresního soudu přítomný stěžovatel (za přítomnosti jeho obhájce) uvedl, že si ponechává lhůtu pro podání stížnosti. Poslední den třídní lhůty k podání stížnosti byl podle krajského soudu dne 1. 2. 2021. Stížnost byla podána až dne 4. 2. 2021, a tedy opožděně.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že zamítnutí jeho stížnosti pro opožděnost bylo provedeno v rozporu se závěry judikatury Ústavního soudu. Stěžovatel si po vyhlášení usnesení o vzetí do vazby ponechal lhůtu k podání stížnosti, čímž dal najevo svůj nesouhlas s vyhlášeným usnesením. Stěžovatel poukazuje na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, zdůrazňující důležitost doručení opisu vazebního rozhodnutí obviněnému a jeho obhájci. Přitom poukazuje na dva nedávné nálezy ze dne 3. 3. 2020 sp. zn. III. ÚS 329/20 a ze dne 2. 6. 2020 sp. zn. III. ÚS 2511/19, z nichž vyplývá, že plynutí lhůty pro podání stížnosti proti usnesení o vzetí do vazby se odvozuje od doručení písemného vyhotovení usnesení.

Avízo 23. týden

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 07.06.2021 09:00 do: 07.06.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 1889/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Ludvík David CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2019 č. j. 21 Cdo 60/2018-114, rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 9. 2017 č. j. 16 Co 612017-81 a rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2017 č. j. 85 C 194/2016-49

Stručná charakteristika: odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky, soudcovské dotváření práva

Označení navrhovatelů: eD system, a. s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka uzavřela s vedlejším účastníkem (dále též „zaměstnanec“) dne 25. 11. 2013 pracovní smlouvu, přičemž ode dne 15. 1. 2014 vedlejší účastník působil u stěžovatelky na pozici generálního ředitele. Obě strany souhlasily, aby se tato pracovní smlouva případně změnila na manažerskou smlouvu, dojde-li k ustanovení vedlejšího účastníka do funkce člena statutárního orgánu stěžovatelky. V průběhu dokazování před obecnými soudy bylo následně zjištěno, že průměrný měsíční výdělek vedlejšího účastníka činil 428 515 Kč. Z pracovní smlouvy rovněž plyne, že strany si v pracovní smlouvě ujednaly tzv. konkurenční doložku, v níž se vedlejší účastník zavázal po dobu šesti měsíců ode dne ukončení pracovního poměru u stěžovatelky zdržet výkonu výdělečné činnosti, která by byla shodná s předmětem činnosti stěžovatelky nebo která by měla vůči němu soutěžní povahu, a to pod sankcí smluvní pokuty. Stěžovatelka se naopak zavázala, že vedlejšímu účastníkovi vyplatí peněžité plnění ve výši ½ průměrného měsíčního výdělku za každý měsíc plnění shora uvedeného závazku nekonkurovat. Nakonec bylo stranami ujednáno, že stěžovatelka (zaměstnavatel) může od konkurenční doložky odstoupit v písemné formě kdykoliv po dobu trvání pracovního poměru, a to i bez udání důvodu.

Dne 16. 2. 2016 podal vedlejší účastník výpověď z pracovního poměru u stěžovatelky s tím, že jeho pracovní poměr skončí 30. 4. 2016. Dne 22. 4. 2016 stěžovatelka písemně odstoupila od konkurenční doložky, aniž by uvedla důvod odstoupení, přičemž toto odstoupení bylo vedlejšímu účastníkovi doručeno dne 26. 4. 2016. Možnost odstoupení bez udání důvodu stěžovatelka dovozovala ze stranami ujednaného znění konkurenční doložky, které tuto možnost výslovně zakotvovalo. Jelikož vedlejší účastník byl přesvědčen, že stěžovatelčino odstoupení je neplatné a obě smluvní strany jsou konkurenční doložkou nadále vázány, podal k okresnímu soudu žalobu na zaplacení částky odpovídající výši peněžitého vyrovnání, které mu za příslušné období dle konkurenční doložky náleží, celkem 428 515 Kč s příslušenstvím. Okresní soud žalobě vyhověl a ústavní stížností napadeným rozsudkem stěžovatelce uložil povinnost zaplatit vedlejšímu účastníkovi částku 428 515 Kč s příslušenstvím (výrok I.) a náklady řízení ve výši 107 591 Kč (výrok II.). Odůvodnil to tím, že dle judikatury Nejvyššího soudu je odstoupení zaměstnavatele (stěžovatelky) od konkurenční doložky bez udání důvodu neplatné, a to i tehdy, byla-li tato možnost v konkurenční doložce výslovně sjednána. Dovedil, že možnost zaměstnavatele odstoupit od konkurenční doložky bez udání důvodu, event. z příliš široce vymezených důvodů, by byla v rozporu s principem ochrany zaměstnance (vedlejšího účastníka) dle § 1a odst. 1 písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Dle okresního soudu je nutno setrvat na názoru, že zaměstnavatel může v průběhu trvání pracovního poměru dotčeného zaměstnance od konkurenční doložky odstoupit pouze z konkrétně a dostatečně úzce vymezených důvodů, neboť v opačném případě by zaměstnanec mohl být vystaven potenciálnímu

zneužívání práva zaměstnavatele odstoupit od konkurenční doložky a tudíž poškozován na svých právech.

Krajský soud v Ostravě rozhodl ústavní stížností napadeným rozsudkem tak, že rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok I.) a stěžovatelce uložil povinnost nahradit vedlejšímu účastníkovi náklady odvolacího řízení ve výši 31 917 Kč (výrok II.). V odůvodnění se přiklonil k názoru Nejvyššího soudu, že řádně vymezený důvod odstoupení je imanentní součástí každého jednostranného odstoupení od právního úkonu, pročež bez udání důvodu nelze pokládat jednostranné odstoupení od konkurenční doložky za perfektní. Dle krajského soudu je rovněž nezbytné zohlednit princip ochrany zaměstnance, který vylučuje, aby byl zvýhodněn zaměstnavatel na úkor zaměstnance. Možnost odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky bez uvedení důvodu nebo „z kteréhokoliv důvodu“, bez ohledu na to, že tato možnost smluvními stranami výslovně sjednána, by byla takovým zvýhodněním zaměstnavatele na úkor zaměstnance, pročež je nutno kategoricky ji odmítnout. Nejvyšší soud rozhodl ústavní stížností napadeným usnesením tak, že dovolání stěžovatelky odmítl (výrok I.) a uložil jí povinnost uhradit vedlejšímu účastníkovi náklady dovolacího řízení ve výši 13 787 Kč (výrok II.). V stručném odůvodnění poukázal na svou předchozí judikaturu, z níž plyne, že zaměstnavatel není v průběhu trvání pracovního poměru zaměstnance oprávněn odstoupit od konkurenční doložky z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu, a to ani tehdy, byla-li tato možnost smluvními stranami v konkurenční doložce sjednána. Zopakoval, že bez uvedení důvodu je odstoupení zaměstnavatele imperfektní; navíc by se jednalo o nepřijatelné zvýhodnění zaměstnavatele na úkor zaměstnance.

Stěžovatelka své námitky rozděluje do tří skupin. Podstatou první skupiny námitek je tvrzení, že zaměstnanec nemá a nemůže mít legitimní zájem na trvání konkurenční doložky, neboť se jedná o právní institut, jenž jej omezuje na trhu práce a omezuje jeho základní práva. Podstatou druhé, navazující skupiny námitek je tvrzení, že obecné soudy v napadených rozhodnutích nerespektovaly zásadu autonomie vůle smluvních stran, když dospěly k závěru, že ujednání o možnosti odstoupení stěžovatelky od konkurenční doložky bez udání důvodu je neplatné. Ve třetí skupině námitek se stěžovatelka zamýšlí nad tím, zda lze z právní úpravy dovodit povinnost smluvních stran sjednat si konkrétní důvody, pro které může zaměstnavatel odstoupit od konkurenční doložky.

IV. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 08.06.2021 08:30 do: 08.06.2021 09:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: IV. senát

Spisová značka: IV. ÚS 1163/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jan Filip CSc.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 3. února 2021 č. j. 50 To 38/2021-171

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: V. Č.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Usnesením Okresního soudu Plzeň-město bylo rozhodnuto, že se u odsouzeného stěžovatele přeměňuje trest obecně prospěšných prací, který mu byl uložen jako náhradní trest usnesením okresního soudu ze dne 12. 10. 2018 ve výměře 200 hodin, na trest odnětí svobody v trvání 200 dnů, když původně mu byl uložen rozsudkem okresního soudu peněžitý trest ve výši 50 000 Kč, a pro případ, že by nebyl zaplacen, náhradní trest odnětí svobody ve výměře tří měsíců. Stížnosti stěžovatele Krajský soud v Plzni ústavní stížností napadeným usnesením zamítl. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovateli bylo usnesení okresního soudu oznámeno jeho doručením dne 15. 1. 2021. Proto připadl poslední den lhůty pro podání stížnosti na den 18. 1. 2021 (pondělí), podal-li však stěžovatel stížnost osobně u okresního soudu až dne 19. 1. 2021, byla podána opožděně, pročež je nutné ji zamítnout.

Stěžovatel v podané ústavní stížnosti uvádí, že posledním dnem lhůty pro její podání bylo pondělí 18. 1. 2021. Tohoto dne se krátce po 15:00 hod. dostavil do budovy okresního soudu, protože hodlal stížnost podat osobně. Příslušníkem justiční stráže mu bylo řečeno, že s ohledem na nouzový stav platí omezený provoz soudu, úřední hodiny již skončily a hodlá-li učinit podání, může k tomu využít box, resp. krabici umístěnou na recepci. Podle stěžovatele je nutno u předmětné stížnosti vycházet z 18. 1. 2021 jako data jejího podání, a nikoli z data 19. 1. 2021, kdy na ni následující den příslušný pracovník podatelny soudu pouze otiskl razítko. Postupem krajského soudu došlo podle názoru stěžovatele k významnému zásahu do jeho práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 09.06.2021 09:30 do: 09.06.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I.ÚS 2331/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Pavel Rychetský dr. h. c.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. dubna 2019 č. j. 66 Co 177/2019-53,

Označení navrhovatelů: Mgr. J. P., zastoupený JUDr. Jaroslavem Šichem, advokátem, sídlem Šlejnická 1759/9, Praha 6 – Dejvice,

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Usnesením Okresního soudu v Ostravě byla v roce 2009 nařízena exekuce rozhodčího nálezu vydaného rozhodcem k vymození pohledávky z úvěrové smlouvy a stěžovatel - soudní exekutor - byl následně pověřen jejím provedením. V 2010 vydal stěžovatel vyrozumění o tom, že zcela vymohl pohledávku včetně jejího příslušenství a nákladů exekuce. V říjnu roku 2018 Obvodní soud pro Prahu 2 požádal o zaslání spisu rozhodce s tím, že soud je povinen zkoumat existenci platné rozhodčí doložky v návaznosti na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012. Zároveň vyzval stěžovatele, aby sdělil, zda pro případ zastavení exekuce požaduje její náklady. Stěžovatel soudu sdělil, že exekuce byla plně vymozena a pravomocně ukončena ke dni 31. 8. 2010, přičemž náklady ve výši 51 492 Kč byly určeny v pravomocném příkazu k úhradě nákladů exekuce a také byly povinnými plně uhrazeny. V prosinci 2018 okresní soud usnesením exekuci zastavil a uložil oprávněné Komerční bance, a.s. povinnost zaplatit stěžovateli náhradu nákladů exekuce ve výši 7 865 Kč (tedy pouze částku stanovenou podle pravidel vztahujících se k odměně určené při zastavení exekuce soudem). Po zhodnocení znění předmětné rozhodčí doložky dospěl soud k závěru, že je neplatná pro netransparentnost výběru rozhodce. Okresní soud v odůvodnění usnesení odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu a uzavřel, že exekuce neměla být podle vývoje judikturních závěrů započatých usnesením Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2011 vůbec vedena a povinní nemohou být zatíženi povinností k úhradě jejích nákladů. Zastavení exekuce podle názoru soudu zavinila oprávněná, která ji vyvolala a vedla na základě rozhodčího nálezu vydaného podle neplatné rozhodčí doložky, a které nic nebránilo po ustálení judikatury ohledně neplatnosti rozhodčích doložek navrhnout zastavení exekuce. Stejného názoru byl rovněž odvolací Krajský soud v Ostravě.

Stěžovatel své ústavní stížnosti zejména namítá, že svého nejlepšího vědomí a svědomí v souladu s tehdejšími stavem právního řádu a související judikaturou řádně vymohl celou dlužnou částku včetně nákladů exekuce, za což mu náležela odměna ve výši 39 410 Kč bez DPH, která byla stanovena z vymožené částky. Stěžovatel uvedl, že tuto odměnu nabyl v plném souladu s tehdejšími právními předpisy a rozhodovací praxí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu a nemohl jakkoli očekávat, že mu tento majetek, který řádně nabyl do svého vlastnictví, bude v důsledku nové judikatury Nejvyššího

soudu a Ústavního soudu odebrán rozhodnutím okresního soudu a krajského soudu více než osm let poté, co majetek řádně nabyt.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 09.06.2021 13:00 do: 09.06.2021 14:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 871/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. února 2021 č. j. 11 A 135/2020-44

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: Prague, s.r.o.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Pobočný spolek Arnika – Centrum pro podporu občanů (v tomto řízení vedlejší účastník) se správní žalobou ze dne 23. 12. 2020, spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, domáhal zrušení rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 25. 11. 2020 o zamítnutí odvolání vedlejšího účastníka a dalších osob proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 ze dne 17. 4. 2020. Tím bylo na žádost stěžovatelky jako stavebníka rozhodnuto podle § 79 a § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, o umístění stavby „Polyfunkční objekt Masaryk Centre 1, včetně připojení na technickou infrastrukturu Praha, Nové Město, ul. Na Florenci“ a dále byla podle § 94 ve spojení s § 79 a § 92 stavebního zákona vydána změna územního rozhodnutí. Ve správní žalobě vedlejší účastník uvedl jako osobu zúčastněnou na řízení podle § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s. ř. s.“), mimo jiné též stěžovatelku. Podáním ze dne 29. 1. 2021, doručeným téhož dne městskému soudu, stěžovatelka oznámila, že se dozvěděla o probíhajícím soudním řízení, resp. že se považuje za osobu zúčastněnou na řízení podle § 34 s. ř. s. a hodlá uplatňovat práva s tím spojená. Současně požádala městský soud „o zaslání kopie žaloby včetně jejích příloh do datové stránky svého právního zástupce za účelem přípravy podrobného vyjádření“ a z „procesní opatrnosti“ navrhla, aby městský soud „nerozhodoval o případném návrhu ... na vydání předběžného opatření nebo přiznání odkladného účinku ... do doby jejího vyjádření k žalobě“. Ústavní stížnostní napadeným rozhodnutím Městský soud v Praze rozhodl o přiznání odkladného účinku správní žaloby vedlejšího účastníka podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Rozhodnutí zdůvodnil tak, že stavba může představovat významnou změnu krajiny v lokalitě, pročež je dána podmínka hrozící nenahraditelné újmy nepřiznáním odkladného účinku. Dále uvedl, že „nemá pochyb o tom, že přiznání odkladného účinku zasáhne do práv stavebníka, která na základě vydaného rozhodnutí o umístění stavby nabyt. Je však především na něm, aby tuto újmu specifikoval a alespoň rámcově doložil, tj. aby návrhu na přiznání odkladného účinku nějakým způsobem oponoval. Soud při úvaze o splnění této podmínky vzal proto do úvahy především skutečnost, že přiznání odkladného účinku žalobě neznamená úplné zastavení prací na přípravě předmětné stavby, neboť pochopitelně není na překážku přípravným pracím, koupi stavebních materiálů a podobně...“ Městský soud též zdůraznil, že „určitá časová prodleva, kdy stavebník nebude moci žádat o vydání stavebního povolení, dle názoru soudu nepředstavuje takovou újmu, která by odůvodňovala zamítnutí návrhu, protože případná újma jiných osob je pouze dočasného charakteru, a tak nemůže převážet nad nevratnou újmu hrozící žalobci...“ Před vydáním napadeného usnesení zaslal městský soud správní žalobu vedlejšího účastníka spolu s výzvou k zaslání stanoviska k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby toliko magistrátu jako žalovanému, který vyjádřil názor, že nejsou splněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku správní žaloby. Vyrozumění o probíhajícím řízení ze dne 2. 2. 2021 bylo vyvěšeno na úřední desce městského soudu dne 8. 2. 2021, tj. až po vydání napadeného rozhodnutí ze dne 1. 2. 2021. Kopie žaloby pak byla stěžovatelce, resp. jejímu právnímu zástupci, doručena do datové schránky prokazatelně až dne 15. 3. 2021, a to spolu s usnesením o přiznání odkladného účinku správní

žaloby a stejnopisem vyjádření magistrátu s tím, že případné vyjádření k předmětu řízení lze městskému soudu doručit do 30 dnů ode dne doručení přípisu. Ještě předtím, dne 24. 2. 2021, nahlédla stěžovatelka z vlastní iniciativy do soudního spisu.

Skutečnost, že o přiznání odkladného účinku je nutno rozhodnout rychle, podle stěžovatelky neznámá, že jí městský soud nemusel dát možnost se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřit a doručit jí tento návrh adresně podle § 34 odst. 2 s. ř. s. Poukazuje přitom na náleze Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2013 sp. zn. IV. ÚS 4468/12, v němž řešil Ústavní soud totožnou situaci.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 09.06.2021 14:00 do: 09.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3358/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: námitka promlčení nároku z neplatné spotřebitelské smlouvy

Označení navrhovatelů: P. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Okresní soud v Děčíně uložil stěžovatelce (žalované) povinnost zaplatit obchodní korporaci SVEA Ekonomí Cyprus Ltd (původně žalobkyni, v tomto řízení vedlejší účastnici) částku ve výši 5 000 Kč s příslušenstvím (výrok I.); dále rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Vedlejší účastnice řízení se návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu podaného dne 15. 10. 2018 domáhala zaplacení uvedené částky z titulu vrácení peněz podle smlouvy o zápůjčce uzavřené se stěžovatelkou dne 15. 9. 2015. Stěžovatelka v průběhu soudního řízení ve vyjádření k návrhu vedlejší účastnice řízení na vydání elektronického platebního rozkazu namítla neplatnost smlouvy o zápůjčce podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného a platného do 1. 12. 2016. Okresní soud tuto námitku uznal a z důvodu, že právní předchůdkyně vedlejší účastnice řízení, která smlouvu o zápůjčce sjednávala, nespĺnila svoji zákonnou povinnost postupovat s odbornou péčí při posouzení schopnosti stěžovatelky (spotřebitele) splácet spotřebitelský úvěr, shledal smlouvu o zápůjčce neplatnou, protože uplatněný nárok posoudil podle § 2991 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jako bezdůvodné obohacení. Stěžovatelka se dále dovolávala promlčení uplatněného nároku, avšak okresní soud tuto námitku posoudil s odkazem na § 6 obč. zák. jako námitku vznesenou v rozporu s dobrými mravy. K tomu uvedl, že odvíjela-li by se promlčecí lhůta od toho, že byla řádně uzavřena smlouva o zápůjčce, z čehož vycházela vedlejší účastnice řízení, byla by žaloba podána včas. Použití § 6 obč. zák. okresní soud odůvodnil tím, že stěžovatelka připustila existenci dluhu, na výzvu k jeho zaplacení ze dne 19. 1. 2018, kterou vedlejší účastnice řízení zaslala stěžovatelce ještě v průběhu promlčecí lhůty, ale nikterak nereagovala, ani neprojevila snahu dluh zaplatit. Okresní soud dále uvedl, že k promlčení došlo pouze v důsledku odlišného právního posouzení uplatněného nároku (tedy, že jde o bezdůvodné obohacení), k němuž dospěl až v průběhu řízení a po provedeném dokazování.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti poukazuje na náleze Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 996/18 (tisková zpráva a text nálezu jsou dostupné zde: <https://bit.ly/2S2j8m4>), z něhož mj. vyplývá, že základním předpokladem legitimní obrany proti námitce promlčení je zejména skutečnost, že účastník dovolávající se rozporu námitky promlčení s dobrými mravy marné uplynutí promlčecí lhůty nezavinil. Je především úkolem věřitele, aby zvolil právně akceptovatelný postup v případě, že dlužník podmínky úvěru poruší. Nelze jí vytýkat, že na první výzvu k zaplacení ze dne 19. 1. 2018 nereagovala, když tato výzva se týkala částky 11 131,15 Kč a nebyla nikterak zdůvodněna. Další (předžalobní) výzva byla datována dnem 19. 9. 2018, tedy již po uplynutí promlčecí lhůty. Stěžovatelka rovněž poukazuje na judikaturu Nejvyššího soudu (konkrétně rozsudek ze dne 23. 1. 2018 sp. zn. 27 Cdo

2826/2017), podle níž se uplatnění námitky promlčení přičítá dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí lhůty nezavinil. Podle stěžovatelky je nepochybné, že promlčení nároku si zavinila vedlejší účastnice řízení čistě sama opožděným podáním žaloby, na čemž stěžovatelka nenese nejmenší vinu.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 09.06.2021 15:00 do: 09.06.2021 15:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3877/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Radovan Suchánek Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: o ústavní stížnosti proti I. a III. výroku usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. září 2019 č. j. 32 Cdo 2249/2019-99 a IV. a V. výroku usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 19. června 2018 č. j. 16 C 156/2017-44

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu - náklady řízení

Označení navrhovatelů: ČEPS, a.s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka, jejímž předmětem podnikání je distribuce elektřiny, se u Obvodního soudu pro Prahu 8 domáhala po obchodní společnosti OTE, a. s. (v tomto řízení vedlejší účastnice) jako operátorovi trhu zaplacení částky 45 742 796,81 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že vedlejší účastnice se o uvedenou částku na úkor stěžovatelky bezdůvodně obohatila, neboť v období od 2. 10. 2013 do 31. 12. 2013 od stěžovatelky vybírala bez právního důvodu část složky ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů podle § 13 odst. 1 a § 28 odst. 5 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů. Obvodní soud řízení zastavil (I. výrok) a rozhodl o postoupení věci Energetickému regulačnímu úřadu (II. výrok). Dalším výrokem zamítl námitku dříve zahájeného řízení o téže věci vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 10, uplatněnou vedlejší účastnicí dne 7. 5. 2018 (III. výrok). Též rozhodl o povinnosti stěžovatelky nahradit vedlejší účastnici náklady řízení (napadený IV. výrok) a o tom, že po právní moci tohoto usnesení se stěžovatelce vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 016 279,44 Kč (napadený V. výrok). Obvodní soud dospěl k závěru, že v posuzované věci nejde o spor nebo jinou věc vyplývající z poměrů soukromého práva a že tedy ve věci není dána pravomoc civilních soudů podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Spory týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů podle § 52 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. a podle § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), má pravomoc rozhodovat Energetický regulační úřad. Rozhodnutí o nákladech řízení obvodní soud odůvodnil tím, že stěžovatelka podala žalobu za situace, kdy nebyla dána pravomoc civilních soudů k projednání a rozhodnutí věci, čímž zavinila zastavení řízení. O stěžovatelkou zaplaceném soudním poplatku rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, když stěžovatelce vrátil soudní poplatek, snížený o 20 %, když k zastavení řízení došlo před prvním jednáním. K odvolání stěžovatelky Městský soud v Praze usnesení obvodního soudu změnil tak, že se řízení nezastavuje a věc se nepostupuje Energetickému regulačnímu úřadu. Na rozdíl od obvodního soudu městský soud dospěl k tomu, že byla dána pravomoc soudu k projednání a rozhodnutí věci. Nejvyšší soud odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 1. 2019 sp. zn. Konf 45/2017, z něhož vyplývá, že pravomoc Energetického regulačního úřadu podle § 52 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. rozhodovat spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona, není omezena jen na případy, kdy jedna ze smluvních stran splnění této povinnosti odmítá, ale dopadá na všechny spory, kdy je rozporována povinnost k peněžitému plnění z titulu smluvního ustanovení sjednaného na základě tohoto zákona. Na závěry vyplývající z tohoto rozhodnutí, které představovalo změnu v judikatuře zvláštního senátu, přitom Nejvyšší soud již

ve své rozhodovací praxi reagoval; k tomu odkázal na své usnesení ze dne 29. 4. 2019 sp. zn. 23 Cdo 4291/2017, jež se týkalo obdobné věci mezi týmiž účastníky řízení. Skutečnost, že k této změně došlo až následně a že městský soud nemohl vzhledem k časovým souvislostem dost dobře včas postřehnout ani změnu v judikatuře zvláštního senátu, byla nerozhodná. K rozhodnutí obvodního soudu o vrácení části stěžovatelkou uhrazeného soudního poplatku Nejvyšší soud uvedl, že postup podle § 10 odst. 3 zákona o soudních poplatcích, dle něhož měl být stěžovatelce vrácen soudní poplatek snížený o 20 %, byl správný, obvodní soud nicméně chybně vypočetl konkrétní částku, která měla být stěžovatelce vrácena.

Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá, že podáním žaloby k soudu postupovala dle v dané době aktuální judikaturní praxe, která se jednoznačně přiklání k názoru, že pro rozhodování daného typu sporů jsou příslušné civilní soudy. Došlo-li v mezidobí ke změně této praxe, nemělo to jít stěžovatelce k tíži a měl jí být vrácen uhrazený soudní poplatek v plné výši; rovněž jí neměla být uložena povinnost k náhradě nákladů řízení vedlejší účastnice. K soudy stanovené povinnosti stěžovatelky nahradit vedlejší účastnici náklady nalézacího a dovolacího řízení stěžovatelka namítá, že změna rozhodovací praxe zvláštního senátu byla zcela převratná a nepředvídatelná, a představuje tak mimořádnou okolnost, pro niž je namísto použití § 150 občanského soudního řádu.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 10.06.2021 14:00 do: 10.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 3516/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 28 Cdo 2266/2020-221 ze dne 16. 9. 2020, rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 29 Co 439/2019-183 ze dne 9. 1. 2020, rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 č. j. 9 C 82/2015-146 ze dne 3. 4. 2019, usnesení Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 2118/2020-127 ze dne 2. 12. 2020, rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 35 Co 319/2019-94 ze dne 14. 1. 2020 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 č. j. 41 C 131/2018-27 ze dne 20. 11. 2018

Stručná charakteristika: Náhrada škody vůči státu

Označení navrhovatelů: Ing. T. C a G. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé uplatnili restituční nárok k pozemkům patřícím původně z poloviny jejich prababičce. Mimo jiné šlo o pět pozemků v k. ú. Horní Počernice, k nimž bylo stěžovatelům postupem podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“), přiznáno vlastnické právo o velikosti 1/6 (tj. 1/12 pro každého z nich). Stěžovatelé se dále domáhali zbývajícího vlastnického podílu o velikosti 2/6. O této žádosti rozhodl Státní pozemkový úřad – Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu tak, že stěžovatelé nejsou vlastníky dotčeného podílu, neboť ten již byl přiznán dalším oprávněným osobám ve stejném příbuzenském vztahu k původní vlastníci. Mezi těmito osobami byl i M. B., který podle stěžovatelů nebyl oprávněnou osobou ve smyslu zákona o půdě, neboť svůj nárok uplatnil pozdě. Stěžovatelé mají za to, že podíl M. B. měl být rozdělen mezi ostatní oprávněné osoby, čímž by se stěžovatelé stali vlastníky další 1/12 dotčených pozemků (tj. 1/24 pro každého z nich). Rozhodnutí Státního pozemkového úřadu napadli stěžovatelé u soudu žalobou podle části páté občanského soudního řádu a požadovali jeho nahrazení tak, aby se stali vlastníky podílu přiznaného M. B. Rovněž podali žalobu dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů, v níž se domáhali zaplacení 14 242 683,32 Kč s příslušenstvím jako náhrady škody způsobené rozhodnutím Státního pozemkového úřadu. I přes vyčerpání všech opravných prostředků ani v jednom řízení neuspěli, a proto se v obou případech

obrátili na Ústavní soud s ústavní stížností. První ústavní stížnost, směřující proti soudním rozhodnutím z řízení o nahrazení rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, podali stěžovatelé dne 18. 12. 2020. Následně dne 29. 1. 2021 podali druhou ústavní stížnost, směřující proti soudním rozhodnutím z řízení o náhradě škody. Tyto ústavní stížnosti, původně vedené pod sp. zn. II. ÚS 3516/20 a I. ÚS 254/21, spojil Ústavní soud usnesením ze dne 2. 3. 2021 ke společnému řízení pod sp. zn. II. ÚS 3516/20.

Stěžovatelé tvrdí, že napadenými rozhodnutími obecných soudů byla porušena jejich práva garantovaná čl. 4, čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatelé jsou především přesvědčeni, že M. B. nebyl oprávněnou osobou podle zákona o půdě, protože svůj restituční nárok uplatnil až po uplynutí zákonné prekluzivní lhůty. Neměl mu tudíž být přiznán podíl na pozemcích patřících původně prababičce stěžovatelů, který je naopak třeba poměrně rozdělit mezi ostatní oprávněné osoby, včetně stěžovatelů. Stěžovatelé dále nesouhlasí s tím, jak soudy aplikovaly § 21 zákona o půdě. Z tohoto ustanovení nelze podle stěžovatelů dovozovat, že do jejich vlastnictví nemůže přirůst poměrná část podílu M. B., který uplatnil restituční nárok, ale ve skutečnosti nebyl osobou oprávněnou. Ohledně řízení o náhradě škody pak mají za to, že soudy měly nezákonnost rozhodnutí Státního pozemkového úřadu posuzovat materiálně, nikoli opět na nutnosti jeho změny nebo zrušení.

Avízo 24. týden

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 15.06.2021 14:00 do: 15.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 52/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 54 EXE 591/2016 ze dne 26. října 2017 a příkazu soudního exekutora JUDr. Lukáše Jíchy, Exekutorský úřad Přerov, ze dne 5. září 2017 č. j. 203 Ex 3254/16-210

Stručná charakteristika: Právo vlastnit majetek, nabývání majetku

Označení navrhovatelů: Ing. S. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Soudní exekutor vydal dne 5. 9. 2017 napadený příkaz k úhradě nákladů exekuce, přičemž se jednalo o druhý příkaz k úhradě nákladů vydaný v exekučním řízení. Nyní napadeným příkazem soudní exekutor konstatoval, že dlužná pohledávka stěžovatele (jakožto povinného), sestává z jistiny v částce 2 131 126 Kč, nákladů nalézacího řízení ve výši 254 258 Kč nákladů odvolacího řízení ve výši 106 560 Kč a příslušenství z jistiny od 19. 10. 2012 do zaplacení. Prikázal pak stěžovateli uhradit náklady oprávněné ve výši 21 127 Kč. Předmětem řízení před obecnými soudy se pak staly především exekutorem požadované zbylé náklady exekuce, které exekutor v tomto příkazu určil částkou ve výši 296 741 Kč. Z hlediska exekučního řízení jako celku tedy byly po stěžovateli požadovány náklady soudního exekutora v plné výši. Stěžovatel s nyní napadeným příkazem nesouhlasil, a proto proti němu podal námitky. V těchto námitkách rozporoval výši odměny nárokované soudním exekutorem, resp. nesouhlasil se způsobem určení odměny soudního exekutora v celkové výši 455 560 Kč. Povinný stěžovatel se domníval, že soudní exekutor nemá nárok na odměnu v plné výši a nevznikl mu nárok na druhou polovinu odměny ve výši 227 780 Kč. Své námitky konkretizoval s odkazem na průběh exekučního řízení, odměna exekutora podle něj nezohledňuje skutečnost, že splnil pohledávku vymáhanou v předmětném exekučním řízení v celkové výši 3 357 776 Kč dobrovolně dne 26. 4. 2016 na základě výzvy k plnění doručené mu společně s vyzněním o zahájení exekuce. Na základě této úhrady pak soudní exekutor vydal svůj první příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 28. 4. 2016, jež není napaden touto ústavní stížností. V něm byly požadovány poloviční náklady ve smyslu § 11 odst. 1 vyhlášky č. 330/2001 Sb. vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem (exekuční tarif). Podle stěžovatele byla již ke dni 28. 4. 2016 pohledávka vymáhaná v předmětné exekuci (včetně příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce) složena na účtu soudního exekutora, a to jako jistota do pravomocného rozhodnutí soudu o návrzích povinného na odklad a na částečné zastavení exekuce. Po pravomocném skončení řízení o návrhu na částečné zastavení exekuce však přesto vydal soudní exekutor svůj druhý, nyní napadený příkaz k úhradě nákladů exekuce, v němž požadoval doplacení druhé poloviny nákladů. Exekutor námitkám stěžovatele nevyhověl. Obvodní soud pro Prahu 10 posléze přezkoumal napadený příkaz a plně se ztotožnil s posouzením věci ze strany soudního exekutora. Konstatoval, že mezi účastníky bylo nesporné, že ze strany stěžovatele byla dne 26. 4. 2016 dobrovolně uhrazena částka ve výši 3 357 776 Kč. Tuto částku však uhradil jako toliko jistotu do pravomocného rozhodnutí soudu o návrzích povinného na odklad a na částečné zastavení exekuce, nikoliv tedy jako dobrovolné plnění. Uzavřel proto, že pokud povinný stěžovatel po vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce a před uplynutím lhůty podle § 46 odst. 6 exekučního řádu podal návrh na odklad a zastavení exekuce, nárok na poloviční náklady mu nevznikl.

Stěžovatel se domnívá, že na jeho plnění má být hleděno jako na včasné a dobrovolné. Napadený příkaz, který po stěžovateli požaduje doplatit i druhou polovinu nákladů, je podle něj nezákonný.

Stěžovatel se prostřednictvím ústavní stížnosti domáhá zrušení usnesení obvodního soudu a příkazu soudního exekutora, neboť se domnívá, že jimi bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod právo vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 15.06.2021 14:30 do: 15.06.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 809/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. prosince 2018 č. j. 30 Cdo 3872/2018-174 a proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. dubna 2018 č. j. 28 Co 270/2016-148

Stručná charakteristika: Právo na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím

Označení navrhovatelů: Ing. J. M. a Ing. P. M.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelé se žalobou podanou dne 29. 7. 2014 u Obvodního soudu pro Prahu 1 domáhali po státu (vedlejší účastník řízení) zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nepřiměřené délky územního řízení o umístění stavby rodinného domu, garáže a skleníku ve výši 99 750, Kč s příslušenstvím. Dále se žalobou domáhali zaplacení náhrady škody, která stěžovatelům vznikla v důsledku nesprávného úředního postupu stavebního úřadu v tomto územním řízení, a to ve výši 83 933 Kč s příslušenstvím. Soud prvního stupně žalobě částečně vyhověl, neboť dospěl k závěru, že ze strany stavebního úřadu došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícím nejen v nepřiměřené délce správního řízení, ale i v jednotlivých nečinnostech ze strany stavebního úřadu a nerespektování závazného právního názoru odvolacího správního orgánu. Na případ stěžovatelů soud aplikoval stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010. S ohledem na tyto závěry přiznal stěžovatelům právo na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 30 000 Kč každému ze stěžovatelů a dále společně a nerozdílně náhradu škody ve výši 52 173 Kč, která stěžovatelům vznikla v důsledku nesprávného úředního postupu stavebního úřadu. Proti tomuto rozhodnutí podal vedlejší účastník odvolání k Městskému soudu v Praze. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že na územní řízení se neaplikuje výše citované stanovisko Nejvyššího soudu a z tohoto důvodu změnil rozhodnutí tak, že se žaloba zamítá. Stěžovatelé následně podali dovolání, na základně kterého Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odvolací soud poté vydal rozsudek, kterým konstatoval, že došlo k porušení práva stěžovatelů na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě a ve zbývající části žalobu zamítl. Způsobenou nemajetkovou škodu shledal soud jako nepatrnou a samotné konstatační porušení práva se mu jevilo jako dostačující řešení. Stěžovatelé proti tomuto rozsudku podali dovolání, a to v souladu s poučením obsaženým v rozsudku odvolacího soudu: „Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni...“ Dovolací soud však rozhodl usnesením, kterým dovolání stěžovatelů odmítl jako nepřipustné s tím, že v daném případě bylo rozhodnuto o peněžitých plněních nepřevyšujících 50 000 Kč. Nejvyšší soud konstatoval, že odvolací soud rozhodoval jednak o přiměřeném zadostiučinění za nemajetkovou újmu pro každého ze stěžovatelů ve výši 30 000 Kč s příslušenstvím, jednak o nárocích na náhradu škody v celkové výši 52 173 Kč s příslušenstvím, které se skládá z několika dílčích částek (ve výši 1 000 Kč za správní poplatky, ve výši 500 Kč za žádost o připojení ke komunikaci, ve výši 400 Kč za výpisy z katastru nemovitostí, ve výši 2 856 Kč za zpracování

podkladů pro územní řízení, ve výši 2 500 Kč za měření radonu, ve výši 110 Kč za vyjádření vlastníka sítí, ve výši 36 492 Kč za rozpracovanou projektovou dokumentaci, ve výši 87 Kč za poštovné a ve výši 8 228 Kč za odměnu advokáta) Své rozhodnutí pak opřel o usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2003 sp. zn. 32 Cdo 747/2002 a sp. zn. 30 Cdo 3157/2009 a v rámci odůvodnění mimo jiné uvedl, že soudní praxe je jednotná v závěru, podle něhož přípustnost dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu s více samostatnými nároky s odlišným skutkovým základem je třeba zkoumat ve vztahu k jednotlivým nárokům samostatně bez ohledu na to, zda tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a zda o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem.

Stěžovatelé považují závěry obecných soudů za nesprávné a neústavní. Stěžovatelé zejména uvádí, že nerozumí tomu, proč při prvním dovolacím řízení bylo jejich dovolání přípustné a v druhém, zcela totožném, bylo dovolání odmítnuto pro nepřípustnost. Zcela odlišný postup Nejvyššího soudu nebyl nijak zdůvodněn. Legitimní očekávání stěžovatelů proto nebylo naplněno, když se Nejvyšší soud bez odůvodnění odchýlil od očekávaného výkladu práva. Dále stěžovatelé protestují proti tomu, že odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, kdy Nejvyšší soud České republiky spolu s Evropským soudem pro lidská práva dlouhodobě judikuje, že pouhé konstatování porušení práva je možné jako kompenzaci využít pouze ve výjimečných případech, který takový postup vyžadují.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 16.06.2021 09:00 do: 16.06.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 348/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti zásahu Městského soudu v Praze spočívajícímu v jeho postupu při veřejném zasedání dne 9. 12. 2020 v řízení vedeném pod sp. zn. Nt 903/2018.

Stručná charakteristika: právo na přístup k soudu

Označení navrhovatelů: Mgr. Š. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Na základě příkazu Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 6. 2018 byla ve dnech 28. 6. - 29. 6. 2018 provedena prohlídka jiných prostor a pozemků podle ustanovení § 83 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), a to konkrétně kancelářských prostor advokátní kanceláře, jež ve své advokátní praxi využívá rovněž stěžovatelka. Během této prohlídky byly nalezeny a zajištěny listiny sepsané v protokolu o provedení prohlídky. S ohledem na stanovisko zástupce České advokátní komory (dále jen „ČAK“), jež odepřel udělit souhlas k seznámení se s obsahem zajišťovaných listin (vedle tištěných písemností, tj. stopy č. 6 - č. 8, se jednalo zejména o jiné nosiče informací, elektronická data získaná z disku uvedené advokátní kanceláře a zajištěných počítačů, tj. stopy č. 1 - č. 5), byl na základě podnětu státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 13. 7. 2018 podán soudcem obvodního soudu u městského soudu návrh na vydání rozhodnutí o nahrazení souhlasu zástupce ČAK k seznámení se s obsahem shora uvedených listin podle ustanovení § 85b odst. 3 trestního řádu. U Městského soudu v Praze se následně dne 9. 12. 2020 konalo veřejné zasedání, jehož předmětem bylo řízení o výše zmíněném návrhu, proti němuž nyní stěžovatelka brojí ústavní stížností.

Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti poukazuje na údajné logické nesprávnosti a nesrovnalosti v protokolu o provedení prohlídky. Z protokolu např. není dle jejího názoru zřejmé, v který konkrétní okamžik byly zajištěny jednotlivé stopy, resp. není zřejmé, v který konkrétní časový okamžik u jednotlivých zajištěných stop zástupce ČAK odepřel svůj souhlas k seznámení se s obsahem zajištěných

listin. Dále zpochybňuje postup městského soudu při samotném veřejném zasedání. Poukazuje na pořízený audiozáznam tohoto zasedání, z něhož je dle jejího názoru patrné, že předseda senátu nahradil souhlas zástupce ČAK ve vztahu k předmětným listinným (tištěným) důkazům, současně ale zamítl návrh na nahrazení souhlasu zástupce ČAK k vydání data serveru a jiných elektronických médií. Upřesňuje, že takto vyhlášené rozhodnutí vedlo k následné polemice mezi státním zástupcem a předsedou senátu v otázce, zda mají být předmětná elektronická média vrácena či nikoliv, v jejímž závěru státní zástupce přesvědčil předsedu senátu, aby mu poskytl lhůtu sedmi dnů pro sdělení návrhu, jak postupovat ve vztahu k elektronickým médiím. Stěžovatelka v uvedeném postupu spatřuje porušení svého práva na spravedlivý proces.

Avízo 25. týden

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 22.06.2021 09:00 do: 22.06.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2160/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 7 To 96/2020-1730 ze dne 12. března 2020

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: V. B.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Městský soud v Brně zamítl usnesením ze dne 28. ledna 2020 návrh stěžovatele na obnovu řízení. Následné stížnosti stěžovatele zamítl napadeným usnesením Krajský soud v Brně jako podané po zákonné lhůtě.

Stěžovatel namítá, že krajský soud pochybil, odmítl-li jeho stížnost jako opožděnou z toho důvodu, že písemně vyhotovené usnesení mu bylo doručeno dne 17. února 2020 a jeho stížnost ze dne 22. února 2020 byla předána Vězeňské službě České republiky až dne 24. února 2020, tedy po uplynutí třídní lhůty k podání stížnosti. Z protokolu o veřejném zasedání soudu prvního stupně je přitom patrné, že stěžovatel stížnost podal ihned po vyhlášení usnesení dne 28. ledna 2020, tedy včas. Písemnost sepsaná dne 22. února 2020 byla jen odůvodněním stížnosti v reakci na písemné vyhotovení stížnosti. V popsaném postupu stížnostního soudu spatřuje stěžovatel zásah do svých základních práv, zakotvených v čl. 8 a 36 Listiny základních práv a svobod v čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 22.06.2021 09:30 do: 22.06.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 1964/19

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Vladimír Sládeček DrSc.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. 20 Co 329/2018 ze dne 2. 4. 2019, usnesení soudního exekutora Exekutorského úřadu Praha 8 Mgr. Pavla Preuse č. j. 204 EX 5863/18-30 ze dne 5. 9. 2018 a výroku II. pokynu Okresního soudu ve Znojmě č. j. 8 EXE 120/2018-15 ze dne 5. 9. 2018.

Stručná charakteristika: Exekuce

Označení navrhovatelů: BUAK Bauarbeiter-, Urlaubs- und Abfertigungskasse.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatelka se exekučním návrhem podle rozsudku ze dne 17. 9. 2017, vydaným Pracovním a sociálním soudem ve Vídni, domáhala vymožení peněžité povinnosti povinného spolu s náklady exekučního řízení oprávněného a náklady exekuce. Exekuční návrh byl usnesením soudního exekutora ze dne 5. 9. 2018 co do úroků ve výši 7,00 % p.a. z částky 529,34 EUR od 16. 7. 2016 do zaplacení, úroků ve výši 7,00 % p.a. z částky 1 663,64 EUR od 17. 8. 2016 do zaplacení, úroků ve výši 7,00 % p.a. z částky 1 588,02 EUR od 16. 9. 2016 do zaplacení, částečně zamítnut. Soudní exekutor se řídil pokynem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 5. 9. 2018, který mu částečné zamítnutí návrhu uložil podle ustanovení § 43a odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, neboť

co do těchto částek je exekuční titul materiálně nevykonatelný a neurčitý. V části výroku rozhodnutí, týkajícím se úroku z prodlení, není stanoven rozsah a obsah povinnosti povinného, když nalézací soud uložil povinnému zaplatit tento úrok z prodlení, aniž by však uvedl přesný časový údaj, do kdy je povinný povinen předmětné úroky z prodlení uhradit. Krajský soud v Brně, aniž se zabýval důvody, pro které byl exekuční návrh soudním exekutorem částečně zamítnut, prvostupňové rozhodnutí potvrdil, neboť k návrhu na nařízení exekuce nebylo připojeno k předmětnému exekučnímu titulu rozhodnutí, kterým by byl tento exekuční titul prohlášen vykonatelným na území České republiky, a ani rozhodnutí o jeho uznání na území České republiky. V odůvodnění uvedl, že je třeba postupovat podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. EU č. 1215/2012 ze dne 12. 12. 2012, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále též jen „Nařízení Brusel I bis“), které vstoupilo v účinnost dne 10. 1. 2015. Jelikož oprávněná zvolila k vymáhání povinnosti cestu exekuce, tj. za pomoci soudního exekutora, dopadá na posuzovaný případ též právní úprava obsažená v exekučním řádu, který stanoví, že exekuční návrh lze podat tehdy, má-li být exekuce vedena podle cizího rozhodnutí, u něhož bylo vydáno prohlášení vykonatelnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy nebo rozhodnuto o uznání [§ 37 odst. 2 písm. b) exekučního řádu, v rozhodném znění]. Cizí soudní rozhodnutí tak může být vykonáno pouze soudní cestou.

Stěžovatelka s právními závěry soudů nesouhlasí. Právní názor soudu, podle něhož zahraniční rozhodnutí, která podléhají nařízení Brusel I bis, nelze vůbec vykonat cestou exekučního řízení, protože podle uvedeného nařízení se již prohlášení vykonatelnosti nevydává, považuje za diskriminační vůči osobám, u nichž je právním titulem rozhodnutí soudu jiného členského státu Evropské unie, zejména státních příslušníků jiných členských států. Podle názoru stěžovatelky měl krajský soud v případě nejistoty, jak má rozhodnout, položit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, zda je třeba rozsudky jiných členských států vymáhat na území členského státu v exekučním řízení i tehdy, vyžadují-li vnitrostátní předpisy pro takové vymáhání prohlášení vykonatelnosti podle předpisu, který se na věc neaplikuje, a je-li jí zachována možnost soudního výkonu rozhodnutí, byť tento způsob je pro ni podstatně méně výhodný, a zda případné neumožnění vedení exekučního řízení jako jednoho ze dvou způsobů výkonu cizího rozhodnutí představuje nepřípustné znevýhodňování rozsudků jiných členských států proti rozsudkům vnitrostátním.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 22.06.2021 14:00 do: 22.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 229/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: Nedoručení popisu odvolání v řízení o předběžném opatření jako porušení práva protistrany na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: V. K.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 byli nezletilí svěřeni do péče vedlejší účastnice a stěžovateli bylo umožněno stýkat se s nezletilými v každém sudém týdnu v roce od čtvrtka odpoledne do pondělí ráno a v každém lichém týdnu v roce od středy odpoledne do čtvrtka ráno, dále byl upraven styk v průběhu vánočních, jarních, velikonočních a letních prázdnin. Dne 9. 10. 2020 podal stěžovatel u obvodního soudu návrh na nařízení předběžného opatření. Usnesením obvodního soudu bylo následně vydáno předběžné opatření, kterým bylo stěžovateli umožněno stýkat se s nezletilými vždy od pátku po skončení školního vyučování do neděle 17:00 hodin s tím, že si nezletilé vyzvedne ve školním zařízení, které nezletilí navštěvují, a odevzdá je v místě bydliště vedlejší účastnice. Proti usnesení obvodního soudu podala vedlejší účastnice odvolání. Městský soud v Praze rozhodnutí obvodního soudu ústavní stížností napadeným usnesením změnil tak, že stěžovatel je oprávněn stýkat se s

nezletilými každý lichý kalendářní týden v roce od pátku od 15:00 hodin do neděle do 17:00 hodin s tím, že si nezletilé děti vyzvedne v místě bydliště vedlejší účastnice a tamtéž je po ukončení styku odevzdá.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že městský soud rozhodl o odvolání vedlejší účastnice, aniž by byl opis odvolání předtím zaslán stěžovateli na vědomí, čímž mu fakticky znemožnil vznést protiargumenty a hájit tak své stanovisko o nedůvodnosti odvolání a v něm vzneseném návrhu.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 22.06.2021 14:30 do: 22.06.2021 15:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 688/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: Řádné odůvodnění rozhodnutí o podmíněčném propuštění z výkonu trestu

Označení navrhovatelů: D. T.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočky v Táboře uznán vinným ze spáchání trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku spáchaného ve prospěch zločinného spolčení a trestného činu poškozování věřitele, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody na sedm let. Pro výkon trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Současně mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající ve výkonu funkce insolvenčního správce a likvidátora na osm let a trest propadnutí majetku. Odvolací Vrchní soud v Olomouci trest odnětí svobody snížil na pět let a zákaz činnosti na šest let. Podáním obvodnímu soudu ze dne 12. 10. 2020 stěžovatel požádal o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s odůvodněním, že dne 10. 10. 2020 vykonal polovinu trestu, po celou dobu jeho výkonu se choval řádně, beze zbytku plnil své povinnosti a několikrát byl kázeňsky pochválen, přičemž za své řádné chování byl zařazen v první dostupné skupině vnitřní diferenciaci. Obvodní soud jeho žádosti vyhověl a stěžovateli zároveň stanovil zkušební doba podmíněného propuštění v trvání šesti let. Rovněž mu uložil přiměřenou povinnost, aby ve zkušební době podle svých sil zaplatil škodu, kterou trestným činem způsobil. Obvodní soud přihlédl k tomu, že od spáchání trestné činnosti uplynulo 17 let a stěžovatel nebyl jinak soudně trestán. Ke stížnosti Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6 Městský soud v Praze ústavní stížností napadeným usnesením vydaným v neveřejném zasedání rozhodnutí obvodního soudu zrušil a znovu rozhodl tak, že žádost stěžovatele o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody zamítl. V souladu s rozhodnutími Ústavního soudu shledal, že na podmíněné propuštění neexistuje zákonný nárok. Poukázal na to, že stěžovatel se sice ve výkonu trestu chová bezproblémově a plní program zacházení, nicméně jeho hodnocení není zcela nadprůměrné. Zdůraznil i nutnost hodnotit jeho postoj ke splácení škody, která mu byla uložena v občanskoprávním řízení, který je nulový, byť stěžovatel jistě není zcela nemajetný, neboť trestnou činností získal prospěch. Konstatoval tedy splnění časové podmínky pro podmíněné propuštění, nikoliv však podmínky prokázání úplného polepšení stěžovatele. Uzavřel, že bude na stěžovateli, zda ve výkonu trestu vytrvá ve svých dosud dobrých výsledcích a v dobře nastaveném resocializačním programu, bude se ještě více snažit k získání dalších odměn a zejména se kladně postaví k otázce náhrady škody, aby bylo možno jeho případné nové žádosti vyhovět.

Stěžovatel považuje napadené rozhodnutí za nespravedlivé a neodůvodněné. Je přesvědčen, že splnil všechny tři kumulativní podmínky, při jejichž splnění má soud odsouzeného propustit na svobodu. Odkazuje přitom zejména na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2021 sp. zn. II. ÚS 1945/20.

III. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 22.06.2021 15:00 do: 22.06.2021 15:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 2269/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. Ing. Jiří Zemánek CSc.

Stručná charakteristika: Porušení blokáce majetku v restitučním řízení

Označení navrhovatelů: KERAIN, a. s.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou (v původním řízení žalobce, v řízení před Ústavním soudem první vedlejší účastník řízení) se žalobou podanou podle § 18 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), ve znění pozdějších předpisů, domáhal určení vlastnictví pozemku blíže specifikovaného v žalobě. Okresní soud v Mostě rozsudkem ze dne 31. 1. 2019 určil, že Česká republika (druhá vedlejší účastnice řízení, která v řízení vystupovala jako druhá žalovaná) je vlastníkem předmětného pozemku. Předmětný pozemek vznikl z vícera různých sousedících pozemků, které byly historickým majetkem právního předchůdce prvního vedlejšího účastníka řízení a na stát přešly bez náhrady rozhodnutím Okresního národního výboru v Mostě ze dne 4. 1. 1954 podle § 1 odst. 3 zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě). Podle rozhodnutí Okresního národního výboru v Mostě ze dne 8. 12. 1961 k němu bylo vloženo vlastnické právo pro Československý stát – Severočeský hnědouhelný revír, důl Maxim Gorkij, n. p. v Braněnech. Hospodářskou smlouvou ze dne 1. 11. 1986 došlo k převodu správy národního majetku na Severočeské keramické závody Most, s. p. Rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 11. 11. 1993 č. 939/1993 byla část majetku státního podniku podle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, vyjmuta a převedena na Fond národního majetku České republiky na základě schváleného privatizačního projektu rozhodnutím Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci ze dne 6. 10. 1993. Fondem národního majetku byla založena obchodní společnost Keramost, a. s., přičemž součástí privatizačního projektu byl mimo jiné i předmětný pozemek. Vlastníkem předmětného pozemku byla zapsána obchodní společnost Keramost, a. s. a posléze stěžovatelka (první žalovaná). Nabývacím titulem k předmětnému pozemku se u stěžovatelky stalo prohlášení vkladatele o vkladu do základního jmění právnické osoby. Okresní soud k závěru, že v důsledku personálního propojení jednotlivých subjektů osobami, které se podílely na privatizačním projektu a které měly mít vědomost o majetku, se kterým tyto subjekty hospodaří a u něhož prováděly v době privatizace lustraci, nelze dovozovat na straně stěžovatelky existenci dobré víry. Ze stejného důvodu (absence dobré víry) nebylo možno uvažovat ani o vydržení předmětného pozemku. K tomu okresní soud ještě doplnil, že úkony ke zjištění historického vlastnictví majetku bylo v době rozhodné možno učinit a pokud na to nestačily kapacity podniku (Severočeských keramických závodů Most, s. p.), mohlo tak být učiněno prostřednictvím specializované firmy.

K odvolání stěžovatelky a druhé vedlejší účastnice řízení Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 11. 12. 2019 rozhodnutí okresního soudu potvrdil. Krajský soud shodně s okresním soudem dovodil, že první vedlejší účastník řízení je oprávněnou osobou podle § 3 zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, neboť jeho právní předchůdce utrpěl v rozhodné době majetkovou újmu podle § 5 písm. a) citovaného zákona, a že pasivně legitimovaným subjektem

(vedle stěžovatelky) je Česká republika. Následné dovolání stěžovatelky a druhé vedlejší účastnice řízení Nejvyšší soud usnesením odmítl.

Stěžovatelka zpochybňuje přitom závěry obecných soudů ohledně neexistence dobré víry její právní předchůdkyně (Keramost, a. s.) i jí samotné, a to zejména s poukazem na okolnosti provázející privatizaci majetku (množství převáděného majetku a reálná nemožnost statutárních orgánů, či osob podílejících se na privatizaci, provádět kontrolu veškerého majetku s ohledem na jeho možnou blokaci).

Avízo 26. týden

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 29.06.2021 13:00 do: 29.06.2021 13:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 93/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Jaromír Jirsa

Návrh na přezkoumávané akty: Návrh na zrušení § 16 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 82/2015 Sb.

Stručná charakteristika: Právo na podnikání, inkluze, právo na vzdělávání, právo rodiče na výchovu a vzdělání dítěte

Označení navrhovatelů: skupina senátorů

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 82/2015 Sb. vzniklo jako součást snahy o posílení principu inkluze při vzdělávání žáků. V souladu se zásadou rovnosti jsou žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytována tzv. podpůrná opatření. Nová úprava posílila roli školských poradenských zařízení, neboť rozšířila jejich kompetenci i na diagnostiku a poradenství ve vztahu ke zmíněným podpůrným opatřením, bez jejichž doporučení se škola neobejde. Novela, jejímž cílem podle důvodové zprávy bylo zabránit nadužívání podpůrných opatření, podstatně omezila poradenskou činnost odborníků (zejména speciálních pedagogů a dětských psychologů) působících v soukromé sféře (mimo síť školských poradenských zařízení). Za současné právní úpravy nelze podle navrhovatelky využít služeb soukromých poradců a řešit s nimi specifické poruchy učení (např. dysgrafie, dyslexie), neboť se žák neobejde bez dalšího vyšetření a doporučení školským poradenským zařízením.

Navrhovatelka spatřuje rozpor napadeného ustanovení s ústavním pořádkem v omezení svobodné volby poradenského pracovníka ze strany dotčených rodičů a jejich dětí tím, že se na pedagogicko-poradenské činnosti nemohou podílet odborníci vně systému státem zřizovaných školských poradenských zařízení, což podle ní porušuje právo na soukromí a rodinný život garantované čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Na straně druhé jde o samotné poskytovatele poradenských služeb, kdy ve vztahu k nim namítá nepřípustný zásah do práva na svobodnou volbu povolání a práva podnikat ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny.

Plénum - veřejné vyhlášení nálezů

od: 29.06.2021 14:00 do: 29.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: Plénum

Spisová značka: Pl. ÚS 6/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: prof. JUDr. Jaroslav Fenyk Ph.D., DSc., Univ. Priv. Prof.

Návrh na přezkoumávané akty: Návrh na zrušení zákona č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony

Stručná charakteristika: Oprávnění prezidenta republiky v legislativním procesu (tzv. suspenzivní veto)

Označení navrhovatelů: Senátoři Parlamentu ČR, zast. advokátem JUDr. Stanislavem Polčákem

Typ řízení: Řízení o zrušení zákona nebo jiného právního předpisu

Z hlediska svého obsahu napadený zákon, označovaný také jako „daňový balíček“, zejména ruší tzv. superhrubou mzdu a místo ní zavádí zdanění příjmů fyzických osob sazbami 15 a 23 procent. Dále napadený zákon zvyšuje základní slevu na poplatníka na 27 840 Kč v roce 2021 a na 30 840 Kč v roce 2022, upravuje také tzv. stravenkový paušál jako alternativní zaměstnanecký benefit a zavádí zrychlené odpisy hmotného majetku.

Navrhovatelka požaduje zrušení napadeného zákona jako celku nikoliv kvůli jeho obsahu, ale pouze z důvodu namítaného rozporu zákonodárného procesu s ústavním pořádkem. Vady legislativního procesu spatřuje v tom, že napadený zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů i přesto, že nebyl podepsán prezidentem republiky (dále jen prezident), ale byl vrácen Poslanecké sněmovně k novému hlasování, a navíc nebyl podepsán ani předsedou Poslanecké sněmovny, ale pouze jejím místopředsedou. Navrhovatelka poukazuje na přípis prezidenta ze dne 28. 12. 2020 zasláný předsedovi Poslanecké sněmovny, který považuje podle obsahu za tzv. suspenzivní veto, tedy akt obsahující projev vůle prezidenta vrátit přijatý zákon ve smyslu čl. 50 odst. 1 Ústavy České republiky. Jestliže tedy byl daňový balíček vyhlášen ve Sbírce zákonů, aniž by o něm hlasovala Poslanecká sněmovna znovu, došlo podle navrhovatelky ke zjevnému porušení formálních náležitostí, které Ústava spojuje s procesem přijímání zákonů.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 29.06.2021 14:00 do: 29.06.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 417/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. března 2020 č. j. 91 Co 344/2019-228 a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. dubna 2019 č. j. 29 C 207/2017-151

Stručná charakteristika: Právo na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím

Označení navrhovatelů: Ing. J. L.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel podal k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 žalobu, kterou se domáhal zaplacení částky ve výši 20 240 979,01 Kč, což požadoval po státu z titulu nezákonného trestního stíhání. Uvedená částka byla tvořena majetkovou újmou odpovídající nákladům obhajoby v celkové výši 240 979,01 Kč a nemajetkovou újmou ve výši 20 000 000 Kč. Stěžovatel v průběhu řízení vzal podanou žalobu co do částky 322 229,01 Kč zpět, jelikož tuto částku stát stěžovateli po podání žaloby k soudu zaplatil. Pokud jde o výše uvedenou částku 322 229,01 Kč, tak z této částky stát uhradil stěžovateli částku ve výši 215 049 Kč na náklady obhajoby a částku ve výši 81 250 Kč na nemajetkovou újmu. Po částečném zpětvzetí žaloby bylo řízení vedeno již jen ohledně nároku stěžovatele na nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání (stěžovatel se domáhal nemajetkové újmy ve výši 19 918 750 Kč, což je žalovaná částka 20 000 000 Kč ponížená o částku 81 250 Kč, vyplacenou ze strany státu). Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl rozsudkem ze dne 11. 4. 2019, kterým zamítl žalobu na konstatování, že trestním stíháním bylo neoprávněně zasaženo do práva stěžovatele na ochranu osobnosti (výrok I.), uložil žalované povinnost zaplatit stěžovateli částku ve výši 800 750 Kč jako náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním (výrok II.), zamítl žalobu na zaplacení částky ve výši 19 118 000 Kč (výrok III.) a uložil stěžovateli povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 1 574 Kč (výrok IV.). Rozsudek byl napaden jak odvoláním stěžovatele, tak odvoláním žalované. Městský soud v Praze rozhodl o podaných odvoláních rozsudkem ze dne 4. 3. 2020 č, kterým rozsudek obvodního soudu ve výrocích I. a III. potvrdil (výrok I.), změnil rozsudek okresního soudu ve výroku II. tak, že žaloba se zamítá v části,

ve které se stěžovatel proti žalované domáhal zaplacení částky ve výši 441 000 Kč s tím, že jinak byl rozsudek ve výroku II. potvrzen (výrok II.) a rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Zásadní odlišnost mezi rozhodnutím soudu prvního a druhého stupně spočívá ve výši částky, která byla přiznána jako nemajetková újma za nezákonné trestní stíhání. Obvodní soud pro Prahu 2 dospěl k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu je částka ve výši 882 000 Kč, když vycházel z částky 14 000 Kč za měsíc trestního stíhání. Soud prvního stupně tak stěžovateli přiznal částku ve výši 800 750 Kč, k níž dospěl tak, že částku 882 000 Kč понížil o částku ve výši 81 250 Kč, která byla státem jako náhrada nemajetkové újmy vyplacena. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu je částka ve výši 441 000 Kč, když vycházel z částky 7 000 Kč za měsíc trestního stíhání. Soud druhého stupně tak přiznal částku ve výši 359 750 Kč, k níž dospěl tak, že částku 441 000 Kč понížil o částku ve výši 81 250 Kč, která byla státem jako náhrada nemajetkové újmy vyplacena. Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel dovoláním, které Nejvyšší soud odmítl.

Stěžovatel považuje závěry obecných soudů za nesprávné a neústavní. Vedené trestní stíhání podle něj způsobilo absolutní „likvidaci“ jeho profesní (politické) kariéry. Stěžovatel od počátku řízení svůj nárok (pokud jde o nemajetkovou újmu) konstruoval na základě doktríny tzv. ztráty šance (loss of chance). Právě otázka použitelnosti výše uvedené doktríny je podle něj zásadní. Jinak řečeno, za zásadní považuje otázku, zda je možné při posuzování nároku na nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím (v podobě usnesení o zahájení trestního stíhání) vycházet z výše uvedené doktríny, popř. zda lze neprokázání příčinné souvislosti (mezi nezákonným rozhodnutím a nemajetkovou újmou) nahradit prokázáním výše uvedené doktríny.

Avízo 27. týden

III. senát - veřejné vyhlášení nálezu

od: 08.07.2021 09:00 do: 08.07.2021 09:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezu

Označení senátu nebo pléna: III. senát

Spisová značka: III. ÚS 3339/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020 č. j. 3 As 46/2019-54, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2019 č. j. 6 A 248/2016-73 a oznámení Policejního prezidia Policie České republiky ze dne 6. 9. 2016 č. j. PPR-17448-12/ČJ-2016-990140.

Stručná charakteristika: právo na svobodný přístup k informacím

Označení navrhovatelů: J. C.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel, který působí jako datový novinář, podal v červnu 2016 k Policejnímu prezidiu Policie České republiky (dále jen povinný subjekt) žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v níž požádal o seznam údajů o všech trestných činech evidovaných za posledních pět let předcházejících podání žádosti, a to v rozsahu unikátní identifikátor trestného činu, čas spáchání trestného činu, čas přijetí oznámení o trestném činu, typ oznamovatele, typ trestného činu (například podle takticko-statistické klasifikace používané Policií České republiky), místo spáchání trestného činu (adresa, GPS souřadnice), způsobená škoda či jiný následek a informace o užití zbraně (a případně jaké). Povinný subjekt nejprve jeho žádost rozhodnutím odmítl s tím, že by bylo nutné požadované informace nově vytvořit. Poté, co bylo rozhodnutí k odvolání stěžovatele zrušeno Ministerstvem vnitra, povinný subjekt shledal, že vyřízení žádosti bude spojeno s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací, a proto na základě § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím stanovil pomocí kvalifikovaného odhadu úhradu ve výši 25 827 649 Kč, kterou stěžovateli oznámil v září 2016. V odůvodnění uvedl, že vyhledání každého jednotlivého údaje o každém evidovaném trestném činu a jeho oddělení od údajů, jejichž poskytnutí musí být stěžovateli s ohledem na ohrožení práv třetích osob či probíhající vyšetřování odepřeno, si vyžádá alespoň 30 sekund času, tj. celkem 4 minuty za všechny údaje u jednoho trestného činu, kterých je v předmětném období evidováno 1 543 485. To v konečném důsledku znamená celkovou dobu vyhledávání a shromažďování informací v délce 102 899 hodin, přičemž náklady na jednu hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání činí dle sazebníku úhrad za poskytování informací Ministerstva vnitra 251 Kč. Stěžovatel se následně proti úhradě neúspěšně bránil stížností u Ministerstva vnitra. Vzhledem k tomu, že stanovenou částku nezaplatil, povinný subjekt jeho žádost odložil. Poté stěžovatel podal správní žalobu, se kterou rovněž neuspěl. V ní zejména namítal, že povinný subjekt postupuje účelově s cílem zabránit mu v přístupu k informacím, když všechny požadované údaje (s výjimkou jednoho) může relativně snadno strojově získat z Evidenčně statistického systému kriminality (ESSK), provozovaného Policií České republiky. Městský soud v Praze však považoval uvedený čas na vyhledání a kontrolu informací za naprosto přiměřený a dostačující a k námitce o možném vyhledání údajů v systému ESSK uvedl, že se množina údajů v něm obsažená neshoduje s množinou údajů požadovaných stěžovatelem. Nejvyšší správní soud pro změnu stěžovateli vytkl, že v žalobě nebrojil proti konkrétním krokům způsobu výpočtu nákladů úhrady a omezil se jen na obecné konstatování o účelovosti takového postupu povinného subjektu.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti mj. namítá, bylo porušeno jeho právo informace, neboť povinný subjekt namísto částečného poskytnutí informací paušálně informace v celém rozsahu (včetně těch snadno dostupných) stanovením nepřiměřeně vysoké úhrady odepřel a ochranu jeho základním právům následně neposkytl ani správní soudy.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 08.07.2021 09:30 do: 08.07.2021 10:00

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 2959/20

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Tomáš Lichovník

Návrh na přezkoumávané akty: Ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. července 2020, sp. zn. 7 To 229/2020

Stručná charakteristika: Právo na soudní ochranu, možnost odsouzeného se vyjádřit k přeměně podmíněného trestu

Označení navrhovatelů: M. H. zastoupen advokátem Mgr. Jurajem Koprdu

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 v roce 2019 odsouzen pro přečin těžkého ublížení na zdraví k 20 měsícům odnětí svobody, podmíněně odloženým na zkušební dobu 36 měsíců. Soud prvního stupně posléze zjistil, že stěžovatel byl během zkušební doby odsouzen pro jiný trestný čin. Konkrétně se dopustil maření stanoveného zákazu řízení motorových vozidel, za což mu byl uložen trest obecně prospěšných prací. Ve veřejném zasedání, konaném dne 26. 6. 2020, soud prvního stupně rozhodoval, zda přistoupí k proměně podmíněného trestu. Stěžovatel při zasedání svého dalšího trestního jednání litoval. Sdělil, že trest obecně prospěšných prací přijal a auto prodal, takže dále jej již k řízení nebude nic lákat. Soud prvního stupně usoudil, že se sice stěžovatel dopustil ve zkušební době trestné činnosti, ta ale byla bagatelního rázu. Byť tedy byly formálně splněny podmínky pro nařízení výkonu podmíněně odloženého trestu, takový postup považoval za příliš přísný a ponechal podmíněně odsouzení v platnosti za současného vyslovení dohledu nad stěžovatelem. Proti usnesení soudu prvního stupně podala státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 5 stížnost. Namítla, že stěžovatel se další trestné činnosti dopustil v době podmíněného propuštění ze dvou výkonů trestů odnětí svobody uložených mu za jeho předchozí trestnou činnost (drogové delikty). Dále se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí nedá považovat za bagatelní. V neposlední řadě byl stěžovatel od června 2020 stíhán za další přečin maření výkonu úředního rozhodnutí, což vědomě při veřejném zasedání zamlčel. Předchozí odsouzení zjevně neměla na stěžovatele dostatečný výchovný vliv. Ponechání podmíněného odsouzení lze považovat za nedostatečné a trest je třeba vykonat. Napadeným usnesením stížnostní soud v neveřejném zasedání usnesení soudu prvního stupně zrušil a rozhodl, že stěžovatel trest odnětí svobody v délce 20 měsíců vykoná. Ztotožnil se fakticky s argumentací státní zástupkyně a uzavřel, že postup, kdy je podmíněně odsouzení ponecháno v platnosti, přestože odsouzený zavdává příčinu k přeměně trestu, má být využíván výjimečně. Na straně stěžovatele přitom žádné mimořádné okolnosti pro podobnou výjimku nenašel.

Stěžovatel s napadeným usnesením stížnostního soudu a postupem mu předcházejícím nesouhlasí. Má za to, že obecný soud svým postupem porušil právo na soudní ochranu a princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí, zásadu kontradiktornosti soudního řízení, právo na rovnost účastníků a právo obviněného se hájit sám nebo prostřednictvím obhájce. Základní problém vidí stěžovatel v tom, že se nemohl proti rozhodnutí stížnostního soudu bránit. Ačkoliv soud prvního stupně stížnost státní zástupkyně zaslal stěžovateli a tím dal jasně najevo, že ten by měl mít možnost se k ní vyjádřit, stěžovateli byla stížnost doručena až 29. 7. 2020. Stížnostní soud nicméně na doručení nevyčkal a rozhodl již osm dnů předtím v neveřejném zasedání.

II. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 08.07.2021 13:00 do: 08.07.2021 13:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: II. senát

Spisová značka: II. ÚS 671/21

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 151

Soudce zpravodaj: JUDr. Kateřina Šimáčková Ph.D.

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti postupu Okresního soudu v Děčíně ve věci vedené pod sp. zn. EPR 336973/2020 spočívajícímu v nepřihlížení k návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu

Stručná charakteristika: právo na soudní ochranu

Označení navrhovatelů: T. P.

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Dne 30. 12. 2020 podal stěžovatel prostřednictvím svého advokáta návrh na vydání elektronického platebního rozkazu (dále jen EPR) pomocí formuláře zveřejněného Ministerstvem spravedlnosti. Na návrhu se nachází elektronický podpis stěžovatelova advokáta, jehož platnost je mezi stěžovatelem a okresním soudem sporná. Tohoto dne stěžovatel obdržel automaticky generované e-mailové potvrzení o doručení podání. Uvádí se v něm mimo jiné, že stěžovatelovo podání bylo doručeno v 15:21:30 a že bude „provedena kontrola datové zprávy ve smyslu vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby“. Dle záznamu o ověření podání obsaženého ve spise proběhlo automatické ověření v 15:23:47. Platnost podpisu stěžovatelova advokáta ovšem nebylo možné automaticky určit a bylo třeba jeho ruční ověření. Ještě téhož dne stěžovatel obdržel i automaticky generované e-mailové potvrzení o předání podání k dalšímu zpracování. Dle tohoto potvrzení bylo stěžovatelovo podání „doručené dne 30. 12. 2020 v 15:21:30 a ověřené dne 30. 12. 2020 v 15:23:47“ předáno ke zpracování v 15:28:47 a byla mu přiřazena spisová značka. Dne 18. 1. 2021 zaslal okresní soud jednající vyšší soudní úředníci stěžovateli sdělení, že k jeho návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu nebude přihlížet, neboť návrh není podepsán uznávaným elektronickým podpisem. Ústavní soud z návrhu na vydání EPR v podobě, v níž je obsažen ve spisu okresního soudu, zjistil, že k tomuto návrhu byl připojen elektronický podpis stěžovatelova advokáta založený na kvalifikovaném certifikátu. Tento podpis ovšem není platný, neboť dokument byl po podpisu změněn či poškozen.

Podle stěžovatele bylo postupem okresního soudu porušeno jeho právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel navrhuje uložit okresnímu soudu, aby k návrhu na vydání EPR přihlížel a považoval jej za podání, jímž bylo zahájeno soudní řízení.

I. senát - veřejné vyhlášení nálezů

od: 08.07.2021 14:00 do: 08.07.2021 14:30

Typ jednání: veřejné vyhlášení nálezů

Označení senátu nebo pléna: I. senát

Spisová značka: I. ÚS 444/18

Jednací místnost: I. poschodí, senátní místnost č. 152

Soudce zpravodaj: JUDr. David Uhlíř

Návrh na přezkoumávané akty: ústavní stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 39 Co 407/2017-89 ze dne 15. listopadu 2017 a č. j. 39 Co 66/2018-103 ze dne 20. dubna 2018 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 č. j. 22 C 64/2017-65 ze dne 21. září 2017 a č. j. 22 C 64/2017-96 ze dne 12. ledna 2018

Stručná charakteristika: Náklady řízení - osvobození od soudních poplatků

Označení navrhovatelů: Slovenský syndikát novinářů

Typ řízení: Řízení o ústavní stížnosti

Stěžovatel podal v dubnu 2017 k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 žalobu na zaplacení 109 633 569 Kč s příslušenstvím proti žalovanému Syndikátu novinářů České republiky, z. s. (v tomto řízení vedlejší účastník, a to z titulu regresního nároku na plnění z důvodu náhrady škody, jež vznikla nesplněním

povinnosti vyplývající z hospodářské smlouvy uzavřené mezi Českou republikou a společným právním předchůdcem stěžovatele a vedlejšího účastníka řízení - Československým svazem novinářů. Obvodní soud usnesením vyzval stěžovatele, aby do tří dnů zaplatil soudní poplatek ve výši 2 696 336 Kč. Stěžovatel v reakci na to požádal soud o osvobození od povinnosti zaplatit vyměřený soudní poplatek a vyplnil prohlášení o majetkových poměrech. Argumentoval přitom nedostatkem finančních prostředků k zaplacení soudního poplatku, jehož úhradou by s ohledem na to vznikla překážka k přístupu k soudu a zásahu do práv stěžovatele pouze z důvodu jeho nepříznivé majetkové situace. Obvodní soud dospěl k závěru, že poměry stěžovatele odůvodňují toliko částečné osvobození od soudního poplatku ve výši 50 %. K odvolání stěžovatele Městský soud v Praze toto usnesení potvrdil. V mezidobí bylo řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve výši 1 348 168 Kč pravomocně zastaveno.

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti zejména namítá, že soudem vyměřený poplatek vzhledem k objektivnímu nedostatku finančních prostředků potřebných na jeho úhradu u něj vytvořil překážku přístupu k soudu a založil tak ústavně nepřípustnou nemožnost ochrany práv v soudním řízení pouze z důvodu jeho nepříznivé majetkové situace.

